

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP ZV

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: **Spolu na jedné lodi**

Motto:

*Kvalitní vzdělání znamená nejen předávání vědomostí,
ale i budování charakteru.*

1.2 Údaje o škole

název školy: NOE - Křesťanská základní škola a mateřská škola v Pardubicích

adresa školy: Lonkova 512, 530 09 Pardubice
adresa budovy: budova Salesiánského střediska mládeže,
Zborovské nám. 2018, 530 02 Pardubice

jméno ředitele: Mgr. Lenka Macháčková

telefon: 722 960 601
e-mail: kancelar@skola-noe.cz
www stránky: <http://www.skola-noe.cz>

1.3 Zřizovatel

název: ARCHA - Sbor Církve bratrské v Pardubicích

adresa: Lonkova 512, 530 09 Pardubice

telefon: 466 412 210
e-mail: pardubice@cb.cz
webové stránky: www.cb.cz/pardubice

1.4 Platnost dokumentu

datum: 1. 9. 2013
aktualizace: 1. 9. 2023

podpis ředitele:

razítko školy:

1.5 Další údaje

IČ: 71 341 269
REDIZO: 691 002 568
IZO: 181 024 608

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úvod

NOE - Křesťanská základní a mateřská škola v Pardubicích je církevní škola. Chce poskytovat kvalitní vzdělání a výchovu v prostředí postaveném na křesťanských hodnotách. Škola je otevřená všem dětem, bez ohledu na to, zda se rodina hlásí k nějakému křesťanskému vyznání či nikoliv.

2.2 Úplnost a velikost školy

Škola je plně organizovaná, v každém ročníku je jedna třída. V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. naše škola poskytuje žákům splnění povinné školní docházky a získání základního vzdělání. Celková kapacita školy je 200 žáků.

Ve škole fungují tři oddělení školní družiny a školní klub.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracují aprobovaní pedagogičtí pracovníci, asistenti pedagoga, rodilí mluvčí jako lektori anglického jazyka a další externí pracovníci. Učitelé absolvovali několik kurzů moderních metod výuky, např. RWCT, Hejného matematika, kurz „Škola hrou“, metoda čtení SFUMATO, Orffüvschulwerk, Badatelský způsob učení, Respektovat a být respektován, MBTI typologii, Emoční a sociální rozvoj osobnosti ve vzdělávacím a výchovném procesu, Etická výchova. Ovládají angličtinu a práci s PC. Pravidelně spolupracují s externím mentorem i mezi sebou navzájem.

Všichni pedagogičtí pracovníci se řídí Kodexem pedagogického pracovníka.

2.4 Dlouhodobé projekty

Škola je dlouhodobě zapojena do projektů financovaných EU, šablony, implementace KAP, rozvoj nadání, kariérové poradenství. Dále do projektů soukromých nadací, např. O2 Chytrá škola, školní psycholog do NOE spolufinancovaný Nadačním fondem Věry Třebické-Řivnáčové. Po celou dobu školní docházky probíhají Duhová rána. Ve vyšších ročnících dlouhodobá spolupráce s rodilými mluvčími z anglicky hovořících zemí a projekt anglické knihovny. V souvislosti s křesťanským zaměřením jsme zapojeni do projektu Komenský 2020 a do projektů primární prevence. Škola spolupracuje s místními církvemi a se spřátelenými sbory ve Velké Británii a v USA. V budoucnu by škola ráda poskytovala službu (psychologickou, pastorační) celým rodinám.

2.5 Podmínky školy

Škola je umístěna na Zborovském náměstí č. p. 2018 ve společném areálu se Salesiány Dona Bosca. Přímo u školy je zastávka MHD. V budově je tělocvična, v areálu venkovní hřiště. Odpoledne je dětem v ŠD k dispozici zahrada. Kromě kmenových učeben disponuje škola samostatnou učebnou školní družiny, odbornou IT učebnou a anglickou knihovnou.

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

Svým rodinným charakterem je škola NOE předurčena k užší spolupráci s rodiči. Kromě třídních schůzek a konzultací se rodiče spolu s pracovníky školy schází k pravidelným modlitebním setkáním a k tematicky koncipovaným besedám. Účastní se společných akcí a pobytů pořádaných školou. Dozorčím a poradním orgánem je Rada školy, v níž jsou zástupci dalších křesťanských denominací. Při škole funguje školská rada. Cílem školy je vytvořit platformu pro spolupráci všech pardubických křesťanských církví. Škola využívá těsnou blízkost Salesiánského střediska mládeže, které se specializuje na mimoškolní práci s dětmi. V péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme s PPP Pardubice SPC Svítání, se speciálním pedagogem a koordinátorem vzdělávání.

2.7 Další informace

- exkurze, výlety
- školy v přírodě
- návštěvy knihovny, muzea, galerie
- návštěvy kulturních pořadů (divadla, kina, koncerty)
- programy Ekocentra Paleta
- Dny otevřených dveří
- Vánoční setkání
- velikonoční Čtení Bible
- Den dětí

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program vychází ze vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Jde nám o to, aby z dětí vyrostli lidé vzdělání, zralé osobnosti, morálně zakotvení. Hodnoty naší školy jsou shrnuty v následujících bodech.

3.1 Zaměření školy

Směřujeme k cíli

Chceme dětem poskytovat kvalitní vzdělání a výchovu v souladu s křesťanskými hodnotami jako jsou zájem o druhého, čestné jednání, úcta, zodpovědnost a další. Záleží nám na rozvoji celé osobnosti žáka. U dětí usilujeme o dovednosti použitelné v běžném životě, především schopnost třídit důležité informace, samostatně uvažovat, kriticky myslet, řešit problémy. Klademe důraz na budování charakteru a utváření hodnot, vedeme žáky k rozvíjení mezilidských vztahů. Vyučování je obohaceno o předmět křesťanské výchovy.

Spolupracujeme

Usilujeme o dobré vztahy učitele a žáka i mezi žáky navzájem. Aktivně vedeme žáky k vyjadřování svých názorů, pocitů a učíme je si naslouchat. Pro rozvoj spolupráce využíváme komunitní kruh, skupinové práce, zdatnější žáky záměrně vedeme k pomoci slabším apod. Záleží nám také na partnerské spolupráci s rodiči. Kromě klasických konzultací jsou rodiče vítáni na akcích školy. Vedeme žáky a rodiče k tomu, aby se podílely na rozhodování. Nabízíme i pastorační pomoc a psychologické poradenství. Spolupracujeme s církvemi v Pardubicích.

Respektujeme své možnosti

Věříme, že každý žák je jedinečnou a hodnotnou osobností. Jsme si vědomi, že žáci přichází do školy s různou úrovní schopností, nadání, mají různé potřeby i limity. Proto se snažíme přistupovat k dětem individuálně. Ve třídě je okolo dvaceti žáků. Učitel umožňuje žákům řešit úkoly různé obtížnosti a rozsahu, bere v potaz jejich individuální pracovní tempo, vytváří příležitosti pro výběr z úkolů, vede žáky ke vzájemné pomoci.

Udělujeme, co je v našich silách

Snažíme se, aby žáci v rámci svých možností dosáhli maxima. Nastavujeme žákům vysoké cíle, avšak vždy zvládnutelné. Učitel se snaží o kvalitní, účelnou a zajímavou výuku. Využívá moderní, efektivní vyučovací metody, mezi jinými např. skupinové práce, zásady Kritického myšlení, prvky Montessori pedagogiky, projektové vyučování, využívá informační technologie a další přirozené informační zdroje. V hodinách se střídají různé druhy činností, hry, zařazujeme rytmické a pohybové aktivity.

At' se nám tu líbí

Usilujeme o příjemné a podnětné pracovní prostředí. Snažíme se o atmosféru spolupráce, přátelství a bezpečí. Předcházíme projevům agrese a nesnášenlivosti.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Pomáháme žákům získat a zdokonalovat klíčové kompetence dané RVP ZV. K tomu využíváme řadu strategií. V následujícím přehledu uvádíme obecné strategie školy. Ani tak je nelze uvést všechny, proto uvádíme jen některé z nich. V každém předmětu jsou dále využívány strategie charakteristické pro daný předmět.

Strategie jsou užívány i s ohledem na věk žáků. Pro první třídu (1. -3. ročník, odpovídá prvnímu období dle RVP ZV) je typické zejména:

- učíme žáky orientovat se ve školním prostředí, učíme žáky základním učebním dovednostem
- vedeme je k samostatnosti, schopnosti postarat se o sebe a své věci, samostatně řešit zadané úkoly
- rozvíjíme schopnost aktivního naslouchání, komunikace, kooperace
- velký důraz klademe na rozvoj morálky
- učíme žáky pojmenovávat věci kolem sebe, vytváříme základní systém
- při čtení nám jde o pochopení textu
- vyučování probíhá hravou formou

Pro druhou třídu (4. - 6. ročník, odpovídá druhému období dle RVP ZV plus začátek druhého stupně) je typické především:

- vedeme žáky k tomu, aby samy popisovali jevy kolem sebe a zařazovali je do systému
- klademe takové otázky, které nabourávají zažitá myšlenková stereotypy, učíme je ptát se
- při čtení pracujeme s textem, pobízíme žáky k hledání informací
- rozvíjíme schopnost organizovat práci ve skupině
- vedeme žáky k tomu, aby byli sami zodpovědní za své chování
- rozvíjíme schopnost empatie, posilujeme zodpovědnost za lidi kolem sebe a za své prostředí
- do vyučování zařazujeme dílčí projekty

Pro třetí třídu (7. – 9. ročník, odpovídá druhému stupni dle RVP ZV) je typické:

- vedeme žáky k tomu, aby byli sami zodpovědní za výsledky svého učení
- učíme je vyhledávat, třídit, porovnávat, ověřovat a kriticky hodnotit informace

- při čtení se snažíme o hlubší analýzu textu
- chceme, aby se sami ptali, diskutovali, sami si stanovovali cíle
- nutíme je nabyté znalosti a dovednosti využívat při řešení problémů a při práci na projektech
- vedeme je k tomu, aby se aktivně podíleli na tvorbě svého kolektivu a prostředí
- vyučování úzce souvisí s praktickým životem, žáci pracují na řadě náročnějších projektů

Rozvíjená kompetence	Některé příklady používaných strategií
<p>Kompetence k učení Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Trénujeme učební postupy, učíme žáky volit je s ohledem na cíl a vlastní učební předpoklady. • Plánujeme cíl a spolu se žáky kontrolujeme jeho dosažení. Vysvětlíme žákovi, proč se to učí, k čemu to lze použít. • Využíváme různé informační zdroje, seznamujeme s nimi žáky, vedeme je k vyhledávání informací a k jejich třídění. • Klademe důraz na čtení s porozuměním, pracujeme tvořivě s textem, používáme písemná zadání, pokládáme otevřené otázky. • Na projektech učíme žáky plánovat, vybírat a třídit informace. • Umožňujeme výběr – úkolu, postupu, partnera. • Vytváříme prostor pro sebehodnocení, stanovujeme kritéria. • Vytváříme podnětné pracovní prostředí. Ve třídě jsou k dispozici pracovní listy, pomůcky.
<p>Kompetence k řešení problémů Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učitel používá metody kritického myšlení, plánuje výuku pomocí E-U-R. • Umožňuje žákům volit své způsoby řešení a porovnávat jejich výhody a nevýhody. • Učitel umožňuje žákům, aby společně hledali řešení problému – diskuse, skupinová práce. • Používá pomůcky, které vedou žáka k řešení logických a problémových úkolů. • Pravidelně se scházíme k modlitbám a čtení Bible.
<p>Kompetence komunikativní Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učitel využívá komunitní kruh a diskusní kruh. • Umožňuje žákům využívat ve výuce různá média a informační technologie. • Učitel komunikuje s žáky tak, jak chce, aby oni komunikovali s ním. • Na začátku roku stanovuje učitel se žáky pravidla komunikace. • Zařazuje aktivity, kdy žáci hovoří s lidmi různých věkových skupin. • Využívá dramatizačních a simulačních technik. • Diskuse je běžnou součástí výuky.

<p>Kompetence sociální a personální Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Žáci prezentují vlastní práci. ● Na začátku první třídy investujeme čas do sociálních vztahů. ● Učitel střídá formy práce – individuálně, frontálně, skupinově. ● Učitel vymýšlí úkoly, ke kterým je nutná spolupráce se spolužáky. ● Žáci společně vytvářejí třídní pravidla, učitel se na ně odvolává. ● Učitel uplatňuje metodu komunitního kruhu jednou týdně (pondělí ráno 20 min). ● Osobní příkladem vede k důrazu na pozitivní hodnocení. ● Společně se modlíme.
<p>Kompetence občanské Připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Všichni žáci se účastní předmětu Křesťanská výchova. ● Posilujeme u nich vědomí, že jsou svobodní v Kristu. ● Školní řád je napsán v souladu s křesťanskými principy, je koncipován tak, aby u žáků posiloval zodpovědnost, vedl je k plnění povinností a uplatňování svých práv, pracujeme s ním. ● Některé školní akce jsou vytvořeny za účelem humanitární pomoci. ● Plánujeme akce mimo budovu školy. ● Jednou ročně se účastníme misijní činnosti.
<p>Kompetence pracovní Pomáhat žákům rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Učitel vede žáky k tomu, aby se starali o své prostředí, podíleli se na péči o třídu, např. stanovuje služby apod. ● Plánujeme smysluplné aktivity v předmětu Šikovné ruce. ● Pracujeme na projektech. ● Učitel se zajímá o mimoškolní práci dětí a využívá jejich dovednosti ve výuce. ● Podporujeme práci v církvi. ● Seznamujeme žáky s různými profesemi. Organizujeme exkurze, besedy se zajímavými lidmi, s rodiči o jejich práci. ● Snažíme se zapojit žáky do reality života.

3.3 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žáci mimořádně nadaní mají své specifické vzdělávací potřeby a je jim zajištěna péče a pomoc ze strany školy. V rámci výuky je podle možností třídy zařazována práce ve skupinách, kde se využívá znalostí a dovedností nadaného žáka. Jednou týdně probíhá výuka na stanovištích metodou Začít spolu, kde má žák možnost pracovat vlastním tempem a plnit úkoly různé náročnosti. Dále pro tohoto nadaného žáka učitel připravuje a zadává takovou školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Využíváme také pomoc pedagogicko-psychologické poradny.

Zásady pro práci se žáky mimořádně nadanými

- poskytnout dostatečného množství podnětů
- nahradit delší procvičování alternativními úkoly
- umožnit účast na činnostech stimulujičích další rozvoj
- respektovat individuální učební tempo, umožnit rychlejší postup v učení
- poskytnout určitou volnost v rozhodování, jak žák využije ušetřený čas
- pomoc při stanovování vlastních cílů a hodnocení své práce
- využít poradenské zařízení
- ve zdůvodněných případech vypracovat individuální vzdělávací plán
- zvyšovat motivaci k práci
- umožnit účast ve výuce některých předmětů ve vyšších ročnících
- zadávat náročnější úkoly ve vyučovacích hodinách
- umožnit hledání alternativních zdrojů poznání a rozšiřujícího učiva
- respektovat individuální odlišnosti těchto žáků

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni v běžných třídách. Třídy mají maximálně 22 žáků, ve výjimečných případech maximálně 24 žáků, čímž jsou zajištěny lepší podmínky pro individuální přístup k žákům. Třídní učitel a ředitel školy projednají s rodiči žáka jeho potřeby a specifika a domluví se na společném postupu.

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

Na základě vyšetření a doporučení poradenského zařízení je žákům poskytována odpovídající péče. V případě, že je diagnostikována vývojová porucha učení, je vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s žákem v průběhu roku pracuje. Při vzdělávání těchto žáků jsou

využívány kombinace speciálně pedagogických postupů, standardních a alternativních metod. U žáků se zdravotním postižením se postupuje obdobně.

U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění asistenta pedagoga, případně osobního asistenta, který spolupracuje s třídním učitelem a dalšími vyučujícími při naplňování IVP. U žáků s lehkým mentálním postižením jsou očekávané výstupy v IVP zpracovány dle výstupů minimální doporučené úrovně dle novelizovaného RVP.

Žáci se sociálním znevýhodněním

Na základě dohody rodičů, ředitele školy a třídního učitele jsou stanovena pravidla a postup, podle kterých bude žák ve škole vzděláván. Žákům z odlišného jazykového prostředí bude umožněna úprava režimu v předmětech z oblasti Jazyk a jazyková komunikace. U žáků z rodin s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením bude domluven postup týkající se celé rodiny. Snahou školy bude nasměrovat rodinu do péče dalších subjektů, které se starají o pomoc těmto rodinám.

Zásady pro práci s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami

- spolupracovat s rodinou
- respektovat zvláštnosti žáka
- v případě podezření na poruchu učení, doporučit vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně
- zařadit žáka do příslušné integrované skupiny na základě výsledku vyšetření a dále pracovat dle doporučení PPP
- u dětí se zdravotním postižením a s poruchami učení vypracovat individuální vzdělávací plán
- stanovit reálné cíle, postupně zvyšovat nároky
- poskytnout kompenzační pomůcky
- chválit nejen výkon, ale i snahu
- hodnotit žáka samotného, srovnávat jeho dílčí úspěchy či nedostatky s jeho vlastní osobou
- omezit rušivé vlivy při práci
- snažit se navodit příjemnou, soustředěnou atmosféru při práci
- častěji zařazovat relaxaci
- dbát na to, aby žák mohl své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšný
- pravidelná komunikace s rodiči a zpětná vazba
- koordinovat nápravnou péči, spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem – etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky

3.5 Zabezpečení výuky cizinců a dětí s nedostatečnou znalostí české jazyka

Vzdělávání cizinců a dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka (v ZŠ)

Vzdělávání cizinců se řídí vyhláškou č. 271/2021 Sb. , vyhláškou 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a školským zákonem č. 561/2004 Sb. Žákům s nedostatečnou znalostí českého jazyka je poskytováno podpůrné opatření ve smyslu § 16 školského zákona.

Nově přichodí žáci cizinci, kteří plní povinnou školní docházku na území ČR nejvýše 12 měsíců, mají nárok na bezplatnou jazykovou přípravu. Tu zajišťuje krajským úřadem určená škola v rozsahu 100 až 200 hodin. Pokud se žák rozhodne absolvovat jazykovou přípravu distančně, je škola NOE povinna zajistit pro něj v době distančního vzdělávání přístup k informačním technologiím.

V případě mimořádné situace může škola zajistit výuku českého jazyka jako druhého jazyka v rozsahu, který pokryjí na tento účel speciálně vyčleněné finanční prostředky.

V době, kdy se žáci účastní jazykové přípravy, jsou uvolněni z výuky a nejsou z ní ani hodnoceni. Při hodnocení ve všech předmětech je třeba zohlednit nedostatečnou znalost českého jazyka.

3.6 Začlenění průřezových témat

I. stupeň

Název tematického okruhu	Ročník				
	1	2	3	4	5
Osobnostní a sociální výchova					
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	Čj,M,Sv,Hv	Čj,M,Sv,Hv	Čj,M, Sv,Hv	Čj,M,Hv,Tv	Čj,M,Inf,Hv,Tv
Sebepoznání a sebepojetí	Sv,Šik,Tv	Sv,Čj,Šik,Tv	Sv,Čj,Šik,Tv,Aj	Při,Sp,Čj,Tv,Aj,Šik	Při,Sp,Čj,Tv,Šik,Aj
Seberegulace a sebeorganizace	Čj,M,Sv,Tv	Čj,Tv	Čj,Tv	Tv	Tv
Psychohygienu	Sv,Hv	Sv,Hv	Sv,Hv	Hv,Tv	Při,Sp,Hv,Tv
Kreativita	Hv,Šik	Hv,Šik	Hv,Šik	Hv,Šik	Hv,Šik

Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	PRO/ Nastupujeme na palubu	Sv			
Mezilidské vztahy	Sv,Hv,Tv PRO/ Nastupujeme na palubu	Čj,M,Sv,Hv,Tv	Čj,M, Sv,Hv,Tv	M,Při,Sp,Čj,Hv,Tv	M,Při,Sp,Čj,Hv,Tv
Komunikace	Čj,M,Hv,Šik PRO/ Nastupujeme na palubu	Čj,M,Hv,Šik	Čj,M,Hv,Šik,Aj	Čj,M,Hv,Šik,Aj, Ak	Čj,M,Inf,Hv,Aj,Ak,Šik
Kooperace a kompetice	M,Šik,Tv PRO/ Nastupujeme na palubu	Čj,M,Sv,Šik,Tv	M, Sv,Šik,Aj,Tv	M,Při,Sp,Šik,Aj,Tv	M,Při,Sp,Šik,Aj, Tv
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Kv,M,Sv	Kv,M,Sv	Kv,M,Sv,	Kv,M,Při,Sp	Kv,M,Sv
Hodnoty, postoje, praktická etika	Kv,Sv	Kv,Sv	Kv	Kv	Kv
Výchova demokratického občana					
Občanská společnost a škola	Čj,Sv	Čj,Sv	Čj,Sv	Čj, Při,Sp	Čj, Při,Sp
Občan, občanská společnost a stát				Při,Sp	
Formy participace občanů v politickém životě				Při,Sp	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Sv				Při,Sp
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
Evropa a svět nás zajímá	Aj,Sv	Aj,Sv	Aj,Ak, Sv,	Aj,Při,Sp	Čj,Aj,Při,Sp
Objevujeme Evropu a svět	Aj	Aj	Aj,Ak	Aj,Při,Sp	Aj,Při,Sp,Inf
Jsme Evropané					Při,Sp
Multikulturní výchova					
Kulturní diference	Sv	Sv	Čj	Čj,Aj,	Čj,Aj,

Lidské vztahy	Kv,Čj,Sv,Tv	Kv,Čj,Sv,Tv	Kv,Čj,Tv,Sv	Kv	Kv
Etnický původ		Sv			Při,Sp
Multikulturalita	Čj,Sv,Hv,Aj	Sv,Hv,Aj	Aj,Hv	Aj,,Hv	Aj, Při,Sp,Hv,Šik
Princip sociálního smíru a solidarity	Kv	Kv,Sv	Kv	Kv	Kv
Enviromentální výchova					
Ekosystémy	Sv PRO/ Les	Sv PRO/ Voda	Sv, PRO/ Louka	Při,Sp	Při,Sp
Základní podmínky života	Sv	Sv	Sv,	Při,Sp,Tv	Při,Sp,Tv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Sv,Šik	Sv,Šik	Sv,,Šik	Při,Sp,Šik	Při,Sp,Šik
Vztah člověka k prostředí	Sv,Šik,Tv	Sv,Šik,Tv	Sv,,Šik,Tv	M,Při,Sp,Šik,Tv	Při,Sp,Šik,Tv
Mediální výchova					
Receptivní činnosti					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj	Čj,Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj,Inf
Stavba mediálních sdělení				Čj	Čj
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj	Čj	Čj
Fungování a vliv médií na společnost					Čj,Inf
Produktivní činnosti					
Tvorba mediálního sdělení				Čj	Čj,Inf
Práce v realizačním týmu	Hv,Šik	Sv,Hv,Šik	Sv,Hv,Šik	Čj, Při,Sp,Hv,Šik	Čj, Při,Sp,Hv,Šik

II.stupeň

Název tematického okruhu	Ročník			
	6	7	8	9
Osobnostní a sociální výchova				
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	Čj,M,Aj, Inf,Př,Tv	Čj,M, Aj, Nj, Př	Čj,M,Aj,Nj,Ch,Př	Čj,M,Aj, NjPř,
Sebepoznání a sebepojetí	Čj	Čj	Čj,Vkz,Vv	Čj,Vv
Seberegulace a sebeorganizace	Čj,Aj,Tv	Čj,Aj,Tv	Aj,Tv, Vkz	Ch,Čj,Aj,Tv
Psychohygiena	Hv,Tv	Hv,Tv	Hv, Vkz,Tv	Hv,Tv
Kreativita	Čj,Aj,Inf,Pč,Fy,Vv,H v	Čj,Aj,M,Pč,Fy,Vv, Hv	Čj,M,Vv,Aj,Fy,P č,	Čj,M,Ch,Aj,Fy,Pč, Vv
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	Čj, Aj	Čj, AJ, Nj	Čj, Aj, Nj	Čj, Aj, Nj
Mezilidské vztahy	Čj,Aj,Pč,Vv,Tv	Čj,Aj,Nj,Pč,Z,Tv	Čj,Aj,Nj,Ch,Vv,Vkz ,Tv,Pč	Čj,Aj, Nj,Pč,Tv
Komunikace	Čj,Aj,M,Vv,Fy,Tv	Čj,M,Vv,Aj,NJ,,Fy, Tv	Čj,M,Aj,Nj,Fy, Vkz,Vv,Tv	Čj,Aj, Nj,M,Fy,Tv
Kooperace a kompetice	Čj,Aj,M,Př,Pč,Vv, Fy	Čj,Aj,Nj,M,Př,Pč, Vv,Fy	Čj,Aj,,Nj,M,Pč, Vkz,Př, Vv, Fy	Čj,Aj,,Nj,M,Pč,Př ,Fy, Ch
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Kv,Čj,M,Inf,Fy	Kv,Čj,M,Fy	Kv,Čj,M,Ch,Fy	Kv,Čj,M,Ch,Fy
Hodnoty, postoje, praktická etika	Kv	Kv	Kv, Vkz	Kv

Výchova demokratického občana				
Občanská společnost a škola	Čj,Ov,Hv	Čj,Hv	Čj,Hv	Čj,Ov,Hv,Vv
Občan, občanská společnost a stát	D,Ov			Ov
Formy participace občanů v politickém životě				Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Ov			Ov
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Evropa a svět nás zajímá	Čj,Aj,Hv,Z	Čj,Aj,Nj,D,Hv	Čj,Aj,Nj,Z,Hv	Čj,Aj,Nj,Z,Hv
Objevujeme Evropu a svět	Čj,Aj,Z	Čj, Aj, Nj,Z	Čj, Aj, Nj,Z	Čj,Aj,Nj
Jsme Evropané	D, Čj	Čj,Aj,Nj,Z,Vv	Čj,Aj,Nj,Z,D	Čj,Aj,Ov,D,Vv
Multikulturní výchova				
Kulturní diference	Čj,Aj	Čj,Aj,Nj	Čj,Aj,Nj	Čj,Aj,Nj
Lidské vztahy	Čj,Ov	Čj	Vkz,Čj	Čj,Ov
Etnický původ	Čj,Vv	Čj	Čj	D,Čj
Multikulturalita	Čj,Inf	Čj, Aj, Nj	Čj, Aj, Nj	Čj, Aj, Nj
Princip sociálního smíru a solidarity	Ov			Ov
Enviromentální výchova				
Ekosystémy	Př,Vv	Př,Vv	Ch	Ch,Vv
Základní podmínky života	Př,Z,Pč	Př,Pč	Pč,Ch	Pč,Ch,Vv,Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Inf,Pč,Vv	Pč,Vv,Z	Pč,Ch,Z	Pč,Ch,Ov
Vztah člověka k prostředí	M,D,Fy,Vv	M,Fy,Vv	M,Př,Fy	M,Ch,Fy,Z,Ov

Mediální výchova				
Receptivní činnosti				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj,Inf,Z	Čj,Z	Čj,Z	Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj,Inf	Čj	Čj,Vv	Č
Stavba mediálních sdělení	Čj,Inf	Čj	Vv	
Vnímání autora mediálních sdělení		Čj,Tv	Čj,Tv	Čj,Tv,Pč
Fungování a vliv médií na společnost	Inf,Čj,Aj	Čj,Aj	Aj	D,Aj
Produktivní činnosti				
Tvorba mediálního sdělení	Čj,Inf,Hv	Čj,Hv	Čj,Aj,Hv	Čj,Aj,Vv,Hv
Práce v realizačním týmu	Čj	Čj	Čj	Čj, Aj

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán pro I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vzdělávací předmět		Ročník					Dotace		
				1	2	3	4	5	Celková	Povinná	Dispon.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	Čj	9	8	8	7	7	39	35	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	Aj	1	1	3	3	3	11	9	2
Matematika a její aplikace		Matematika	M	4	5	5	5	4	23	20	3
Informační a komunikační technologie		Informatika	Inf				1	1	1	1	
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a svět	Sv	1	2	2			5	12	
		Přírodověda	Při				1	2	3		
		Společnost	Sp				1	2	4		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12	5	
	Výtvarná výchova	Šikovné ruce	Šik	1	1	1	2	2		7	
Člověk a svět práce				1	1	1	1	1	5	5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10	10	
Disponibilní		Křesťanská výchova	Kv	1	1	1	1	1	5		5
Celkem hodin				21	22	24	25	26	118	104	14

4.2 Učební plán pro II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vzdělávací předmět		Ročník				Dotace		
				6	7	8	9	Celková	Povinná	Dispon.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	Čj	5	4	4	4	17	15	2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	12	
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	Nj		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace		Matematika	M	4	4	4	4	16	15	1
Informační a komunikační technologie		Informatika	Inf	1				1	1	
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	D	2	2	2	2	8	8	11
	Výchova k občanství	Občanská výchova	Ov	1			2	3	3	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	Fy	1	2	2	2	7	5	21
	Chemie	Chemie	Ch			2	2	4	4	
	Přírodopis	Přírodopis	Př	2	2	2	1	7	6	
	Zeměpis	Zeměpis	Z	2	2	2	1	7	6	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	4	4	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	Vv	2	2	1	1	6	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	Vkz			1		1	0	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	Tv	3	3	2	2	10	10	
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	Pč	1	1	1	1	4	3	1
Disponibilní časová dotace		Křesťanská výchova	Kv	1	1	1	1	4		4
	Povinně volitelný předmět		PVP	1	1	1	2	5		5
Celkem hodin				30	30	31	31	122	98	24

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Šikovné ruce. Obsahy vzdělávacích oblastí Umění a kultura a Člověk a svět práce jsou si blízké, proto jsou spojeny do jednoho předmětu Šikovné ruce, který spojuje obsah oborů Výtvarná výchova a Člověk a svět práce. Předmět Šikovné ruce je vyučován na prvním stupni.

Nabídka povinně volitelných předmětů

Badatelé. V nabídce pro všechny ročníky 2. stupně.

Konverzace v angličtině. S ohledem na zájem žáků lze vyučovat po jednotlivých ročnících, nebo společně pro 6. a 7. ročník a pro 8. a 9. ročník.

Seminář z českého jazyka. V nabídce pro 8. a 9. ročníku jako podpora k přípravě na přijímací zkoušky na SŠ.

Funkční gramotnost. V nabídce pro druhý stupeň, cílem je rozšíření matematických schopností a finanční gramotnosti a mediální gramotnosti.

Seminář z matematiky. V nabídce v 8. a 9. ročníku, cílem je upevnění matematických schopností a příprava k přijímacím zkouškám na SŠ.

Sportovní hry. V nabídce pro kterýkoliv ročník na druhém stupni tj. 6. - 9. ročník. Slouží k rozvíjení tělesné zdatnosti a budování týmového ducha a solidarity.

UČEBNÍ OSNOVY

4.4 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace

- aktivně podporuje rozvoj verbální komunikace v mateřském i cizím jazyce
- rozvíjí vyjadřovací schopnosti jako základ vzdělávání i v dalších oborech
- pomáhá porozumět jazykovým sdělením, psaným i mluveným – schopnost reprodukce textu
- na základě jazykových schopností umožňuje žákovi poznávat vlastní i cizí kultury
- přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a sebeuplatnění v praktickém životě
- učí žáka adekvátně využívat znalosti jazykových rovin a prostředků s ohledem na komunikační prostředí a situace v praxi

Tato vzdělávací oblast aktivně podporuje verbální komunikaci v mateřském a cizím jazyce. Je realizována v povinných vyučovacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Všechny tyto vyučovací obory a předměty mají za úkol rozvíjení vyjadřovacích schopností jako

základu vzdělávání i v dalších mimojazykových oblastech. Učí žáky porozumět jazykovým sdělením psaným i mluveným tak, aby byli schopni text správně reprodukovat. Na základě jazykových a komunikačních dovedností umožňuje žákovi poznávat vlastní i cizí kultury s přihlédnutím k jejich literárnímu odkazu. Přispívá též k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a sebeuplatnění v praktickém životě. Přípravuje žáka na adekvátní využívání znalostí různých jazykových rovin a prostředků s ohledem na komunikační prostředí a situace v praxi.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Český jazyk**
- **Anglický jazyk**
- **Konverzace v angličtině**
- **Německý jazyk**

4.4.1 Vyučovací předmět: Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk je vyučován od 1. – 9. Ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	9	8	8	7	7	5	4	4	4

Předmět **Český jazyk** je na prvním stupni posílen o 4 hodiny týdně z disponibilní časové dotace, na druhém stupni o 2 hodiny týdně. Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat. Podporuje rozvoj dorozumívání, schopnost vyjadřování a porozumění jazykovým sdělením. Stává se předmětem poznávání.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk je rozdělen do tří základních složek, jejich vzdělávací obsah však ve výuce vzájemně prolíná.

- **Komunikační a slohová výchova** - žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, formulovat a sdělovat své myšlenky, prožítky a pocity, třídit je a kriticky posuzovat jejich obsah. V této složce předmětu se učí žáci vytvářet vlastní texty, jsou vedeni k analýze textů a jejich hodnocení. V prvním ročníku jsou žáci vyučováni při psaní písmem Comenia Script.
- **Jazyková výchova** – prohlubuje osvojování spisovné podoby českého jazyka. Přípravuje žáka na adekvátní využívání znalostí různých jazykových rovin a prostředků. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení a ke srozumitelnému vyjadřování.
- **Literární výchova** – učí žáka rozlišovat základní literární druhy na základě četby, získávat a rozvíjet čtenářské návyky a formulovat vlastní názor o přečteném díle. Literární výchova ovlivňuje žákovy postoje a hodnoty. Komunikace verbální i nonverbální může být též rozvíjena pomocí prvků dramatické výchovy.

Do vzdělávacího předmětu Český jazyk jsou začleněna průřezová témata (viz přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáka dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládáme žákům možnosti používat osvojených dovedností v jiných oblastech
- vedeme žáky k systematickému ukládání informací
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování

- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny, které souvisejí s probíraným učivem

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k samostatnému formulování pravidel, kterými se probírané mluvnické jevy řídí
- podporujeme schopnost nalézt chyby v textu a odůvodňovat správné řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraným literárním textům
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k diskuzi v malých skupinách i v rámci celé třídy
- stanovíme pravidla pro práci ve skupině i pro práci samostatnou a dbáme na jejich dodržování
- předkládáme žákům přiměřeně náročné úkoly a tím jim umožňujeme dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- podporujeme v žácích schopnost pomoc poskytnout i o ni požádat
- seznamujeme žáky s naším kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- podporujeme v žácích potřebu kultivovaného literárního projevu, četby, celoživotního vzdělávání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení i psaní, k přípravě a udržování jejich pracovního prostoru
- vyžadujeme od žáka zodpovědný přístup k zadaným úkolům

ČESKÝ JAZYK – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním ➤ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ➤ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí mluveným pokynům, adekvátně na ně reaguje ➤ pozorně a soustředěně naslouchá ostatním, neskáče druhému do řeči ➤ reaguje na partnera – dívá se mu do očí, používá neverbální komunikaci ➤ zachovává myšlenku rozhovoru, odpovídá na otázky a reaguje otázkami ➤ vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky ➤ při mluvení správně dýchá ➤ mluví srozumitelně ➤ vyjadřuje se spisovně, užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ umí pozdravit, omluvit se, poprosit o pomoc, poděkovat ➤ umí vyjádřit své přání, vyřídit jednoduchý vzkaz ➤ vypravuje o svých zážitcích ➤ podle obrázkové osnovy vypravuje pohádku ➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti 	<p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické naslouchání: zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem ➤ věcné naslouchání: pozorné, soustředěné, aktivní- zaznamenat slyšené, reagovat otázkami <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základy techniky mluveného projevu: dýchání, tvoření hlasu, výslovnost ➤ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování ➤ dialog na základě obrazového materiálu ➤ základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování ➤ mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění <p>poznávání lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se poznávat druhé a porozumět jim <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává základní dovednosti dobré komunikace <p>VDO</p> <p>občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává informace o každodenním životě školy <p>MKV</p> <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se žít a komunikovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin <p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí citlivost vůči zábavníma reklamním sdělením

<p>➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí přípravná cvičení sluchová a zraková: skládá a rozkládá slova podle sluchu, umí určit hlásku na začátku a na konci slova, atd. ➤ rozlišuje hlásku, písmeno, slabiku, slovo, větu ➤ zná tvary písmen abecedy: malá, velká, tiskací a psací ➤ čte správně dlouhé a krátké samohlásky ➤ skládá a čte slabiky, slova ➤ správně čte skupiny hlásek di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, dvojhásky ➤ plynule čte slova ve větách, čte správně předložky ➤ čte věty se správnou intonací ➤ rozumí čteným slovům a větám ➤ rozpozná nadpis, řádek, článek <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ při psaní dbá na upravené pracovní místo, dostatek prostoru, sedí rovně, správně drží psací náčiní ➤ uvolňuje si ruku ➤ píše správně všechna písmena ➤ ve slově napíše všechna písmena ve správném pořadí a s diakritikou 	<p>čtení</p> <p>praktické čtení: technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ písmena malá, velká, tiskací, psací ➤ délka samohlásek ➤ slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné ➤ slova, uspořádání slov ve větě ➤ hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací ➤ interpunkční znaménka ➤ čtení di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, dvojhásky <p>věcné čtení: čtení jako zdroj informací</p> <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní hygienické návyky: správné sezení, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem (příprava na psaní, uvolňovací cviky) ➤ technika psaní: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu, psací – Comenia script, opis, přepis, diktát, autodiktát ➤ žánry písemného projevu: vzkaz 	
--	---	--	--

<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená ➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ píše správně velká písmena na začátku věty 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje úhlednost písma ➤ dbá na úpravu sešitů ➤ píše podle diktátu písmena, krátká slova a jednoduché věty ➤ ve větě napíše na začátku velké písmeno a na konci znaménko dle instrukce učitele ➤ opíše krátký text ➤ napíše krátký vzkaz <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí slova podle významu ➤ řekne slova opačného významu ➤ určí slova souřadná, nadřazená, podřazená 	<p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sluchové rozlišení hlásek, (pozná 1. a poslední písmeno) ➤ výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin ➤ modulace souvislé řeči: tempo, intonace, přízvuk <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slova a pojmy (slova nadřazená, podřazená – jen ústně) ➤ význam slov <p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ věta jednoduchá <p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ velké písmeno na začátku věty, tečka na konci věty ➤ velká písmena ve vlastních jménech, u osob 	
<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností 	<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ naslouchá pohádkám, příběhům ➤ vyjádří své pocity ze slyšeného či přečteného textu ➤ hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav ➤ recituje básničku, zná říkadla, rozpočítadla, hádanky ➤ volně reprodukuje slyšený nebo přečtený text ➤ drammatizuje literární text ➤ nakreslí ilustraci k textu 	<p>poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ drammatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod <p>základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe pojmy pohádka, báseň, rozpočítadlo, hádanka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec ➤ vybere si knihu, kterou sám přečte 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spisovatel, básník, kniha, čtenář ➤ divadelní představení, herec 	
--	--	---	--

ČESKÝ JAZYK – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty ➤ jednoduše reprodukuje přečtené texty ➤ rozezná orientační prvky v textu (nadpis, řádek, odstavec, článek) ➤ vyhledává v textu informace podle jednoduchého zadání ➤ rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje ➤ rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle ➤ podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení ➤ vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem ➤ správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i 	<p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) ➤ věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) ➤ čtení hlasité a tiché <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) ➤ věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základy techniky mluveného projevu ➤ vyjadřování závislé na komunikační situaci ➤ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, vypravování 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vlastní identitu a vztah k druhým <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává sociální dovednosti - zvládá vlastní chování <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se podílet na utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává výhody spolupráce a pomoci <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

	<p>nepřipravených školních projevech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa řeči, pauz a důrazu ➤ svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou ➤ píše krátká sdělení podle pokynů učitele ➤ napíše adresu, blahopřání, pozdrav z prázdnin, krátký dopis 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dialog na základě obrazového materiálu ➤ základní komunikační pravidla ➤ mimojazykové prostředky řeči <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ technika psaní ➤ tvary písmen abecedy ➤ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav, dopis 	<ul style="list-style-type: none"> - získává dovednosti pro řešení různých situací <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří si postoje tolerance k odlišným sociokulturám <p>VDO</p> <p>občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává hodnoty – spravedlnost, tolerance, odpovědnost, respektování <p>MKV</p> <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se vnímat mezilidské vztahy ve škole <p>multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se naslouchat ostatním
<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená ➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná slovo, slabiku, hlásku, písmeno ➤ zná systém dělení hlásek ➤ seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena ➤ ve skupině slov rozpozná slovo významově nadřazené a podřazené ➤ přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu, slova významu opačného ➤ rozpozná a uvede více významů u známých slov ➤ v textu najde slova citově zabarvená a zdobnělina, vhodně je užívá ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovo, slabika, hlásku, písmeno, rozdělení hlásek ➤ abeceda <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, homonyma, jednoznačná, mnohoznačná, slova citově zabarvená a zdobnělina <p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky, spojky) <p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ věta jednoduchá, souvětí ➤ druhy vět <p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ lexikální pravopis: 	<p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v médiích - k tradičním evropským hodnotám

<ul style="list-style-type: none"> ➤ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/u, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná oznámení, otázku, rozkaz, přání ➤ napíše na konci věty správné znaménko ➤ moduluje melodii výpovědi podle svého záměru ➤ správně rozděluje slova na konci řádků ➤ identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti na konci slova ➤ správně píše: kvantitu samohlásek, ů/ú mimo morfologický šev ➤ i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ➤ dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev ➤ správně píše velká písmena na počátku vět a u vlastních jmen osob a zvířat ➤ pravopis zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dělení slov na konci řádku ➤ kvantita samohlásek, psaní ů/ú ➤ psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ➤ dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ➤ podoba znělosti na konci slova ➤ vlastní jména osob a zvířat 	
<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči ➤ stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu ➤ vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými 	<p>poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odliší vyjadřování v próze a ve verších ➤ rozumí základním literárním pojmům ➤ vymyslí závěr jednoduchého příběhu ➤ zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu 	<p>základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ literární druhy a žánry: poezie, próza, spisovatel, básník, režisér, verš, rým 	
---	--	---	--

ČESKÝ JAZYK – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ porozumí písemným nebo mluveným pokynům při měřené složitosti ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte plynule věty a souvětí, člení text ➤ čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářských dovedností ➤ zvládá správnou intonaci, člení text, frázuje ➤ používá četbu jako zdroj informací ➤ snaží se naslouchat pozorně, soustředěně ➤ jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými ➤ vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, 	<p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) ➤ věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktů s partnerem) ➤ věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenání slyšené, reagovat otázkami) <p>mluvený projev</p>	<p>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY</p> <p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní své „já“ jako zdroj informací o sobě <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí sebekontrolu a sebeovládání <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává řeč těla, zvuku a slov <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se dovednosti rozhodování se <p>VDO</p> <p>Občanská společnost a škola</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ➤ píše správné tvary písmen a číslic ➤ správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ➤ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti 	<p>vyjadřuje své postoje k přečtenému</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v textu dětských knih ➤ charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize ➤ ovládá základní pravidla vedení telefonického rozhovoru, popis předmětu i činnosti, vypravování ➤ píše čitelně, úhledně a přiměřeně rychle ➤ provádí kontrolu vlastního písemného projevu ➤ napíše krátký dopis, adresu, email ➤ tiskopisy - přihláška ➤ vytvoří plakát, pozvánku ➤ pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby ➤ dodržuje hygienické návyky při psaní a čtení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) ➤ vyjadřování závislé na komunikační situaci ➤ komunikační žánry ➤ dialog na základě obrazového materiálu ➤ základní komunikační pravidla ➤ mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) <p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní hygienické návyky ➤ technika psaní ➤ tvary písmen, úprava zápisu ➤ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis 	<ul style="list-style-type: none"> - učí se vnímat školu jako modeldemokratické společnosti <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá jedinečnost každého člověka <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci <p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se využívat potenciál médií jako zdroj informací
<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ➤ porovnává významy slov, slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí ve větě podstatné jméno a sloveso ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ➤ určí kořen slova, předponovou a příponovou část ➤ tvoří vzorce souvětí ➤ skloňuje podstatná jména ➤ pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen (pád, číslo, rod, životnost) 	<p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ modulace souvislé řeči (tempo intonace, přízvuk) <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, antonyma, slova příbuzná (stavba slova – kořen příponová a předponová část), HOMOFONA u vyjm. slov (být x bít) <p>tvarosloví</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně píše obvyklá vlastní jména ➤ určuje osobu, číslo a čas u sloves, rozlišuje slova ohebná od slovneohybných ➤ vyjmenuje vyjmenovaná slova, pozná slova příbuzná a píše správně i/y ➤ vysvětlí rozdíl pravopisu u slovesstejněznějících (být-bít, mýt-mít, výr - vír, atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznávání a rozlišování slovníchdruhů ➤ skloňování podstatných jmen ➤ rozlišování jednotného, množného čísla, rodu středního, ženského a mužského <p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z ➤ vlastní jména měst, vesnic, hor a řek, pravopis vlastních jmen ➤ určování slovesné osoby, čísla a času ➤ časování sloves v přítomném, budoucím i minulém čase 	
<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí naslouchat čtenému textu ➤ využívá základních čtenářskýchdovedností a návyků při četbě jednoduchých textů ➤ recituje básnický text ➤ orientuje se v textu knihy určené dětem ➤ umí se orientovat v knihovně ➤ rozeznává různé typy vyjadřování autorů písnicích pro děti ➤ domýšlí příběhy ➤ vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu ➤ chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě 	<p>poslech literárních textů</p> <p>zážitkové čtení a naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pověsti místní, regionální ➤ hledání podstaty příběhů a jejich smyslu ➤ seznamování se s dětskou literaturou <p>tvořivěčinnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ dramatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod ➤ charakteristika literární postavy ➤ líčení atmosféry příběhu <p>základní literární pojmy</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu ➤ seznamuje se s literárními druhy a žánry – poezie, próza, pověst, povídka, pohádka, bajka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář, metafora, přirovnání, zosobnění, encyklopedie 	
--	---	---	--

ČESKÝ JAZYK – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním, správně, plynule a dostatečně rychle ➤ čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů; ➤ naslouchá pozorně a soustředěně ostatním ➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace, podstatné informace zaznamenává ➤ posuzuje úplnost a pravdivost sdělení; záměr autora, manipulaci ➤ přirozeně intonuje; používá správný přízvuk slovní a větný; člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu; spisovně vyslovuje ➤ volí vhodné verbální a neverbální prostředky při řešení situací či konfliktů ➤ ovládá komunikační žánry mluveného projevu: omluva, 	<p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ technika čtení ➤ čtení s porozuměním (pokyny, téma, jádro textu) ➤ orientační prvky v textu (nadpis, odstavce, zvýraznění, tabulky, grafy, obsah, kapitoly, rejstříky, tiráž, přílohy) ➤ informace podstatné a okrajové; úplnost textu; fakta, domněnky, názory; <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádření kontaktu s partnerem ➤ výpisky, poznámky <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přízvuk (slovní, větný), tempo, intonace ➤ záměr autora, konflikt, manipulace 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - umožňuje uvědomění si vlastní identity - napomáhá zaujmout postoj k druhým <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá tvořivé činnosti <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se podílet na utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	<p>prosba, vzkaz na záznamníku, rozhovor, diskuse</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ píše správně po stránce obsahové i formální ➤ vyplní tiskopis ➤ sestaví osnovu vyprávění a vytvoří krátký projev; dodržuje časovou posloupnost, člení text na odstavce ➤ popíše osobu či věc a pracovní postup 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikační žánry: omluva, prosba, vzkaz na záznamníku, rozhovor, diskuse <p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ formální úprava textu ➤ žánry písemného projevu: jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), osnova, vypravování, popis, popis prac. postupu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hodnoty různých lidí, názorů, přístupů k řešení problému <p>VDO Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojuje se do školní/třídní samosprávy - rozumí smyslu práv a povinností <p>EGS jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaujímá pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám <p>MKV kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuálních zvláštností <p>MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v médiích
<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí ➤ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá různé podoby slova, rozlišuje význam slov, pozná slova spisovná, nespisovná, citově zabarvená ➤ rozlišuje část předponovou, příponovou, kořen slova; ➤ rozpozná předložky a předpony ➤ uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov – vyjmenovaná slova ➤ poznává slovní druhy ➤ skloňuje podstatná jména podle vzorů; správně píše i/y v jejich koncovkách ➤ určuje u sloves infinitiv, osobu, číslo, čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu ➤ rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací ➤ rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ spojuje věty v souvětí, určí počet vět v souvětí a vzorec souvětí 	<p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ národní jazyk; spisovná a nespisovná forma ➤ stavba slova (předpony, přípony, koncovka, změna hlásek v kořeni) <p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní druhy ➤ vzory podstatných jmen ➤ slovesa - způsob ➤ druhy číslovek <p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ věta jednoduchá a souvětí; vzorce souvětí; věta zvolací ➤ základní skladební dvojice (podmět, přísudek, holý, rozvitý); základ věty ➤ přímá řeč <p>pravopis lexikální</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vlastní jména - zeměpisné názvy morfologický 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává ve větách základní skladební dvojici ➤ píše správně i – y v přičestí minulém ➤ správně píše uvozovky ➤ ovládá pravopis vlastních jmen osob, zvířat a jednoduchých zeměpisných názvů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pravopis předpon (bě, vě x obje, vje) ➤ psaní přípon (-ička, apod.) ➤ koncovky podstatných jmen ➤ psaní –i v zakončení sloves přítomného času syntaktický ➤ shoda přísudku s podmětem 	
<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší literární text ➤ mluví o svém prožitku z četby, vztahuje ho ke svým osobním zkušenostem, porovnává se zážitky svých spolužáků ➤ vede čtenářský deník ➤ vyhledá hlavní myšlenku, zaznamená podstatné prvky obsahu a kompoziční strukturu ➤ reprodukuje text, doplňuje chybějící části, domýšlí konec, text obměňuje ➤ vytvoří vlastní literární text na dané téma ➤ poznává druhy literárních textů a žánrů, všímá si charakteristických znaků ➤ vyhledává informace, využívá poznatků z četby ➤ vybírá si četbu, využívá školní knihovnu ➤ objasní zadané literární pojmy, používá je při rozboru díla 	<p>poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj techniky čtení ➤ čtení textů uměleckých a populárně naučných ➤ tiché čtení s porozuměním ➤ poslech literárních textů <p>tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přednes literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ tvořivé činnosti (domýšlení textu, obměny, vlastní literární text) ➤ dramatizace, výtvarný doprovod <p>základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka ➤ lyrická báseň, epika, próza s dětským či zvířecím hrdinou, fantasy, sci-fi, dobrodružná, detektivka, populárně naučná literatura, encyklopedie, slovníky ➤ spisovatel, básník, čtenář ➤ divadelní představení, herec, režisér 	

	➤ seznamuje se s literární adaptací, divadelními představeními, výtvarným zpracováním děl	➤ verš, rým, druhy rýmů, přirovnání	
--	---	-------------------------------------	--

ČESKÝ JAZYK – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte plynule s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty ➤ vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm ➤ čte procítěně s prvky uměleckého přednesu ➤ předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy ➤ rozumí přiměřeně složitě sdělení, zapamatuje si jeho smysl ➤ rozlišuje podstatné od méně podstatného ➤ vyjádří své názory ➤ tvoří literární text na dané téma ➤ reprodukuje text ➤ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu a písemnému projevu jak ve škole, tak v běžném životě ➤ zná základní komunikační pravidla ➤ vytvoří krátký mluvený projev 	<p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé) ➤ věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) ➤ věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci ➤ komunikační žánry: omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu ➤ základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení) 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - umožňuje uvědomění si vlastní identity - napomáhá zaujmout postojk druhým <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá tvořivé činnosti <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se podílet na utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hodnoty různých lidí, názorů, přístupů k řešení problémů <p>VDO</p> <p>Občanská společnost a škola</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže zacházet s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržuje základní hygienické a pracovní návyky ➤ píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře ➤ vyplňuje jednoduché tiskopisy (dotazník, přihláška) 	<p>dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p> <p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) ➤ žánry písemného projevu: zpráva, inzerát, popis, pozvánka, vzkaz, jednoduché tiskopisy, vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> - zapojuje se do školní/třídní samosprávy - rozumí smyslu práv a povinností <p>EGS</p> <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaujímá pozitivní postojk tradičním evropským hodnotám <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuálních zvláštností <p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v médiích
<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak v běžném životě ➤ určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovtvorné základy, dodržuje pravopis ➤ doplňuje předpony a přípony podle smyslu ➤ užívá průběžně spisovnou výslovnost i pravopis ➤ vypravuje, popisuje, rozšiřuje si slovní zásobu ➤ rozlišuje a určuje slovní druhy ➤ určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru ➤ rozpozná druhy přídavných jmen, skloňuje přídavná jména ➤ rozpozná mluvnické kategorie sloves ➤ nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledává je v textu 	<p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slova a pojmy ➤ význam slov ➤ slova jednoznačná a mnohoznačná ➤ antonyma, synonyma, homonyma ➤ stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) <p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní druhy ➤ mluvnické kategorie podstatných jmen ➤ přídavná jména ➤ zájmena ➤ číslovky <p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní skladební dvojice ➤ rozvíjející větné členy ➤ podmět vyjádřený a nevyjádřený ➤ přímá řeč 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá slovesný způsob – rozkazovací, oznamovací a podmiňovací ➤ určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice ➤ rozumí pojmu věta, skladební dvojice ➤ vyhledá různé podměty ➤ rozpozná souvětí a jejich skladbu ➤ vyhledává řeč přímou a nepřímou ➤ užívá pravidla shody podmětu s přísudkem ➤ doplňuje správné koncovky podstatných a přídavných jmen ➤ bezpečně ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách 	<p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ lexikální ➤ základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) pravopisu 	
<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ➤ rozšiřuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své názory a pocity ➤ odlišuje vyprávění literární od faktického ➤ vyhledává informace ve slovnících a dalších různých textech ➤ orientuje se v nabídce dětské literatury ➤ využívá pro vlastní četbu knihovny ➤ poradí si v běžném společenském styku ➤ zaznamenává si zajímavé myšlenky 	<p>poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů ➤ předčítání, recitace <p>tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ dramatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod <p>základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v encyklopediích určených dětem a mládeži ➤ rozlišuje a používá základní literární pojmy ➤ pozná nejnámější ilustrátory 	<p>báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kniha, čtenář ➤ divadelní představení, herec, režisér ➤ verš, rým, přirovnání 	
--	--	---	--

ČESKÝ JAZYK – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ➤ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší základní slohové útvary ➤ dodrží časovou posloupnost ➤ využívá vhodných jazykových prostředků ➤ vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném i písemném projevu ➤ vyhledá hlavní myšlenky textu ➤ vybírá vhodné výrazy ➤ stylizuje dopis dle konkrétní situace 	<p>vypravování, čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prožitkové ➤ dějová posloupnost, jazykové prostředky <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) ➤ kritické (komunikační záměr mluvčího) ➤ zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové, zážitkové <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) ➤ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - umožňuje uvědomění si vlastní identity - napomáhá zaujmout postoj k druhým <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává sociální dovednosti - zvládá vlastní chování <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá tvořivé činnosti <p>poznávání lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí druhým <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se podílet na utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni <p>kooperace a kompetice</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětným navazováním ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názoru a hodnocení, ověřuje fakta porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 		<p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech ➤ vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry) <p>popis budovy, místnosti, postavy, krajiny</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ věcné (studijní - čtení jako zdroj informací) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ věcné (soustředěné, aktivní) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objektivní popis <p>zpráva a oznámení - inzerát, podací lístek, SMS</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické (znalost orientačních prvků v textu) ➤ věcné (zdroj informací, vyhledávací) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kritické (objektivní a subjektivní sdělení) ➤ manipulativní působení projevu <p>výpisky a výtah:</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kritické (hodnotící) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná výhody spolupráce a pomoci <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává dovednosti pro řešení složitých situací, konfliktu <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hodnoty různých lidí, názorů, přístupů k řešení problémů <p>VDO</p> <p>občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvažuje o problémech v širších souvislostech, je schopný kritického myšlení
---	--	--	---

		<p>písenný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výpisky <p>dopis:</p> <p>písenný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ soukromý a úřední dopis, e-mail ➤ objednávka ➤ stavba textu ➤ přímá řeč 	<ul style="list-style-type: none"> - vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje porozumění sociálními kulturním odlišnostem mezi národy <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná společné kořeny evropských civilizací - snaží se hodnotit v globálním kontextu
<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov ➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický ➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je užívá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jazykové příručky ➤ rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje ➤ v písemném i mluveném projevu uplatňuje zásady tvoření českých slov ➤ určí mluvnické kategorie u podstatných a přídavných jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu ➤ rozpozná druhy zájmen a číslovek, aplikuje tyto znalosti v písemném projevu ➤ užívá správné tvary sloves, určí slovesné kategorie, zvládá pravopis koncovek, používá jazykové příručky ➤ vyhledá základní větné členy a zdůvodní shodu přísudku s podmětem 	<p>obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) ➤ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) ➤ jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) ➤ kultura jazyka a řeči ➤ jazykověda a její složky ➤ původ a základy vývoje češtiny <p>jazykové příručky</p> <p>zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady spisovné výslovnosti ➤ modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) ➤ intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) <p>slovní zásoba a tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní zásoba a její jednotky ➤ význam slova ➤ obohacování slovní zásoby ➤ způsoby tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s životem i díly významných Evropanů - nalézá osobnostní vzory - překonává stereotypy a předsudky - zaujímá pozitivní postoj tradičním evropským hodnotám <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává znalosti o různých etnických a kulturních skupinách v české i evropské společnosti <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se žít a komunikovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin <p>etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si rovnocennost těchto skupin <p>multikulturalita</p>

<p>➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě</p>		<p>pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pravopis lexikální, morfologický <p>tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní druhy ➤ mluvnické významy a tvary slov ➤ podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná a vlastní ➤ odchylky od pravidelného skloňování ➤ stupňování přídavných jmen, jmenné tvary přídavných jmen ➤ skloňování zájmen ➤ skloňování číslovek ➤ druhy podmiňovacího způsobu sloves <p>skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba věty ➤ základní skladební dvojice ➤ rozvíjející větné členy ➤ grafické znázornění věty jednoduché ➤ pořádek slov ve větě ➤ souvětí ➤ grafické znázornění souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - pomáhá potlačovat projevy intolerance vůči těmto skupinám - vystupuje proti xenofobii, rasismu a diskriminaci <p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v médiích <p>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanoví analytický přístupk obsahu sdělení, umožňuje kritický odstup <p>stavba mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává roli médií v demokratické společnosti <p>fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří si představu o fungování médií v regionu a v každodenním životě <p>tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní schopnosti využívá v týmové práci - přejímá zodpovědnost za způsobvyjádření vlastního názoru
<p>literární výchova</p> <p>➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá literaturu jako zdroj poznání i prožitku ➤ reprodukuje přečtený text, formuluje hlavní myšlenky díla, zhodnotí hlavní postavy 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přednes vhodných literárních textů 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhýbá se zjednodušujícím soudům - vyhýbá se stereotypům v tvorbě sdělení <p>práce v realizačním týmu</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, filmovém i dramatickém zpracování ➤ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ➤ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odliší pověst od pohádky, vysvětlí vznik bájí a mýtu ➤ porovná život člověka v různých historických obdobích ➤ přednese vhodné literární texty ➤ uvede základní znaky poezie ➤ rozliší sloku od verše ➤ formuluje své názory na umělecké dílo písemně i ústně ➤ pokusí se o vytvoření vlastních textů, výtvarný doprovod k literárním dílům ➤ při vyhledávání informací využívá různé typy katalogů, knihovny i další informační zdroje ➤ vysvětlí pojmy: epika, lyrika, poezie, próza, drama, monolog, dialog, pohádka, báje, pověst, bajka... 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ záznam a reprodukce hlavních myšlenek ➤ interpretace literárního textu ➤ dramatizace ➤ vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům <p>způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina) ➤ kompozice literárního příběhu, jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie, rým) ➤ literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu) <p>literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poezie, próza, drama ➤ žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury ➤ typické žánry (pohádky, báje, pověsti, dobrodružná literatura) a jejich představitelé 	<ul style="list-style-type: none"> - přizpůsobuje vlastní činnost potřebám kolektivu a cílům týmu v týmové práci
---	---	---	---

ČESKÝ JAZYK – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních jazykových prostředků řeči ➤ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤ rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná základní slohové útvary ➤ používá vhodných jazykových prostředků ➤ dodrží časovou posloupnost ➤ usiluje o vytvoření textu pravopisně i stylisticky správného, obsahově přiměřeného a myšlenkově bohatého ➤ dovede svým projevem zaujmout ➤ rozliší jednotlivé druhy popisu (popis statický a dynamický, porovná popis prostý, odborný a subjektivně zbarvený) ➤ sestaví vlastní životopis ➤ napíše žádost, pozvánku ➤ vyhledá hlavní myšlenky textu 	<p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prožitkové <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) ➤ kritické (komunikační záměr mluvčího) ➤ zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové, zážitkové <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) ➤ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry: připravený a nepřipravený projev <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech ➤ vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu ➤ vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry) 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí pozornost, soustředění, smyslové vnímání - užívá dovednosti k řešení problému <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří si pozitivní vztah ke svému „já“, rozvíjí vztahy k ostatním <p>sebrekulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží schopnost sebekontroly - navrhne možnosti organizace vlastního času, učení <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí tvořivou činnost <p>poznávání lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává odlišnosti druhých ve třídě/skupině <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatní schopnost empatie, respektu <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - prokáže schopnost obhajovat své názory i nutnost kompromisu <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší řeč těla, zvuku a slov - stanoví pravidla dialogu <p>řešení problémů a rozhodovací</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnává s dostupnými informačními zdroji ➤ využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 		<p>popis: čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické (pozorné, přiměřeně rychlé) ➤ znalost orientačních prvků v textu ➤ věcné (čtení jako zdroj informací) <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ věcné (soustředěné, aktivní) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek 	<p>dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí danou problematiku - stanoví způsob řešení <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty - vymezí pojmy jako zodpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respekt <p>VDO občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odhalí odchylky některých tvarů od tvaru vzoru ➤ rozliší slova podle významu a správně je skloňuje ➤ upevní si vědomosti o přídavných jménech tvrdých, měkkých a přivlastňovacích ➤ zvládá pravopis koncovek ➤ rozpozná zájmena v textu, určuje jejich druhy ➤ vztažná zájmena používá ve správných tvarech ➤ pozná číslovku v textu, zvládá jejich skloňování, orientuje se v druzích číslovek ➤ rozpozná příslovce v textu 	<p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní druhy ➤ mluvnické významy a tvary slov <p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pravopis lexikální, morfologický, syntaktický <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby ➤ význam slova, homonyma, synonyma ➤ obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov <p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výpověď a věta 	<p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - nachází společné znaky, rozezná odlišnosti a hodnotí je v širších souvislostech <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti, svět posuzuje jako globální prostředí života <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám <p>MKV kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje zvláštnosti etnik - objasní jedinečnost každého člověka, stanoví jeho práva

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pravopisné správné tvary, obohacuje svoji slovní zásobu ➤ rozezná tyto slovní druhy v textu, zvládá jejich pravopis a aplikuje jejich znalost ve svém písemném i ústním projevu ➤ respektuje obecné pravopisné normy, aplikuje jejich znalost při zápisu konkrétních jmen místních ➤ procvičuje znalosti jazykové normy ➤ uplatňuje nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby, rozliší uplatnění odborných názvů, pozná a užívá slova mnohoznačná, sousloví a rčení ➤ rozpozná typy vět, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, zná a užívá další formy výpovědi ➤ vyhledá a určí základní skladební dvojici a zdůvodní shodu přísudku s podmětem ➤ rozvíjející větné členy rozpozná a prakticky užívá v samostatných projevech ústních i písemných ➤ poznává a aplikuje zásady tvorby souvislé výpovědi (ústní i písemné) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba věty ➤ pořádek slov ve větě ➤ rozvíjející větné členy ➤ souvětí ➤ druhy vedlejších vět ➤ přímá řeč ➤ stavba textu 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní rovnocennost etnik lidské vztahy - vysvětlí práva všech lidí společněžít a podílet se na spolupráci etnický původ - doloží znalost základních pojmů (kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance) multikulturalita - aplikuje své jazykové znalosti, zdůvodní nutnost celoživotníhovědělávání MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - aplikuje kritický přístup ke zpravodajství a reklamě - objasní cíle, pravidla - stanoví principy fungování interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - rozpozná fakta a fikci stavba mediálních sdělení - porovná a zhodnotí různé zdroje - vyhledá základní principy vnímání autora mediálních sdělení - zdůvodní užití výrazových prostředků - posoudí záměrnou manipulaci fungování a vliv médií ve společnosti
<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe literaturu jako zdroj poznání a prožitku ➤ přečtený text na patřičné úrovni reprodukuje, formuluje hlavní 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přednes vhodných literárních textů 	

<p>vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, formuluje názory na umělecké dílo ➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ➤ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ➤ rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<p>myšlenky díla, kriticky zhodnotí jednání postav</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje příběh na konkrétní životní situace ➤ porovná život lidí v různých historických obdobích ➤ poznává specifika života v jiných oblastech světa ➤ seznamuje se s významnými představiteli české i světové literatury ➤ přednese vhodné literární texty dle vlastního výběru ➤ poznává základní znaky poezie, strukturu básní, jazykové i zvukové prostředky uplatňované v poezii (sloka, verš, rým, rytmus, obrazná pojmenování...) ➤ porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém, případně i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ➤ záznam a reprodukce hlavních myšlenek ➤ interpretace literárního textu ➤ dramatizace ➤ vytváření vlastních textů ➤ vlastní výtvarný doprovod k literárním textům <p>způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literatura umělecká <p>literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poezie, próza, drama ➤ žánry v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí postavení médií ve společnosti, jejich vliv, roliv životě jednotlivce i společnosti <p>tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí vhodné jazykové prostředky a jejich uplatnění ve vhodných situacích - zhodnotí možnosti svobodně vyjádřit svůj názor <p>práce v realizačním týmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - podílí se na sestavení týmu - navrhne formy spolupráce, - společně s ostatními stanoví cíle, harmonogram, přejímá zodpovědnost za obsah sdělení
--	---	---	--

ČESKÝ JAZYK – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názoru a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší popis prostý (věci), popis osoby, popř. jiné živé bytosti, popis vnější (vzhled) a popis vnitřní (popis vlastností) ➤ vystihne vhodně volenými slovy lidské vlastnosti přímo, nebo na základě vzniklé situace ➤ chápe rozdíl mezi popisem na základě objektivního pozorování a subjektivně zbarveným popisem ➤ formuluje výstižně své dojmy ➤ odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názoru ➤ ověřuje fakta s pomocí dostupných informačních zdrojů ➤ porovnává nové poznatky a vyhledává klíčová slova ➤ formuluje hlavní myšlenky textu ➤ umí vytvářet otázky k danému tématu ➤ učí se základům studijního čtení, je schopen pořídit si z textu přehledné výpisky nebo výtah ➤ samostatně připraví a podle osnovy textu přednese referát ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení 	<p>popis – charakteristika líčení čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, věcné, kritické analytické, hodnotící, prožitkové <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické (podnět k jednání), věcné ➤ kritické (objektivní a subjektivní sdělení) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady dorozumívání ➤ zásady kultivovaného projevu ➤ komunikační žánry <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech ➤ vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní ➤ komunikační žánry - charakteristika, subjektivně zbarvený popis <p>výklad a výtah: čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, věcné, kritické, ➤ vyhledávací <p>naslouchání</p>	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní své „já“ jako zdroj informací, poznává svoji psychiku <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje tvořivost v tvorbě i v mezilidských vztazích <p>poznávání lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná možné chyby při hodnocení druhých <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověří fungování obecně uznávaných lidských práv ve skupině/třídě <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde možnosti navázat na nápady druhých, rozvíjí pozitivní myšlení - odhadne situaci v soutěži, vyrovná se s možností konkurence <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí efektivní strategii, zvládá asertivní komunikaci <p>řešení problémů a rozhodovací</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ➤ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si vliv médií na člověka ➤ využívá vlastní zkušenosti při diskusích ➤ zaujímá postoje k daným tématům ➤ dorozumívá se kultivovaně, používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci s důrazem na spisovný jazyk ➤ zapojuje se do diskuse, učí se ji řídit ➤ dodržuje pravidla dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, věcné, kritické mluvený projev ➤ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu) ➤ komunikační žánry – referát písemný projev ➤ komunikační žánry: výklad úvaha: čtení ➤ praktické, věcné, kritické naslouchání ➤ praktické, věcné, kritické mluvený projev ➤ komunikační žánry: diskuse písemný projev ➤ komunikační žánry: úvaha 	<p>dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší typy problému - rozpozná úlohu sociálních rolí - posoudí mezilidské vztahy <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá prosociální chování <p>VDO</p> <p>občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojímá školu jako model demokratické společnosti <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná život, tradice a zvyky národů Evropy - zhodnotí život dětí v Evropě a ve světě <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá státní a evropské symboly - najde možnosti vzdělávání mladých lidí v Evropě a ve světě <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží kořeny a zdroje evropské civilizace <p>MKV</p> <p>kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává vlastní kulturní zakotvení <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích
<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vnímá češtinu jako národní, mateřský jazyk ➤ hledá podobnosti v jazycích sousedních států ➤ pozná odlišnosti ➤ pokouší se dávat poznatky do historických souvislostí ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu ➤ využívá znalostí o jazyce v různých komunikačních situacích, umí zdůvodnit užití určité jazykové vrstvy 	<p>obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) ➤ skupiny jazyků (slovanské – především slovenština - a jiné, jazyky menšinové) ➤ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) ➤ jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov ➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci ➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, slovtvorný a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí ➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jazykové příručky při tvorbě psaných jazykových projevů ➤ umí vyhledávat sporné jazykové jevy v těchto příručkách, na základě zjištění umí během diskuse argumentovat ➤ snaží se vědomě o spisovnou výslovnost nejen českých, ale i přejatých slov ➤ správně třídí slovní druhy ➤ umí tvořit spisovné tvary, užívá jich ve vhodné komunikační situaci, zvládá pravopis ➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí ➤ je schopen logické návaznosti vět a souvětí v projevech mluvených i psaných ➤ dokáže vyhledat chybná vyjádření v tisku i literárních textech ➤ vnímá přímou řeč jako prvek oživující výpověď, umí ji vytvořit ➤ usiluje o pestrost jazykového vyjádření ➤ porovnává větu jednoduchou holou a rozvitou, větu a souvětí, souvětí jednodušší a složitě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady spisovné výslovnosti <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní zásoba a její jednotky ➤ slohové rozvrstvení slovní zásoby ➤ význam slova ➤ obohacování slovní zásoby ➤ způsoby tvoření slov <p>tvarosloví a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní druhy ➤ mluvnické významy a tvary slov ➤ pravopis lexikální, morfologický, syntaktický <p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, druhy vedlejších vět, poměry mezi souřadnými větami ➤ přímá a nepřímá řeč, stavba textu 	<p>etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímá se o postavení národnostních menšin - zjistí základní informace o etnikách žijících v naší republice, v Evropě <p>multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní specifické rysy jazyků - vysvětlí jejich rovnocennost <p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší bulvární prvky ve sdělení od informativních - navrhne hodnotící prvky ve sdělení - objasní cíle a pravidla fungování mediálních sdělení <p>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná působení předsudků - odhadne možnosti nezaujatého postoje vycházejícího ze znalosti problematiky <p>vnímání autora mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí možnosti ztotožnění autoramediálního sdělení - doloží výrazové prostředky užívané pro záměrnou manipulaci <p>tvorba mediálního sdělení</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sleduje bohatost národního jazyka v konkrétních vybraných textech 		<ul style="list-style-type: none"> - navrhne sdělení pro školní regionální časopis, noviny či jiné médium
<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora ➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, formuluje názory na umělecké dílo ➤ tvoří vlastní text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní a svůj názor doloží argumenty ➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá literaturu jako zdroj poznání i prožitku ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor dokládá argumenty ➤ rozpozná základní literární druhy a žánry ➤ formuluje hlavní myšlenky díla ➤ umí uceleně reprodukovat přečtený text, charakterizuje hlavní postavy ➤ všímá si jazykových prostředků v uměleckém díle ➤ rozpozná základní rysy autorova stylu ➤ dokáže ústně i písemně sdělit své dojmy z četby, návštěvy divadelního i filmového představení ➤ srovnává filmové adaptace s literárními předlohami ➤ má představu o typech knihoven ve městě (místě) ➤ snaží se o vlastní hodnocení uměleckého díla ➤ tvoří vlastní text podle svých schopností na základě znalostí z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tvořivé činnosti s literárním textem ➤ způsoby interpretace literárních i jiných děl ➤ základy literární teorie a historie ➤ publicistické žánry literární druhy a žánry ➤ poezie, próza, drama ➤ žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času ➤ hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	<p>práce v realizačním týmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí svoji úlohu v pracovním kolektivu

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v hlavních literárních směrech, uvádí jejich znaky ➤ uvádí významné představitele hlavních vývojových období v české a světové literatuře, s důrazem na literaturu národní ➤ zkouší dávat do souvislosti vývoj literatury s dějinnými událostmi ➤ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ➤ umí výrazně přečíst, popř. zarecitovat úryvek uměleckého díla ➤ zvládne pamětně básnický a kratší prozaický text ➤ zapojuje se do dramatizace vhodných textů ➤ umí spolupracovat ve skupině a při realizaci projektů 		
--	--	--	--

ČESKÝ JAZYK – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků dorozumívání ➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu ➤ rozliší popis statický a dynamický ➤ porovná popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený ➤ rozliší jednotlivé druhy popisu ➤ sestaví vlastní životopis ➤ napíše objednávku ➤ sleduje výstavbu textu, vyhledá části výkladové a popisné ➤ zpracuje výklad odborného textu ➤ uvažuje nad různými problémy, napíše úvahu na dané téma ➤ v řečnických vědomostech aplikuje získané vědomosti ➤ komunikuje kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk ➤ rozliší základní publicistické útvary ➤ orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor 	<p>Vypravování, čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prožitkové <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, kritické, zážitkové <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady dorozumívání ➤ zásady kultivovaného projevu ➤ komunikační žánry <p>popis</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, věcné, kritické, prožitkové <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické (podnět k jednání), věcné, ➤ kritické (objektivní a subjektivní sdělení) <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady dorozumívání ➤ zásady kultivovaného projevu ➤ komunikační žánry <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech ➤ vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání - ověří dovednosti pro studium <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí své „já“ - vymezí své vztahy k druhým <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhne cvičení sebekontroly - stanoví osobní cíle a kroky k jejich dosažení <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje své nápady <p>poznávání lid</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná odlišnosti, hledá výhody v odlišnostech <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje lidská práva v užším kolektivu třídy <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a užívá specifické komunikační dovednosti <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověří si schopnost seberegulace v případě nesouhlasu - prokáže schopnost jasné a respektující komunikace <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu, fakta od názoru a hodnocení ➤ ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ➤ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ➤ rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤ zapojuje se do diskuze, řídí ji, využívá pravidel komunikace a zásad dialogu 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikační žánry - charakteristika, popis, subjektivně zabarvený popis <p>tiskopisy a životopis písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ strukturovaný životopis, objednávka <p>výpisky a výtah čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, věcné, kritické <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, věcné, kritické <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu) ➤ komunikační žánry – referát <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikační žánry: výklad <p>úvaha čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, věcné, kritické <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické, věcné, kritické <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikační žánry: diskuse <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikační žánry: úvaha, teze <p>proslov mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady kultivovaného projevu <p>naslouchání písemný projev diskuse</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí dovednosti potřebné pro řešení problému <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty <p>VDO občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověří formy zapojení žáků do života v místní komunitě <p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná lidovou slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhne formu pracovní aktivity ke Dni Evropy - zhodnotí její vypracování <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhne formu zapojení do projektů Evropské unie - posoudí úroveň realizace <p>MKV kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjistí zastoupení etnik v místě bydliště či školy <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověří fungování integrace etnik v místě bydliště, případně v užším kolektivu třídy <p>etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná projevy rasové nesnášenlivosti - zdůvodní obecné příčiny jejich vzniku
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 		<p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady kultivovaného projevu <p>komunikační žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ diskuse <p>naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kritické, praktické <p>publicistické útvary</p>	<p>multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhadne vývoj společnosti - zhodnotí možná rizika tohotovývoje <p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší informativní, zábavní a reklamní sdělení
<p>jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ➤ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů ➤ v praxi využívá obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení ➤ uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka ➤ vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy ➤ rozpozná samohlásky a souhlásky, rozliší souhlásky znělé a neznělé ➤ ve slovech rozpozná slovní přízvuk ➤ vysvětlí spodobu znělosti ➤ aplikuje zásady spisovné výslovnosti v praxi ➤ upevní si vědomosti z předchozích ročníků ➤ používá jazykové příručky ➤ rozliší a správně zařadí jednotlivé slovní druhy, vytváří jejich spisovné tvary 	<p>obecné poučení o jazyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) ➤ skupiny jazyků (slovanské – především slovenština - a jiné, jazyky menšinové) ➤ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) ➤ jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) <p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady spisovné výslovnosti, ➤ modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) <p>slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, 	<p>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zjednodušující prvky - rozliší sdělení vycházející ze znalosti problematiky od sdělenípotvrzujícího předsudky <p>vnímání autora mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí výrazové prostředky užívané pro vyjádření či zastřennázoru a postoje i pro záměrnoumanipulaci <p>tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatní a vhodně kombinujevýrazové prostředky při tvorbě věcně správných a komunikačně vhodných mediálních sdělení <p>práce v realizačním týmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do tvorby mediálních sdělení v rámci školy či regionu

<p>jich užívá ve vhodné komunikační situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, slovtvorný a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí ➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí mluvnické významy ohebných slovních druhů ➤ rozliší přechodník přítomný a minulý v textu ➤ obecná jména přejatá, cizí vlastní jména ➤ rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické a syntaktické ➤ odstraňuje nedostatky ve skladbě věty a souvětí ➤ rozezná odchylky ve větě stavbě ➤ užívá správně interpunkci ve větě jednoduché a souvětí 	<p>obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov</p> <p>tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov <p>pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pravopis lexikální, morfologický, syntaktický <p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, ➤ přímá a nepřímá řeč, stavba textu 	
<p>literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora ➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, formuluje názory na umělecké dílo ➤ tvoří vlastní text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základu literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů ➤ charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury ➤ tvoří vlastní literární texty ➤ zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, formuluje názory na umělecké dílo ➤ při vyhledávání informací využívá různé typy katalogů, knihovny i další informační zdroje 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>způsoby interpretace literárních i jiných děl</p> <p>základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ publicistické žánry <p>literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poezie, próza, drama ➤ žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času ➤ hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní a svůj názor doloží argumenty ➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele ➤ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ➤ porovnává různá zpracování téhož tématu v literárním, dramatickém, filmovém zpracování ➤ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 			
--	--	--	--

4.4.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Angličtina je vyučována od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	3	3	3	3

Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Na prvním stupni je Anglický jazyk posílena o 2 hodiny týdně z disponibilní časové dotace. Cílem je podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Anglický jazyk vyučuje aprobovaný učitel a rodilý mluvčí.

Obsah předmětu zohledňuje zájmy, nadání žáků i potřeby pro praktický život a budoucí povolání. Hodiny se zaměřují na rozvoj poslechu a mluvení, zpracovávají se vhodné texty ke čtení a řízeně se rozvíjí psaní od jednotlivých slov až k celému odstavci.

V prvním a ve druhém ročníku pracujeme pouze se zvukovou stránkou jazyka, zaměřujeme se na osvojení základní slovní zásoby, správnou výslovnost a melodiku jazyka. Od třetího ročníku se přidává i grafická stránka jazyka.

Na druhém stupni výuka plyně navazuje na předcházející období. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní), poznávají kulturu anglicky mluvících zemí. V deváté třídě mají žáci možnost složit mezinárodněuznávanou zkoušku (KET), která potvrzuje úroveň angličtiny pro základní školy dle Evropského společného rámce pro cizí jazyky (úroveň A2). Konverzace s rodilým mluvčím je na druhém stupni žákům umožněna v rámci povinně volitelného předmětu Konverzace v angličtině. V případě vyššího počtu žáků ve třídě jsou žáci rozděleni do dvou skupin.

Do vzdělávacího předmětu cizí jazyk jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálněvzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k experimentování s různými učitelskými styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel pro něho ten nejúčinnější
- žáci spolupracují na projektech se žáky z jiných zemí, při těchto aktivitách používají angličtinu jako reálný prostředek komunikace
- vedeme žáky k účasti na takových akcích, kde mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problému

- žáci pracují s knihami s anglickými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- žáci řeší úkoly, ve kterých musí zjistit od ostatních dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scéně) použít
- žáci pracují na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy

Kompetence komunikativní

- vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v anglickém jazyce, simulují reálné situace ze života
- pomáháme žákům při hledání přátel v zahraničí, se kterými by si mohli anglicky dopisovat
- žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti,
- zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- žáci připravují prezentace pro různé aktivity, učitel podporuje sebevědomé vystupování, vede žáky k aktivní diskuzi, pozitivní kritice ostatních, hájení vlastního stanoviska

Kompetence občanské

- vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vedeme je k toleranci postupu jiných, úctě a respektu
- žáci se při spolupráci na projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- zadáváme úkoly z reálného života

ANGLICKÝ JAZYK – 1. a 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně ➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jednoduchou slovní zásobu ➤ správně a srozumitelně vyslovuje ➤ rozumí jednoduchým větám, se kterými se v průběhu výuky setkal, a sám je používá ➤ pojmenuje zvířata, barvy, čísla, názvy školních potřeb, hračky, oblečení, členy rodiny, části domu ➤ pozdraví ➤ zeptá se na jméno a odpoví ➤ zná jednoduché písničky a říkanky 	<p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozdravy, poděkování, ano/ne ➤ pokyny učitele k výuce ➤ barvy ➤ čísla 1 – 20 ➤ škola ➤ zvířata ➤ členové rodiny ➤ oblečení ➤ hračky ➤ oslava narozenin ➤ jídlo ➤ lidské tělo ➤ bydliště nebo domov ➤ počasí <p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ otázky Je to? ➤ Odpovědi: Ano, je. / Ne, není. ➤ Já jsem ... ➤ Otázky Co? Kde? Kolik? Jak? ➤ Fráze: Obléct/Svléknout ➤ Přivlastňovací zájmena (<i>my, your</i>) ➤ Máš rád...? Odpovědi: Ano, mám. / Ne, nemám. ➤ Mám... „<i>I've got</i> ... 	<p>OSV</p> <p>sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí dovednosti pro učení a studium <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - buduje si pozitivní vztah k jinakosti <p>MKV</p> <p>multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ předložky (<i>on, in, up, down</i>) ➤ písničky, říkanky, básničky, jazyk učitele <p>zvuková stránka jazyka</p>	
--	--	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně ➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ➤ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžných při výuce ➤ rozumí pokynům při běžném cvičení a sportování ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ používá jednoduché zdvořilostní fráze při setkání a představování ➤ pozdraví a rozloučí se ➤ pojmenuje a označí barvami běžné předměty ve škole ➤ pojmenuje běžné hračky a hry ➤ řekne si v obchodě o běžné ovoce a pamlsky ➤ sdělí, jaké ovoce má rád a zeptá se na totéž kamaráda ➤ sdělí, které běžné sportovní předměty vlastní a zeptá se na totéž kamaráda 	<p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozdravy ➤ Osobní údaje; představení se ➤ Číslovky 1-20 ➤ Základní barvy a tvary ➤ Školní potřeby/pomůcky ➤ Třídní povely/pokyny ➤ Hračky ➤ Základní názvy jídel; ovoce – v obchodě s ovocem ➤ Sportovní potřeby ➤ Místnosti v bytě/domě ➤ Vybavení bytu/domu (nábytek) ➤ Popis osob (jak vypadají) ➤ Oblečení ➤ Základní části lidského těla <p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zájmena <i>it</i> a <i>this</i> ➤ Sloveso <i>be</i> v otázce a odpovědi ➤ Rozkazovací způsob 	<p>OSV sebezpoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj dovedností pro učení a studium <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj sociální dovednosti pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> – budování pozitivních vztahů k jinakosti <p>MKV multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> – pochopení významu angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá číslovky od 1 do 20 ➤ zeptá se na umístění běžných předmětů v místnosti a na stejnou otázku odpoví ➤ popíše v základních rysech blízké osoby ➤ sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě a zeptá se na majitele konkrétního oblečení ➤ pojmenuje části lidského těla ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ➤ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobní zájmena (<i>I, my; you, your; he, his; she, her</i>) ➤ Člen neurčitý a základní podstatná jména ➤ Jednoduché otázky a odpovědi s pomocným slovesem <i>do</i> ➤ Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen ➤ Sloveso <i>have got</i> v otázce a odpovědi ➤ Vazba <i>there is/are</i> ➤ Základní přídavná jména ➤ Sloveso <i>like</i> v kladné větě a otázce ➤ Předložky místa ➤ Jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu toho, co má kdo na sobě ➤ Jednoduché otázky a odpovědi s použitím slovesa <i>can</i> <p>zvuková a grafická podoba jazyka</p>	
--	---	---	--

ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník

ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele ➤ v slyšeném textu zachytí hledaná slova a porozumí jim 	<p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Abeceda ➤ Členové rodiny ➤ Číslovky 1-100 	<p>OSV sebezpoznání a sebepojetí - rozvoj dovedností pro učení a studium komunikace</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Běžné potraviny; ovoce a zelenina ➤ Čas: hodiny ➤ Zvířata v zoo ➤ Zvířata na farmě ➤ Popis, vlastnosti a porovnávání zvířat ➤ Město: budovy a obchody ➤ Počet a cena ➤ Způsoby dopravy a dopravní prostředky ➤ Záliby a volný čas ➤ Dny v týdnu ➤ Režim týdne ➤ Povolání (nástroje a činnosti) ➤ Počasí ➤ Roční období ➤ Zvyky a tradice v Anglii; oslava narozenin a vybraných svátků ➤ Základní geometrické tvary 	<p>- rozvoj komunikace v cizím jazyce v běžných situacích</p> <p>kooperace a kompetice</p> <p>- rozvoj sociální dovednosti pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách)</p> <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <p>- pozitivní vztah k jinakosti</p> <p>- srovnání zvyků a tradic</p>
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jednoduché fráze při komunikaci s vrstevníky a zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ užívá prakticky číslovky 1 - 100 ➤ pojmenuje lidi, předměty a činnosti, se kterými se běžně setká v každodenním životě ➤ popíše ústně, jednoduchým způsobem dění kolem lidí a věcí ve svém nejbližším okolí ➤ s písemnou nápovědou uvede informace o sobě, o svém nejbližším okolí a o lidech kolem sebe ➤ získává a předává základní informace o sobě, o lidech, o škole, věcech, činnostech a dění ➤ v každodenním životě kladením jednoduchých otázek ➤ se zeptá kamaráda na jeho zájmy a aktivity a na stejnou otázku odpoví 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Počet a cena ➤ Způsoby dopravy a dopravní prostředky ➤ Záliby a volný čas ➤ Dny v týdnu ➤ Režim týdne ➤ Povolání (nástroje a činnosti) ➤ Počasí ➤ Roční období ➤ Zvyky a tradice v Anglii; oslava narozenin a vybraných svátků ➤ Základní geometrické tvary <p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovesa <i>to be / to have</i> ➤ Sloveso <i>has</i> (3. osoba, jedn. čísla) ➤ Osobní a přivlastňovací zájmena ➤ <i>Kolik? How many?</i> ➤ Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen ➤ Přítomný čas prostý 	<p>MKV</p> <p>multikulturalita</p> <p>- chápe význam angličtiny jako prostředku nadnárodní komunikace a studia</p> <p>- kulturní diference (národní jídla různých zemí)</p> <p>MV</p> <p>- vnímání autora mediálního sdělení (seznámení se s anglickým časopisem pro děti)</p> <p>EV</p> <p>- lidské aktivity a problémy životního prostředí (zvířata v zoo; čím člověk ohrožuje zvířata ve volné přírodě)</p> <p>MV</p> <p>- vnímání autora mediálního sdělení (seznámení se s anglickým časopisem pro děti)</p> <p>EGS</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá (zvířata na farmách v různých částech světa; běžná povolání ve Velké Británii; zvyky a tradice ve Velké Británii)</p>

<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí obsahu jednoduchého čteného textu - komiksovým příběhům svých vrstevníků z každodenního života a tématům ze života a kultury Velké Británie a jiných zemí světa ➤ rozumí hlavním bodům jednoduchého čteného textu, který popisuje dění, věci, lidi a jejich aktivity běžné v každodenním životě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sloveso <i>can</i> v kladných větách, v otázce a v záporu ➤ Určování času, otázky na čas ➤ Vybraná přídavná jména: stupňování přídavných jmen ➤ Předložky místa ➤ Člen určitý a neurčitý ➤ Vazba <i>there is / there are</i> ➤ Sloveso <i>like</i> v kladné větě a otázce ➤ Přítomný čas průběhový 	<p>- Objevujeme Evropu a svět (dopravní prostředky v Londýně - způsoby dopravy v různých zemích / dobách; porovnání českého a anglického vysílání TV; čtení textu o outdoorových sportech)</p>
<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 	<p>zvuková a grafická stránka jazyka</p>	

ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ rozumí známým slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s osvojovanými tématy, pokud 	<p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Oslovení a pozdravy ➤ Škola a vyučovací předměty; místnosti ve škole ➤ Třídní povely ➤ Číslovky 1-100 ➤ Abeceda ➤ Názvy vybraných zemí/států 	<p>OSV</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace vlastního času: plánování učení a studia <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj kreativity při práci na společných projektech <p>komunikace</p>

<p>zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<p>jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a slovním spojením, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální podporu ➤ porozumí krátkému a jednoduchému poslechovému textu, je-li pronášen pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu ➤ v krátkém a jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, pokud má k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rodina a její členové ➤ Osobní údaje ➤ Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, roční období ➤ Denní režim ➤ Běžné předměty v domácnosti ➤ Domácí mazlíčci; popis zvířat ➤ Volný čas a záliby ➤ Sport a hudba ➤ Domov: místnosti v bytě/domě ➤ Vybavení a nábytek bytu/domu ➤ Město: místa a budovy ve městě ➤ Popis osoby – vzhled ➤ Oblečení ➤ V obchodě: nakupování 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikace v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání jiné kultury - porovnávání tradic a zvyků <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání života v jiných zemích na základě mezinárodních projektů - pochopení významu angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace a studia
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech použije základní zdvořilostní obraty (např. pozdrav, rozloučení, poděkování) ➤ se představí, uvede, odkud pochází, kolik je mu let, co vlastní, co dělá, co má nebo nemá rád ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny, spolužáků a kamarádů (např. jméno, bydliště, věk, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vánoce, Velikonoce a jiné svátky <p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Člen určitý a neurčitý ➤ Rozkazovací způsob ➤ Zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací ➤ Přivlastňování ➤ Množné číslo podstatných jmen ➤ Vazba <i>there is / there are</i> ➤ Sloveso „to be, to have, can“ v oznamovací větě, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary ➤ Základní číslovky 	

	<p>škola, každodenní a volnočasové aktivity)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, jeho rodiny a kamarádů a vztahují se k osvojovaným tématům ➤ zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití slov a jednoduchých slovních spojení a vět ➤ zapojí se do jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých sdělí konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech a činnostech, nebo se na podobné informace zeptá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Otázky s „<i>who/what/when/where/how/why</i>“ ➤ Pořádek slov ve větě a v otázce ➤ Postavení přídavných jmen ve větě ➤ Plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti ➤ Předložky času a místa ➤ Přítomný čas prostý ➤ Přítomný čas průběhový ➤ Otázka na cenu: <i>How much</i> <p>uková a grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní fonetické znaky ➤ Základní pravidla výslovnosti slov 	
<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech, číselných a časových údajích) ➤ v krátkém textu z běžného života rozumí významu známých slov, slovních spojení a jednoduchých vět, zejména pokud má vizuální oporu ➤ rozumí tématu krátkého textu z běžného života, který se vztahuje k osvojovaným 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce se slovníkem 	

	tématům a je doprovázen vizuální oporou		
<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ➤ vyplní osobní údaje do formuláře 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, má, umí nebo neumí, má nebo nemá rád ➤ s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém představí členy své rodiny, spolužáky a kamarády, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, mají, umí nebo neumí, mají nebo nemají rádi ➤ za použití jednoduchých slov, slovních spojení a vět napíše krátký pozdrav, dotaz či vzkaz ➤ vyplní osobní údaje do formuláře 		

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat, např. kalendářní rok, zvířata, 	<p>tematické okruhy, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobní údaje ➤ Představení sebe a své rodiny ➤ Popis vzhledu a charakteru osob ➤ Volný čas a záliby ➤ Denní režim: každodenní činnosti 	<p>OSV seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace vlastního času - plánování učení a studia <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj kreativity při práci na společných projektech

<p>či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>prázdniny a cestování, jídlo, geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Domácí práce ➤ Kalendářní rok: datumy, měsíce ➤ Oslavy a svátky: narozeniny ➤ Zvířata: popis těla zvířat; zvyky, strava a užitečnost zvířat ➤ Prázdniny, dovolená ➤ Můj víkend ➤ Cestování: dopravní prostředky; na nádraží, na letišti, ... 	<p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikace v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociální dovednosti pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách)
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví ➤ mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech, škole, cestování, stravování, počasí, zemi, odkud pochází, a TV programech či filmových žánrech ➤ jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, kalendářní rok, svůj jídelníček a přípravu svého oblíbeného jídla, své prázdniny a zemi, odkud pochází ➤ vypráví jednoduchý příběh související s výše uvedenými osvojovanými tématy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popis cesty ➤ Jídlo a pití: stravovací návyky; jídelníček; příprava jídla - recepty ➤ Zboží v obchodě ➤ Nakupování ➤ V restauraci, v kavárně <p>uivnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sloveso „<i>to be, to have, can</i>“ v oznamovací větě, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary ➤ Vazba <i>there is / there are</i> ➤ Přítomný čas průběhový ➤ Přítomný čas prostý ➤ Řadové číslovky ➤ Předložky času ➤ Osobní zájmena podmětná a předmětná ➤ Sloveso <i>must</i> ➤ Minulý čas slovesa být 	<p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání jiné kultury - porovnávání tradic a zvyků (práce na projektech) <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání života v jiných zemích na základě mezinárodních projektů - pochopení významu angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace a studia <p>MV</p> <p>fungování a vliv médií na společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívání angličtiny při práci na PC a internetu a naopak

<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. kalendářní rok, zvířata, prázdniny a cestování, jídlo), rozumí tématu a obsahu textů ➤ v textu (např. příběhu, letáčku či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Minulý čas prostý vybraných pravidelných a nepravidelných sloves ➤ Člen určitý a neurčitý ➤ Množné číslo podstatných jmen ➤ Počitatelnost podstatných jmen + <i>some – any a a little – a few</i> ➤ Kolik: <i>How much/many?</i> <p>zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonetický přepis známých slov ➤ Základní pravidla výslovnosti větných celků ➤ Pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce 	
<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní ve formuláři základní údaje ➤ zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat ➤ napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, kalendářního roku, volnočasových aktivit, přípravy jídla, apod. ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat ➤ napíše pohlednici či email kamarádovi z dovolené ➤ napíše začátek či konec příběhu 		

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat, např. geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry, volný čas, volba povolání ➤ v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace 	<p>tematické okruhy, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozdravy a osobní údaje ➤ země: zeměpisné názvy ➤ Příroda a její ochrana ➤ Roční období a počasí ➤ Volný čas a zábava: televize, filmy, divadlo, ... ➤ Knihy - čtení ➤ Plány do budoucna ➤ Rodina: širší příbuzenské vztahy ➤ Životní etapy ➤ Co máme a nemáme rádi – pocity a nálady ➤ Budoucnost: moderní technologie a média ➤ Vesmír ➤ Volba povolání: profese a jejich popis <p>mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Přítomný čas prostý ➤ Přítomný čas průběhový ➤ Minulý čas prostý vybraných pravidelných a nepravidelných sloves ➤ Otázky s <i>How</i> + přídavné jméno 	<p>OSV seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace vlastního času - plánování učení a studia <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj kreativity při práci na společných projektech <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikace v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání jiných kultur - porovnávání tradic a zvyků (práce na projektech) <p>MKV kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání života v jiných zemích na základě mezinárodních projektu - pochopení významu angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace a studia <p>MV</p>
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví ➤ mluví o počasí, zemi, odkud pochází, TV programech či filmových žánrech, volnočasových aktivitách ➤ jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, roční 		

	<p>období, svůj volný čas a plány do budoucna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vypráví jednoduchý příběh související s výše uvedenými osvojovanými tématy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stupňování přídavných jmen; porovnávání a přirovnání ➤ Budoucí čas: vyjádření rozhodnutí a nabídky pomocí <i>will</i> ➤ <i>Would like</i> ➤ Frázová slovesa 	<p>fungování a vliv médií na společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívání anglického jazyka při práci na PC a Internetu a naopak
<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry, knihy, plány do budoucna), rozumí tématu a obsahu textů ➤ v textu (např. příběhu, letáčku či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Would like</i> ➤ Frázová slovesa <p>zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonetický přepis slov ➤ Pravopisné změny osvojených slov a tvarů ➤ Výslovnost obtížných hlásek 	
<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní ve formuláři základní údaje ➤ zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat ➤ napíše krátký jednoduchý popis ročních období, počasí, profesí, apod. ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat 		

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené promluvy, vyprávění či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, např. bydliště, města a přírody, společnosti a jejích problémů, péče o zdraví a reálií anglicky mluvících zemí ➤ v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace ➤ rozumí obsahu písně, téma písně se týká osvojovaných témat 	<p>tematické okruhy, slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Globální problémy ➤ Přírodní katastrofy ➤ Bydlení: okolí bydliště; nábytek a vybavení bytu/domu ➤ Město: místa a budovy ve městě ➤ Bydlení ve městě a na vesnici ➤ Cestování a popis cesty ➤ Informační cedule/značky ➤ Rodinné a přátelské vztahy: domluva schůzek, návrhy ➤ Sporty: extrémní sporty + popisování zážitků ➤ Příroda: ekologie; odpadky v přírodě, recyklace ➤ Lidské tělo ➤ Smysly ➤ Péče o zdraví a zdravý životní styl ➤ U lékaře: zdravotní problémy a nemoci ➤ Nehody a pravidla bezpečnosti <p>mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Přítomný čas prostý ➤ Přítomný čas průběhový ➤ Minulý čas prostý ➤ Minulý čas průběhový 	<p>OSV seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace vlastního času - plánování učení a studia <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj kreativity při práci na společných projektech <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikace v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání jiných kultur - porovnávání tradic a zvyků (práce na projektech) <p>MKV kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání života v jiných zemích na základě mezinárodních projektů - pochopení významu angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace a studia <p>MV fungování a vliv médií na společnost</p>
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví ➤ mluví o své rodině, kamarádech, sportech, prostředí, ve kterém se pohybuje, o přírodě a její ochraně, svém těle a životním stylu a dalších osvojovaných tématech ➤ adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i 		

	<p>neformálních situacích, pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co bude dělat, kam půjde, co se mu líbí či nelíbí, co chce či nechce, co musí či nemusí</p> <p>➤ vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy</p>	<p>➤ Spojky „and, but, because, while, if“</p> <p>➤ Vazba <i>There is/are</i> + předložky místa</p> <p>➤ Člen určitý a neurčitý</p> <p>➤ Neurčitá zájmena</p> <p>➤ Předložky místa a směru</p> <p>➤ Vyjadřování modality pomocí <i>should/shouldn't; must/mustn't/don't have to</i></p> <p>➤ Předpřítomný čas prostý</p>	<p>– využívání anglického jazyka při práci na PC a Internetu a naopak</p> <p>tvorba mediálního sdělení</p> <p>– zpracování mediálního sdělení</p>
<p>čtení s porozuměním</p> <p>➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>žák</p> <p>➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. rodina, domov, bydliště, město a příroda, sporty, společnost a její problémy, péče o zdraví a realie anglicky mluvících zemí), rozumí tématu a obsahu textů</p> <p>➤ v textu (např. příběhu, letáčku či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace</p> <p>➤ rozumí popisu cesty, běžným nápisům ve městě</p> <p>➤ rozumí popisu osob, míst a událostí</p>	<p>zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>➤ Slovní a větný přízvuk</p> <p>➤ Výslovnost všech hlásek a slovních spojení</p> <p>➤ Pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů</p>	
<p>psaní</p> <p>➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny,</p>	<p>žák</p> <p>➤ vyplní ve formuláři základní údaje</p> <p>➤ zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat</p>		

<p>školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>➤ napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, popis cesty či události</p> <p>➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat</p> <p>➤ napíše jednoduchý příběh</p>		
--	---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <p>➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>žák</p> <p>➤ rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma</p> <p>➤ rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma</p> <p>➤ rozumí podstatě ústního i písemného projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu</p>	<p>tematické okruhy, slovní zásoba</p> <p>➤ Lidé: osobní údaje; popis osob (vzhled, charakter, vlastnosti); zájmy a záliby</p> <p>➤ Domov: popis místa, budovy, místností; nábytek; srovnávání míst</p> <p>➤ Rodina a společnost: svátky a oslavy; popis zvyků a tradic; rodina a přátelé – popis osob; každodenní činnosti; volný čas</p> <p>➤ Škola: předměty – jejich popis; školní život (činnosti ve škole, rozvrh, určování času); místnosti ve škole; pomůcky</p> <p>➤ Zaměstnání: místa práce; popis plánů a cílů</p> <p>➤ Jídlo: potraviny; druhy balení; příprava jídla; objednání jídla</p>	<p>OSV</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace vlastního času - plánování učení a studia <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj kreativity při práci na společných projektech <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikace v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání jiných kultur - porovnávání tradic a zvyků (práce na projektech) <p>objevujeme svět a Evropu</p>
<p>mluvení</p> <p>➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>žák</p> <p>➤ při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu</p> <p>➤ předá jednoduché informace o sobě, blízkých a známých lidech; o tématech z daných tematických okruhů</p> <p>➤ adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např.</p>		

	<p>v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor ➤ shrnuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace ➤ pro vyjádření používá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových prostředků ➤ při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků ➤ v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nakupování a služby: druhy obchodů a zboží; nakupování (množství, velikosti, ceny); srovnávání zboží ➤ Cestování a turistika: turistické cíle; dopravní prostředky; ubytování; turistické informace (čas, cena, místo) ➤ Kultura: kulturní obory; autoři a jejich díla ➤ Sport: sportovní disciplíny, náčiní a vybavení ➤ Zdraví: lidské tělo; nemoci a úrazy; léčba a prevence; životní styl ➤ Věda a technika: vynálezci a vynálezy; moderní technologie 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s evropskými institucemi <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání bohatosti evropských jazyků při práci na projektu věnovanému Dni Evropy <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání života v jiných zemích na základě mezinárodních projektu - pochopení významu angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace a studia <p>MV</p> <p>fungování a vliv médií na společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití anglického jazyka při práci na PC a Internetu a naopak <p>tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování mediálního sdělení (příspěvky v angličtině do školního časopisu)
<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s různými typy textů, např. s vybraným adaptovaným literárním dílem ➤ pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií ➤ využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příroda a počasí: roční období, měsíce, předpověď počasí; přírodní jevy; katastrofy; ohrožení a ochrana životního prostředí; zvířata <p>mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sloveso „to be, to have“ ➤ Přítomný čas prostý ➤ Přítomný čas průběhový ➤ Minulý čas prostý ➤ Minulý čas průběhový ➤ Budoucí čas – will; going to; přítomný čas průběhový ➤ Předpřítomný čas 	
<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu 		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ písemně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů ➤ sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modální slovesa: vyjadřování schopností, příkazů a zákazů, povinností, návrhů, ...) ➤ Vazba <i>there is / there are</i> ➤ Rozkazovací způsob ➤ Trpný rod ➤ Podmínková souvětí přítomná reálná ➤ Člen určitý a neurčitý ➤ Množné číslo podstatných jmen ➤ Podstatná jména počítatelná a nepočítatelná ➤ Stupňování přídavných jmen ➤ Přivlastňování ➤ Osobní, přivlastňovací a ukazovací zájmena ➤ Zájmena <i>some-any-no</i> ➤ Určování množství: <i>much, many, a lot of, a little</i> ➤ Základní a řadové číslovky ➤ Předložky místa a času <p>zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Plynulost projevu – frázování, větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči ➤ Fonetická transkripce ➤ Pravopis – pravidla interpunkce 	
---	--	---	--

4.4.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Němčina je vyučována od 7. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník		7.	8.	9.
Počet hodin	Německý jazyk	2	2	2

Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Cílem je podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah předmětu zohledňuje zájmy, nadání žáků i potřeby pro praktický život a budoucí povolání. Hodiny se zaměřují na rozvoj poslechu a mluvení, zpracovávají se vhodné texty ke čtení a řízeně se rozvíjí psaní od jednotlivých slov až k celému odstavci. V případě vyššího počtu žáků ve třídě jsou žáci rozděleni do dvou skupin.

Německý jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Do vzdělávacího předmětu Německý jazyk jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehledprůřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálněvzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

V odůvodněných případech lze žáka z výuky Dalšího cizího jazyka osvobodit.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel pro něho ten nejúčinnější
- zprostředkováváme žákům takové činnosti, kde mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problému

- žáci řeší úkoly, ve kterých musí zjistit od ostatních dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scénce) použít
- žáci pracují na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy

Kompetence komunikativní

- vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v německém jazyce, simulují reálné situace ze života
- pomáháme žákům při hledání přátel v zahraničí, se kterými by si mohli německy dopisovat
- žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti,
- zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- rozvíjíme pozitivní vztak k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence občanské

- vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vedeme je k toleranci postupu jiných, úctě a respektu
- žáci se při spolupráci na projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- zadáváme úkoly z reálného života

NĚMECKÝ JAZYK – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchému dialogu a krátkému sdělení, které se týká jeho samého, jeho rodiny a nejbližšího okolí ➤ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu z učebnicového souboru i jazyka učitele ➤ V jednoduchých nahrávkách nachází konkrétní informace. 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti: německé diftongy [eu, ei, ou], vokalizované [r] + [p, t, k] s nádechem, redukované [e], uzavřené samohlásky [o, u, ö, ü], rozdíl mezi českým [e:] a německým [ä] <p>typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pokyny učitele v jazyce ➤ básničky, písničky ➤ spisovné/hovorové lexikální výrazy (pozdravy) ➤ lexikální výrazy v rozsahu učebnicového souboru ➤ rozhovory, dialogy z učebnicového souboru se slovní zásobou k těmto tématům (rodina, škola, volný čas a zájmové činnosti) ➤ texty z učebnicového souboru ➤ poslechový materiál ➤ poslechy s porozuměním z učebnicového souboru <p>tematické okruhy, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní fráze (představování, poděkování)pravidla komunikace v běžných každodenních situacích 	<p>OSV</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizuje vlastní čas plánovánímučení a studia <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí sociální dovednosti prokooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává jiné kultury – porovnává tradice a zvyky <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává bohatosti evropskýchjazyků <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává život v jiných zemích – chápe význam němčiny jakoprostředku mezinárodní komunikace <p>MV</p> <p>fungování a vliv médií na společnost</p>
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se ve výslovnosti ➤ specifických hlásek ➤ správně vyslovuje známá slova a jednoduché věty, odliší výslovnost německých a českých hlásek ➤ sdělí základní údaje o sobě ➤ reaguje jednoduše, pomalu, s dostatkem času na promyšlení, na každodenní situace (Kdo jsem? Odkud jsem?...) ➤ vytváří gramaticky správně jednoduchou větu (blahopřání k svátku, narozeninám) 		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu ➤ sestavuje samostatné rozhovory z učebnicového souboru dle daného vzorce ➤ zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů ➤ mluví o známých tematických okruzích (mluví o sobě, o zvířatech, co dělá ve volném čase)zaspívá písničku, řekne básničku ➤ vyjadřuje pocity libosti a nelibosti, co dělá a co nedělá rád ➤ počítá od jedné do 100 	<p>(pozdravy, představování, poděkování)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jméno, věk, národnost, adresa, země ➤ jednoduchá sdělení (adresa, blahopřání) ➤ škola, školní potřeby ➤ barvy, čísla od 1 do 100 ➤ kalendář: dny v týdnu, měsíce, hodiny ➤ členové rodiny, osobní zájmena ➤ domácí zvířátko, přídavná jména (malý/velký) ➤ názvy několika cizích zemí ➤ důležité zeměpisné údaje v německy mluvících zemích <p>mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ časování sloves v přítomnosti (bezzměny v kořenu slova) + sein, haben ➤ skladba věty oznamovací, tázací ➤ předložky místa a času ➤ skloňování podstatných jmen 1. a 4. pádu určitého/neurčitého členu ➤ způsobová slovesa (mögen), zdvořilostní forma ➤ člen určitý, neurčitý 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá německý jazyk při práci na PC a Internetu
<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním jednoduché texty z učebnicového souboru, zpracuje ho dle pokynů ➤ používá abecední slovník učebnicového souboru ➤ orientuje se v mapě Evropy, v mapě německy mluvících zemí 		

<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <ul style="list-style-type: none"> ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje psanou a mluvenou ➤ podobu slov ➤ sdělí písemně základní údaje o sobě ➤ napíše jednoduché sdělení – krátký, jednoduchý pozdrav na pohlednici, odepíše na pozdrav ➤ stručně písemně reaguje na krátké, jednoduše napsané pokyny 		
--	--	--	--

NĚMECKÝ JAZYK – 8.ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím ➤ poslouchá s porozuměním často používaná slovní spojení a rozumí jim, když se vztahují na probrané tematické okruhy ➤ řídí se pečlivě a pomalu vyslovovanými pokyny ➤ vystihne hlavní smysl krátkých, jasně formulovaných sdělení ➤ z poslouchaného textu odhadne, o čem se mluví, vybere nejdůležitější informace 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti: německé diftongy [eu, ei, ou], vokalizované [r] + [p, t, k] s nádechem, redukované [e], uzavřené samohlásky [o, u, ö, ü], rozdíl mezi českým [e:] a německým [ä] ➤ pasivní znalost fonetických znaků <p>typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ školní pokyny ➤ jazyk učitele a spolužáků ➤ básničky, písničky ➤ lexikální výrazy učebnicového souboru ➤ texty z učebnicového souboru + autentické materiály 	<p>OSV</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizuje vlastní čas – plánovánímučení a studia <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí kreativitu při práci na společných projektech <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách)
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje správně v přiměřeném rozsahu slovní zásobu 		<p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává jiné kultury

<ul style="list-style-type: none"> ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje foneticky správně jednoduché texty; rozlišuje výslovnost obtížných německých a českých hlásek, dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci ➤ vytváří gramaticky správně jednoduchou větu ➤ sdělí základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích ➤ sděluje, co chce koupit, objednat ➤ pronáší jednoduchá sdělení k probíraným tématům ➤ domluví se jednoduchým způsobem, používá krátké, jednoduché věty, vhodné fráze a ustálené výrazy ➤ sestavuje osnovu dialogu, jednotlivé věty seřazuje ➤ užívá číslovky 1-100 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozhovory, dialogy z učebnicového souboru se slovní zásobou k probraným tematickým okruhům ➤ poslech s porozuměním z učebnicového souboru (rozhovory, dialogy, konverzace) ➤ využití různých typů cvičení (pravda/nepravda, zeptej se na chybějící informace, apod.) <p>tematické okruhy, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jméno, věk, národnost, adresa, země ➤ otázka na telefonní číslo ➤ jednoduchá sdělení (blahopřání, pozdrav z prázdnin) ➤ příroda a počasí ➤ oblékání ➤ nákupy ➤ tradice, zvyky, svátky ➤ důležité zeměpisné údaje o německy mluvících zemích ➤ důležité informace o České republice ➤ jednoduché jazykové portfolio <p>mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ množné číslo podstatných jmen ➤ synonyma, antonyma ➤ slova složená ➤ tvorba otázky a záporu (W-Fragen) ➤ pořádek slov ve větě ➤ věta jednoduchá 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává tradice a zvyky (prácena projektech) <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává bohatosti evropských jazyků při práci na projektověnanému Dni Evropy <p>MKV kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává život v jiných zemích - chápe význam němčiny jak prostředku mezinárodní komunikace a studia <p>MV fungování a vliv médií na společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá německý jazyk při práci na PC a Internetu
<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním, plynule a foneticky správně ➤ v krátkých, jednoduchých textech vyhledá konkrétní informace, které se týkají běžných záležitostí a obsahují běžně používanou slovní zásobu ➤ z textu vybere hlavní myšlenky, stručně reprodukuje jeho obsah ➤ domýšlí jednoduše jiný konec příběhu 		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu (doplní slovo do věty) ➤ orientuje se v klasickém i internetovém slovníku, vyhledá správný význam i gramatický tvar slova ➤ zná svátky v německy mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ slova s odlučitelnou předponou ➤ neurčitý podmět „man“ ➤ předložky místa a času ➤ rozkaz ve větě ➤ způsobová slovesa (können, müssen) ➤ préteritum slovesa (sein, haben) ➤ skloňování podstatných jmen ve všech pádech se členem určitým/neurčitým ➤ perfektum pravidelných sloves ➤ přivlastňovací zájmena 	
<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní formulář se všemi základními informacemi ➤ napíše krátký, jednoduchý pozdrav na pohlednici, dopis, odpoví na pozdrav ➤ napíše jednoduché sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět ➤ dbá na správnost pravopisu slov 		

NĚMECKÝ JAZYK – 9.ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a adekvátně na ně reaguje ➤ rozumí stručnému popisu cesty, sám ji vysvětluje 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ specifické problémy českých žáků v rovině výslovnosti ➤ pravopis známých německých slov ➤ slova složená <p>typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ školní pokyny 	<p>OSV</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizuje vlastní čas plánování mučení a studia <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí kreativitu při práci na společných projektech <p>komunikace</p>

<p>osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí každodenním výrazům a frázím z probraných tematických okruhů ➤ chápe základní informace z textu ➤ z kontextu odvodí význam jednoduchého, ale neznámého výrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jazyk učitele a spolužáků ➤ dialogy, texty a konverzace z učebnicového souboru ➤ autentický materiál (časopis, text písně) <p>tematické okruhy, slovní zásoba</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách)
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby ➤ rozlišuje rozdíly mezi českou a německou spodobou znělosti v souvislé řeči, rozlišuje krátké a dlouhé německé grafémy ➤ užívá základní fráze společenského styku ➤ zapojí se do rozhovoru, odpovídá na otázky a sám otázky klade ➤ vyžádá si zopakovat důležitou informaci ➤ opíše neznámý výraz ➤ sdělí základní informace o sobě a dalších probraných tématech; popíše obrázek nebo situaci; shrne obsah textu ➤ domluví se v běžných situacích odpovídajících úrovni A1 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osobní informace ➤ můj život, denní činnosti ➤ lidské tělo, zdraví ➤ jídlo, kuchařský recept ➤ text o jiných lidech, popis ➤ povolání ➤ domov ➤ orientace ve městě, doprava ➤ volný čas, zájmy ➤ tradice, zvyky, svátky ➤ důležité zeměpisné údaje ➤ význam slov v kontextu ➤ slovní zásoba v rozsahu učebnicového souboru ➤ jazykové portfolio <p>mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ perfektum nepravidelných sloves ➤ vyjádření množství (Kolik?...) ➤ předložky se 3. a 4. pádem ➤ způsobová slovesa (dürfen, wissen, wollen) ➤ stupňování přídavných jmen 	<p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává jiné kultury - porovnává tradice a zvyky (práce na projektech) <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává bohatosti evropských jazyků při práci na projektu věnovanému Dni Evropy <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává život v jiných zemích - chápe význam němčiny jak prostředku mezinárodní komunikace a studia <p>MV</p> <p>fungování a vliv médií na společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá německý jazyk při práci na PC a Internetu <p>tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje mediální sdělení
<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním krátké texty z učebnicového souboru nebo autentické materiály se správnou a srozumitelnou výslovností 		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci ➤ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník, zvyšuje svou rychlost a přesnost při vyhledávání 		
<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při psaní používá základní gramatická pravidla a struktury vět ➤ vyplní základní údaje ve formuláři ➤ napíše krátký text na dané téma ➤ stručně písemně reaguje na pokyny a písemná sdělení 		

4.5 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Umožňuje žákům důkladně porozumět matematickým pojmům a postupům, jejich vzájemným vztahům, osvojit si některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Matematika**

4.5.1 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika je vyučován od 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	4	5	5	5	4	4	4	4	4

Předmět matematika je na 1. stupni posílen o 3 hodiny týdně z disponibilní časové dotace a na 2. stupni o 1 hodinu týdně. Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Předmět je již svou povahou zaměřen nejen na získávání znalostí a vědomostí, ale i na rozvoj schopností tyto znalosti použít a na rozvoj dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problému, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh **Číslo a proměnná**
Závislosti, vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Do vzdělávacího předmětu matematika jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmět usměřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zařazujeme do vyučování úlohy z praktického života
- nabízíme různé metody práce, rozmanité pomůcky a tím dosahujeme zajímavosti výuky i schopnosti utváření matematických představ
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, matematické symboly, termíny), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe.

Kompetence k řešení problému

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života
- nabízíme žákům úlohy, které mají více řešení nebo žádné řešení
- podporujeme hledání různých variant řešení zadaných úloh, diskutujeme o řešitelnosti daných úloh
- umožňujeme žákům hodnotit výsledky své práce, hovořit o nich, reagovat na upozornění učitele
- podporujeme rozvoj kreativity při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

- používáme matematickou symboliku
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolu i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovíme pravidla pro práci skupiny a samostatné práce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke schopnosti pomoci druhým při řešení problémových úloh
- zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

- plánujeme smysluplné úkoly

MATEMATIKA – 1. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapíše číslo 0 – 20 ➤ spočítá prvky daného souboru do 20 ➤ vytvoří skupinu s daným počtem prvků ➤ orientuje se na číselné ose ➤ doplní chybějící čísla v řadě ➤ rozhodne o vztahu více, méně ➤ sčítá a odčítá v oboru 0 – 20 ➤ rozumí pojmem součet a rozdíl ➤ chápe vztah mezi sčítáním a odčítáním, dokáže vytvořit čtveřici příkladů ($2+3=5$, $3+2=5$, $5-2=3$, $5-3=2$) ➤ řeší a tvoří slovní úlohy s porovnáváním čísel ➤ řeší a tvoří slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru do 20 ➤ řeší a tvoří slovní úlohy typu o více/méně v oboru do 20 ➤ zná komutativní zákon a dokáže ho využít ➤ pracuje s penězi 	<p>obor přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čísla 0 – 20 ➤ čtení a psaní čísel ➤ počítání předmětů v daném souboru ➤ vytvoření souboru s daným počtem prvků <p>zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientace na číselné ose ➤ porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovná se ➤ znaménka $<$, $>$, $=$, $+$, $-$ <p>vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sčítání a odčítání v oboru do 20 ➤ vztahy sčítání a odčítání ➤ komutativní zákon ➤ pojmy součet, rozdíl ➤ řešení a tvoření slovních úloh ➤ počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do dvaceti 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění - cvičí dovednosti zapamatování si <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá tvořivé činnosti <p>kommunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší řeč těla, řeč zvuku a slov <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí dovednosti pro kooperaci
<p>závislosti, vztahy, práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná pojem hodina, minuta; určí čas s přesností na $\frac{1}{4}$ hodiny ➤ popíše jednoduché závislosti ze života, založené na operaci sčítání a odčítání 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hodina, minuta, čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá ➤ jednoduché závislosti ➤ tabulky 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ doplní jednoduchou tabulku, dokáže se v ní orientovat a číst ➤ seznámí se s jednotkami metr, litr, kilogram a s jejich využitím v praxi 		
<p>geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ porovnává velikost útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh ➤ skládá obrazce z geometrických tvarů ➤ rozezná krychli, kvádr, válec, koule; ➤ modeluje geometrické tvary a tělesa ➤ uvede příklady těchto tvarů a těles ve svém okolí ➤ určí shodnost tvarů ➤ porovná velikost útvarů a seřadí předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký ➤ orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole, mezi 	<p>základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh <p>základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tělesa: krychle, kvádr, válec, koule <p>velikost útvarů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ geometrické pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký ➤ vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned za, nahoře, dole, mezi 	

MATEMATIKA – 2. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<p>obor 0-100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spočítá prvky souboru do 100 ➤ vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, atd.) ➤ přečte, zapíše, porovná čísla do 100 ➤ orientuje se na číselné ose ➤ počítá po jednotkách a desítkách ➤ rozezná sudá a lichá čísla ➤ sčítá a odčítá z paměti v oboru do 100 s přechodem přes desítku ➤ písemně sčítá a odčítá bez přechodu desítky <p>násobilka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ násobí a dělí v oboru násobitek 2,3,4,5,10,1,0 ➤ násobí a dělí v oboru násobitek 6,7,8,9 (závisí na úrovni třídy) ➤ chápe násobení jako opakované sčítání i jako kartézský součin ➤ chápe vztah mezi násobením a dělením ➤ využívá možnosti záměny činitelů, vytvoří čtveřici příkladů ($2 \times 3 = 6$, $3 \times 2 = 6$, $6 : 2 = 3$, $6 : 3 = 2$) ➤ rozumí pojům součin, podíl 	<p>obor přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čísla 0-100 <p>zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100, sudá a lichá čísla ➤ řešení a vytváření úloh na porovnávání čísel <p>násobilka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ násobilky 2,3,4,5,10,1,0 ➤ násobilky 6,7,8,9 dle úrovně třídy ➤ pojmy součin, podíl ➤ záměna činitelů ➤ zlomky – polovina, třetina, čtvrtina (znázornění, výpočet) 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění – cvičí dovednosti zapamatování si <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá tvořivé činnosti <p>kommunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší řeč těla, řeč zvuku a slov <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí dovednosti pro kooperaci <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledává s pomocí učitele problém

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná vztah krát více/méně <p>početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší příklady se závorkami ➤ řeší a vymýšlí slovní úlohy se známými operacemi 	<p>vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 ➤ násobení a dělení ➤ počítání s použitím závorek ➤ řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, násobení a dělení, o více/méně, krát více/méně ➤ počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny <p>písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ písemné sčítání a odčítání v oboru do 100 bez přechodu desítky 	
<p>závislosti, vztahy, práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda ➤ orientuje se v čase s přesností na minuty a sekundy; zná převodní vztahy: 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund ➤ zná litr jako jednotku objemu, a kg jako jednotku hmotnosti, provádí s nimi jednoduché výpočty ➤ provádí odhady délky a množství ➤ popíše jednoduché závislosti ze života, založené na operaci sčítání, odčítání, násobení a dělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hodina, minuta, sekunda ➤ litr, kilogram ➤ jednoduché závislosti ➤ tabulky, diagram 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ doplní jednoduchou tabulku využívající známé operace, dokáže se v ní orientovat a číst ➤ zná jednoduchý Vennův diagram a diagram kartézského součinu 		
<p>geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky ➤ rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí ➤ rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí ➤ modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání ➤ určí, zda bod náleží dané úsečce nebo přímce ➤ provádí odhad délky úsečky, změří délku úsečky, používá jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) ➤ porovnává úsečky ➤ rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<p>základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ bod, rovná, křivá, lomená čára, úsečka, přímka, čtyřúhelník, mnohoúhelník <p>základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jehlan, kužel <p>délka úsečky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ práce s pravítkem ➤ jednotky délky (milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr) ➤ délka úsečky, měření délky úsečky <p>osově souměrné útvary</p>	

MATEMATIKA – 3. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a píše trojčíferná čísla ➤ vytváří konkrétní soubor (penězi, milimetrovým papírem apod.) s daným počtem prvku do 1000 ➤ zakresluje obraz daného čísla na číselné ose ➤ porovnává čísla do 1000 ➤ řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy o n- více (méně) ➤ písemně sčítá a odčítá dvě dvojciferná čísla ➤ písemně násobí dvojciferná a trojčíferná čísla jednociferným ➤ provádí kontrolu svého výpočtu ➤ provádí předběžný odhad výsledku řešení ➤ automaticky užívá spoje všech násobílek ➤ násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech ➤ dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek ➤ určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech ➤ čte a sestavuje tabulku násobku 	<p>obor přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obor přirozených čísel 0 – 1 000 ➤ číselná řada, (porovnávání, zápis), propedeutika záporných čísel ➤ rozklad čísla v desítkové soustavě <p>operace s přirozenými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ součet a rozdíl čísel ➤ sčítání a odčítání násobků <p>písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ násobilka ➤ násobení a dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek v číselném oboru do 1000 ➤ vlastnosti početních operací s přirozenými čísly 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění – cvičí dovednosti zapamatování si <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá tvořivé činnosti <p>kommunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí pozorování a aktivní naslouchání <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozezná problém a řeší jej s pomocí učitele

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.) ➤ užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh ➤ řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným ➤ provádí odhad výsledku ➤ řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahu n-krát více, n – krát méně 		
<p>závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase - hodiny ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ doplňuje číselné řady 	<p>závislosti a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určování hodin - – aritmetika ciferníku ➤ popis jednoduchých závislostí z praktického života ➤ jednoduché tabulky, grafy ➤ doplňování číselných řad ➤ řádek, sloupec 	
<p>geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ porovnává velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky ➤ rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; ➤ třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; ➤ pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání; ➤ měří délku úsečky s přesností na milimetry 	<p>základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) ➤ rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) ➤ vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku <p>délka úsečky</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; ➤ převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10 ➤ označí průsečík dvou přímek ➤ rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklad ➤ zná pojmy vrchol, hrana, stěna, střed, obvod, obsah, objem ➤ síť těles ➤ rýsování kružnice ➤ propedeutika kmenových zlomků v kontextu části 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednotky délky a jejich převody (km, m, dm, cm, mm) <p>vzájemná poloha dvou přímek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průsečík dvou přímek <p>osově souměrné rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ měření obsahu, obvodu i objemu ➤ poznávání vztahu krychle a její síť 	
--	---	--	--

MATEMATIKA – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ➤ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívání závorek ➤ počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících ➤ porovná čísla do 1 000 000 ➤ zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce ➤ čte a zapisuje římské číslice ➤ rozkládá čísla v desítkové soustavě ($3\,751 = 3 \cdot 1\,000 + 7 \cdot 100 + 5 \cdot 10 + 1 \cdot 1$) ➤ písemně sčítá a odčítá ➤ písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem ➤ provádí kontrolu pomocí kalkulačky ➤ písemně dělí jednociferným číslem ➤ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ➤ porovná zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel 	<p>obor přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čtení a zápis čísel v oboru do 1000000 ➤ porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic ➤ zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce ➤ římské číslice <p>zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, znázornění</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číselná osa ➤ zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících ➤ zlomky <p>vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sčítání a odčítání čísel v daném oboru ➤ vztahy mezi sčítáním a odčítáním – komutativnost ➤ násobení a dělení v daném oboru ➤ asociativnost ➤ odhad a kontrola výsledků 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění – cvičí dovednosti zapamatování si <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> – hledá nová řešení <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v efektivní strategii <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – řeší samostatně problém <p>EVM</p> <p>vztah člověka a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – užívá grafy

		<p>písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení 	
<p>závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává, sbírá a třídí data ➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty) ➤ používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; ➤ doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; ➤ vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram 	<p>závislosti a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady sběru a třídění dat <p>diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ strukturovaná tabulka ➤ sloupkové diagramy 	
<p>geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) ➤ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ➤ sestrojí rovnoběžky a kolmice ➤ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu ➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje zásady rýsování; ➤ narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; ➤ narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; ➤ narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; ➤ narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti; ➤ měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; ➤ sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady rýsování ➤ rýsování jednoduchých rovinných útvarů ➤ čtvercová síť ➤ jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr ➤ grafické sčítání a odčítání úseček ➤ obvod mnohoúhelníku ➤ vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice 	

<p>osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečením délek jeho stran; ➤ sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; ➤ určí vzájemnou polohu přímek v rovině; ➤ určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; ➤ používá základní jednotky obsahu; ➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; ➤ určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; ➤ rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2 ➤ osová souměrnost rovinného útvaru 	
<p>nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení ➤ doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ řešení úloh úsudkem ➤ číselné a obrázkové řady 	

MATEMATIKA – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ➤ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ➤ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ➤ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ➤ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty ➤ porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a zapisuje čísla v daném oboru (do miliardy, desetinná čísla v řádu desetin, záporná celá čísla) ➤ počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; ➤ porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu ➤ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ➤ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; ➤ písemně odčítá dvě přirozená čísla; ➤ písemně násobí až čtyřciferným činitelem; ➤ písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; ➤ účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); ➤ zaokrouhluje přirozená čísla na miliony; 	<p>číselný obor, zápis čísla a znázornění</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čtení a zápis čísel větších než milión ➤ zaokrouhlování přirozených čísel na milióny, statisíce, tisíce, sta, desítky ➤ záporná celá čísla ➤ desetinná čísla ➤ zlomky ➤ zápis čísla v desítkové soustavě, znázornění na číselné ose, modelu, teploměru <p>násobilka, vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel ➤ užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) ➤ zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi <p>písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí smyslové vnímání, - pozornost a soustředění - cvičí dovednosti zapamatování si <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - hledá nová řešení <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá efektivní strategie a asertivní komunikaci <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí individuální dovednosti - pro kooperaci <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší samostatně problém <p>EVM</p> <p>vztah člověka a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá grafy

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; ➤ provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulátoru; ➤ řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace 		
<p>závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává, sbírá a třídí data ➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá z textu data podle zadaného kritéria; ➤ zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ statistické údaje a jejich reprezentace ➤ kruhový diagram ➤ finanční produkty: úspory 	
<p>geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) ➤ sestrojí rovnoběžky a kolmice ➤ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů; ➤ sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou; ➤ určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ konstrukce čtverce a obdélníku ➤ konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku ➤ konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem ➤ složené obrazce ve čtvercové síti 	
<p>nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností ➤ ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní úlohy ➤ číselné a obrázkové řady ➤ magické čtverce ➤ prostorová představivost 	

MATEMATIKA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, provádí množinové operace zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel rozloží číslo složené na součin prvočinitelů určí podle znaku dělitelnosti, čím je číslo dělitelné určí nejmenší společný násobek (n) a největší společný dělitel (D) řeší slovní úlohy s využitím n a D rozumí pojům: množina, podmnožina, prvek chápe operace: sjednocení a průnik množin vysvětlí pojem desetinné číslo znázorní desetinné číslo na číselné ose přečte a zapíše desetinné číslo porovná desetinná čísla 	<p>dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> prvočíslo, číslo složené rozklad čísla na prvočinitele násobek, dělitel čísla soudělná a nesoudělná nejmenší společný násobek největší společný dělitel kritéria dělitelnosti (2,3,4,5,6,8,10,25,100) <p>základní množinové pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> množina, prvek, podmnožina sjednocení a průnik množin <p>desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě čtení a zápis desetinných čísel desetinná čísla na číselné ose porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí dovednosti pro učení a studium <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí rysy kreativity (pružnost nápadu, schopnost vidět věci jinak) <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá efektivní strategii a asertivní komunikaci <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlení) <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává a samostatně řeší problém zvládá učební problémy vázané na látku předmětu <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> respektuje druhé vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti

	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností • sčítá a odčítá a násobí desetinná čísla • dělí desetinná čísla číslem přirozeným i číslem desetinným • při řešení složitějších úloh používá kalkulačku • převádí jednotky délky a hmotnosti s využitím desetinných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení desetinných čísel • dělení desetinného čísla číslem přirozeným a číslem desetinným • převody jednotek délky a hmotnosti s využitím desetinných čísel 	<p>EGS objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává data <p>EVM vztah člověka a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v grafech
<p>závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je • určí polohu bodu v rovině • znázorní bod v pravoúhlé soustavě souřadnic • přečte z grafu požadované údaje 	<p>závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, slovní úlohy • pravoúhlá soustava souřadnic • určování polohy bodu v rovině • souřadnice bodu v rovině 	
<p>geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvaru při řešení úloh a jednoduchých praktických problému; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a označí přímkou, polopřímku, úsečku dané délky • rozezná vzájemnou polohu bodů a přímek (bod na přímce, rovnoběžky, kolmice 	<p>rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> • přímka, polopřímka, úsečka, úhel • kružnice, kruh • trojúhelník, trojúhelníková nerovnost • rýsování trojúhelníku ze tří stran 	

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítává objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí střed úsečky pomocí kružítka • narýsuje a označí kružnici, kruh • určí, zda lze sestrojit trojúhelník užitím trojúhelníkové nerovnosti • rozliší druhy trojúhelníku podle velikosti úhlu (ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý) • rozliší druhy trojúhelníku, podle délek stran (rovnoramenný, obecný) • určí vnitřní úhly trojúhelníka, jsou-li dány velikosti dvou dalších vnitřních úhlů • sestrojí výšky trojúhelníku • sestrojí těžnice a těžiště trojúhelníku • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku • popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, stupeň, minuta • narýsuje a rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý, přímý 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy trojúhelníku • těžnice a těžiště • vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • rýsování kolmic a rovnoběžek • vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlu) <p>metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> • úhel a jeho velikost • druhy úhlu – ostrý, tupý, pravý • jednotky velikosti úhlu (stupně, minuty) • úhel dané velikosti, úhломěr • rýsování úhlu • úhel vedlejší a vrcholový • sčítání a odčítání úhlu (početní i grafické) 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje úhel dané velikosti, změří úhel úhломěrem • přenese daný úhel k polopřímce • sestrojí dvojice vedlejších a vrcholových úhlu a popíše jejich vlastnosti • sečte a odečte dvojice úhlu početně i graficky, násobí a dělí úhel dvěma • rozliší a popíše krychli a kvádr • zakreslí síť kvádrů a krychle ve čtvercové síti • vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů dosazením do vzorce • převádí jednotky objemu včetně litru • určí jednotky obsahu, převede jednotky • sestrojí osu úsečky a osu úhlu • určí vlastnosti útvaru v osově souměrnosti • sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osově souměrnosti, určí osu souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • násobení a dělení úhlu dvěma <p>prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvádr, krychle • jednotky obsahu, převody jednotek • jednotky objemu, převody jednotek • povrch krychle a kvádrů • síť krychle a kvádrů ve čtvercové síti <p>konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • osa úsečky, osa úhlu • osová souměrnost, osa souměrnosti, osově sdružené body 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná útvar osově souměrný 		
nestandardní aplikační úlohy a problémy <ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje doplní početní tabulku, čtverce rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení 	<ul style="list-style-type: none"> číselné a logické řady 	

MATEMATIKA – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
číslo a proměnná <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítkem map a plánů 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady znázorní celé číslo na číselné ose porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti určí číslo opačné sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla určí absolutní hodnotu čísla 	celá čísla <ul style="list-style-type: none"> číselná osa čísla celá – kladná, záporná, nula uspořádání celých čísel na číselné ose absolutní hodnota čísla čísla navzájem opačná sčítání a odčítání celých čísel 	OSV rozvoj schopností poznávání - rozvíjí dovednosti pro učení a studium kreativita

<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikací úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • řeší jednoduché lineární rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla • převede zlomek na desetinné číslo a naopak • graficky znázorní zlomek • znázorní zlomek na číselné ose • převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla • rozšíří a zkrátí zlomek • určí převrácenou hodnotu zlomku • porovná zlomek podle velikosti • sčítá a odečítá zlomky se stejným jmenovatelem • sčítá a odečítá zlomky s různým jmenovatelem • násobí a dělí zlomky • znázorní racionální číslo na číselné ose • určí absolutní hodnotu racionálního čísla • provádí početní operace v oboru racionálních čísel • objasní pojmy poměr a postupný poměr • určí poměr dvou veličin • provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování 	<ul style="list-style-type: none"> • násobení a dělení celých čísel <p>zlomky a racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • převrácené číslo • pojem zlomku, zápis desetinného zlomku • celek a část • vyjádření části celku pomocí zlomku • převádění zlomku na desetinná čísla a naopak • smíšené číslo • převádění smíšeného čísla na zlomek a nepravý zlomek na smíšené číslo • rozšiřování a krácení zlomku • sčítání a odčítání zlomku • násobení a dělení zlomku • pojem racionální číslo • obor racionálních čísel • záporná desetinná čísla a záporné zlomky • sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel <p>poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> • měřítko, úměra, trojčlenka • poměr, postupný poměr, převrácený poměr 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí rysy kreativity (pružnost nápadu, schopnost vidět věci jinak) <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá efektivní strategii a asertivní komunikaci <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlení) <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a samostatně řeší problém
---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem • počítá slovní úlohy z praxe s využitím poměru • vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy, dovede přepočítat měřítko • vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent • vypočítá jedno procento z daného základu • použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je • aplikuje základy jednoduchého úrokování • provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • krácení a rozšiřování poměru • měřítko plánu a mapy <p>procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> • procento, základ, počet procent, procentová část • výpočet procentové části • výpočet počtu procent • výpočet základu • jednoduché úrokování • promile • slovní úlohy z praxe 	<p>- zvládá učební problémy vázané na látku předmětu hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>- respektuje druhé</p> <p>- vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti</p> <p>EGS objevujeme Evropu a svět</p> <p>- porovnává data</p> <p>EVM vztah člověka a prostředí</p> <p>- popíše grafy</p>
<p>závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví tabulku přímé a nepřímé úměrnosti • sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti • vypočítá aritmetický průměr a uvede jeho praktický význam • aplikuje výpočet aritmetického průměru ve slovních úlohách z praxe • rozliší přímou a nepřímou úměrnost 	<p>závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky • četnost znaku, aritmetický průměr • slovní úlohy • tabulky a grafy – přímá a nepřímá úměrnost • aritmetický průměr a jeho využití 	

	<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy s využitím trojčlenky 	funkce <ul style="list-style-type: none"> • přímá úměrnost • nepřímá úměrnost • trojčlenka 	
geometrie v rovině a v prostoru <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníku • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí šestiúhelník, osmiúhelník • popíše vlastnosti šestiúhelníku, osmiúhelníku • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku • vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků • uvede věty o shodnosti trojúhelníků • sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu • určí, zda lze sestrojit trojúhelník užitím trojúhelníkové nerovnosti • popíše kolmý hranol • vypočítá objem a povrch hranolu • nakreslí síť hranolu • určí vlastnosti útvaru ve středové souměrnosti • sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osově a středové souměrnosti, • určí střed souměrnosti 	rovinné útvary <ul style="list-style-type: none"> • pravidelné mnohoúhelníky • čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) • shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků) • pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník vlastnosti, obvod, konstrukce • shodné útvary v rovině • shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu • konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku prostorové útvary <ul style="list-style-type: none"> • kolmý hranol • hranol trojboký, čtyřboký, víceboký • objem a povrch hranolu metrické vlastnosti v rovině <ul style="list-style-type: none"> • vzdálenost bodu od přímky konstrukční úlohy <ul style="list-style-type: none"> • středová souměrnost • středově souměrný útvar 	

	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady správného rýsování • sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky 		
nestandardní aplikační úlohy a problémy <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické rady • číselné a obrázkové analogie 	<ul style="list-style-type: none"> • doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu • rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností • řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení 	

MATEMATIKA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
číslo a proměnná <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<ul style="list-style-type: none"> • odhadne druhou mocninu a odmocninu • určí druhou mocninu reálných čísel a druhou odmocninu nezáporných reálných čísel • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • určí druhé mocniny a odmocniny pomocí matematických tabulek a kalkulačky 	mocniny a odmocniny <ul style="list-style-type: none"> • druhá mocnina a její vlastnosti • druhá odmocnina a její vlastnosti • určení druhé mocniny a odmocniny pomocí matematických tabulek a kalkulačky výrazy	OSV rozvoj schopností poznávání <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí dovednosti pro učení a studium kreativita <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí rysy kreativity (pružnost nápadu, schopnost vidět věci jinak) komunikace <ul style="list-style-type: none"> • využívá efektivní strategii a asertivní komunikaci kooperace a kompetice <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v

<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady praktického použití druhé mocniny a odmocniny • vysvětlí pojem číselný výraz a určí jeho hodnotu • zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ • rozumí pojmu výraz s proměnou • provádí početní operace s výrazy s proměnou • dokáže do výrazu za proměnou dosadit dané číslo • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • zná rozdíl mezi pojmem jednočlen, dvojčlen, mnohočlen • provádí početní operace s mnohočleny • provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ • provádí úpravu mnohočlenu vytýkáním 	<ul style="list-style-type: none"> • číselný výraz • určování hodnot číselného výrazu • zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deset ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ • proměnná • výrazy s proměnnými • pravidla pro sčítání, odčítání, násobení výrazu s proměnnou • dosazování do výrazu konkrétních čísel za proměnnou • zápis slovního textu pomocí výrazu <p>mnohočleny</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednočlen, dvojčlen, mnohočlen • sčítání, odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenu jednočlenem, násobení mnohočlenu mnohočlenem • vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ a jejich užití • úprava mnohočlenu vytýkáním 	<p>situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlení)</p> <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a samostatně řeší problém • zvládá učební problémy vázané na látku předmětu <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje druhé • vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti <p>EGS</p> <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává data <p>EVM</p> <p>vztah člověka a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověří graf
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy rovnost, rovnice, kořen rovnice • dokáže řešit lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku správnosti svého řešení • analyzuje a řeší jednoduché problémy z praxe pomocí lineárních rovnic • uvede příklady využití lineárních rovnic v praxi 	rovnice <ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice • rovnost, rovnice, kořen rovnice • ekvivalentní úpravy lineárních rovnic • zkouška správnosti výpočtu • jednoduché slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic 	
závislosti, vztahy a práce s daty <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen užívat pojmy, statisticky soubor, četnost, aritmetický průměr • provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje je pomocí tabulky nebo diagramu • vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data • porovnává soubory dat • vypočítá aritmetický průměr • vytvoří sloupcový a kruhový diagram 	závislosti a data <ul style="list-style-type: none"> • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku • kvantitativní nebo kvalitativní znak • zápis zjištění údajů do tabulky • určování četnosti hodnot daného znaku • výpočet aritmetického průměru a jeho užití v praxi • sloupcový a kruhový diagramu 	
geometrie v rovině a v prostoru	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem odvěsny, přepona v pravoúhlém 	metrické vlastnosti v rovině	

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvaru při řešení úloh a jednoduchých praktických problému; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • načrtne a sestrojí rovinné útvary • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítává objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>trojúhelníku, Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí výpočty délek stran trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty a užívá ji v příkladech z praxe • účelně užívá matematické tabulky a kalkulátor • umí použít a zná Ludolfovo číslo • užívá pojmy kruh, kružnice, zná rozdíl těchto pojmů • odhadne a vypočítá obsah a obvod • řeší slovní úlohy vedoucí k užití obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice • analyzuje vzájemnou polohu dvou kružnic, kružnice a přímky • užívá pojmy středná, tečna, sečna, vnější a vnitřní dotyk, bod dotyku • sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu • načrtne a sestrojí síť válce • používá pojmy podstava a plášť válce • odhaduje a vypočítá objem a povrch válce • využívá pojem množina všech bodu dané vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy v pravoúhlém trojúhelníku – odvěsny, přepona. • Pythagorova věta, její důkaz a užití • příklady z praxe řešené pomocí Pythagorovy věty <p>prostorové útvary kruh, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ludolfovo číslo • konstrukce tečny v daném bodě • Thaletova věta • výpočty obsahu a obvodu kruhu, délka kružnice • slovní úlohy z praxe vedoucí k užití S a o kruhu, délky kružnice <p>válec</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy a vlastnosti • konstrukce sítě válce • výpočty objemu a povrchu válce • řešení slovních úloh z praxe o povrchu a objemu válce <p>konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • množiny bodu dané vlastnosti (Thaletova kružnice) 	
---	--	--	--

	k charakterizaci útvaru a k řešení polohových a nepolohových úloh	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla přesného rýsování 	
nestandardní aplikační úlohy a problémy <ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení 	<ul style="list-style-type: none"> číselné a logické rady číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy 	

MATEMATIKA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
číslo a proměnná <ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor provádí početní operace s lomenými výrazy formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá 	<ul style="list-style-type: none"> upravuje výrazy provedením početních výkonů pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ a vytýkáním určuje hodnotu výrazu určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl provádí početní operace (+, -, ·, :) s lomenými výrazy 	výrazy <ul style="list-style-type: none"> rozklad mnohočlenu na činitele vytýkání společného činitele rozklad mnohočlenu pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ lomené výrazy <ul style="list-style-type: none"> obor proměnné krácení a rozšiřování lomených výrazů 	OSV rozvoj schopností poznávání <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí dovednosti pro učení a studium kreativita <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí rysy kreativity (pružnost nápadu, schopnost vidět věci jinak) komunikace <ul style="list-style-type: none"> využívá efektivní strategii a asertivní komunikaci

<p>matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • upraví složený lomený výraz a dále jej zjednoduší • vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli • řeší soustavu lineárních rovnic sčítací a dosazovací metodou • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav v oboru R • provede zkoušku řešení • zná a užívá základní pojmy finanční matematiky – úrok, jistina, úroková doba, období, míra 	<ul style="list-style-type: none"> • početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) lomených výrazů <p>lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli • slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic <p>soustava dvou rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešení soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a dosazovací • grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými <p>finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché úrokování • složené úrokování 	<p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlení) <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a samostatně řeší problém • zvládá učební problémy vázané na látku předmětu <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje druhé • vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti <p>EGS</p> <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává data
<p>závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<ul style="list-style-type: none"> • provádí statistická šetření a zapisuje je pomocí tabulky nebo diagramu • vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data • porovnává soubory dat 	<p>závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku 	

<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahu 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahu • zná a používá pojmy definiční obor funkce, obor hodnot funkce • určuje základní vlastnosti funkcí – funkce rostoucí, funkce klesající, funkce sudá, lichá • vysvětlí pojem lineární funkce, nepřímá úměrnost, kvadratická funkce, pozná kvadratickou funkci • dokáže sestavit graf funkce 	<p>funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravoúhlá soustava souřadnic • lineární funkce • definiční obor funkce, množina hodnot funkce • pojmy závislá proměnná, nezávislá proměnná • graf funkce • graf funkce klesající, rostoucí • lineární funkce $y = ax + b$, kde $a, b \in R$, graf lineární funkce, vliv koeficientu a, b na graf funkce • přímá úměrnost jako funkce dána předpisem $y = kx$, kde $k \in R, k \neq 0$ • graf přímé úměrnosti • nepřímá úměrnost jako funkce dána předpisem $y = \frac{x}{k}$, kde $k \neq 0, x \in R - \{0\}$ • graf nepřímé úměrnosti. • kvadratická funkce dána předpisem $y = ax^2, a \in R, a \neq 0$, graf kvadratické funkce • řešení slovních úloh pomocí funkcí • goniometrické funkce 	
--	---	--	--

<p>geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvaru při řešení úloh a jednoduchých praktických problému; využívá potřebnou matematickou symboliku • využívá pojem množina všech bodu dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníku • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítává objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), sestrojuje je • analyzuje jejich vlastnosti, vypočítává jejich objem a povrch, sestrojuje jejich síť • dokáže určit podobné útvary v rovině, určí a použije poměr podobnosti, sestrojí podobný obraz danému vzoru • rozdělí úsečku dané délky v daném poměru. • užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami • využívá základy goniometrie při řešení reálných situací • využívá pojem množina všech bodu dané vlastnosti k charakterizaci útvaru a k řešení polohových a nepolohových úloh 	<p>stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • síť jehlanu, výpočet objemu a povrchu jehlanu • výpočet objemu a povrchu kužele • výpočet povrchu a objemu koule <p>podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • podobnost., poměr podobnosti, podobnost trojúhelníku, praktické zmenšování a zvětšování útvaru v daném poměru • věty o podobnosti trojúhelníku • dělení úsečky v daném poměru • poměr stran v podobných trojúhelnících • základy goniometrie <p>konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla přesného rýsování • pojem množina všech bodů dané vlastnosti a jejich konstrukce • využití množin všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh 	
--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku • rozbor, zápis postupu konstrukce, provedení konstrukce 	
<p>nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • logické a netradiční geometrické úlohy • doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu • rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností • řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady, • číselné a obrázkové analogie 	

4.6 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informačního myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na praktických činnostech. Při nich žáci používají inforatické postupy a pojmy, hledají optimální řešení problému, zkoumají možnosti využívání digitálních technologií a učí se zpracovávat a interpretovat data. Součástí je osvojování bezpečného zacházení s technologiemi.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Informatika**

4.6.1 Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika je vyučován od 4. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	4.	5.	6.
Počet hodin	1	1	1

Vyučovací předmět informatika se ve školním roce 2023/24 vyučuje od 4. do 6. ročníku, od září 2024 od čtvrtého ročníku ve všech ročnících. S digitálními technologiemi se žáci seznamují již od začátku školní docházky, digitální kompetence si tak osvojují i v ostatních předmětech.

Na prvním stupni si žáci pomocí her a experimentů utvářejí představy o způsobech záznamu dat, objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně se učí analyzovat problém a hledat řešení. Ve vhodném programovacím prostředí ověřují algoritmické postupy. Osvojují si základy uživatelských dovedností práce s digitálním technologiemi či aplikacemi a základy kyberbezpečnosti.

Na druhém stupni žáci tvoří, experimentují a prověřují svoje hypotézy, objevují různá řešení, diskutují, čímž si rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování IT. Při řešení vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné, učí se formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Testují a postupně vylepšují prototypy, zvažují dopady na jedince, společnost a životní prostředí. Díky pochopení základních principů kódování, s větším pochopením chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

Data, informace a modelování
Algoritmizace a programování
Informační systémy
Digitální technologie

Do vzdělávacího předmětu informatika jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá při tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problému

- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace, které využívá k řešení problému; vědomosti využívá k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupině je aktivní, podílí se na utváření pravidel, plní své úkoly, jak nejlépe dokáže
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, nabízí pomoc a dokáže využít pomoc ostatních
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- při možnosti vybírat si formy a metody práce dokáže splnit zadaný úkol, dosáhne uspokojení z vykonané práce - posiluje sebedůvěru

Kompetence občanské

- dokáže chápat a respektovat principy zákonů v informační technologii a společenských norem a je si vědom svých práv a povinností
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- respektuje pravidla určená pro práci s informačními technologiemi
- využívá znalostí a zkušeností získaných z různých předmětů pro svůj rozvoj při vytváření projektů a samostatné práci

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

INFORMATIKA – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Data, informace a modelování <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ➤ vyčte informace z daného modelu 	Úvod do kódování a šifrování dat a informací <ul style="list-style-type: none"> ➤ sdělí informaci obrázkem ➤ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➤ zakóduje/zašifruje a dekáduje/dešifruje text ➤ zakóduje a dekáduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ➤ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	Kódování a přenos dat <ul style="list-style-type: none"> ➤ Piktogramy, emodži ➤ Kód – text, číslo, obrázek ➤ Přenos na dálku, šifra ➤ Pixel, rastr, rozlišení ➤ Tvary, skládání obrazce 	Kódování: <ul style="list-style-type: none"> ➤ informace obrázkem, textem, číslem ➤ kódování a šifrování textu ➤ rastrového a vektorového obrázku
Algoritmizace a programování <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ➤ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Základy robotiky se stavebnicí <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví robota podle návodu ➤ sestaví program pro robota ➤ oživí robota, otestuje jeho chování ➤ najde chybu v programu a opraví ji ➤ upraví program pro příbuznou úlohu ➤ pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ➤ pomocí programu ovládá senzor ➤ používá opakování, události ke spouštění programu 	Řešení problému krokováním <ul style="list-style-type: none"> ➤ postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu ➤ příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy ➤ přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu ➤ sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci 	Stavebnice WEX <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestavení programu a oživení robota ➤ Ovládání světelného výstupu ➤ Ovládání motoru ➤ Opakování příkazů ➤ Ovládání klávesnicí – události ➤ Ovládání pomocí senzoru (Např. Jednoduchý robot, ventilátor, kolotoč, nákladní výtah, závora)
Digitální technologie	Ovládání digitálního zařízení	Hardware a software <ul style="list-style-type: none"> ➤ digitální zařízení a jejich účel 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Digitální zařízení (počítač a síť) ➤ Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace

<ul style="list-style-type: none"> ➤ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ➤ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➤ chápe, co je program a rozdíly mezi schopnostmi počítače a člověka ➤ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➤ přehraje zvuk či video ➤ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ➤ používá krok zpět, zoom ➤ řeší úkol použitím schránky ➤ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením <p>Práce ve sdíleném prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➤ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ➤ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➤ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prvky v uživatelském rozhraní ➤ spouštění, přepínání a ovládání aplikací ➤ uložení dat, otevírání souborů <p>Počítačové sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ propojení technologií, (bez)drátové připojení ➤ internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními ➤ uživatelské účty, hesla 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ovládání myši (klikání, tahání) ➤ Kreslení čar, vybarvování ➤ Používání ovladačů ➤ Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) ➤ Kreslení bitmapových obrázků ➤ Psaní slov na klávesnici ➤ Editace textu ➤ Ukládání práce do souboru ➤ Otevírání souborů ➤ Přehrávání zvuku ➤ Příkazy a program <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití digitálních technologií v různých oborech ➤ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ➤ Počítačová data, práce se soubory ➤ Propojení technologií, internet ➤ Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš ➤ Technické problémy a přístupy k jejich řešení
---	--	--	--

	➤ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého		
--	---	--	--

INFORMATIKA – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ➤ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ➤ vyčte informace z daného modelu <p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi ➤ pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<p>Úvod do práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ➤ doplní posloupnost prvků ➤ umístí data správně do tabulky ➤ doplní prvky v tabulce ➤ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný <p>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ➤ pomocí obrázku znázorní jev ➤ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy <p>Úvod do informačních systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➤ určí, jak spolu prvky souvisí 	<p>Data, informace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku ➤ hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů <p>Modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ model jako zjednodušené znázornění skutečnosti ➤ využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka <p>Systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení ➤ příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi <p>Práce se strukturovanými daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ shodné a odlišné vlastnosti objektů 	<p>Úvod do práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Data, druhy dat ➤ Doplnění tabulky a datových řad ➤ Kritéria kontroly dat ➤ Řazení dat v tabulce ➤ Vizualizace dat v grafu (Evidence dat, kontrola, filtrování, třídění, řazení, porovnávání a prezentace dat) <p>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Graf, hledání cesty ➤ Schémata, obrázkové modely ➤ Model <p>Úvod do informačních systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Systém, struktura, prvky, vztahy (Systémy kolem nás) <p>Kyberbezpečnost <i>Jako průřezové téma</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam ➤ tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu 	
<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ➤ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Základy programování – příkazy, opakující se vzory</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládnutí postavy ➤ v programu najde a opraví chyby ➤ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➤ vytvoří a použije nový blok ➤ upraví program pro obdobný problém <p>Základy programování – vlastní bloky, náhoda</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ➤ v programu najde a opraví chyby ➤ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➤ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ➤ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky 	<p>Programování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí ➤ události, sekvence, opakování, podprogramy ➤ sestavení programu <p>Kontrola řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnání postupu s jiným a diskuse o nich ➤ ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním ➤ nalezení chyby a oprava kódu ➤ nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 	<p>Scratch - modul 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Příkazy a jejich spojování ➤ Opakování příkazů ➤ Pohyb a razítkování ➤ Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy ➤ Vlastní bloky a jejich vytváření ➤ Kombinace procedur <p>Scratch - modul 2</p> <p>Základy programování – vlastní bloky, náhoda</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kreslení čar ➤ Pevný počet opakování ➤ Ladění, hledání chyb ➤ Vlastní bloky a jejich vytváření ➤ Změna vlastností postavy pomocí příkazu ➤ Náhodné hodnoty ➤ Čtení programů ➤ Programovací projekt

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➤ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ➤ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů <p>Základy programování – postavy a události</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ➤ v programu najde a opraví chyby ➤ používá události ke spuštění činnosti postav ➤ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➤ upraví program pro obdobný problém ➤ ovládá více postav pomocí zpráv 		<p>Scratch - modul 3</p> <p>Základy programování – postavy a události</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ovládání pohybu postav ➤ Násobné postavy a souběžné reakce ➤ Modifikace programu ➤ Animace střídáním obrázků ➤ Spouštění pomocí událostí ➤ Vysílání zpráv mezi postavami ➤ Čtení programů ➤ Programovací projekt
--	--	--	--

INFORMATIKA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat ➤ navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu <p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů ➤ sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	<p>Kódování a šifrování dat a informací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná zakódované informace kolem sebe ➤ zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady ➤ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ➤ zakóduje v obrázku barvy více způsobů ➤ zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů ➤ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ➤ ke kódování využívá i binární čísla <p>Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ➤ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ➤ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ➤ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ➤ navrhne tabulku pro záznam dat 	<p>Kódování a přenos dat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti ➤ standardizované kódy ➤ bit; bajt, násobné jednotky ➤ jednoduché šifry a jejich limity <p>Data, informace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači ➤ proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat <p>Návrh a tvorba evidence dat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ formulace požadavků ➤ struktura tabulky, typy dat ➤ práce se záznamy, pravidla a omezení 	<p>Kódování a šifrování dat a informací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Přenos informací, standardizované kódy ➤ Znakové sady ➤ Přenos dat, symetrická šifra ➤ Identifikace barev, barevný model ➤ Vektorová grafika ➤ Zjednodušení zápisu, kontrolní součet ➤ Binární kód, logické A a NEBO (Kódy kolem nás, kódování znaků, šifrování, kódování barev, obrázky z čar, komprese a kontrola, binární čísla) <p>Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Data v grafu a tabulce ➤ Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ➤ Kontrola hodnot v tabulce ➤ Filtrování, řazení a třídění dat ➤ Porovnání dat v tabulce a grafu ➤ Řešení problémů s daty

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ propojí data z více tabulek či grafů <p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ➤ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel ➤ úprava požadavků, tabulky či pravidel <p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ informační systém ve škole ➤ uživatelé, činnosti, práva, struktura dat ➤ ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti 	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ EduPage
<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ➤ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	<p>Programování – opakování a vlastní bloky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování ➤ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	<p>Algoritmizace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dekompozice úlohy, problému ➤ tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu <p>Programování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly 	<p>Scratch</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoření programu ➤ Opakování ➤ Podprogramy <p>(Sestavení scénáře, opakování bloků, vlastní bloky)</p>

➤ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
---	--	--	--

4.7 Člověk a svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět se vyučuje pouze na prvním stupni základní školy. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie o současnosti a vede žáky k získání dovedností pro praktický život.

Vyučování je postaveno na vlastním prožitku žáků, vycházející z konkrétních nebo modelových situací, manipulací s názornými pomůckami, pozorováním lidí a přírody.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Člověk a svět
- Přírodověda
- Společnost

4.7.1 Vyučovací předmět: Člověka svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět je vyučován v 1. – 3. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.
Počet hodin	1	2	2

Charakteristické pro předmět Člověk a svět je jeho prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – žáci se učí poznávat nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve škole, v obci a společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění, vztah k naší zemi a k zemím Evropské unie.

Lidé kolem nás – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení všech lidí, učí se bezpečné komunikaci mezi sebou navzájem i prostřednictvím elektronických médií. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost. Učí se orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu. Celý tematický okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dějích a čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Navštěvují společně památky, muzea, knihovny a jiné kulturní stánky.

Rozmanitost přírody – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické potřeby. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování v různých situacích, včetně mimořádných situací, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost a zdraví jiných lidí.

Do vzdělávacího předmětu Člověk a svět jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáky vedeme k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- umožňujeme jim poznávání podstaty zdraví i příčiny nemocí
- upevňujeme jejich preventivní chování
- učíme je orientaci ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- pomáháme jim řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problému

- upevňujeme u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- umožňujeme žákům poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost
- pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učíme je pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojených tématech
- vedeme je k samostatnosti a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- učíme je pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- umožňujeme jim přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- podporujeme u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání se a zdůvodňování vlastních závěrů, vzájemné pomoci

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci žáků ve skupinách
- učíme je efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektovat názory druhých, přispívat k diskuzi, věcně argumentovat
- vedeme žáky k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učíme žáky ohleduplnosti k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učíme je používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňujeme soudobý stav poznání a technického rozvoje

ČLOVĚK A SVĚT – 1. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
místo, kde žijeme <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se orientovat v místě svého bydliště ➤ orientuje se v nejbližším okolí školy a zvládne bezpečně cestu do školy a zpět 	domov <ul style="list-style-type: none"> ➤ prostředí domova, orientace v místě bydliště škola <ul style="list-style-type: none"> ➤ prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy 	OSV rozvoj schopností poznávání <ul style="list-style-type: none"> - respektuje životní role sebezpoznání a sebepojetí <ul style="list-style-type: none"> - sebezpoznání psychohygiena <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve zdravém životním stylu poznávání lidí <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje s ostatními mezilidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí spolupráci ve skupině VDO Občanská společnost a škola <ul style="list-style-type: none"> - podílí se na vytváření pravidel a dodržuje je - podílí se na chodu školy - vyslechne názor druhých - obhajuje výsledek své práce principy demokracie a formy vlády <ul style="list-style-type: none"> - poznává a uvědomuje si pravidla EGS Evropa a svět nás zajímají <ul style="list-style-type: none"> - popíše rodinné příběhy a osobní zážitky MKV kulturní diference
lidé kolem nás <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ seznamuje se s významem a potřebou různých povolání a pracovních činností ➤ zná své klady a nedostatky, projevuje toleranci k ostatním lidem ➤ zná některé křesťanské denominace ➤ hospodáří s drobným obnosem peněz; ví, jaké zboží koupí v běžných obchodech 	rodina <ul style="list-style-type: none"> ➤ postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy ➤ život a funkce rodiny ➤ práce fyzická a duševní, zaměstnání soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikace, mezilidské vztahy ➤ církve vlastnictví <ul style="list-style-type: none"> ➤ nákupy, kapesné 	
lidé a čas <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje čas na ¼ hodiny ➤ zná jednotky času - minuta, hodina, části dne, dny v týdnu, měsíce, roční období ➤ zná Velikonoce a Vánoce, jejich biblické souvislosti a tradice s nimi spojené 	orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> ➤ určování času na ¼ hodiny ➤ denní režim, kalendáře, roční období současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> ➤ státní svátky, významné dny 	

<p>soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>			<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si své pocity a popíše je
<p>rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se pozorovat a popisovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ rozezná běžně se vyskytující stromy ➤ rozpozná známé druhy ovoce a zeleniny ➤ roztrídí ovoce podle uložení semen ➤ roztrídí zeleninu podle části, kterou jíme ➤ pojmenuje známé druhy domácích a volně žijících živočichů ➤ vyjmenuje základní potřeby zvířátka, o které se stará ➤ určí materiál, ze kterého jsou vyrobeny některé předměty denní potřeby ➤ charakterizuje ekosystém les ➤ uvede příklady rostlin a živočichů, kteří žijí v lese ➤ v jednoduchých případech správně třídí odpad 	<p>látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ třídění látek <p>rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znaky života ➤ co potřebují k životu rostliny, zvířata, člověk ➤ stavba těla <p>rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ společenství les <p>ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ochrana životního prostředí, třídění odpadu 	<p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje snášenlivost ve vztazích <p>EVM</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstuje návyky nezbytné pro každodenní život vzhledem k životnímu prostředí <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při péči o životní prostředí na místní úrovni
<p>člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jmenuje části lidského těla a části smyslového vnímání ➤ upevňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky 	<p>lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ části těla, smysly <p>péče o zdraví, zdravá výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hygiena ➤ denní režim 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší zdravé a nezdravé potraviny ➤ zná základní nemoci a úrazy ➤ určí možná nebezpečí v modelových situacích, ví, jak nebezpečím předcházet ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi ➤ správně chodí po chodníku i při krajnici, bezpečně přechází silnici 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdravá strava ➤ nemoc, úraz <p>osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpečné chování v rizikovém prostředí ➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce 	
---	---	--	--

ČLOVĚK A SVĚT – 2. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ➤ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště a školy ➤ rozpozná riziková místa a situace ➤ vybere orientační body v okolí školy, na plánu popíše cestu do školy ➤ pojmenuje nejdůležitější části a místa obce, významné budovy ➤ všímá si proměn okolí v čase ➤ začlení svou obec do kraje, republiky, krajiny ➤ zná dopravní prostředky v obci 	<p>domov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientace v místě bydliště ➤ riziková místa a situace <p>město, místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ části obce ➤ poloha v krajině ➤ význačné budovy ➤ dopravní síť 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšuje svou pozornost, cvičí si paměť <p>sebezpoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - koriguje své chování vůči ostatním lidem; procvičuje sebeovládání <p>psychohygienu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje do svého denního režimu relaxaci a odpočinek (za pomoci rodičů a učitelů) <p>poznávání lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se hledat pozitiva na ostatních lidech, výhody v jejich odlišnostech <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se komunikovat s lidmi jiných generací, z různého kulturního a sociálního prostředí <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - zastává různé role při skupinové práci - cvičí se v etickém zvládnutí soutěže a konkurence <p>VDO</p> <p>občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu práv a povinností
<p>lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ➤ odvodí význam a potřebou různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví rodokmen své rodiny ➤ zohledňuje potřeby různých členů rodiny a přiměřeně se chová k členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, vlastnímu i společnému majetku ➤ popíše odlišnosti lidí z jiného kulturního prostředí, učí se s nimi komunikovat, případně nabídnout pomoc ➤ v různých situacích uplatňuje pravidla slušného chování ➤ dodržuje školní řád 	<p>rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příbuzenské vztahy ➤ zaměstnání <p>soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mezilidské vztahy, komunikace ➤ pomoc nemocným, sociálně slabým ➤ kulturní odlišnosti <p>chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vlastnosti ➤ pravidla slušného chování <p>právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ práva a povinnosti žáků školy 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ u vybraných profesí popíše náplň práce 		<p>MKV kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuálních zvláštností. <p>EVM ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává různá životní prostředí <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí obce
<p>lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje čas s přesností na minuty a sekundy ➤ rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti ➤ charakterizuje způsob života před několika staletími, popíše rozdíl mezi životem v minulosti a nyní ➤ ročním obdobím přiřadí svátky v naší zemi tradičně slavené, u vybraných svátků vysvětlí obsah a způsob slavení 	<p>orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určování času, čas jako fyzikální veličina <p>současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ proměny způsobu života ➤ státní svátky, významné dny 	
<p>rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje ekosystémy vody ➤ uvede příklady rostlin a živočichů, kteří žijí ve vodě a u vody, u vybraných druhů uvede jejich specifika ➤ popíše proměny života v rybníce a jeho okolí v cyklu roku ➤ popíše aktuální stav počasí ➤ uvede, jaké má voda vlastnosti, zná její skupenství 	<p>látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ změna skupenství vody ➤ pokusy <p>rostliny a živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba těla u některých nejznámějších druhů ➤ životní potřeby a projevy ➤ význam v přírodě a pro člověka ➤ rostliny a živočichové a jejich životní prostředí <p>rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ společenství voda <p>životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ počasí 	
<p>člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí části lidského těla, zná jejich funkci ➤ charakterizuje fáze vývoje člověka od narození do smrti 	<p>lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba těla ➤ základní funkce a projevy ➤ vývoj jedince 	

<p>elementárních znalostí o lidském těle</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s projevy běžných nemocí a způsobem léčby, dokáže ošetřit drobná poranění ➤ v případě potřeby přivolá pomoc (dospělou osobu; policii, záchranáře, hasiče) ➤ rozezná krizové situace (šikana, týrání,...), dramatizací předvede vhodnou reakci ➤ zná některé dopravní značky ➤ je seznámen se situacemi hromadného ohrožení, reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>péče o zdraví, zdravá výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nemoc, drobné úrazy a poranění ➤ prevence nemocí a úrazů ➤ první pomoc ➤ čísla tísňového volání, přivolání pomoci <p>osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodná a nevhodná místa pro hru ➤ bezpečné chování v rizikovém prostředí ➤ bezpečné chování v silničním provozu ➤ dopravní značky ➤ předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) ➤ šikana <p>mimořádné události a rizika s nimi spojená</p>	
---	---	--	--

ČLOVĚK A SVĚT – 3. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ➤ začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě ➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje nejdůležitější části a místa obce ➤ orientuje se v obci, určí základní směry do jiných částí obce a umístění význačných budov a objektu ➤ zhodnotí význam některých míst v obci, projevuje úctu a ohleduplnost k památným místům v obci ➤ rozezná světové strany na mapě a chápe význam barev na mapě ➤ vyhledává a určuje na mapě dominanty kraje 	<p>město, místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ části města ➤ poloha v krajině <p>okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zemský povrch a jeho tvary ➤ vodstvo na pevnině ➤ působení lidí na krajinu a životní prostředí ➤ světové strany <p>mapy obecné zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojuje se do řešení problému, vyhledá si potřebné informace případně pomoc <p>sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšuje nároky na sebe samého; rozvíjí a cvičí volní vlastnosti <p>psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje do svého denního režimu relaxaci a odpočinek <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí se v samostatném rozsáhlejším projevu. <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - zastává různé role při skupinové práci - cvičí se v etickém zvládnutí soutěže a konkurence <p>VDO</p> <p>Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí se podle daných pravidel - objasňuje důležitost pravidel a norem ve škole <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p>
<p>lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem druhých spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje i širší příbuzenské vztahy ➤ uplatňuje zásady slušného chování ve škole i mimo školu jako výraz reprezentace rodiny ➤ rozlišuje různá povolání (především u lidí ve svém okolí), uvědomuje si jejich význam ➤ zhodnotí dobrou a špatnou práci, odsuzuje ničení výsledků práce ➤ přiměřeně komunikuje – odpovídá na otázky, ptá se na vše, co jej zajímá ➤ řeší problémy nenásilným způsobem ➤ respektuje právo druhých na soukromí 	<p>rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příbuzenské a mezigenerační vztahy ➤ práce fyzická a duševní <p>soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mezilidské vztahy ➤ principy demokracie ➤ obchod, firmy ➤ zájmové spolky <p>chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality ➤ rizikové situace 	

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ rizikové chování, předcházení konfliktům <p>kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podoby a projevy kultury ➤ kulturní instituce <p>základní globální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nesnášenlivost mezi lidmi ➤ globální problémy přírodního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje vlastní zkušenosti z cest do zahraničí, ze setkání s cizinci - poznává život dětí v jiných zemích <p>MKV</p> <p>princip sociálního smíru a solidarity</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s odpovědností každého člověka za odstranění diskriminace a předsudků vůči různým (odlišným) skupinám <p>EVM</p> <p>ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje život běžných živočichů a rostlin v různých ekosystémech <p>základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně popisuje význam vody, Slunce, vzduchu, půdy pro člověka - <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí v obci a jejím okolí - seznamuje se s největšími problémy zatěžujícími životní prostředí a posuzuje možnosti jejich řešení
<p>lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti a báje spjaté s místem, v němž žije ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá kalendář, sleduje data významných výročí (rodinných i státních) – popíše, co se s nimi pojí ➤ porovnává minulost a přítomnost, popisuje památky dokladující rozdíly/shody 	<p>regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ péče o památky ➤ lidé a obory zkoumající minulost <p>báje, mýty a pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ minulost kraje a předku ➤ současnost a minulost v <i>našem životě</i> ➤ veličiny délka, objem, hmotnost a jejich měření 	
<p>rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě ➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě jejich pozorování ➤ provádí elementární pokusy s různými látkami za použití jednoduchých pomůcek – dodržuje pravidla bezpečnosti ➤ popíše význam vody, vzduchu, půdy pro člověka – ukáže na příkladech ➤ rozeznává rostliny a živočichy podle příslušnosti do určitých skupin 	<p>látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ třídění látek ➤ změny látek a skupenství ➤ vlastnosti látek <p>voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výskyt, vlastnosti a formy vody ➤ oběh vody v přírodě ➤ proudění vzduchu, význam pro život 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní rozdíly mezi těmito skupinami (dřeviny, byliny, houby; savci, ptáci, plazy, ryby, obojživelníci, hmyz) ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hoření a hašení ohně půda ➤ vznik půdy a její význam rostliny, houby a živočichové ➤ znaky života ➤ životní potřeby ➤ stavba těla u nejznámějších druhů ➤ význam v přírodě a pro člověka životní podmínky ➤ význam ovzduší, vodstva, půd ochrana přírody ➤ ochrana a tvorby životního prostředí, ➤ likvidace odpadu 	
<p>člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiného žáka ➤ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje nejdůležitější orgánové soustavy člověka a orientuje se v jejich funkci ➤ popíše rozdíly mezi mužem a ženou, rozdíly během vývoje jedince ➤ seznamuje se sociálními rolemi v rodině – právy a povinnostmi jednotlivých členů ➤ učí se respektovat své tělo, vhodně odpočívat, pít, jíst, minimalizuje stres ➤ orientuje se ve zdravé výživě – popíše zdravý jídelníček 	<p>lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba těla ➤ základní funkce a projevy ➤ rozdíly mezi mužem a ženou partnerství a rodičovství ➤ rodina a partnerství péče o zdraví, zdravá výživa ➤ zdravý životní styl ➤ správná výživa, způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim ➤ první pomoc návykové látky a zdraví 	

	<p>➤ seznamuje se s různými druhy škodlivých a návykových látek</p>	<p>➤ odmítání návykových látek osobní bezpečí ➤ bezpečné chování v silničním provozu a v krizových situacích mimořádné události a rizika s nimi spojená</p>	
--	---	---	--

4.7.2 Vyučovací předmět: Společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Společnost je vyučován ve 4. a 5. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	4.	5.
Počet hodin	1	2

Charakteristické pro předmět Společnost je jeho prolínání s učivem Přírodovědy, literatury a reálným životem. Prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – žáci se učí poznávat své okolí, organizaci života v obci a společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění, vztah k naší zemi a k zemím Evropské unie.
- **Lidé kolem nás** – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení všech lidí, učí se bezpečné komunikaci mezi sebou navzájem i prostřednictvím elektronických médií. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost. Učí se orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu. Celý tematický okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
- **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a čase. V tematickém okruhu se žáci seznámí se stručnými dějinami naší země, s vazbou na události v regionu a rodině. Podstatou je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Navštěvují společně památky, muzea, knihovny a jiné kulturní stánky.

Do vzdělávacího předmětu Společnost jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáky vedeme k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učíme je orientaci ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- pomáháme jim řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problému

- upevňujeme u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích
- umožňujeme žákům poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost
- pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učíme je pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojených tématech
- vedeme je k samostatnosti a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- učíme je pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- umožňujeme jim přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolí
- podporujeme u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání se a zdůvodňování vlastních závěrů, vzájemné pomoci

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci žáků ve skupinách
- učíme je efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektovat názory druhých, přispívat k diskuzi, věcně argumentovat
- vedeme žáky k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učíme žáky ohleduplnosti k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- zohledňujeme soudobý stav poznání a technického rozvoje

SPOLEČNOST – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ➤ rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ➤ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná základní druhy map, orientuje se podle nich, pracuje s turistickou mapou místní krajiny, určí světové strany, pracuje s měřítkem mapy, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám ➤ na mapě ČR vyhledá nejznámější města, pohoří, nížiny, řeky a další geografické jevy ➤ pomocí mapy charakterizuje krajinu a zdůvodní umístění základních zemědělských a průmyslových oblastí ČR ➤ vyjmenuje a na mapě světa vyhledá jednotlivé světadíly a oceány na Zemi ➤ najde na glóbu, mapě světa i Evropy Českou republiku ➤ s pomocí mapy popíše základní ➤ přírodní podmínky Evropy, její ➤ povrch, podnebí, vodstvo, typy krajiny ➤ rozumí základním geografickým 	<p>mapy obecné zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ druhy map ➤ světové strany ➤ obsah, měřítko, grafika, vysvětlivky <p>naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ domov, národ ➤ základy státního zřízení a politického systému ČR ➤ státní symboly <p>Česká republika - okolní krajina, naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zemský povrch a jeho tvary ➤ krajina – orientace na mapě ➤ vodstvo na pevnině ➤ vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí; zemědělství, průmysl <p>regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Praha a kraje ČR (základní charakteristika) 	<p>OSV</p> <p>sebepoznání a sebezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává své kořeny, buduje svou národní identitu - rozvíjí své sebevědomí <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojuje se do třídního kolektivu - podporuje dobré vztahy ve třídě <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí komunikaci s ostatními <p>VDO</p> <p>Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje řád a pravidla - zapojuje se do kolektivu jako rovnocenný člen, mající právo na svůj názor a přijímá tak i ostatní členy kolektivu <p>občan, občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje úctu k vlasti a k zákonům - chápe pojem demokracie <p>EGS</p> <p>Evropa svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa

<p>lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ➤ využívá knihoven, sbírek, muzeí, galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ➤ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmem, sleduje, jak se krajina a lidé ovlivňují ➤ charakterizuje jednotlivé kraje, zdůvodní některé historicky či přírodně podmíněné jevy, vysvětlí podmínky vzniku sídel a aglomerací ➤ popíše hospodářství ČR, uvede příklady vlivu přírody na něj ➤ zná státní symboly ČR a jejich význam ➤ chápe principy demokracie; rozpozná základní státní symboly ➤ dodržuje pravidla pro soužití ve škole, ve třídě i ve společnosti je ochoten pomáhat znevýhodněným a slabším lidem ➤ rozpoznává netolerovatelné chování a upozorní na něj ➤ chápe, ctí a dodržuje principy demokracie ➤ respektuje právo na soukromí a vlastnictví ➤ rozlišuje kulturní a etnické odlišnosti ➤ popíše rozdíl mezi pověstmi a 	<p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní globální problémy ➤ Keltové, Slované, Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, Karel IV, Jan Hus, ➤ orientace v čase a časový řád ➤ dějiny jako časový sled událostí ➤ kalendáře, letopočet, časová osa ➤ generace ➤ současnost a minulost v našem životě ➤ proměny způsobu života ➤ státní svátky a významné dny ➤ regionální památky ➤ péče o památky 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s místy a událostmi v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu - poznává a popisuje život dětí v jiných zemích <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vztah naší republiky a Evropy <p>MKV</p> <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci - udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich odlišnosti
--	--	--	---

	<p>historickou skutečností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s různými historickými prameny ➤ popíše způsob života lidí na českém území od pravěku po dobu husitství ➤ začlení správně časově a místně nejvýznamnější osobnosti a události, vysvětlí vztahy mezi ději ➤ popíše proměnu lidských sídel ➤ objasní důvod svatého Cyrila a Metoděje, Jana Husa, svatého Václava ➤ objasní význam ochrany památek a přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lidé a obory zkoumající minulost ➤ minulost kraje a předků ➤ domov, vlast, rodný kraj <p>regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ péče o památky <p>báje, mýty, pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ minulost kraje a předků ➤ rodný kraj 	
--	---	---	--

SPOLEČNOST – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ➤ rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ➤ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v různých typech map (obecně zeměpisná, politická, podnebí apod.); popíše polohu ČR v Evropě, najde ji na mapách Evropy a světa ➤ určí polohu sousedních států ČR, stručně popíše jejich přírodní tvárnost, hospodářství a kulturu ➤ vyjmenuje a vyhledá na mapách některé evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu ➤ z mapy vyčte základní charakteristiku jednotlivých regionů Evropy; porovná ji s přírodou a životem lidí u nás ➤ vysvětlí působení přírodních podmínek na život lidí a činnosti lidí na utváření krajiny ➤ uvede administrativní členění ČR ➤ má základní povědomí o fungování české vlády, parlamentu, prezidenta, místních samospráv, soudů a Evropské unie 	<p>Evropa: okolní krajina; Evropa a svět; mapy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ povrch a jeho tvary ➤ vodstvo ➤ vliv krajiny na život lidí ➤ poloha ČR v Evropě ➤ regiony Evropy, evropské státy, naši sousedé (podrobněji) ➤ cestování ➤ orientace na mapě, práce s různými druhy map <p>Základy státního zřízení a politického systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ státní správa a samospráva ➤ EU 	<p>OSV sebezpoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává své kořeny, buduje si svou národní identitu - rozvíjí své sebevědomí <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje dohodnutá pravidla třídy, podílí se na jejich tvorbě - podporuje dobré vztahy ve třídě <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - při poznávání odlišností ostatních lidí se procvičuje v empatii a toleranci <p>VDO Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje řád a pravidla - zapojuje se do kolektivu jako rovnocenný člen, mající právo na svůj názor a přijímá tak i ostatní členy kolektivu <p>občan, občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje úctu k vlasti a k zákonům - chápe pojem demokracie - poznáváním historie si uvědomuje zodpovědnost každého za své postoje a činy <p>EGS Evropa svět nás zajímají</p>
<p>lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje druhé lidi – jejich odlišnosti, názory; je ohleduplný k lidem, jejich výtvarům i majetku 	<p>soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ principy demokracie <p>právo a spravedlnost</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ctí nemocné a slabé; je ochoten jim pomoci ➤ problémy řeší nenásilným a demokratickým způsobem ➤ upozorní na netolerovatelné chování, adekvátně zasáhne ➤ s rozvahou používá peníze, chápe jejich hodnotu; odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze; zná přibližné příjmy a výdaje domácnosti ➤ na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy <p>vlastnictví (není v učebnici Fraus)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek ➤ rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti ➤ hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení ➤ banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - seznamuje se s místy a událostmi v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu - poznává a popisuje život dětí v jiných zemích <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vztah naší republiky a Evropy - poznává a popisuje životní styl Evropanů - vyhledává společné rysy evropských zemí a ČR <p>MKV</p> <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci - udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich odlišnosti
<p>lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ➤ využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti ➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí základní dějinné události, začlení je místně i časově, vysvětlí souvislosti mezi nimi ➤ porovná způsob života lidí na českém území od počátku průmyslové revoluce po současnost ➤ popíše proměnu lidských sídel, myšlení lidí i společenského uspořádání ➤ zná některé osobnosti, vynálezy a historické památky regionu, zařadí je do správného období ➤ objasní důvod slavení státních svátků 	<p>orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Habsburkové, Renesance (Rudolf II), Třicetiletá válka, osvícenství (Marie Terezie), Průmyslová revoluce, Národní obrození, 1. světová válka, 1. republika, TGM, 2. světová válka, nacionalismus, nacismus, komunismus, sametová revoluce, obnova demokracie, vstup do EU, NATO <p>současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ proměny způsobu života ➤ státní svátky a významné dny ➤ historická specifika regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje největší ekologické problémy doby – stručně je vysvětlí <p>EVM</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhuje řešení jednoduchých problémů týkajících se životního prostředí v okolí jeho bydliště <p>vztah člověka k prostředí</p>

	➤ pracuje s různými historickými prameny		
--	--	--	--

4.7.3 Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. a 5. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	4.	5.
Počet hodin	1	2

Vyučovací předmět Přírodověda poskytuje základní poznatky o živé a neživé přírodě a o jejím významu pro člověka. Pomáhá vytvářet citový vztah k životnímu prostředí a k ostatním lidem. Žáci se učí pojmenovat základní jevy, předměty, situace za pomoci pozorování a praktických zkušeností. Nově získané dovednosti uplatňovat co nejsamostatněji v běžném životě.

Charakteristické pro předmět Přírodověda je jeho prolínání s učivem Společnosti, literatury a reálným životem. Prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuka probíhá ve třídách, v blízkém okolí školy v přírodě. Při organizaci výuky využíváme především aktivní metody výuky, např. skupinovou výuku, kooperativní činnost, situační hry, inscenační metody (hraní rolí), metody názorně – demonstrační, poznávací vycházky, uspořádání výstavek, exkurze, výlety

Vzdělávací obsah je rozdělen do 2 tematických okruhů:

- **Rozmanitost přírody:** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Žáci si postupně utvářejí uvědomění potřeby ochrany naší planety a životního prostředí. Žáci se účastní různých soutěží a olympiád, kde na jedné straně reprezentují školu a na straně druhé jsou motivováni co nejlépe vědomostně uspět. Prostřednictvím zadávání krátkodobých i dlouhodobých úkolů (pokusy, výzkumné činnosti) se žáci seznamují s přírodou.
- **Člověk a jeho zdraví:** – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické potřeby. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování v různých situacích, včetně mimořádných situací, které ohrožují zdraví jedinců celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost a zdraví jiných lidí. Prostřednictvím modelů, shlédnutí videí a krátkých filmů se žáci seznamují s fungováním těla člověka a s prevencí nemocí a patologických jevů.

Do vzdělávacího předmětu Přírodověda jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáky vedeme k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- pomáháme jim řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení
- zadáváme zajímavé úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problému

- upevňujeme u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- umožňujeme žákům poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost
- učíme je pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojených tématech
- vedeme je k samostatnosti a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- učíme je pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- zařazujeme metodu diskuse a učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň poslouchat a přijímat názor jiných

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, povzbuzují se a oceňují
- učíme je efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektovat názory druhých, přispívat k diskuzi, věcně argumentovat
- vedeme žáky k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učíme žáky ohleduplnosti k přírodě i kulturním výtvorům
- klademe důraz na environmentální a globální výchovu (projekty, třídění odpadu, sběr papíru)
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učíme je používat různé materiály, nástroje a vybavení
- vyžadujeme dokončení každé práce a v co nejvyšší kvalitě a stanoveném čase

PŘÍRODOVĚDA – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY, PRUŘEZOVÁ TĚMATA, PŘESAHY
<p>rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ➤ umí pojmenovat negativní zásahy člověka do přírody ➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednotlivé klíče a atlas ➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ➤ stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru ➤ uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus ➤ popíše změny v přírodě během dne a roku (není to spíše 1. období?) ➤ ukáže pohyb Země a jeho důsledky na glóbu ➤ využívá v praxi kompas a magnety ➤ cíleně pozoruje přírodniny, přírodní jevy a pořídí zápis ➤ orientuje se v základních nerostech a horninách, vysvětlí vznik půdy ➤ změří hmotnost tělesa, změří teplotu, čas, objem vody ➤ Voda – zkoumá její vlastnosti ➤ Zkoumá, jak je důležitá voda pro život ➤ Rozlišuje základní podnebná pásma na zemi ➤ Orientuje se v údajích o počasí 	<p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sluneční soustava ➤ den a noc, roční období <p>látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ třídění látek ➤ změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek <p>nerosty a horniny, půda</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ některé hospodářsky významné horniny a nerosty ➤ zvětrávání, vznik půdy a její význam <p>rostliny, houby a živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znaky života ➤ životní potřeby a projevy ➤ průběh a způsob života ➤ výživa ➤ stavba těla u některých nejznámějších druhů ➤ význam v přírodě a pro člověka <p>životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podnebí a počasí ➤ rozmanitost podmínek života na Zemi 	<p>Poznámky: První stupeň vede žáka především k praktickému seznámení s uvedenými tématy. Precizní systematizace přijde až na druhém stupni. Téma: stavba těla u některých nejznámějších druhů (doplň materiály z jiných učebnic – př. ryba x savec)</p> <p>OSV sebepoznání a sebepojetí -poznává své kořeny, buduje svou národní identitu – rozvíjí své sebevědomí</p> <p>mezilidské vztahy – zapojuje se do třídního kolektivu – podporuje dobré vztahy ve třídě</p> <p>komunikace – rozvíjí komunikaci s ostatní</p> <p>EVM Ekosystémy – rozlišuje základní ekosystémy, pozoruje je a popisuje</p> <p>základní podmínky života – z pozorování vyvozuje důležité podmínky pro život, respektuje je a napomáhá jejich ochraně</p> <p>vztah člověka k prostředí</p>

<p>➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>člověk a jeho zdraví</p> <p>➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>➤ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>➤ Vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody (získávání potravy, úkryty)</p> <p>➤ Popíše, jak se chovat v nebezpečných situacích spojených s počasím (př. povodně)</p> <p>➤ rozlišuje základní ekosystémy (les, potok, rybník, pole, louka, moře, zahrada) a uvede jejich charakteristiku, pozná některé živočichy a rostliny, vztahy mezi nimi, zjišťuje, proč je třeba daný ekosystém chránit</p> <p>➤ Chová se zodpovědně k přírodě v okolí svého bydliště</p> <p>➤ Seznamuje se se systémem ochrany přírody</p> <p>➤ rozeznává vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, kulturní a plané rostliny, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté rostliny, léčivky, běžné plevele; nejznámější druhy živočichů</p> <p>➤ rozlišuje základní orgány rostlin, jejich funkce</p> <p>➤ chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad, některých zdravotně preventivních opatření a uplatňováním zdravého způsobu života</p>	<p>➤ význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi</p> <p>rovnováha v přírodě</p> <p>➤ význam, vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p>➤ základní společenstva</p> <p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>➤ odpovědnost lidí</p> <p>➤ systém ochrany přírody (CHKO, národní parky, rezervace); tvorba životního prostředí</p> <p>➤ rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi; živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <p>péče o zdraví</p> <p>➤ zdravý životní styl; denní režim; pohybový režim;</p> <p>osobní bezpečí</p> <p>➤ bezpečné chování v rizikovém prostředí</p> <p>➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli cyklisty, dopravní značky</p> <p>➤ krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.)</p> <p>➤ brutalita a jiné formy násilí</p>	<p>– aktivně se zapojuje do ochrany přírody a životního prostředí</p>
---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává možné nebezpečí ohrožující zdraví ➤ zná své právo na bezpečí ➤ chová se obezřetně a tak, aby předcházel nebezpečným situacím ➤ popíše správný postup při vyhlášení stavu hromadného ohrožení, chová se podle pokynů i při simulačních cvičeních 	<p>v médiích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ služby odborné pomoci ➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty <p>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) ➤ požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) ➤ integrovaný záchranný systém 	
---	---	---	--

PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ aktivně se zapojuje v činnostech podporujících ochranu životního prostředí ➤ na konkrétních příkladech popíše vliv člověka na přírodu; ví, jak se lze pomoci čistému životnímu prostředí 	<p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ochrana a tvorba životního prostředí ➤ ochrana rostlin a živočichů ➤ likvidace odpadu <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ elektrina, energie, energetické zdroje <p>Rozmanitosti přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využití živé a neživé přírody člověkem 	<p>Poznámky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Návykové látky a zdraví – ozn. nebezpečných látek a odmítání návykových látek není v učebnici – potřeba doplnit z dalších zdrojů</i> - <i>Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií je realizováno v rámci programu MPP</i> - <i>Využití živé a neživé přírody člověkem – částečně je část té neživé přírody v učebnici společnosti</i> <p>OSV</p> <p>sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí své sebevědomí <p>psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje se ve zvládnutí stresových situací <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje dohodnutá pravidla třídy, podílí se na jejich tvorbě - podporuje dobré vztahy ve třídě <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - při seznamování se s bezpečným chováním, v případě setkání se s drogami procvičuje asertivní komunikaci (odmítnutí) <p>EVM</p> <p>základní podmínky života</p>
<p>člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav podpoře vlastního zdravého způsobu života ➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše stavbu a funkce orgánových soustav člověka a srovná je se stavbou jiných živočichů ➤ uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus ➤ popíše základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy; uvědomuje si změny probíhající v těle dívek a chlapců v období puberty ➤ popíše jednotlivé etapy lidského života 	<p>lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ➤ základy lidské reprodukce ➤ biologické a psychické změny v dospívání, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy ➤ rodina a partnerství ➤ vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality ➤ péče o zdraví, zdravá výživa ➤ stavba těla 	

<p>potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ➤ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ➤ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ účelně si plánuje svůj čas – práci i odpočinek (za pomoci rodičů a učitele) ➤ vyhýbá se rizikovým činnostem a vyvaruje se rizikovému chování ➤ dokáže poskytnout první pomoc u lehčích poranění ➤ seznamuje se s faktem, že časopisy a filmy pro dospělé ne vždy zobrazují skutečnost 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ základní funkce a projevy <p>péče o zdraví, zdravá výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nemoc, drobné úrazy a poranění ➤ první pomoc, úrazová zábrana ➤ osobní, intimní a duševní hygiena ➤ stres a jeho rizika ➤ reklamní vlivy ➤ nemoci přenosné a nepřenositelné ➤ ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) ➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty <p>návykové látky a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost ➤ označování nebezpečných látek ➤ odmítání návykových látek ➤ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií <p>osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) ➤ brutalita a jiné formy násilí v médiích ➤ služby odborné pomoci (př. linka bezpečí) ➤ bezpečné zacházení s elektřinou 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorováním vyvozuje důležité podmínky pro život, respektuje je a napomáhá jejich ochraně <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje největší ekologické problémy doby – stručně je vysvětlí - rozlišuje organizace hájící ekologické zájmy <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do ochrany přírody a životního prostředí v okolí školy a bydliště - navrhuje řešení jednoduchých problémů týkajících se životního prostředí v okolí jeho bydliště <p>Návykové látky a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Návykové a nebezpečné látky nejsou zahrnuty v učivu učebnice, nutno dodat z dalších zdrojů – dobré př. Filipovo dobrodružství. - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií je realizováno v rámci programu MPP <p>Rozmanitosti přírody: Toto téma se prolíná s učivem ve společnosti, neživou přírodu odučít v předmětu příroda.</p>
---	--	--	--

4.8 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Navazuje na znalosti získané a osvojené v průběhu prvního stupně v předmětu Člověk a svět. Seznamuje se společností v souvislostech, vede k pochopení a hodnocení minulosti i současnosti, a stává se tak východiskem pro budoucnost. Odráží se v něm dějinné, sociální a kulturněhistorické aspekty života lidí. Vytváří pozitivní občanské postoje a motivuje k plnohodnotné účasti na rozvoji evropské společnosti při zachování národní identity.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis
- Občanská výchova

4.8.1 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Výuka dějepisu přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důraz je kladen na pochopení příčin a následku historických událostí a jevu a jejich sepětí s vývojem současné společnosti. Cílem je rozvoj a posílení historického vědomí jedince tak, aby byly zachovány a využity historické zkušenosti pro budoucnost. Žák poznává dějiny z hlediska času i prostoru. Učivo je uspořádáno v chronologicky řazených celcích. Podstatný význam je přikládán dějinám 19. a 20. století, neboť bezprostředně souvisejí se současností. Součástí výuky jsou exkurze a projekty k některým tematickým celkům.

Rozvržení tematických okruhů do jednotlivých ročníků:

6. ročník

- Člověk v dějinách
- Počátky lidské společnosti
- Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

7. ročník

- Křesťanství a středověká Evropa
- Objevy a dobývání. Počátky nové doby

8. ročník

- Modernizace společnosti
- Moderní doba

9. ročník

- Moderní doba
- Rozdělený a integrující svět

Do vzdělávacího předmětu dějepis jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení probíraného učiva v časových i prostorových souvislostech
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace o historii dle zadaných kritérií samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- seznamujeme žáky s obecně používanými termíny a symboly a učíme je dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky vnímat podstatu významných historických i současných společenských problémů v jejich souvislostech

Kompetence komunikativní

- učíme žáky výstižně a souvisle formulovat své názory na vývoj společnosti; umět své názory obhájit
- nabízíme jim využití dostupných komunikačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

- učíme je diskutovat
- vytváříme pozitivní atmosféru ve třídě
- umožňujeme žákům vcítění se do života lidí v různých historických obdobích

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naší kulturní tradicí a historickým dědictvím a učíme je chránit je
- učíme je projevat pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme je k práci s názornými pomůckami
- učíme je poznávání významu ochrany kulturních a historických památek a motivujeme je k podílení se na jejich ochraně

DĚJEPIS - 6. ROČNÍK			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>člověk v dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků ➤ uvede příklady zdrojů informací minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ➤ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu ➤ <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje, co je historie a dějepis ➤ rozlišuje prameny hmotné a písemné ➤ pojmenuje instituce, kde se prameny uchovávají ➤ pojmenuje a v chronologickém sledu seřadí jednotlivá historická období ➤ užívá s porozuměním pojmy: historie, archeologie, prameny 	<p>Úvod do učiva dějepisu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ historické prameny a instituce (muzea, archivy, knihovny, galerie) a časové přímky a historické mapy 	<p>VDO občan, Občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní úlohu občana v demokratické společnosti, jeho práva a povinnosti <p>EVM vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná vliv rozdílných podmínek prostředí na společenský vývoj <p>EGS jsme Evropané</p> <p>porovná počátky evropské civilizace se současným vývojem v Evropě</p>
<p>počátky lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní teorie o vzniku Země a člověka – vědeckou teorii a stvoření světa podle Bible 	<p>Paleolit a mezolit</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ způsob života jednotlivých vývojových typů člověka <p>Neolit a eneolit</p>	

<p>jejich materiální a duchovní kulturu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní význam zemědělství, domestikace zpracování kovu pro lidskou společnost ➤ <i>rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</i> ➤ <i>podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ seřadí chronologicky jednotlivé vývojové typy člověka ➤ pojmenuje správně způsob obživy ve starší době kamenné ➤ užívá s porozuměním pojmy: pěstní klín, Věstonická Venuše, ➤ uvede důsledky přechodu k zemědělství a jejich vliv na způsob života lidí ➤ vysvětlí pojmy: domestikace, neolitická revoluce, žďáření, Blízký východ ➤ zhodnotí význam využití kovů a důsledky z toho plynoucí pro lidskou společnost ➤ porovná a zdůvodní nerovnoměrnost vývoje na Blízkém východě a ve střední Evropě ➤ zhodnotí přínos Keltů pro naše země ➤ užívá s porozuměním pojmy: Keltové, oppida, Germáni, barbaři 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ neolitická revoluce a změny z ní vycházející ➤ způsob obživy, uspořádání společnosti, vznik stálých sídlišť a koncentrace na menším prostoru <p>Doba bronzová a železná</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj zpracování kovů a dopad na řemesla, zemědělství ➤ Keltové na našem území ➤ naše země v pravěku po zániku keltské civilizace 	
<p>nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá na mapě oblasti staroorientálních států 	<p>Starověk – staroorientální státy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mezopotámie, Egypt ➤ uspořádání společnosti, vzdělanost, písmo, náboženství, 	

<p>vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ➤ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství ➤ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie ➤ <i>uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států</i> ➤ <i>popíše život v době nejstarších civilizací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní důležitost vhodných přírodních podmínek pro vznik prvních států ➤ pojmenuje nejznámější památky staroorientálních států ➤ objasní význam vzniku písma a vzdělávání pro lidskou společnost ➤ srovnává život a náboženství lidí ve staroorientálních státech se životem současných lidí a uvede klady a zápory ➤ v určitém období porovná vývoj střední Evropy a Blízkého východu ➤ užívá s porozuměním pojmy: orient, civilizace, , hieroglyfy, klínové písmo, mumifikace, pyramidy, papyrus, stát, městský stát ➤ prokáže základní orientaci na m ➤ vlastními slovy vysvětlí podstatu athénské demokracie a porovná ji s uspořádáním společnosti ve Spartě ➤ objasní význam vzdělávání pro společnost ➤ uvede klady a zápory antické demokracie 	<p>kulturní památky, každodennost, právo</p> <p>Starověké Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Minojská kulturu, temná století, Athény, Sparta, říše Alexandra Velikého ➤ řecká společnost z hlediska kulturního, politického, náboženského ➤ každodennost <p>Starověký Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ založení Říma ➤ doba královská, republika, císařství ➤ počátky křesťanství ➤ římská kultura a vzdělanost ➤ každodenní život Římanů ➤ rozpad Římské říše ➤ dědictví Římské říše 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady přínosu řecké civilizace pro evropskou kulturu a vzdělanost ➤ srovná každodenní život Řeků a současných lidí ➤ užívá s porozuměním pojmy: demokracie, mozaika, ➤ prokáže základní orientaci na mapě ➤ jednoduše vysvětlí jednotlivé formy státní moci ➤ vysvětlí význam křesťanství pro tehdejší společnost a popíše hlavní rozdíl mezi monoteistickým a polyteistickým náboženstvím ➤ porovná každodenní život Římanů a aktuální společnosti ➤ uvede příklady přínosu římské kultury pro evropskou civilizaci ➤ užívá s porozuměním pojmy: patriciové, plebejové, konzulové, senát, tribun lidu, právo veta, gladiátoři, Koloseum, latina, latinka 		
<p>Vznik prvních evropských států</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik a vzniku států 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduše popíše změny v Evropě, ke kterým došlo po stěhování národů a rozpadu západořímské říše ➤ popíše vznik islámu 	<p>Nový obraz Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpad ŘŘ, zánik starověku a vznik středověku ➤ raný středověk ➤ stěhování národů 	

	<p>➤ uvede příklady vyspělosti arabské kultury a její přínos Evropě</p>	<p>➤ vznik prvních států – Franská říše, Byzantská říše, rámcově situace v Anglii, Itálii, střední Evropě</p> <p>Vznik Islámu a jeho šíření v raném středověku</p>	
--	---	---	--

DĚJEPIS – 7. ROČNÍK

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>křesťanství a středověká Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ➤ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, ➤ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti ➤ uvede příklady románské a gotické kultury ➤ <i>uvede první státní útvary na našem území</i> ➤ <i>uvede základní informace z období počátků českého státu</i> ➤ <i>popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</i> ➤ <i>charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje a chronologicky seřadí předchůdce českého státu ➤ na mapě ukáže přibližný rozsah Velké Moravy ➤ vysvětlí význam cyrilometodějské misie pro naše dějiny ➤ vysvětlí úlohu dynastie Přemyslovců a jejich roli pro vytváření českého státu ➤ vyjmenuje a osvětlí význam vybraných Přemyslovců ➤ stručně popíše vývoj českého státu za Lucemburků s ohledem na evropské souvislosti ➤ posoudí význam vlády Karla IV. a jeho přínosu pro český stát ➤ na příkladech doloží vliv církve na život středověkého člověka ➤ popíše rozdělení středověkého společnosti a s ohledem na teorii trojího lidu určí jejich role dle církevního učení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Velká Morava a český stát jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě ➤ Vrcholný středověk ➤ vývoj v některých oblastech Evropy (Svatá říše římská, středoevropský prostor) ➤ Český stát v době Přemyslovců ➤ Vybraní Přemyslovci: Bořivoj, sv. Václav, Břetislav I., poslední Přemyslovci ➤ Český stát za vlády Lucemburků ➤ Karel IV. jako římský císař ➤ křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy ➤ křížové výpravy ➤ spor o investituru ➤ trojí dělení lidu ➤ každodennost s ohledem na roli církve ➤ Románská a gotická kultura 	<p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a popíše zajímavá místa svého regionu z hlediska historického vývoje - srovná lidové zvyky, tradice a obyčeje českého národa s okolními národy

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</i> ➤ <i>uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje znaky románské a gotické kultury ➤ vysvětlí souvislost gotiky a církve 		
<p>objevy a dobývání, počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vymezí význam husitské tradice pro Český politický a kulturní život ➤ vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek ➤ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ➤ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie ➤ objasní postavení českého státu v evropském kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí úlohu Jana Husa ➤ vyjmenuje hlavní myšlenky učení Jana Husa ➤ porovná husitství a katolictvím ➤ stručně popíše průběh válek a jejich výsledek a dopad ➤ objasní pojem stavovská demokracie ➤ vyjmenuje panovníky z rodu Jagellonců ➤ vysvětlí pojmy: reformace, renesance, humanismus ➤ objasní vliv reformních hnutí na vývoj křesťanství ➤ na mapě ukáže objevné plavby ➤ uvede důvody hledání nových cest ➤ shrne význam objevných plaveb a jejich důsledky ➤ vysvětlí změny vzniklé nástupem Habsburků ➤ uvede příklady panovníků 	<p>Husitská reformace, války a jejich důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jan Hus a jeho učení ➤ Čtyři artikuly pražské ➤ První pražská defenestrace ➤ Rámcově průběh válek ➤ Basilejská kompaktáta <p>Český stát 1434-1526</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jiří z Poděbrad a jeho role v náboženském konfliktu ➤ Jagellonská dynastie ➤ Stavovská demokracie, základní principy <p>Novověk</p> <p>Renesance, humanismus</p> <p>Reformace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Martin Luther ➤ Jan Kalvín ➤ Jednota bratrská <p>Dopady reformace na Evropu</p> <p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ➤ <i>popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</i> ➤ <i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i> ➤ <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ na mapě ukáže evropské mocnosti a osvětlí náboženské a politické rozdělení Evropy ➤ vysvětlí úlohu českých stavů v kontextu třicetileté války ➤ vyjmenuje příčiny a dopady třicetileté války na Evropu a český stát ➤ vysvětlí pojmy osvícenství, absolutismus a osvícenský absolutismus ➤ objasní význam zavedené povinné školní docházky, robotního patentu a zrušení nevolnictví ➤ porovná vývoj v habsburské monarchii a dalších státech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zámořské objevy (příčiny, průběh a důsledky, rozvoj výroby a obchodu) ➤ počátky dobývání světa – kolonialismus <p>Český stát v habsburské monarchii</p> <p>nástup Habsburků a dopad na český stát</p> <p>Rámcový vývoj ve vybraných evropských zemích</p> <p>Anglie, Francie, Španělsko, Rusko</p> <p>Třicetiletá válka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Třetí pražská defenestrace ➤ Porážka českých stavů ➤ Vestfálský mír <p>Baroko</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znaky v umění <p>Absolutismus a osvícenství</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Marie Terezie a její reformy ➤ Josef II. a jeho reformy ➤ Rámcově Pruské císařství, Francouzské království, Ruské carství a projevy osvícenství v tamních státech 	
---	---	---	--

DĚJEPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě ➤ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ➤ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; ➤ charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní význam vzniku USA ➤ vysvětlí význam VFR, určí její hlavní myšlenky a popíše změny v uspořádání společnosti a státní formy ➤ na historické mapě ukáže evropské země před napoleonskými válkami a po Vídeňském kongresu ➤ uvede procesy vedoucí k průmyslové revoluci a popíše jejich vliv na uspořádání společnosti ➤ vysvětlí pojmy nacionalismus, národní hnutí, Národní obrození, buditelé, liberalismus, socialismus konzervatismus, ústava, emancipace žen, ➤ rozliší jednotlivé etapy národního hnutí v českých zemích ➤ vyjmenuje cíle NO a uvede příklady buditelů ➤ popíše situaci z více perspektiv 	<p>Vznik USA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ deklarace nezávislosti, rámcově americká revoluce <p>Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hlavní myšlenky VFR, rámcově průběh ➤ nástup Napoleona ➤ rámcově napoleonské války ➤ Vídeňský kongres, Svatá aliance a změny na mapě Evropy <p>Průmyslová revoluce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obecně změny z ní plynoucí ➤ rámcový vývoj světa v Evropě, USA, Asii, Africe ➤ Tvorba moderních národů ➤ nacionalismus ➤ národní hnutí ➤ Národní obrození v českých zemích <p>Revoluce v 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rok 1830 a 1848 v Evropě ➤ osvobozené hnutí v evropských zemích ➤ ústava, politické strany, občanská práva <p>Sjednocení Německa a Itálie</p>	<p>EGS</p> <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží vliv vědeckotechnického pokroku na vývoj moderní evropské společnosti - objasní význam vzniku politických stran a jejich vývoj - vysvětlí, proč nerovnoměrnost politického a hospodářského vývoje vedla k válečným konfliktům <p>MKV</p> <p>etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé etnické skupiny a kultury - rozpoznává projevy rasové nesnášenlivosti - posoudí postavení národnostních menšin u nás

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uveďte základní historické události v naší zemi v 19. století</i> ➤ <i>vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí význam revolučního roku 1848 ➤ vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa ➤ posoudí postavení našich zemí v habsburské monarchii ➤ rozliší politiku staročeskou a mladočeskou ➤ popíše vztahy mezi velmocemi ➤ objasní příčiny vypuknutí 1. světové války ➤ vysvětlí rozdíly ve vývoji mezi jednotlivými kontinenty a jejich částmi ➤ objasní pojem kolonialismus 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dopad na politickou mapu Evropy <p>Emancipace žen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rámcově vznik a vývoj ženské otázky <p>Češi a habsburská monarchie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vývoj habsburské monarchie ➤ česko-německé vztahy ➤ politika českého měšťanstva <p>Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mezinárodní vztahy před začátkem světové války a vznik vojenských bloků 	
<p>moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ➤ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ➤ <i>uveďte příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše průběh války a posoudí její důsledky; rozezná odlišnosti vývoje v evropských zemích ➤ dokáže rozlišit hrůzný dopad bojových akcí v této válce od předchozích válečných střetů ➤ vysvětlí výsledky říjnové revoluce v Rusku ➤ charakterizuje život českých obyvatel za války ➤ popíše boj o samostatnost Československa, uvede formy odboje a hlavní představitele 	<p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hlavní příčiny, způsob válčení, nové zbraně, bitva u Verdunu ➤ situace na území Čech v době války, důsledky války <p>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě</p> <p>Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pařížská mírová konference, Versailleský systém 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň naší země a její mezinárodní postavení ➤ na příkladech zhodnotí vývoj meziválečné kultury 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kultura meziválečného období první československá vláda a prezident ➤ další významné osobnosti Československa 	
--	---	--	--

DĚJEPIS – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ➤ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ➤ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostí a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ➤ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy: hospodářská krize, komunismus, fašismus, nacismus (i s jejich vlivem na mezinárodní vztahy) ➤ na příkladech zhodnotí vývoj meziválečné kultury ➤ s použitím mapy uvede hlavní události rozhodující bitvy a postup spojenců za 2. světové války ➤ uvede důsledky Mnichovské dohody pro další vývoj u nás i v Evropě ➤ popíše život v protektorátu a uvede hlavní odbojové organizace ➤ zhodnotí důsledky 2. světové války 	<p>Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech</p> <p>totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ světová hospodářská krize, vývoj v SSSR, Itálii a Německu <p>druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ začátek války, napadení SSSR ➤ vstup USA do války, významné bitvy, ➤ otevření druhé fronty, osvobození Evropy <p>domácí a zahraniční odboj</p>	<p>EGS</p> <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví přehled vzniku a vývoje evropských i světových institucí - porovná počátky hospodářského, politického a vojenského sjednocování Evropy <p>MKV</p> <p>etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé etnické skupiny a kultury - rozpoznává projevy rasové nesnášenlivosti - posoudí postavení národnostních menšin u nás <p>MV</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mnichovská dohoda ➤ protektorát Čechy a Morava ➤ exilová vláda, hlavní odbojové organizace ➤ vyhlazení Lidic a Ležáku ➤ fašisty ➤ SNP a květnové povstání českého lidu ➤ osvobození českého lidu ➤ politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv médií na život společnosti v politickém a kulturním vývoji
<p>rozdělený a integrující se svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků ➤ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ prokáže základní orientaci v problémech současného světa ➤ <i>popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy: studená válka, vojenské bloky, velmoci ➤ na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický ➤ sestaví přehled hlavních událostí 50. až 90. let v Evropě a ve světě ➤ posoudí vnitřní i mezinárodní postavení Československa ➤ objasní politický převrat v roce 1948 i s jeho důsledky ➤ posoudí závislost ČSSR na SSSR ➤ objasní spojitost našich národu v historii i důvody rozdělení v roce 1993 ➤ s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému ➤ sleduje tisk a vyhledává informace 	<p>studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poválečné rozdělení světa ➤ Marshallův plán ➤ vznik OSN 1945 ➤ Norimberský tribunál, Postupimská konference, poválečný vývoj v z. Evropě, v Německu, v USA ➤ vznik NATO, Varšavské smlouvy <p>vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989, vznik ČR</p>	

<p>➤ <i>chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti</i></p>	<p>➤ sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů a uměleckých děl a jejich autorů</p>	<p>➤ obnova ČSR, únor 1948, vytvoření totalitního režimu ➤ politické procesy 50. let, znárodnování průmyslu, kolektivizace zemědělství, pokusy reformu ➤ okupace 1968, normalizace ➤ sametová revoluce – osobnost Václava Havla, pád komunistického režimu; vznik ČR</p> <p>rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět; problémy současnosti; věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava</p>	
--	---	--	--

4.8.2 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Vyučovací předmět Občanská výchova je vyučován v 6. a 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	0	0	2

Vyučovací předmět Občanská výchova pomáhá žákům orientovat se v sociální realitě a začlenit se do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Rozvržení tematických okruhů do jednotlivých ročníků:

6. ročník

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec

9. ročník

- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Do vzdělávacího předmětu Občanská výchova jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP. Část výstupů Občanské výchovy se naplňuje skrze vzdělávací aktivity v rámci tzv. Duhových ráh.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací dle zadaných kritérií samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- seznamujeme je s obecně používanými termíny a symboly a učíme je dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky vnímat nejruznější společenské problémy v jejich vývoji a porovnávat je s podobnými či naopak odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- učíme je porovnávat odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti a vyvozovat závěry
- vedeme je ke spontánnímu nacházení správné cesty k řešení konfliktů mezi lidmi

Kompetence komunikativní

- vedeme je k výstižnému a souvislému formulování svých názorů, k vyjadřování vlastních myšlenek, citů a postojů
- učíme žáky pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- vedeme je k obhajování vlastních názorů
- umožňujeme jim využívat dostupné komunikační prostředky a technologie
- učíme je využívat různorodé zdroje informací společenského a společenskovedního charakteru

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáky k přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- učíme je diskutovat
- spoluvytváříme pozitivní atmosféru ve třídě
- vedeme je k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost

Kompetence občanské

- učíme žáky přijímat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- učíme je respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- vedeme je k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- motivujeme je k vytváření úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikum

Kompetence pracovní

- pomáháme jim nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další občanský rozvoj
- učíme je chápat cíl a riziko podnikání
- vedeme žáky k získávání základních znalostí pro realizaci podnikatelského záměru

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalismu ➤ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje ➤ zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíle než ní vybírá akce, které ho zajímají ➤ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ➤ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák vysvětlí vnímání času v naší kultuře ➤ prokáže znalost měření času pomocí časových jednotek ➤ uvede, k čemu slouží kalendář a na jaké časové úseky je rozčleněn ➤ zdůvodní, proč slavíme různé rodinné a společenské svátky ➤ žák si uvědomí význam domova pro děti i dospělé ➤ vžije se do pocitů osamělých lidí a bezdomovců ➤ vyjádří význam společných chvil v rodinném kruhu ➤ v návaznosti na učivo 6. roč. objasní historii rodiny ➤ pěstuje si pěkný vztah k rodičům, sourozencům, prarodičům a příbuzným ➤ zamýšlí se nad soudobým postavením mužů a žen v rodině ➤ dokáže objasnit pojmy: náhradní rodinná péče, adopce, adopce na dálku, pěstounská péče 	<p>život v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> • čas, měření času • kalendář • čas svátků <p>naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> • život ve škole, práva a povinnosti žáků • společná pravidla a normy <p>život v rodině</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ členové rodiny ➤ podoby rodiny (užší, širší rodina, náhradní rodinná péče) <ul style="list-style-type: none"> • zvyklosti rodiny • konflikty, jejich řešení, vzájemná komunikace <p>rodinné právo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ legislativa, registrované, manželství, partnerství, 	<p>VDO</p> <p>Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti ➤ spolupodílí se na tvorbě pravidel <p>občan, Občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní význam občanské společnosti ➤ aplikuje základní principy a hodnoty demokratické společnosti v praxi <p>EVM</p> <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ navrhne řešení hospodaření s odpadem ve své čtvrti (popř. jeho modernizaci) ➤ vyhledá aktuální ekologický problém (ve městě, ve státě) a vysvětlí jeho podstatu <p>VDO</p> <p>občan, občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní význam občanské společnosti

<p>situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ➤ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti ➤ posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí smysl SOS vesniček, dětských domovů a kojeneckých ústavů ➤ žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v jemu blízkých konkrétních životních situacích ➤ snaží se řešit konflikt a neshody klidným a nenásilným způsobem ➤ zapojuje se do společných činností ve třídě, ve škole i v dalších organizacích ➤ objasní význam pravidel pro soužití v menších skupinách, je schopen tato pravidla aktivně navrhnout a uplatňovat ➤ vysvětlí pojem: šikana, uvede příklady šikanování a vhodné způsoby, jak tomuto jevu celit ➤ rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany, násilného chování (sexuálního obtěžování, týrání), ví, jak se zachovat a kam se obrátit s žádostí o pomoc ➤ žák uvede, jaká je náplň činnosti obecního zastupitelstva 	<p>život mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla pomáhají žít spolu • pravidla pomáhají chránit • nerespektování pravidel (šikana, násilí na dětech) • šikana a jiné projevy násilí <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy • konfliktní situace <p>místo, kde žiji</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov • obec, kraj, stát - vlastenectví • žili a žijí tu s námi • žiji v Evropě a ve světě (EU, OSN) • žiji na Zemi (příroda v ohrožení, konzumní a ekologický způsob života) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje základní principy a hodnoty demokratické společnosti v praxi <p>MKV princip soc. smíru a solidarity</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní aktuální stav solidarity u člověka jako takového ➤ srovná projevy solidarity v ČR s okolním světem ➤ vysvětlí podstatu lidských práva jejich dodržování <p>multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává odlišnosti různých sociokulturních skupin ➤ vysvětlí nutnost komunikace mezinárody i rasami
---	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zjistí, s jakými problémy se můžeme obracet na obecní úřad ➤ uvede, jaké možnosti realizovat své zájmy mají děti žijící v konkrétní obci ➤ uvede, co je typické pro region, ve kterém žije ➤ na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou lišit jednotlivé regiony ➤ ví, kde sídlí krajský úřad a kdo stojí v jeho čele ➤ dokáže popsat státní symboly ČR, uvede, kde jsou umístěny a při jakých příležitostech se používají ➤ vysvětlí rozdíl mezi národností a státním občanstvím ➤ prokáže, že pochopil pojmy vlast a vlastenectví ➤ objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti ➤ přiměřeně svému věku se pokusí uvést výhody začlenění České republiky do Evropské unie ➤ objasní význam třídění odpadů na neekologického chování domácností ➤ zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva 	<p>kam patřím</p> <ul style="list-style-type: none"> • já a dospívání – období lidského života, dospívání, osobnost • společenství lidí – společenské skupiny, sociální role • ve škole • komunikace – způsoby komunikace, asertivita, agresivita • historické tradice, kulturní bohatství 	
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje a charakterizuje jednotlivá období lidského života ➤ charakterizuje osobní vlastnosti a popíše způsoby jejich kultivace ➤ dokáže dostatečně korigovat svoje chování a jednání ➤ rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi ➤ uvede jaké zastává sociální role ➤ vysvětlí přínos významných historických osobností pro naši zemi ➤ objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou ➤ rozliší základní druhy umění ➤ uvede vlastní kulturní aktivity 		
--	---	--	--

➤ OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ člověk jako jedinec ➤ objasní, jak muže realističtější poznání a hodnocení osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ➤ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <p>stát a právo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí vysvětlit pojmy: charakter, vlastnosti člověka, sebehodnocení, empatie a emoce ➤ vyhledá příběhy lidí s různými osudy a porovná je a najde klady a zápory obou typů ➤ sestaví žebříček životních hodnota vysvětlí jeho pořadí ➤ napíše důvody nebo události, které by mohly změnit smysl života člověka a zároveň ho motivovat k dosažení vyšších životních cílů ➤ objasní význam tolerance ➤ uvede příklady formální a neformální autority ➤ charakterizuje instituci manželství <p>stát</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše typy a formy státu a uvede příklady ➤ charakterizuje základní funkce státu ➤ vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování ve státě 	<p>člověk jako osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • temperament, charakter, schopnosti, vůle • potřeby, zájmy, hodnoty <p>člověk mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi lidmi, autorita, solidarita, altruismus, egoismus • rodina <p>právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stát, jeho funkce a typy ➤ demokracie, občan ➤ znaky státu, typy a formy státu ➤ historické typy a formy státu ➤ státní symboly ➤ státní občanství ČR ➤ Ústava ČR ➤ složky státní moci (legislativa, exekutiva, justikativa) jejich orgány a instituce, obrana státu <p>státní správa a samospráva</p>	<p>VDO</p> <p>formy participace občanů v praktickém životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje jednotlivé druhy voleb ➤ popíše význam územních samosprávných celků (obec, kraj) <p>principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná a rozliší systémy demokratické a totalitní ➤ doloží fungování demokracie na konkrétních příkladech <p>MKV</p> <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí možnosti vzájemného obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti ➤ rozpozná rasové předsudky a diskriminaci a také jejich důsledky

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ➤ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práva svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu ➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ➤ provádí jednoduché právní úkony, chápe jejich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní práva a povinnosti občana ČR ➤ chápe význam vzniku samostatného Československa ➤ orientuje se v politickém vývoji Československa ➤ vyjmenuje ve správném pořadí naše prezidenty ➤ uvede, které právní úkony je způsobilý provázet a jaké jsou jejich právní důsledky ➤ vyjmenuje příklady protiprávního jednání a jeho možné důsledky ➤ na příkladech objasní význam právní úpravy důležitých právních vztahu – vlastnictví, pracovní poměr, živnost, manželství atd. sestaví žebříček povolání, která by rád vykonával a vysvětlí výhody a nevýhody těchto povolání ➤ na vybraných příkladech inzerce z tisku vyhodnotí současné požadavky zaměstnavatelů ➤ posoudí význam ochrany lidských práva a svobod a uvede příklady režimu, kde jsou utlačovány ➤ pracuje s dokumentem LZPS ➤ objasní pojmy: rasismus, antisemitismus, xenofobie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orgány a instituce státní správy a samosprávy (kraje a obce) jejich úkoly ➤ principy demokracie ➤ znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu ➤ politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam ➤ volby a volební systémy v ČR ➤ poměrný a většinový systém ➤ levice a pravice ➤ význam a formy voleb do zastupitelstev ➤ lidská práva ➤ základní lidská práva, práva žáka, jejich ochrana ➤ úprava lidských práva a práva dětí v dokumentech ➤ poškozování lidských práva, šikana, diskriminace ➤ Listina lidských práva a svobod ➤ výchova k demokracii – nezávislý tisk, veřejné mínění ➤ náboženství (pojetí a význam nejznámějších náboženství, hnutí a sekty) ➤ právní ráda České republiky ➤ význam funkce právního řádu 	
---	---	---	--

<p>důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ➤ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin uvede jejich příklady ➤ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady porušování lidských práv ➤ vysvětlí pojmy: média, diskriminace, nezávislost, zná instituce, které zabezpečují demokracii ve státě ➤ vyjmenuje základní světová náboženství a charakterizuje je 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orgány právní ochrany občanů, soustava soudu (ústavní a obecné soudnictví, hierarchie soudu v ČR) ➤ právní norma, předpis, publikování právních předpisů <p>protiprávní jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost ➤ porušování předpisů v silničním provozu ➤ porušování práv duševnímu vlastnictví <p>právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ význam právních vztahů ➤ důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající ➤ základní práva spotřebitele ➤ styk s úřady 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy: demokracie, totalita, politický pluralismus, státní moc, ústava, zákon, předpis, volby ➤ rozliší nejčastější typy a formy státu a vyhledá konkrétní příklady ➤ rozlišuje pravomoci jednotlivých složek státní moci v ČR a zároveň uvede příklady institucionálního zastoupení ➤ orientuje se v Ústavě ČR ➤ objasní úkoly institucí a orgánů podílejících se na správě obcí a krajů ➤ vysvětlí podstatu voleb do zastupitelstev a Parlamentu ČR, demonstruje činnost voliče ve volební místnosti ➤ na příkladech objasní výhody demokratického řízení státu pro dennodenní život občanů a průběžně 		<p>VDO</p> <p>občan, Občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní význam občanské společnosti ➤ aplikuje základní principy a hodnoty demokratické společnosti v praxi <p>formy participace občanů v praktickém životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje jednotlivé druhy voleb ➤ popíše význam územních samosprávných celků (obec, kraj) <p>principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná a rozliší systémy demokratické a totalitní ➤ doloží fungování demokracie na konkrétních příkladech

	<p>dokládá zprávami z médií (tisk, televize, internet)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe význam soudu ve společnosti ➤ respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí ➤ uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) a uvede příklady jejich činnosti a spolupráce 		
<p>stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi ➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje různé druhy majetku a různé formy vlastnictví (hmotné a duševní), uvede příklady ze svého okolí ➤ objasní potřebu jejich právní ochrany ➤ sestaví rodinný rozpočet a určí své priority ➤ rozpoznává rozdíl mezi jednotlivými sektory hospodářství (primární, sekundární a terciární sektor) 	<p>majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ formy vlastnictví ➤ hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana ➤ hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví <p>peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ funkce a podoby peněz ➤ formy placení <p>hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpočet domácnosti, ➤ úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; ➤ rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; ➤ význam daní <p>banky a jejich služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro 	<p>EVM</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví tabulku problematických oblastí hospodářství z hlediska ŽP ➤ zhodnotí změny v blízké krajině z hlediska zásahu člověka do přírody (výhody x nevýhody) <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ doloží rozdílné podmínky lidí na Zemi

<p>uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí, jakou funkci plní banka a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ➤ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané ➤ rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, 		<p>investování a pro získávání prostředků</p> <p>výroba, obchod, služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jejich funkce a návaznost <p>principy tržního hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nabídka, poptávka, trh ➤ tvorba ceny, inflace ➤ podstat fungování trhu ➤ nejčastější právní formy podnikání 	
---	--	---	--

<p>uvede příklady jejich součinnosti</p>			
<p>mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ➤ uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích ➤ uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ➤ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva ➤ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobu řešení globálních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jasně objasní podstatu, význam, výhody a nevýhody evropské integrace a uvede příklady ➤ vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní organizace, nadace a společenství, uvede jejich zkratky a stručně je popíše ➤ charakterizuje vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů ➤ vyhledá požadované informace k EU ➤ uvede termíny vstupu ČR do NATO a EU ➤ objasní pojem globalizace a nastíní klady a zápory ➤ vyhledá příklady mezinárodního terorizmu, popíše, v čem tkví jeho nebezpečnost, a navrhne základní preventivní opatření 	<p>evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podstata, význam, výhody ➤ Evropská unie a ČR ➤ instituce EU (Evropská komise, soudní dvůr, Evropský parlament) <p>mezinárodní spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ekonomická, politická, hospodářská a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody ➤ významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN) <p>globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ projevy, klady a zápory ➤ významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení ➤ mezinárodní terorismus 	<p>EGS</p> <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí příčiny nerovnoměrného vývoje západní a východní Evropy v oblasti politické a hospodářské ➤ uvede příklady hlavních problémů současné evropské společnosti ➤ porovná klady a zápory současné evropské integrace

<p>na lokální úrovni – v obci, regionu</p> <p>➤ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>			
---	--	--	--

4.9 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody jako systému ve všech jeho vzájemných vazbách a souvislostech. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**

4.9.1 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	2	2	2

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, k vytváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi. Směřuje k osvojování základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie. Podporuje u žáků rozvoj schopností abstraktního myšlení a logického uvažování.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: Chemie (atomy, skupenství a vlastnosti látek, radioaktivita), Přírodopis (fotosyntéza, optika, zvuk), Zeměpis (magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava).

Vzdělávací obsah je rozdělen na 7 tematických okruhů:

Látky a tělesa

Pohyb těles

Mechanické vlastnosti tekutin

Energie

Zvukové děje

Elektromagnetické a světelné děje

Vesmír

Do vzdělávacího předmětu fyzika jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vyžadujeme používání odborné terminologie
- vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- podporujeme nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problému

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci snaží o nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu k jeho řešení a vyhodnocení získaných dat
- podporujeme u žáků nalezení různých variant řešení úkolu v praxi

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskuzi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového vyučování k vedení žáků ke spolupráci při řešení problému
- navozujeme situace k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti a ochotě pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů, k ochraně životního prostředí
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie ve svém osobním životě

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup při plnění zadaných úkolů
- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními pomůckami, přístroji a zařízeními

FYZIKA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>látky a tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede konkrétní příklady jevu dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí ➤ změří velikost působící síly 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší na příkladech rozdíly mezi pojmy těleso a látka ➤ určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná ➤ porovná vlastnosti pevných, plyných a kapalných látek ➤ určí, z čeho se skládá atom, molekula ➤ uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu ➤ uvede, čím se liší atomy různých prvků (kladný, záporný iont, neutrální atom) ➤ porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plyných látek ➤ charakterizuje pojem neustálý neuspořádaný pohyb částic ➤ změří sílu ➤ experimentem prokáže vzájemné zelectrování působení těles a tento jev vysvětlí ➤ experimentálně určí póly tyčového magnetu a znázorní průběh indukčních čar ➤ popíše magnetické pole Země a uvede příklady jeho využití 	<p>vlastnosti látek a těles</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ látky (tělesa) pevné, kapalná a plynné ➤ charakteristické vlastnosti látek - stlačitelnost, roztažnost, tvar ... ➤ částicová stavba látek - atom, molekula, složení atomu ➤ neustálý neuspořádaný pohyb částic látek – difúze, Brownův pohyb ➤ síla - gravitační síla ➤ měření síly ➤ elektrické vlastnosti látek ➤ magnetické vlastnosti látek 	<p>OSV</p> <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá asertivní komunikaci <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí nápady, schopnosti <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a samostatně řeší problém <p>EGS</p> <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává data <p>EVM</p> <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v grafech

<p>měření fyzikálních veličin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa ➤ s porozuměním využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů ➤ předpoví, jak se změní délka nebo objem tělesa při dané změně jeho teploty 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede značku a hlavní jednotku délky, její díly a násobky ➤ změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek ➤ určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny ➤ uvede značku a hlavní jednotku objemu, některé její díly a násobky a vyjádří objem při dané jednotce jinou objemovou jednotkou ($1 \text{ dm}^3 = 1 \text{ litr}$) ➤ změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek ➤ uvede značku a hlavní jednotku hmotnosti, některé její díly a násobky ➤ zvaží dané těleso na vahách a zapíše výsledek ➤ určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny ➤ uvede značku a jednotky (kg/m^3, g/cm^3) ➤ experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu ➤ používá vztah $\rho = m / V$ pro hustotu při řešení problémů a úloh ➤ vyhledává hustoty látek v tabulkách ➤ uvede značku a hlavní jednotku času, některé její díly a násobky ➤ změří čas a zapíše výsledek ➤ uvádí čas v různých jednotkách 	<p>měření fyzikálních veličin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ měření délky – jednotky délky, délková měřidla ➤ měření objemu tělesa – jednotky objemu, měření objemu kapalin a pevných těles ➤ měření hmotnosti tělesa – jednotky hmotnosti, porovnávání hmotnosti těles, měření hmotnosti pevných těles a kapalin ➤ hustota látky ➤ měření času – jednotky času a měření času ➤ měření teploty těles - změny objemu pevných, kapalných a plynných těles při zahřívání nebo ochlazování, ➤ jednotky teploty, měření teploty těles 	
---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posoudí, zda se objem daného tělesa (pevného, kapalného, plynného) při dané změně teploty zvětší či zmenší ➤ uvede značku a základní jednotku teploty ➤ změří teplotu a zapíše výsledek ➤ objasní pojem termograf 		
<p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví správně podle schématu jednoduchý elektrický obvod ➤ správně používá schematické značky ➤ určí a pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem ➤ experimentem určí, zda je látka vodič nebo izolant ➤ zapojí spotřebiče /žárovky) za sebou a vedle sebe ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními 	<p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ elektrický proud ➤ elektrické vodiče. Elektrické izolanty ➤ tepelné účinky elektrického obvodu ➤ magnetické pole elektrického proudu ➤ rozvětvený el. obvod ➤ bezpečné chování při práci s elektrickým proudem 	

FYZIKA – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>pohyb těles</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ➤ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ z konkrétního příkladu pozná, zda je těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu ➤ objasní pojem trajektorie, vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou ➤ uvede, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme ➤ popíše pohyb přímočarý, křivočarý, posuvný a otáčivý ➤ rozezná, na základě předložených (změřených) hodnot dráhy a odpovídajících hodnot času, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný ➤ vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu ➤ uvede, jak značíme rychlost (km/h, m/s) ➤ experimentálně určí rychlost rovnoměrného či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a doby, používá vztah $v = s/t$ 	<p>pohyby těles</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ klid a pohyb těles ➤ trajektorie a dráha – pohyb přímočarý, křivočarý, posuvný a otáčivý ➤ rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb – rychlost, dráha rovnoměrného pohybu, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu ➤ pohyb přímočarý a křivočarý 	<p>OSV</p> <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá asertivní komunikaci <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí nápady, schopnosti <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a samostatně řeší problém <p>EGS</p> <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává data <p>EVM</p> <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v grafech
<p>síla</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ změří velikost působící síly ➤ určí v konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posoudí v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí ➤ uvede přibližnou charakteristiku hl. jednotky síly 	<p>Síla, skládání sil</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vzájemné působení těles ➤ síla a její měření - vzájemné silové působení, síla a její znázornění, jednotka síly 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá Newtonovy zákony pro objasňování a předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích ➤ aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ znázorní orientovanou úsečkou sílu známé velikosti, směru a působiště ➤ charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa ➤ používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F_g = m \cdot g$ ➤ změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek ➤ určí pomocí olovnice svislý směr ➤ určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech ➤ pozná, zda síly působící na těleso jsou v rovnováze ➤ charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso ➤ určí experimentálně těžiště tělesa ➤ využije poznatek, že poloha těžiště v tělese závisí na rozložení látky v něm ➤ objasní podstatu 1. pohybového zákona ➤ objasní podstatu 2. pohybového zákona ➤ objasní podstatu 3. pohybového zákona ➤ použije znalosti pohybových zákonů při objasňování běžných situací 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ gravitační síla a hmotnost tělesa - měření síly, siloměr ➤ skládání sil - skládání 2 sil stejného či opačného směru, rovnováha sil, těžiště tělesa ➤ Newtonovy pohybové zákony - první, druhý (kvalitativně) a třetí zákon ➤ účinky síly – posuvné (urychlující a brzdící účinky síly, zákon setrvačnosti, zákon vzájemného působení 2 těles) ➤ otáčivé (účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy, rovnováha na páce a pevné kladce) ➤ deformační (tlaková síla, tlak) ➤ tření – třecí síla, měření třecí síly, význam třecí síly pro pohyb tělesa 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení tělesa ➤ používá vztah pro moment síly $M = F \cdot r$ a uvede hlavní jednotku momentu síly N/m ➤ vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentu sil ➤ objasní funkci páky a pevné kladky v praxi ➤ charakterizuje tlakovou sílu ➤ uvede hlavní jednotku tlaku, některé její násobky a díly ➤ používá vztah pro tlak $p = F / S$ ➤ využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem 		
<p>mechanické vlastnosti tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů ➤ předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní podstatu Pascalova zákona ➤ používá Pascalův zákon při řešení problémů a úloh souvisejících s principem hydraulického lisu ➤ charakterizuje hydrostatický tlak jako tlak způsobený gravitační silou působící na klidnou kapalinu v nádobě ➤ používá vztah $p_h = h \cdot \rho \cdot g$ pro výpočet hydrostatického tlaku ➤ objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu 	<p>mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ účinky vnější tlakové síly působící na hladinu kapaliny – Pascalův zákon, užití Pascalova zákona v hydraulických zařízeních ➤ účinky gravitační síly Země na kapalinu - hydrostatický tlak ➤ vztlaková síla působící na těleso v kapalině - Archimédův zákon, potápění, plování, vznášení stejnorodého tělesa v kapalině, plování nestejnorodých těles 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí velikost a směr vztakové síly v konkrétních situacích ➤ určí, z porovnání velikostí gravitační a vztakové síly působících na těleso v kapalině, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat ➤ charakterizuje atmosférický tlak jako tlak v atmosféře vyvolaný v ní gravitační silou ➤ změří atmosférický tlak aneroidem ➤ objasní pojem vztaková síla v atmosféře, uvede příklady praktického využití vztakové síly ➤ určí ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda v nádobě je přetlak či podtlak ➤ změří tlak v uzavřeném prostoru manometrem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ atmosféra Země, atmosférický tlak - měření a změny atmosférického tlaku (Torricelliho pokus), vztaková síla působící na těleso v atmosféře Země ➤ tlak plynu v uzavřené nádobě – podtlak, přetlak, manometr 	
<p>světelné děje</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh ➤ rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlem bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje zdroj světla ➤ uvede vlastnosti rychlosti světla ➤ rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží ➤ charakterizuje bodový a plošný zdroj světla ➤ rozliší optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nestejnorodé 	<p>světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ světelné zdroje - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, šíření světla, stín, zatmění Slunce a Měsíce ➤ odraz světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí – zákon odrazu, zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní a načrtne vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsku pomocí clony ➤ objasní vznik stínu za tělesem ➤ objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce ➤ vysvětlí zákon odrazu světla a princip zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem ➤ rozpozná duté a vypuklé zrcadlo ➤ charakterizuje pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti ➤ určí, zda nastává lom světla od kolmice či ke kolmici ➤ objasní princip zobrazení předmětu čočkou ➤ rozpozná spojku a rozptylku ➤ zná princip zobrazení lupou a oční čočkou ➤ objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a jejich korekce ➤ objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí – lom ke kolmici a od kolmice ➤ zobrazení předmětu čočkami (spojka, rozptylka), lupa, optické vlastnosti oka (krátkozrakost, dalekozrakost) ➤ rozklad slunečního světla optickým hranolem - duha 	
--	---	---	--

FYZIKA – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa ➤ využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem ➤ využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh ➤ určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede hlavní jednotku práce (J) a výkonu (W), uvede jejich díly a násobky ➤ používá vztah $W = F \cdot s$ pro práci či vztah $P = W / t$ pro výkon ➤ objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa ➤ co do velikosti porovná pohybové energie těles na základě znalosti jejich rychlostí či hmotností ➤ užívá vztah $E_p = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou energii tělesa ➤ určí ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) E_{pokles} (vzrůst) E_k ➤ charakterizuje vnitřní energii tělesa ➤ porovná vnitřní energie těles ze znalosti teploty těles ➤ charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně ➤ určí přijaté (odevzdané) teplo tělesem $Q = m \cdot c \cdot (t - t_0)$ ➤ vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity vybraných látek 	<p>energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ energie, její přeměny, přenos - mechanická práce, výkon ➤ práce na kladce ➤ pohybová a polohová energie - přenos pohybové a polohové energie ➤ vnitřní energie tělesa a její souvislost s teplotou tělesa - změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou ➤ teplo a jeho jednotka - teplo předané tělesu a jeho souvislost se změnou teploty tělesa, s jeho hmotností a měnou tepelnou kapacitou látky ➤ přeměny skupenství látek ➤ tání a tuhnutí krystalické látky, teplota tání a skupenské teplo tání ➤ vypařování a var, teplota varu ➤ kapalnění ➤ sublimace, desublimace 	<p>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY</p> <p>OSV</p> <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá asertivní komunikaci <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí nápady, schopnosti <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a samostatně řeší problém <p>EGS</p> <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává data <p>EVM</p> <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v grafech

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) ➤ uvede základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování, sublimace, desublimace) látek ➤ charakterizuje souvislost skupenských přeměn se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek ➤ vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách ➤ charakterizuje skupenské teplo tání ➤ vymezi hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny ➤ charakterizuje nasycenost vzduchu vodní párou a objasní jevy spojené s kapalněním vodní páry ve vzduchu 		
<p>elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností ➤ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ➤ rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede hlavní jednotku elektrického náboje (C) ➤ rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat ➤ rozhodne, kdy se jedná o kladný (záporný) iont a neutrální atom ➤ ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v daném místě existuje elektrické pole 	<p>elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ elektrické jevy – elektrický náboj a jeho jednotka, elektrické pole, vodiče a izolanty ➤ elektrický obvod a jeho součásti - elektrický proud stejnosměrný, základní charakteristika, elektrické napětí a jeho jednotka, elektrický článek 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší pokusně vodič od izolantu ➤ objasní podstatu elektrostatické indukce a polarizaci izolantu ➤ popíše elektrické pole pomocí siločar ➤ charakterizuje stejnosměrné elektrické pole ➤ sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a nakreslí schéma daného reálného elektrického obvodu ➤ obecně charakterizuje elektrický proud ➤ uvede hlavní jednotku elektrického proudu, některé její díly a násobky ➤ měří stejnosměrný proud v elektrickém obvodu ampérmetrem ➤ uvede hlavní jednotku elektrického napětí, některé její díly a násobky ➤ měří elektrické napětí v elektrickém obvodu voltmetrem ➤ objasní podstatu Ohmova zákona pro kovy a používá jej při řešení problémů a úloh ➤ uvede hlavní jednotku elektrického odporu, některé její násobky ➤ určuje elektrický odpor ze změněného (daného) elektrického 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ohmův zákon pro kovy – elektrický odpor vodiče a jeho jednotka, souvislost elektrického odporu vodiče s délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče ➤ výsledné elektrické napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe – reostat ➤ elektrická práce, elektrický příkon 	
---	--	---	--

	<p>napětí a elektrického proudu $R = U / I$</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede, že odpor závisí na délce, teplotě, obsahu průřezu a materiálu vodiče ➤ určí výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe z odpovídajících veličin na jednotlivých vodičích ➤ objasní podstatu reostatu a používá ho k regulaci proudu ➤ při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro el. práci $W = U \cdot I \cdot t$ a výkon $P = U \cdot I$ 		
<p>zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ➤ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající v prostředí sluchem vnímatelný rozruch ➤ charakterizuje šíření zvuku v prostředí jako proces zhušťování a zředňování prostředí, spojený s přenosem energie ➤ charakterizuje tón jako zvuk vznikající pravidelným chvěním těles a výšku tónu jako jeho kmitočet ➤ objasní odraz zvuku a vysvětlí vznik ozvěny ➤ uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivu nadměrně hlasitého zvuku na člověka 	<p>zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podstata a vznik zvuku – zdroje zvuku, šíření zvuku v různých prostředích ➤ rychlost zvuku a její souvislost s druhem a teplotou prostředí ➤ tón a výška tónu ➤ hlasitost zvuku (ucho) ➤ hluk a jeho negativní vlivy na zdraví člověka ➤ odraz zvuku na překážce a zvuková ozvěna 	

FYZIKA – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá prakticky poznatky působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní ➤ zapojí správně polovodičovou diodu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ověří existenci magnetického pole v daném místě ➤ charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetické pole na těleso ➤ uvede druhy magnetických pólů (severní, jižní) u daného magnetu a načrtne průběh indukčních čar ➤ charakterizuje magnetické pole Země ➤ určí druh daného magnetického pólu u konkrétní cívky s proudem ➤ popíše či načrtne průběh indukčních čar u cívky s proudem ➤ uvede konkrétní příklady otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem ➤ objasní podstatu složení a funkce stejnosměrného elektromotoru ➤ vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a pojmy indukovaný proud, napětí ➤ charakterizuje střídavý proud a princip jeho vzniku ➤ rozliší stejnosměrný proud od střídavého 	<p>elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ magnety přírodní, umělé, magnetické póly, magnetické pole Země, indukční čáry ➤ cívka s proudem v magnetickém poli ➤ pravidlo pravé ruky, elektromagnet (el. zvonek, jističe, relé), stejnosměrný elektromotor ➤ elektromagnetická indukce ➤ střídavý proud a jeho základní charakteristika – sinusoida, perioda, frekvence, efektivní hodnota, jednofázový alternátor ➤ transformátor – primární a sekundární cívka ➤ podstata vedení el. proudu -v kovech, v kapalinách, v plynech, v polovodičích ➤ polovodičová dioda - PN přechod, závěrný, propustný směr ➤ polovodičové součástky – termistor, fotorezistor, fotodioda 	<p>OSV</p> <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá asertivní komunikaci <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí nápady, schopnosti <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a samostatně řeší problém <p>EGS</p> <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává data <p>EVM</p> <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v grafech

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje periodu střídavého proudu (napětí) ➤ charakterizuje frekvenci střídavého proudu (napětí) ➤ používá fyzikální značku a jednotku pro periodu a frekvenci střídavého proudu (napětí) ➤ vyznačí v uvedeném časovém průběhu střídavého proudu (napětí) jeho periodu ➤ uvede vztah mezi periodou a frekvencí $f = 1/T$ ➤ charakterizuje a změří efektivní proud (napětí) ➤ charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech (usměrněný pohyb volných elektronů), v kapalinách (pohyb iontů), v plynech (pohyb volných iontů a elektronů) a v polovodičích (pohyb volných elektronů a děr) ➤ objasní podstatu PN přechodu ➤ zapojí správně polovodičovou diodu v závěrném či propustném směru a ověří její usměrňovací účinek ➤ popíše použití polovodičových součástek 		
<p>energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie (přenosové vedení, transformátory, elektrárny) 	<p>energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výroba elektrické energie a její vlivy na životní prostředí - přenosová soustava, elektrárna 	

<p>zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede hlavní části jednotlivých druhů elektráren ➤ dokáže posoudit pozitivní a negativní vlivy výroby elektrické energie na životní prostředí ➤ charakterizuje jadernou energii (jako energii nukleonů jádra atomu) ➤ uvede příklady přirozených a umělých radionuklidů ➤ uvede základní typy radioaktivního záření a způsoby ochrany před ním ➤ charakterizuje štěpení jádra atomu ➤ vysvětlí řetězovou reakci ➤ uvede hlavní části jaderné elektrárny ➤ vysvětlí princip jaderného reaktoru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdroje elektrické energie – obnovitelné (vodní, větrná, sluneční elektrárna), neobnovitelné (jaderná, tepelná elektrárna) ➤ jaderná energie - jaderné záření, radioaktivita, štěpení jádra atomu, řetězová reakce, jaderná elektrárna, jaderný reaktor 	
<p>vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní (kvalitativně) pomocí poznatku o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet ➤ odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí heliocentrismus a geocentrismus ➤ zná představitele geocentrismu a heliocentrismu ➤ uvede, že sluneční soustava je tvořena Sluncem, osmi planetami, měsíci planet, planetkami, meteory a kometami, uvede základní rozdíly mezi hvězdou a planetou ➤ vyhledá základní charakteristiky o Slunci a planetách v tabulkách 	<p>vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní představy o struktuře vesmíru a jeho vývoji ➤ sluneční soustava a její složení - charakteristika pohybu planet ve sluneční soustavě, oběžná doba planety, hvězdný den, sluneční den, světelný rok ➤ orientace na obloze podle význačných nebeských objektů (planet, hvězd, souhvězdí) 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem oběžná doba planety, hvězdný a sluneční den, světelný rok ➤ orientuje se v mapě hvězdné oblohy a využívá ji k orientaci na obloze 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientace na mapě hvězdné oblohy ➤ hvězdy - podstata jejich složení ➤ vysílání umělých těles do vesmíru 	
--	---	---	--

4.9.2 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie je vyučován v 8. a 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	8.	9.
Počet hodin	2	2

Samostatný vyučovací předmět chemie vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Uplatňovány jsou zde i mezipředmětové vztahy. Chemie je realizována jako ucelený přehled vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody. Vede žáky k poznávání jejich každodenního života z tohoto hlediska. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami. Dále jsou vedeni k ochraně vlastního zdraví i k ochraně přírody s důrazem na environmentální výchovu. Učební předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti. Aby si uvědomili význam uplatnění chemie v budoucnosti a vyvodili si nezbytnost ochrany životního prostředí vlastního zdraví.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 7 tematických okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce**
- Směsi**
- Částicové složení látek a chemické prvky**
- Chemické reakce**
- Anorganické sloučeniny**
- Organické sloučeniny**
- Chemie a společnost**

Do vzdělávacího předmětu Chemie jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům řadu aktivačních metod i tradičních postupů, které jim přiblíží problematiku různých oborů chemie, včetně bezpečného zacházení s chemickými látkami a jejich aplikaci v nejrůznějších oblastech života i environmentalistice
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s tematikou chemizace, environmentalistiky a globalizace. Vedeme je k jejich pravidelnému využívání hledání souvislostí pro sebe i společnost.

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k porovnávání odborných názvů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o chemických látkách, jejich vlastnostech, používání, chemizaci průmyslu a jeho vlivu na životní prostředí i zdraví lidí
- nabádáme žáky k samostatnému pozorování chemických dějů a vlastností látek, provádění experimentů i řešení praktických úkolů, včetně vyhodnocování výsledků svého pozorování, vyvozování závěrů a souvislostí
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování, řešení úkolů a hledání stávajících i objevování nových souvislostí v rámci zdraví a jeho ochrany, bezpečnosti práce, environmentální výchovy a globalizace.

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textu, vzorců, schémat i obrazových materiálů, souvisejících se stavbou atomu, molekul, prvků, směsí, sloučenin a chemickými technologiemi výroby i přírodních jevů
- umožňujeme žákům poznávat základní chemické značky, vzorce, rovnice, R-věty, S-věty a používané symboly na etiketách chemických výrobků
- vedeme žáky k formování vlastního názoru na problematiku používání přírodních a uměle vytvořených látek, zvláště pak zdraví ohrožujících výrobků, jedů, žíravin, drog a omamných látek, včetně výrobků běžně používaných v domácnostech na bázi chemických technologií
- podporujeme obhájení vlastního názoru na recyklaci, chemizaci, používání návykových látek, využití netradičních biotechnologií a jaderné energie.

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností
- ovlivňování nejen svého zdraví, ale i zdraví celé zeměkoule
- vytváříme dostatek příkladů k poznání potřeb a vzájemného respektu všech lidských jedinců, národností i států.

Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností v souvislosti se zdravím a ochranou životního prostředí. A to včetně řešení modelových situací a jejich vlastních zkušeností z běžného života, kdy se jednalo o ochranu vod, ovzduší a bezpečnost při práci s chemikáliemi
- dostatečně varujeme před zneužíváním tísňových linek (lékařské pomoci, policie, hasiči)
- vedeme žáky k ocenění pomoci mezi státy vzhledem ke strategickým energetickým zásobám a nutnosti spolupráce (ropovod, plynovod, elektrifikace, úložiště jaderných odpadů).

Kompetence pracovní

- nabízíme dostatek možností k nábízení praktických dovedností při zacházení s chemikáliemi, laboratorním náčiním, pomůckami, obsluhou jednoduchých aparatur a přístrojů.
- vedeme k osvojení si dovedností spojených s provedením jednoduchých chemických pokusů, pozorováním vlastností látek při chemických reakcích či vysvětlování chemických dějů.
- dáváme možnost prohloubit teoretické znalosti praktickým skládáním stavebnic a modelů, abychom usnadnili pochopení principu vazeb atomu v molekule, odvozování derivátů, struktury makromolekul.
- umožňujeme poznávání zásad bezpečnosti práce s chemikáliemi, zejména běžně prodávanými hořlavinami, žiravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami. Zároveň dbáme na to, aby žáci dokázali poskytnout první pomoc při nehodách či úrazech způsobených těmito látkami.
- trváme na bezpodmínečném pochopení správných reakcí při jakékoliv chemické havárii, nehodě, vyhlášení chemického či radioaktivního poplachu, požáru. Řešíme modelové situace na podkladě skutečných událostí s důrazem na nutnost zachování klidu a disciplíny.

CHEMIE – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ➤ pracuje bezpečně s látkami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí chemii mezi přírodní vědy ➤ uvede, čím se chemie zabývá ➤ rozliší fyzikální tělesa a látky ➤ uvede příklady chemických dějů ➤ rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek 	<p>chemie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vymezení předmětu chemie <p>vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hustota ➤ rozpustnost ➤ tepelná a elektrická vodivost ➤ vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek <p>zásady bezpečné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ve školní pracovně (laboratoři) i běžném životě <p>nebezpečné látky a přípravky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ R-věty, S-věty ➤ varovné značky a jejich význam 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá logické, matematické a empirické postupy - ověřuje prakticky správnost řešení problému <p>EVM</p>
<p>směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje směsi a chemické látky ➤ vypočítá složení roztoku, připraví prakticky roztok daného složení ➤ vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek ➤ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi známého složení, uvede příklady oddělování složek v praxi ➤ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady směsí z běžného života ➤ rozliší různorodé a stejnorodé směsi ➤ rozliší různé druhy různorodých směsí ➤ správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok ➤ aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu 	<p>směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ směsi, složky směsí ➤ směsi různorodé, stejnorodé (roztoky) ➤ druhy různorodých směsí ➤ složení roztoku – hmotnostní zlomek, koncentrace ➤ vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku ➤ oddělování složek směsi (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) 	<ul style="list-style-type: none"> - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá logické, matematické a empirické postupy - ověřuje prakticky správnost řešení problému <p>EVM</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsob likvidace znečištění ➤ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání ➤ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<p>povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoku, připraví roztok daného složení ➤ navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě ➤ sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci ➤ uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí ➤ uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi ➤ vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda ➤ prokáže znalost složení vzduchu ➤ aplikuje správnou metodu k oddělení složek vzduchu ➤ označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu ➤ uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu 	<p>voda</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ destilovaná, pitná, odpadní ➤ výroba pitné vody ➤ čistota vody <p>vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 	<p>základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti a význam vody - objasní otázky ochrany vodních zdrojů - zdůvodní nutnost šetření s vodou - popíše vlastnosti a význam ovzduší - objasní otázky ochrany ovzduší - popíše stávající klimatické změny <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vlivy dopravy na životní prostředí <p>ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní cyklus oxidu uhličitého a kyslíku
<p>částicové složení látek a chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech ➤ slovně popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů 	<p>částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ atomy, molekuly ➤ atomové jádro, elektronový obal ➤ protony, neutrony, elektrony, valenční elektrony 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech ➤ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků ➤ vyhledá v tabulkách protonové číslo prvku a vysvětlí jeho význam ➤ používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech ➤ ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny odvodí kvalitativní a kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule) ➤ rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi ➤ popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti ➤ uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) ➤ uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin ➤ uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, N, C, S, Cl, F, I, Br, P) 	<p>chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ názvy, značky ➤ protonové číslo ➤ periodická soustava prvků <p>chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chemická vazba ➤ vznik iontu <p>chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kovy a nekovy (vlastnosti) ➤ vlastnosti a použití významných kovů ➤ slitiny ➤ vlastnosti a využití významných nekovů 	
<p>chemické reakce</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a 	<p>chemické reakce</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ přečte chemické reakce a rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí ➤ uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí 	<p>chemických reakcí používaných při chemické výrobě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší výchozí látky a produkty ➤ zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce ➤ využije zákona o zachování hmotnosti k vyčíslení jednoduchých chemických rovnic ➤ rozliší děje – slučování, rozklad 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chemická reakce, chemická rovnice ➤ výchozí látky a produkty ➤ chemické slučování, rozklad ➤ zákon zachování hmotnosti ➤ úpravy (vyčíslení chemických rovnic) 	
<p>anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ➤ vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet ➤ orientuje se ve stupnici pH, měří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapíše z názvu vzorce oxidu, sulfidu a halogenidu a naopak ze vzorců jejich názvy ➤ popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí ➤ vysvětlí pojem skleníkový efekt, uvede jeho příčinu a důsledky ➤ rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátoru pH ➤ orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ➤ bezpečně ředí roztoky kyselin, rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami ➤ zapíše z názvu vzorce vybraných kyselin a hydroxidů a naopak ze vzorců názvy ➤ popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů 	<p>oxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pravidla chemického názvosloví, oxidační číslo ➤ názvosloví oxidů ➤ vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů (CO, CO₂, SO₂, CaO, NO, NO₂, SiO₂) <p>sulfidy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sulfid olovnatý, zinečnatý <p>halogenidy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ názvosloví, vlastnosti <p>kyseliny a hydroxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kyselost a zásaditost roztoku ➤ bezpečnost práce a první pomoc při práci s kyselinami a hydroxidy ➤ vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin (chlorovodíková, sírová, dusičná) ➤ vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí, jak vznikají kyselá deště a jak jim lze předcházet ➤ bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi ➤ uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi ➤ rozliší, které látky patří mezi soli ➤ provede jednoduché přípravy solí ➤ zapíše z názvu vzorce vybraných solí a naopak ze vzorců názvy ➤ popíše vlastnosti a použití vybraných solí v praxi ➤ popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton) ➤ vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití 	<p>hydroxidů(sodný, draselný, vápenatý, amonný)</p> <p>neutralizace soli</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vlastnosti a příprava ➤ názvosloví vybraných solí ➤ vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí ➤ hnojiva ➤ tepelně zpracované materiály: cementy, vápno, sádra, keramika 	
--	---	--	--

CHEMIE – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
bezpečnost práce ➤ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	➤ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost	zásady bezpečnosti práce ➤ ve školní pracovně (laboratoři) i běžném životě nebezpečné látky a přípravky ➤ R-věty, S-věty ➤ varovné značky a jejich význam	OSV seberegulace a sebeorganizace – reguluje vlastní jednání – cvičí plánování učení a stanovování osobních cílů – zabývá se organizací vlastního času kreativita – rozvíjí rysy kreativity při řešení praktických i teoretických úkolů hodnoty, postoje, praktická etika – vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti VDO občan, občanská společnost a stát – chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy – respektuje požadavky na kvalitnější životní prostředí
redoxní reakce ➤ objasní využití redoxních reakcí pro výrobu kovů, nekovů, elektrického proudu ➤ aplikuje poznatky o průběhu koroze v praxi a navrhuje účinná opatření zabráňující jejímu průběhu	➤ rozliší mezi reakcemi reakce redoxní ➤ vysvětlí pojmy: oxidace, redukce ➤ objasní, co je podstatou elektrolýzy a galvanického článku a uvede příklady praktického využití ➤ vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany před korozí	➤ oxidace a redukce ➤ elektrolýza a její využití při výrobě kovů a nekovů ➤ řada napětí kovů ➤ galvanické články ➤ koroze	EVM základní podmínky života přírodní zdroje – sestaví přehled energetických zdrojů, objasní jejich vyčerpatelnost a obnovitelnost energie
chemické reakce ➤ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu ➤ uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci, zhodnotí jejich využívání	➤ zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce ➤ přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství) ➤ provede jednoduché výpočty z chemických vzorců a rovnic s využitím vztahu pro n, M, m, V, c	chemické výpočty ➤ látkové množství ➤ molární hmotnost ➤ výpočty ze vzorce ➤ výpočty z chemických rovnic ➤ koncentrace faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí ➤ teplota	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ přečte chemickou rovnici a s užitím zákona zachování hmotnosti výchozí látky nebo produktu 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ plošný obsah povrchu výchozích látek ➤ katalýza 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam energetických zdrojů - rozpozná možnosti úspor energií
<p>organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ➤ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ➤ orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů ➤ určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu ➤ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší anorganické a organické sloučeniny ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití ➤ uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu ➤ uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití ➤ posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí ➤ rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ➤ rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické ➤ rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami ➤ uvede, jak postupovat při vzniku požáru ➤ rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků ➤ na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší 	<p>uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíkůs vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků <p>zdroje uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ropa, uhlí, zemní plyn <p>paliva</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ fosilní a průmyslově vyráběná paliva ➤ exotermické a endotermické reakce <ul style="list-style-type: none"> ➤ hoření, hořlaviny, význam tříd nebezpečnosti ➤ hašení, hasící prostředky <p>deriváty uhlovodíků</p>	<p>lidské aktivity a problémy ŽP</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní energetické zdroje dopravy a její vlivy na ŽP - rozliší druhy dopravy vzhledem k ekologické zátěži - orientuje se ve vlivech průmysluna ŽP - analyzuje zpracovávané materiály a jejich působení na ŽP - rozlišuje chemické látky ve vztahu k ŽP - aplikuje principy odpadového hospodaření a třídění odpadu <p>ekosystém</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní cyklus oxidu uhličitého a kyslíku <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v aktuálních ekologických problémech - analyzuje příčiny ekologických problémů - navrhuje způsoby řešení ekologických problémů

	<p>uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší a zapíše vzorce metanolu, etanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové ➤ uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek ➤ uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí ➤ rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy ➤ uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ příklady v praxi významných alkoholů, karboxylových kyselin, esterů <p>přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, a vitamínův lidském těle ➤ fotosyntéza 	
<p>chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ➤ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka ➤ aplikuje znalosti o principech hašení požáru na řešení modelových situací z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka ➤ na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečištění životního prostředí a jak tomu předcházet ➤ vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií ➤ na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život 	<p>chemický průmysl v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chemické výrobky ➤ rizika v souvislosti s životním prostředím ➤ recyklace surovin <p>biotechnologie</p> <p>plasty a syntetická vlákna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vlastnosti, použití, likvidace <p>detergenty a pesticidy, insekticidy</p> <p>léčiva a návykové látky</p> <p>mimořádné události</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ havárie chemických provozů 	

<p>➤ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>člověka během přírodních a průmyslových havárií</p> <ul style="list-style-type: none">➤ bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti➤ uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim➤ uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následku	<p>➤ úniky nebezpečných látek</p>	
--	--	-----------------------------------	--

4.9.3 Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	1

Vyučovací předmět Přírodopis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru přírodopis v RVP ZV.

Uplatňovány jsou zde i mezipředmětové vztahy.

Přírodopis jako vyučovací předmět přináší ucelený pohled na přírodu, především na vztahy a souvislosti v přírodě probíhající. Mezi jeho hlavní cíle patří vybudování komplexního pohledu žáka na přírodu v celé její rozmanitosti; schopnost chápat tuto pestrost a rozmanitost jako prostředek k obohacování a zdokonalování sama sebe i jako prostředek k ochraně člověka za mimořádných událostí. Žáky vedeme k tomu, aby si uvědomili, že jsou součástí přírody, ke srozumitelnému vyjadřování nabytých vědomostí a k pozitivnímu vztahu k prostředí a k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu. Přírodopis je vyučován v klasických vyučovacích hodinách v kmenových učebnách, na školní zahradě nebo v okolí školy.

Výuka je doplněna různými exkurzemi a projekty.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 8 tematických okruhů:

Obecná biologie a genetika

Biologie hub

Biologie rostlin

Biologie živočichů

Biologie člověka

Neživá příroda

Základy ekologie

Praktické poznávání přírody.

Do vzdělávacího předmětu přírodopis jsou začleněna průřezová témata (viz Přehledprůřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací
- vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků ekologického přírodopisu
- umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme tvořivost
- podporujeme formování komplexního pohledu na přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme k hledání různých řešení problému a schopnosti řešení obhájit
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- dbáme na to, aby se podíleli na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení práce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k týmové práci při řešení obsáhlejších úkolů
- zdůrazňujeme nutnost komunikace způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- vedeme k sebehodnocení
- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovíme pravidla pro práci skupiny i jednotlivce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské

- vychováváme environmentálně myslícího jedince
- vedeme k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů a k jejich komplexnímu chápání
- klademe důraz na poskytování účinné pomoci (podle svých možností) a zodpovědné chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

- podporujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme k dodržování řádu v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.
- vedeme k úctě k práci

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ➤ uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vznik Vesmíru, Země ➤ objasní pojmy galaxie, sluneční soustava ➤ popíše stavbu Země ➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ rozliší organické a anorganické látky ➤ vysvětlí pojem fotosyntéza ➤ popíše vznik života na Zemi 	<p>Země</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vznik Vesmíru, sluneční soustavy a Země ➤ stavba Země ➤ pohyby Země ➤ sféry Země <p>vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ anorganické a organické látky ➤ geologické změny ➤ vznik života ➤ jednotlivá vývojová období a jejich charakteristické rysy ➤ výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje mikroskopem - vytváří mikroskopický preparát - porovnává a vyvozuje závěry <p>kooperace a kompetence</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EVM</p> <p>ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - les – rozezná základní dřeviny a byliny, rozezná obyvatele lesa, vysvětlí produkční a mimo produkční význam lesapole – rozezná základní druhy plodin a polní živočichy, popíše vliv člověka na změny v krajině, vysvětlí způsoby hospodaření na poli - vodní zdroje – rozezná vodní rostliny, živočichy a jejich vztahy <p>základní podmínky života</p> <p>význam vody, ovzduší, půdy pro život na Zemi</p>
<p>obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy: autotrofie, parazitismus, symbióza, heterotrofie, predátor, rozkladač 	<p>vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výživa rostlin a živočichů ➤ dýchání rostlin a živočichů 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek ➤ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná konkrétní způsob výživy u vybraných druhů rostlin a živočichů ➤ popíše průběh dýchání rostlin a rozezná způsoby dýchání u jednotlivých skupin živočichů ➤ objasní význam a průběh fotosyntézy u rostlin, rozliší organické a anorganické látky ➤ popíše vývin vybraných nižších a vyšších rostlin ➤ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší nižších taxonomických jednotek ➤ definuje buňky jako základní stavební prvek živých organismů ➤ s porozuměním používá pojmy tkáň, pletivo, orgán, orgánová soustava ➤ vysvětlí význam půdních bakterií 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ růst rostlin – fotosyntéza, organické látky a anorganické látky ➤ rozmnožování rostlin ➤ opylení, oplození ➤ vývin nižších a vyšších rostlin ➤ vývin živočichů ➤ reakce na podněty ➤ názory na vznik života <p>Buňka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba rostlinné a živočišné buňky ➤ tkáň, pletivo, orgán, orgánová sestava ➤ tkáně bezobratlých živočichů ➤ orgány, orgánové soustavy rostlin a bezobratlých živočichů ➤ organismy jednobuněčné a mnohobuněčné <p>význam a zásady třídění organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výskyt, význam, praktické využití ➤ rozdělení rostlin na nižší a vyšší ➤ třídění rostlin – oddělení, třída, čeleď, rod, druh ➤ rozdělení živočichů na bezobratlé a strunatce ➤ třídění živočichů – kmen, třída, řád, rod, druh 	
--	---	--	--

		<p>viry a bakterie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výskyt bakterií v půdě, jejich význam ➤ rozdělení bakterií člověku prospěšných a pro člověka škodlivých 	
<p>základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ➤ rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů ➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady výskytu konkrétních organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ➤ vysvětlí pojmy – populace, společenstvo, ekosystém ➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců ve vybraných ekosystémech, zhodnotí jejich význam ➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému ➤ rozliší vybrané chráněné rostliny a živočichy, objasní správné chování člověka v přírodě 	<p>organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím ve vybraných ekosystémech ➤ populace, společenstva ➤ přirozené a umělé ekosystémy ➤ potravní řetězce ➤ rovnováha v ekosystému ➤ suchozemské ekosystémy v ČR ➤ vodní ekosystémy v ČR ➤ cizokrajné ekosystémy <p>ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ globální problémy a jejich řešení, chráněná území ➤ chráněné druhy rostlin a živočichů v jednotlivých ekosystémech 	
<p>biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků ➤ vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní výskyt cizopasných hub na vybraných rostlinách ➤ popíše stavbu těla vybraných hub ➤ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a 	<p>houby bez plodnic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní charakteristika ➤ pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy 	

<p>ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku 	<p>porovná je podle charakteristických znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ➤ objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku ➤ rozpozná vybrané druhy lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rzi, sněti a paličkovice nachová na travinách a obilovinách – cizopasnost <p>houby s plodnicemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba hub s plodnicemi – houby lupenaté a rourkaté ➤ výskyt a výživa vybraných druhů hub ➤ význam hub pro konkrétní ekosystém ➤ zásady sběru ➤ rozdělení hub podle požitelnosti ➤ konzumace a první pomoc při otravě houbami <p>lišejníky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba stélky lišejníku ➤ výskyt a význam vybraných druhů ➤ symbióza 	
<p>biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ zařazuje konkrétní zástupce do příslušných ekosystémů ➤ pozoruje živočichy v jejich přirozeném prostředí a objasní jejich přizpůsobení podmínkám prostředí ➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka ➤ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí, strunatci ➤ vývoj a vývin prvoků ➤ vývoj a vývin bezobratlých živočichů ➤ vývoj a vývin strunatců ➤ výskyt konkrétních zástupců v ekosystémech ➤ podmínky pro život v jednotlivých ekosystémech 	<p>–</p>

	<p>– popíše základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hospodářsky a epidemiologicky významné druhy jednotlivých ekosystémů ➤ péče o vybrané domácí živočichy ➤ chov domestikovaných živočichů ➤ živočišná společenstva <p>projevy chování živočichů přizpůsobení života živočichů ve vybraných ekosystémech</p>	
<p>praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá mikroskop a lupu pro pozorování ➤ provede jednoduché laboratorní úkony při pozorování rostlin ➤ užívá atlasy a klíče pro určování rostlin a živočichů ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování přírody 	<p>praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozorování lupou a mikroskopem ➤ zjednodušené určovací klíče a atlasy ➤ založení herbáře a sbírek ➤ jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů ➤ určování rostlin a živočichů dle atlasu a klíčů <p>pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování přírody</p>	

PŘÍRODOPIS – 7. Ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní pojem strunatci a vyjmenuje jejich základní znaky ➤ dělí obratlovce na mihule, paryby, ryby, obojživelníky, plazy, ptáky a savce ➤ kmeny živočichů dělí na další třídy, podtřídy, řády a podřády, popíše jejich jednotlivé znaky a uvede zástupce ➤ vymezí základní znaky jednotlivých ekosystémů, rozdělí strunatce podle místa, kde žijí a podle způsobu jejich výživy a uvede příklady 	<p>Strunatci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ systém strunatců ➤ třídění strunatců <p>Život strunatců v ekosystémech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Les ➤ Louka a pole ➤ Park ➤ Lidská obydlení a jejich okolí ➤ Rybník a jezero ➤ Potok a řeka ➤ Izokrajné suchozemské ekosystémy ➤ Moře a oceán 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozoruje mikroskopem – vytváří mikroskopický preparát – porovnává a vyvozuje závěry <p>kooperace a kompetence</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EVM</p> <p>ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> – moře – jmenuje významné druhy mořských strunatců, porovnává přizpůsobení jednotlivých organismů životu v moři, popíše cyklus oxidu uhličitého a kyslíku – tropický deštný les – jmenuje významné druhy živočichů a rostlin, charakterizuje druhovou rozmanitost, vysvětlí globální význam – lidské sídlo – město – vesnice – vysvětlí pojem umělý ekosystém, popíše funkce a vztahy k okolí, jmenuje druhy rostlin a živočichů vyskytujících se v lidských sídlech <p>základní podmínky života</p>
<p>biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ➤ porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní stavbu vybraných rostlin, objasní funkci jednotlivých orgánů ➤ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů ➤ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasu 	<p>anatomie, morfologie, fyziologie asystém rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování ➤ výskyt, stavba těla, výživa a zástupci řas, mechorostů, kapradňorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin ➤ stavba rostlinného těla - kořen, stonek, list, květ, semena a plody 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ➤ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasu ➤ odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozoruje rostliny v jejich přirozeném prostředí a objasní jejich přizpůsobení podmínkám prostředí ➤ porovná stavbu těla výtrusných rostlin pozná podle obrázků některé zástupce výtrusných rostlin podle charakteristických znaků ➤ rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin srovná jednoděložné a dvouděložné rostliny rozliší podle morfologických znaků vybrané čeledi krytosemenných rostlin ➤ zná významné zástupce vybraných čeledí a dokáže je roztrždit ➤ popíše funkce a význam jednotlivých orgánů rostlinného těla, uvede příklady rostlin 	<p>rozmnožování rostlin růst a vývin rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stromy, keře, polokeře a byliny vybraných ekosystémů ➤ podmínky pro život v jednotlivých ekosystémech 	<p>ekosystémy-biodiverzita -vysvětlí význam biodiverzity, posoudí ohrožení a ochranu rozmanitosti přírody ve světě a u nás</p>
<p>základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců ve vybraných ekosystémech, zhodnotí jejich význam ➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému ➤ rozliší vybrané chráněné rostliny a živočichy, objasní správné chování člověka v přírodě 	<p>organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím ve vybraných ekosystémech ➤ potravní řetězce ➤ rovnováha v ekosystému <p>ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ chráněné druhy rostlin a živočichů v jednotlivých ekosystémech 	
<p>praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá mikroskop a lupu pro pozorování ➤ provede jednoduché laboratorní úkony při pozorování rostlin ➤ užívá atlasy a klíče pro určování rostlin a živočichů ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování přírody 	<p>praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozorování lupou a mikroskopem ➤ zjednodušené určovací klíče a atlasy určování rostlin a živočichů dle atlasu a klíčů, ➤ založení herbáře a sbírek – založení herbářové položky, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů ➤ pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování přírody 	

PŘÍRODOPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ➤ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ➤ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ➤ rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ➤ aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní biologickou a společenskou podstatu člověka ➤ zařazuje člověka do systému živočichů ➤ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ➤ objasní vznik nového jedince od početí po stáří ➤ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vysvětlí jejich vztahy ➤ rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ➤ aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla ➤ rozliší správný a nesprávný životní styl a zdůvodní pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka 	<p>fylogeneze a ontogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozmnožování člověka – vývin nového jedince, průběh lidského života <p>anatomie a fyziologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla ➤ orgány, orgánové soustavy ➤ vyšší nervová činnost ➤ hygiena duševní činnosti <p>nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příčiny, příznaky ➤ praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí ➤ závažná poranění a život ohrožující stavy <p>životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje mikroskopem - vytváří mikroskopický preparát - porovnává a vyvozuje závěry - samostatná práce s učebnicí, práce s testy - doplňování křížovek, popis modelů a obrázků, frontální práce - soustředění, práce na PC - Lidské tělo <p>kooperace a kompetence</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dovednosti přesně popsat stavbu a funkci orgánu <p>EVM</p> <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - náš životní styl – zhodnotí způsoby jednání člověka a vlivy na životní prostředí - prostředí a zdraví – posoudí rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, navrhne možnosti a způsoby ochrany zdraví

PŘÍRODOPIS – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů ➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší základní projevy a podmínky života ➤ orientuje se v daném přehledu vývoje organismu ➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu ➤ objasní pojmy: gen, křížení, genetika 	<p>vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin ➤ reakce na podněty ➤ názory na vznik života ➤ rozmanitost organismů ➤ projevy a podmínky života v jednotlivých geologických obdobích <p>dědičnost a proměnlivost organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podstata dědičnosti a přenos dědičných informací ➤ gen, křížení ➤ J. G. Mendel 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje mikroskopem - vytváří mikroskopický preparát - porovnává a vyvozuje závěry <p>kooperace a kompetence</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EVM</p> <p>základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - energie – zhodnotí vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, navrhnemožnosti a způsoby šetření energií - přírodní zdroje – vymezí surovinové a energetické zdroje, jejich vyčerpatelnost, objasní vlivy na prostředí a principy hospodaření s přírodními zdroji - ekosystémy - biodiverzita - vysvětlí význam biodiverzity, posoudí ohrožení a ochranu rozmanitosti přírody ve světě a unás
<p>neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vznik Země ➤ popíše stavbu Země ➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ➤ vysvětlí praktický význam vybraných nerostů a hornin ➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů 	<p>Země</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vznik vesmíru, sluneční soustavy a Země ➤ stavba Země ➤ pohyby Země ➤ sféry Země <p>nerosty a horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ principy krystalografie ➤ vznik a vlastnosti nerostu ➤ kvalitativní třídění hornin podle vzniku 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě ➤ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí horninový cyklus a oběh vody ➤ popíše sopečnou činnost, zemětřesení a zvětrávání a jejich důsledky ➤ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy ➤ rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě ➤ objasní pojmy: devastace půdy, rekultivace půdy ➤ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ➤ popíše styk dvou velkých geologických jednotek na území ČR a jejich vývoj v průběhu jednotlivých geologických období ➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ praktický význam a využití zástupců nerostů a hornin, určování jejich vzorků ➤ principy krystalografie <p>vnější a vnitřní geologické procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vnitřní geologické procesy – jejich příčiny a důsledky ➤ vnější geologické procesy – jejich příčiny a důsledky ➤ horninový cyklus <p>půdy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin ➤ její hospodářský význam pro společnost ➤ nebezpečí a příklady její devastace ➤ možnosti a příklady rekultivace <p>vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ geologické změny ➤ vznik života ➤ jednotlivá geologická období a jejich charakteristické rysy ➤ výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí <p>geologický vývoj a stavba území ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Český masiv, Karpaty 	
---	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ pestrost a složitost geologické stavby ČR <p>podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka <p>mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	
<p>základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<p>organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím ➤ populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy ➤ potravní řetězce, rovnováha v ekosystému <p>ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	

praktické poznávání přírody ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ rozezná významné biology a objasní jejich objevy ➤ používá mikroskop a lupu pro pozorování	významní biologové a jejich objevy ➤ J. G. Mendel, Ch. Darwin, J. B. Lamarck, C. Linné, L. Pasteur	
---	---	--	--

4.9.4 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	1

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV. Zeměpis také úzce spolupracuje s dalšími vyučovacími předměty, především s přírodopisem a dějepisem.

Žáci získávají a rozšiřují si poznatky a dovednosti o vztazích mezi člověkem a jeho prostředím. Tyto znalosti a dovednosti aplikují do své práce. Seznamují se se životem lidí v návaznosti na přírodu nejen v České republice, ale i v jednotlivých regionech světa. Žáci se učí orientovat v současném světě a získávají důležité informace o globálních problémech lidstva. V praktické části získávají dovednosti pro práci s mapami a informačními materiály, učí se orientovat v problému a vyhledávat a třídít informace z různých zdrojů. Žáci jsou vedeni ke spolupráci se spolužáky a k zažívání úspěchu z vlastní činnosti.

V hodinách zeměpisu se používají tyto formy výuky – výkladové hodiny propojené diskusemi, skupinové práce, problémové vyučování, práce na školních projektech, samostatná příprava žáků s využitím a vyhledáváním různých zdrojů informací. Nedílnou součástí je i terénní výuka. Při výuce jsou využívány učebnice, pracovní listy, pomůcky (globus, atlasy, mapy atd.), geografické časopisy, encyklopedie a internet. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení, zeměpisných exkurzí a školních projektů ve vybraných lokalitách.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 7 tematických okruhů:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Přírodní obraz Země

Regiony světa

Společenské a hospodářské prostředí

Životní prostředí

Česká republika

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Do vzdělávacího předmětu zeměpis jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a Vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, s mapou a vyhledávání informací
- vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných zeměpisných termínů, symbolů a znaků
- umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme tvořivost
- podporujeme formování komplexního pohledu na zeměpis jako přírodovědný i společenskovední obor

Kompetence k řešení problému

- podněcujeme k hledání různých řešení problému a schopnosti řešení obhájit
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- dbáme na to, aby se podíleli na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení práce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do diskuse a k vhodné argumentaci
- nabízíme využití informačních a komunikačních prostředků
- zdůrazňujeme nutnost komunikace způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- vedeme k sebehodnocení
- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovíme pravidla pro práci skupiny i jednotlivce a dbáme na jejich dodržování
- umožňujeme zapojení do týmové práce při řešení obsáhlejších úkolů

Kompetence občanské

- podněcujeme respektování odlišností a přesvědčení druhých, schopnost empatie
- seznamujeme žáky s národními tradicemi a ochranou kulturního a historického dědictví
- vedeme ke znalosti základních principů environmentální problematiky a rozhodování se v zájmu ochrany přírody

Kompetence pracovní

- vedeme k úctě a ochraně životního prostředí
- vedeme k dodržování řádu v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.
- při terénní práci podporujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme k úctě k práci

ZEMĚPIS – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. ➤ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. ➤ přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy krajinné sféry, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině ➤ vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá a přiměřeně roztrídí informace z různých zdrojů ➤ používá glóbus ➤ vysvětlí a pracuje s pojmy: plán, mapa, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky měřítko mapy a výpočet skutečných vzdáleností ➤ orientuje se v zeměpisných atlasech, mapách a plánech, aktivně s nimi pracuje ➤ orientuje se a vyhledává v atlase dle zeměpisné sítě 	<p>kartografický jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní zdroje geografických informací a statistických dat ➤ kartografické produkty, jejich využití ➤ výškopis a polohopis, ➤ legenda ➤ pojmy: vrstevnice, nadmořská a relativní výška ➤ poledníky, rovnoběžky ➤ zeměpisná délka, šířka <p>geografická kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ glóbus jako model Země, jeho měřítko ➤ zeměpisné souřadnice ➤ mapa, plán – měřítko, obsah ➤ orientace v mapě a v plánu 	<p>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY</p> <p>EVM základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování - úměrně svému věku je schopen zodpovědného přístupu k biosféře, atmosféře, pedosféře, hydrosféře a k ochraně přírody <p>OSV rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí tvůrčí práci, pružnost <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí dovednosti dobré komunikace a upevňuje pozornost, soustředění a aktivní naslouchání <p>MV kritické čtení a vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí komunikační schopnost a přispívá ke schopnosti přizpůsobit se cílům týmu <p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv lidí na krajinu a životní prostředí
<p>přírodní obraz Země</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše tvar Země ➤ s pomocí glóbu 	<p>Země jako vesmírné těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Země ve Vesmíru 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. ➤ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země život lidí a organismů. ➤ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. ➤ porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. 	<ul style="list-style-type: none"> objasní postavení Slunce ve vesmíru, vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi ➤ pomocí glóbu předvede názorné otáčení Země kolem zemské osy ➤ určí délku otočení Země kolem osy a Země kolem Slunce a zhodnotí důsledky pohybu Země ➤ porozumí časovým pásmům ➤ objasní stavbu zemského tělesa ➤ vysvětlí pojmy: litosféra, zemětřesení, sopečná činnost, magma a láva, litosférická deska a její pohyby, vrásnění, kerná činnost ➤ rozlišuje vnitřní a vnější přírodní činitele ➤ vyjádří základní představu o vzniku pohoří a popíše zvětrávání ➤ rozlišuje způsoby členění zemského povrchu ➤ objasní pojmy: atmosféra, počasí, podnebí, meteorologie, pasát, monzun ➤ vymezí jednotlivé podnebné pásy ➤ vysvětlí složení atmosféry a její význam a uvede její jednotlivé vrstvy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pohyby Země – střídání ročních období, střídání dne a noci ➤ pásmový čas, časová pásma na Zemi litosféra ➤ stavba zemského tělesa ➤ litosféra, zemětřesení, sopečná činnost ➤ horotvorná činnost a zvětrávání ➤ členění zemského povrchu atmosféra ➤ složení a význam ➤ vrstvy ➤ počasí a jeho ukazatelé ➤ vítr a jeho pohyb ➤ podnebí a podnebné pásy 	
---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje a popíše ukazatele počasí ➤ vysvětlí vznik větru a jeho pravidelné proudění v atmosféře ➤ vysvětlí pojem: hydrosféra, hydrologie, oceán, moře, záliv, vodní tok, řeka, ➤ popíše oběh vody v přírodě ➤ vyhledá na mapě světa jednotlivé oceány a popíše jejich význam ➤ vysvětlí rozdíl mezi průlivem a průplavem a vyhledá na mapě světa ➤ znázorní vodní tok a jeho části od pramene k ústí ➤ rozdělení vodu z hlediska jejího rozmístění ➤ vysvětlí rozdíl mezi přírodními a umělými vodními nádržemi ➤ popíše vznik a složení půd na Zemi ➤ rozliší půdní typ a druh 	<p>hydrosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ voda na zemském povrchu ➤ voda v oběhu <p>Pedosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ půdní typ a druh 	
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní význam půdy pro život člověka ➤ vyhledá rozmístění tropických deštných pralesů, savan, pouští, polopouští, subtropické krajiny, stepí a lesostepí, lesů, tunder, polárních pustin a uvede charakteristické znaky dané oblasti, popíše základní faunu a flóru ➤ vyhledá vysoká pohoří a vysvětlí důvody měnící se krajiny v závislosti na měnící se nadmořské výšce 	<p>Biosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tropické deštné lesy ➤ savany ➤ pouště a polopouště ➤ subtropické krajiny ➤ stepi a lesostepi ➤ lesy mírného pásu ➤ tundry a polární krajiny ➤ výškové stupně v krajině 	
<p>terénní geografická výuka, praxe aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí hlavní světové strany ➤ pohybuje se v terénu podle mapy ➤ zobrazuje krajinu do jednoduchého náčrtku 	<p>cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určování hlavních světových stran ➤ pohyb podle mapy, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny 	

<p>životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. ➤ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystému (biomu). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší a popíše přírodní krajiny a kulturní krajiny ➤ vyjmenuje vnější a vnitřní krajínovorné činitele ➤ na příkladech vysvětlí poškozování krajiny a životního prostředí 	<p>krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vzhled přírodní a kulturní krajiny a jejich charakteristické znaky ➤ krajinné složky, ekosystém, biomy, ➤ funkce a vzhled krajiny ➤ vnější a vnitřní krajínovorní činitele 	
--	--	---	--

ZEMĚPIS – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu světa. ➤ lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. ➤ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států, ➤ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn nich. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje a vyhledá v atlase a na mapě světa světadílů ➤ zhodnotí geografickou polohu jednotlivých světadílů ➤ vyhledá v atlase a na mapě významné místopisné pojmy jednotlivých světadílů ➤ popíše a zhodnotí přírodní poměry jednotlivých světadílů ➤ charakterizuje obyvatelstvo jednotlivých světadílů ➤ zhodnotí hospodářský potenciál jednotlivých světadílů a lokalizuje oblasti cestovního ruchu ➤ vyhledá v atlase a na mapách vybrané státy jednotlivých světadílů ➤ podá stručný geografický přehled vybraných modelových států jednotlivých světadílů 	<p>světadíly, oceány, makroregiony světa, modelové regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ světadíly a oceány ➤ Afrika ➤ Austrálie a Oceánie ➤ Amerika ➤ Asie ➤ Antarktida a Arktida 	<p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politické mapě světa a Evropy a v příslušných atlasech - rozšiřuje si vědomosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnává společné znaky a odlišnosti evropských a mimoevropských států - poznává různé kultury <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváří si postoj k EU, k Evropě a ke světu jako globálnímu prostředí života <p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o světadílech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí komunikační schopnosti a dovednosti pro samostatné vystupování - využívá médií jako zdroj informací - uvědomuje si a vybírá si to podstatné z mediálních informací <p>EVM</p>

			<p>lidské aktivity a problémy ŽP</p> <ul style="list-style-type: none"> - úměrně svému věku je schopen zodpovědného přístupu k biosféře a k ochraně přírody
<p>společenské a hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa ➤ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel ➤ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje ➤ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit ➤ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků ➤ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá počet obyvatel v současném světě a určí nejpočetnější státy ➤ vyhledá nejhustěji zalidněná území na Zemi a nedotčené oblasti Země ➤ vysvětlí pojmy emigrace a imigrace ➤ rozlišuje základní rasy, lokalizuje hlavní světové jazyky a jejich územní rozšíření ➤ rozčlení obyvatelstvo podle socioekonomických znaků ➤ rozlišuje sídla podle velikosti ➤ posoudí funkci měst ➤ zhodnotí význam zemědělství, popíše různé druhy zemědělství ➤ s pomocí map vyhledá hlavní zemědělské oblasti světa ➤ zhodnotí význam rybolovu a vyhledána mapách hlavní rybolovné oblasti ➤ rozlišuje základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví ➤ rozlišuje nerostné suroviny dle jejich využití 	<p>obyvatelstvo světa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ počet obyvatel v současném světě a nejpočetnější státy ➤ nejhustěji zalidněná území na Zemi a nedotčené oblasti Země ➤ emigrace, imigrace ➤ základní rasy ➤ hlavní světové jazyky ➤ obyvatelstvo podle socioekonomických znaků ➤ sídla podle velikosti ➤ funkce měst <p>světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ světové zemědělství ➤ hlavní zemědělské oblasti světa ➤ rostlinná výroba ➤ živočišná výroba ➤ rybolov ➤ světová průmyslová výroba ➤ těžební a energetický průmysl ➤ zpracovatelský průmysl ➤ doprava ➤ služby obyvatelstvu 	<p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politických a tematických mapách světa a v atlase - porovnává evropské a mimoevropské státy, nachází společné znaky a odlišnosti <p>EVM</p> <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si dopad činnosti lidí na životní prostředí <p>OSV</p> <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně naslouchá, rozvíjí dovednosti komunikace ve skupině

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvažuje problémy spjaté s těžebním i energetickým průmyslem ➤ rozlišuje základní odvětví zpracovatelského průmyslu ➤ rozlišuje dopravu podle funkce, podle druhu dopravního prostředku ➤ zhodnotí význam služeb ➤ rozlišuje typy cestovního ruchu a zhodnotí význam pro hospodářství ➤ na mapách vyhledá hlavní světové oblasti cestovního ruchu ➤ porovná státy světa na základě podobných a odlišných znaků (poloha, rozloha, tvar území, počet obyvatel, svrchovanost, státní zřízení, vnitřní uspořádání, politický systém, hospodářská vyspělost a úroveň) ➤ uvede názvy hlavních mezinárodních organizací ➤ vyhledá nově vzniklé státy koncem 20. století a počátkem 21. století 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cestovní ruch a rekreace regionální společenské, politické a hospodářské útvary ➤ politická mapa současného světa ➤ příklady rozdělení na menší územně správní celky ➤ mezinárodní organizace ➤ nové státy na mapě světa 	
--	--	---	--

ZEMĚPIS – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>regiony světa - Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu světa. ➤ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. ➤ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. ➤ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje a vyhledá v atlase Evropu a její regiony ➤ zhodnotí geografickou polohu, a členitost Evropy ➤ vyhledá v atlase a na mapě významné místopisné pojmy ➤ popíše a zhodnotí přírodní poměry Evropy ➤ charakterizuje obyvatelstvo Evropy ➤ zhodnotí hospodářský potenciál ➤ vyhledá jednotlivé státy Evropy, určí jejich hlavní a další významná města, popíše geografickou polohu ➤ podá stručný geografický přehled vybraných modelových států 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přírodní podmínky ➤ obyvatelstvo ➤ hospodářství ➤ EU <p>Regiony Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Východní Evropa ➤ Jihovýchodní Evropa ➤ Severní Evropa ➤ Jižní Evropa ➤ Západní Evropa ➤ Střední Evropa 	<p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politické mapě světa a Evropy a v příslušných atlasech - rozšiřuje si vědomosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnává společné znaky a odlišnosti evropských a mimo evropských států - poznává různé kultury - rozvíjí vědomosti potřebné pro porozumění odlišností mezi národy - rozvíjí samostatné uvažování a využívá znalostí o EU <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváří si postoj k EU, k Evropě a ke světu jako globálnímu prostředí života <p>MV</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o světadílech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí komunikační schopnosti a dovednosti pro samostatné vystupování

			<ul style="list-style-type: none"> - využívá médií jako zdroj informací - uvědomuje si a vybírá si to podstatné z mediálních informací
--	--	--	--

ZEMĚPIS – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům ➤ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ➤ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států ➤ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí zeměpisnou polohu ČR v rámci Evropy a celého světa ➤ vymezí rozlohu, tvar a hranice ČR v evropském kontextu ➤ rozpozná a vyjmenuje významné geomorfologické a hydrologické útvary v ČR a ukáže je na mapě ➤ uvede nejznámější chráněná území přírody v ČR (NP), lokalizuje je na mapách a objasní jejich důležitost ➤ porovná klima jednotlivých klimatologicky odlišných regionů ČR, vysvětlí příčiny rozdílů ➤ hodnotí jednotlivé typy a druhy půd vyskytující se v ČR v souvislosti s jejich lokalizací ➤ hodnotí lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeměpisná poloha ČR v rámci Evropy a v rámci světa ➤ rozloha, tvar a hranice ČR ➤ geomorfologie ČR – nejznámější pohoří, nížiny, jejich lokalizace v rámci ČR ➤ hydrologie – významné řeky, přehradní nádrže, rybníky, jezera, podzemní voda v ČR ➤ klimatologie ČR – rozdíly v klimatu jednotlivých oblastí, příčiny rozdílů ➤ pedologie – typy a druhy půd vyskytující se v jednotlivých oblastech ČR ➤ obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry 	<p>EGS jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v atlasech a tematických mapách ČR <p>MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí komunikační schopnosti a dovednosti pro samostatné vystupování - využívá médií jako zdroj informací - uvědomuje si a vybírá si to podstatné z mediálních informací <p>EVM lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se komunikovat o problémech životního prostředí,

<ul style="list-style-type: none"> ➤ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států ➤ lokalizuje na mapách, stručně charakterizuje jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ➤ určí zeměpisnou polohu v rámci kraje, České republiky i Evropy ➤ vyjmenuje kritéria pro vymezení Pardubického kraje ➤ zhodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry Pardubic a možnosti dalšího rozvoje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství ➤ transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady ➤ hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu <p>regiony České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ územní jednotky státní správy a samosprávy ➤ krajské členění ➤ kraj místního regionu <p>místní region</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeměpisná poloha Pardubic, kritéria pro vymezení Pardubic a Pardubického kraje ➤ základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika Pardubic a Pardubického kraje důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) 	<p>vyjadřovat a obhajovat své názory</p>
<p>terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ plánuje trasu, dopravu a obsah výletu ➤ popisuje jednotlivá místa v Pardubickém kraji ➤ charakterizuje dané oblasti na základě zjištěných informací, které třídí a zpracovává 	<p>cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ exkurze v rámci projektu „Poznáváme Pardubický kraj“ 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ plánování výletů v rámci ČR za použití dostupných informací z různých informačních zdrojů 	
<p>životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich obnovitelnosti a vyčerpatelnosti ➤ poukáže na nebezpečí nedostatku přírodních zdrojů a na nebezpečí jejich znečištění ➤ posoudí vliv kvality životního prostředí na zdraví obyvatelstva 	<p>vztah příroda a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přírodní zdroje z hlediska jejich obnovitelnosti a vyčerpatelnosti ➤ globální, ekologické a environmentální problémy lidstva ➤ ochrana životního prostředí 	

4.10 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

- buduje žákův pozitivní postoj ke kultuře a umění
- rozvíjí žákovu osobnost a talent
- umožňuje seberealizaci žáka – tvořivost
- působí na jeho emoce
- rozvíjí žákovo vnímání
- učí žáka zaujímat postoje k hodnotám vnějšího světa
- podporuje rozvoj schopnosti nonverbální komunikace
- učí ho objevovat užitečnost světa fantazie
- vede žáka k uplatnění teoretických poznatků v praxi
- pomáhá mu získávat nové dovednosti
- učí žáka vážit si práce vlastní i práce druhých
- učí ho rozpoznávat kvalitu uměleckého díla
- poukazuje na vazby mezi různými druhy umění
- umožňuje žákovi chápat umění jako nedílnou součást běžného života jedince a upozorňuje na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na historické souvislosti a proměny umělecké tvorby

Vzdělávací oblast Umění a kultura obohacuje žákův pohled na svět. Umožňuje mu chápat umění jako nedílnou součást běžného života. Podílí se na utváření žákova pozitivního postoje ke kultuře a umění, upozorňuje ho též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Upozorňuje na vazby mezi různými druhy umění. Učí ho rozpoznávat kvalitu uměleckého díla, vážit si práce vlastní i druhých a zaujímat postoje k hodnotám vnějšího světa. Tato oblast rozvíjí žákovu osobnost a talent, jeho tvořivost. Umožňuje mu seberealizovat se. Zároveň působí na rozvoj žákova vnímání a emocionálního cítění. Učí ho čerpat inspiraci ze světa fantazie. Umožňuje žákovi jiné než pouze racionální poznávání světa. Pomáhá mu získávat nové dovednosti a teoretické poznatky a uplatňovat je v praxi. Podporuje rozvoj nonverbální komunikace. Nabídka okruhů, forem a technik práce je pouze orientační a každý z vyučujících si ji může upravit podle svých představ.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Šikovní ruce** (v tomto předmětu se propojují oblasti Umění a kultura a Člověk a svět práce)

4.10.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován v 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Předmět Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebněvýchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Hudební výchova žáka ovlivňuje, rozvíjí jeho osobnost a především jeho hudebnost. Upozorňuje na společenské funkce hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně je vede k jejich rozlišení. Seznamuje žáky s národní hudební kulturou a kulturou jiných zemí. Zdůrazňuje schopnost hudebního umění minulosti i dneška působit na člověka emocionálně. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních (práce s hlasem), instrumentálních (hry na jednoduché hudební nástroje), hudebně pohybových (tanec, gesta) a poslechových činností (vnímání, interpretace, rozpoznávání žánru) k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako prostředku komunikace. Umožňuje žákům hudebně se realizovat a vyjádřit tak své pocity. Hudební výchova prolíná do pravidelných modlitebních chvil.

Do vzdělávacího předmětu hudební výchova jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a Vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k celoživotnímu zájmu o hudbu a kulturu jako takovou
- učíme ho v širších souvislostech vyhledávat a třídit informace s hudební tematikou, rozumět a využívat hudební terminologii

Kompetence k řešení problému

- posilujeme žákovu sebedůvěru při aktivních hudebních činnostech
- vedeme k tvořivosti při vokálních i instrumentálních činnostech

Kompetence komunikativní

- poskytujeme žákovi možnost komunikovat s Bohem formou chval
- učíme žáka formulovat vlastní myšlenky a názory, naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně a slušně na ně reagovat, zapojovat se do diskuze, obhajovat vlastní názor a vhodně argumentovat
- pracujeme s různými typy textů, notových a obrazových materiálů a záznamů
- poukazujeme na to, že hudba je možným prostředkem komunikace mezi lidmi i národy

Kompetence sociální a personální

- vytváříme podmínky pro to, aby žák v rámci společného zpěvu a hry cítil sounáležitost s ostatními
- dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společně stanovená pravidla
- vedeme ho ke spolupráci s ostatními a učíme ho oceňovat práci druhých
- učíme ho tolerantnímu přístupu vůči druhým, motivujeme ho pochvalou, posilujeme jeho sebevědomí

Kompetence občanské

- vedeme žáka k vytvoření kladného vztahu ke kulturním a historickým hodnotám, k uměleckým dílům
- snažíme se rozvíjet jeho smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- při praktických hudebních činnostech se učíme správně zacházet s hudebními nástroji a materiály
- dodržujeme při tom stanovená pravidla
- využíváme znalosti z jiných oborů, učíme se hledat souvislosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 1. období (1. – 3. ročník)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesněv jednohlase ➤ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ➤ rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<p>vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ➤ hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4, 4/4taktu ➤ intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových tóninách, hudební hry ➤ záznam vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (př. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písni, notový zápis jako opora při realizaci písni <p>instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hra na hudební nástroje – reprodukce motivů a jednoduchých skladbiček pomocí Orffových nástrojů a zobcových fléten ➤ rytmizace, melodizace a hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písni, 	<p>vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvuky a tóny ➤ zvuky v přírodě ➤ zvuky různých předmětů (př. píseň Muzikantská rodina) ➤ hlasová výchova - postoj, dýchání, výslovnost (říkanky, jazykolamy) ➤ metronom (př. poslech Joseph Haydn – Hodiny) ➤ pomalé a rychlé tempo - ukolébavka (př. Dobrú noc, poslech) veselá písnička (př. Holka modrooká) ➤ změna rytmu v písni (př. Masožravá kytka a cvrček) ➤ melodie klesající, stoupající ➤ (př. Sedí liška pod dubem, Kočka leze dírou) ➤ opěrné písni (1. – 5. stupeň) ➤ dynamika (piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo) ➤ koledy ➤ hudební hry: hudební otázka - odpověď, rytmizace a melodizace říkadel, ozvěna ➤ vysoké a hluboké tóny ➤ délka not (nota půlová, čtvrt'ová, osminová) 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopnosti poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí cvičení smyslového vnímání, řeší problém <p>psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěvem a hudebními činnostmi trénuje pozitivní naladění mysli <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - melodizuje, rytmizuje, vytváří doprovody <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pečuje o pěkné mezilidské vztahy <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si řeč těla, řeč zvuku, cvičí se v aktivním naslouchání - učí se komunikovat s Bohem skrze chvály a uctívání <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření hierarchie hodnot-prací s hudebním materiálem, rozborem příčin vzniku hudebního díla, přiblížením charakterových vlastností skladatele, si žák utváří vlastní žebříček hodnot <p>VDO</p> <p>občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s hudbou různorodých skupin, národů

	<p>hudební doprovod písní, hudební hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmu jednoduchého motivu <p>hudebně - pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem (pohybový a taneční doprovod písně) ➤ taktování ➤ orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách ➤ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace <p>poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kvality tónu – délka, síla, barva, výška ➤ hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, barva, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, dynamické změny v hudebním proudu ➤ hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; ➤ hudební styly a žánry – pochod, hudba taneční, ukolébavka apod. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pomlky (osminová, čtvrtová, půlová) <p>instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává hudební nástroje (bicí, dechové, smyčcové) ➤ poslech skladby na poznávání hudebních nástrojů ➤ výroba vlastních rytmických hudebních nástrojů ➤ Orffovy nástroje ➤ použití Orffových nástrojů při doprovodu písní ➤ barva tónu ➤ zápis rytmu, rytmický doprovod písně ➤ zápis not c1 – g1 (př. hra Ztracené noty) ➤ notová osnova, houslový klíč, repetice, dvojčára <p>hudebně – pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hra na tělo ➤ pohybový doprovod písní ➤ utváření pohybové paměti (př. hra na zrcadlo, pantomima) ➤ pohybové písně (př. Hlava, ramena, Kdo jsi kamarád, Vezmeme se za ruce, Muž moudrý, atd.) ➤ taktování dvoudobého taktu 	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí chval a uctívání poznává a prohlubuje vztah s Bohem a vytváří si žebříček hodnot v životě
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je hudba, proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybové vyjádření při chválách a uctívání <p>poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádření pocitu z hudby (poslech př. Antonio Vivaldi - Čtvero ročních období) ➤ Státní hymna (František Škroup: Kde domov můj) ➤ Jakub Jan Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) ➤ malování hudby (př. W. A. Mozart: Malá noční hudba) ➤ rozpoznání zvuků různých předmětů (př. poslech Bohuslav Martinů: Kuchyňská revue) ➤ hudební žánry (př. poslech ukolébavky: B. Flies: Princi můj maličký, spi, př. tance: A. Dvořák: Slovanský tanec) ➤ seznámení s hudebními skladateli: Bedřich Smetana, Bohuslav Martinů, Antonín Dvořák, Leoš Janáček (př. poslech Příhody lišky Bystroušky), současní skladatelé (př. Jaroslav Uhlíř, Jiří Stivín atd.) 	
--	---	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. období (4. a 5. ročník)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not ➤ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby ➤ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<p>vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tónu), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ➤ hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4taktu ➤ dvojhlas a vícehlas – kánon, lidový dvojhlas ➤ intonace a vokální projev- diatonické postupy v dur a moll, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) ➤ záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně <p>instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hra na hudební nástroje – reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře a zobcových fléten ➤ rytmicizace, melodizace a hudební improvizace – hudební 	<p>vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ intonace pomocí opěrných písní <ol style="list-style-type: none"> 1. stupeň Kočka leze dírou 2. stupeň Dívča, dívča 3. stupeň Maličká su 4. stupeň Oči, černé oči 5. stupeň To je zlaté posvícení 6. stupeň Ach není tu není 8. stupeň Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku ➤ seznámení se solmizačními slabikami (DO, RE, MI, FA, SOL, LA, SI, DO) ➤ notopis – šestnáctinová nota ➤ oktáva – malá, jednočárkovaná, dvoučárkovaná ➤ akord C dur, G dur (akordové značky – př. kytara) ➤ stupnice C dur, G dur ➤ staccato, legato ➤ tónika, dominanta ➤ pomlka půlová ➤ dynamika - crescendo a decrescendo ➤ rytmické ostinato (př. píseň Išla Marina) ➤ synkopy („pantáta“) 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopnosti poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí cvičení smyslového vnímání, řeší problém <p>psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěvem a hudebními činnostmi trénuje pozitivní naladění mysli <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - melodizuje, rytmizuje, vytváří doprovody <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pečuje o pěkné mezilidské vztahy <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si řeč těla, řeč zvuku, cvičí se v aktivním naslouchání - učí se komunikovat s Bohem skrze chvály a uctívání <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření hierarchie hodnot- prací s hudebním materiálem, rozbořením příčin vzniku hudebního díla, přiblížením charakterových vlastností skladatele, si žák utváří vlastní žebříček hodnot <p>VDO</p> <p>občanská společnost a škola</p>

<p>➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>doprovod, přede hry, mezihry, dohry, hudební hry, jednoduchá písňová forma</p> <p>➤ záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby</p> <p>hudebně pohybové činnosti</p> <p>➤ taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p> <p>➤ pohybové vyjádření hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků</p> <p>➤ orientace v prostoru</p> <p>poslechové činnosti</p> <p>➤ kvality tónu</p> <p>➤ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord</p> <p>➤ hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, metrické, harmonické, dynamické změny v hudebním proudu</p> <p>➤ hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>➤ hudební styly a žánry – hudba taneční apod.</p>	<p>➤ posuvky (křížky, béčka) – předznamenání</p> <p>➤ zpěv kánonu (př. Přátelství je jako zlatá brána), dvojhlasu</p> <p>➤ hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, dokončení melodie)</p> <p>instrumentální činnosti</p> <p>➤ hudební a rytmický doprovod písní,</p> <p>➤ tvorba předeher, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písňohudebně vyjadřovací prostředky</p> <p>➤ koncert - dva významy (př. Čajkovskij - klavírní koncert b moll)</p> <p>➤ forma a-b-a, (př. Ach, není tu, není)</p> <p>hudebně pohybové činnosti</p> <p>➤ taktování $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$</p> <p>➤ pohybový doprovod zvolené písně nebo znějící hudby</p> <p>➤ rytmické a taneční hry (př. rytmický řetěz, zrcadlo, pantomima)</p> <p>➤ jednoduché lidové tance (př. valčík, polka, mazurka)</p> <p>➤ tempová označení skladeb (př. allegro, andante)</p> <p>➤ dynamická znaménka – pp, p, mf, f, ff</p> <p>poslechové činnosti</p>	<p>– pracuje s hudbou různorodých skupin, národů</p> <p>– pomocí chval a uctívání poznává a prohlubuje vztah s Bohem a vytváří si žebříček hodnot v životě</p>
---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace ➤ interpretace hudby – slovní vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje nástrojové skupiny (dřevěné dechové, žesťové dechové, bicí, strunné smyčcové, drnkací, úderné) ➤ pozná poslechem rozdíl mezi durovým a mollovým akordem či písničkou ➤ pozná poslechem rozdíl mezi celým tónem a půltónem ➤ rozliší píseň lidovou a umělou ➤ variace (př. W. A. Mozart: Variace na francouzskou lidovou píseň) ➤ rondo (hudební forma A B A C A D) ➤ rozpozná hudební nápad ➤ metronom (př. Beethoven – Symfonie č. 8) ➤ komorní hudba ➤ Vánoce v hudbě – (př. J. J. Ryba pastorely) ➤ koledy ➤ partitura, ➤ hudební formy a-b, a-b-a, ➤ indiánská hudba ➤ Bedřich Smetana: Vltava ➤ Jaroslav Ježek Bugatti step ➤ zajímavosti o hudebních skladatelích (př. Ludvig van Beethoven, Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Jakub Jan Ryba, Bedřich 	
--	--	--	--

		Smetana, Antonín Dvořák) a současných skladatelích, hudebních skupinách	
--	--	---	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – (6. – 9. ročník)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá a rozvíjí své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➤ uplatňuje již dříve nabyté pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu. ➤ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ➤ dokáže ocenit kvalitní hudební projev druhého člověka ➤ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností tóny a různé hudební motivy, témata i části skladeb, jednoduše improvizuje, transponuje melodie z nezpěvné polohy do zpěvné, vytváří a volí jednoduché doprovody ➤ orientuje se v notovém zápisu písní i skladeb různých hudebních žánrů a stylů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně dýchá, nasazuje tón, frázuje ➤ zpívá legato, staccato, scat, falzet ➤ jednohlas, jednoduchý dvojhlas (Já, písnička I.), rozpozná počet hlasů v ukázce ➤ rozpozná durovou a mollovou tóninu, její náladu dokáže vyjádřit slovy ➤ vytleská, vybubnuje, deklamuje zadaný rytmický úsek (zkouší rapovat), vyjádří svoji náladu rytmem, hrou na tělo ➤ vyzná se v notovém zápisu a dokáže se podle něj řídit – zná noty, rozpozná takt, ví, co je repetice, da capo al fine, fine ➤ reprodukuje předebrané tóny a kratší melodické úseky, dokáže převést tóny z nezpěvné polohy do své zpěvné ➤ učí se vnímat a oceňovat práci a zpěv ostatních (kánon), učí se stavbu a práci hlasivek, rozdělení pěveckých hlasů ➤ zná hudební žánry využívající zpěv - opera, opereta, muzikál, rocková opera 	<p>vokální činnosti zásady pěvecké hygieny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, náprava hlasové nedostatečnosti, jednohlasý a vícehlasý zpěv, techniky vokálního projevu v teorii i jejich individuálním využití při zpěvu. <p>intonace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ durové a mollové tóniny <p>hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukce rytmických etud, odhalování vzájemných souvislostí v hudebních dílech <p>orientace v notovém záznamu melodie rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukce tónu, krátkých melodických celků, převádění melodie z nezpěvné melodie do zpěvné <p>reflexe vokálního projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pěvecký projev vlastní i ostatních, transpozice melodie <p>teoretické znalosti</p>	<p>OSV psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevuje dopad poslechu hudby na duševní zdraví člověka <p>VDO občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjistí a uvědomí si úlohu Čechů v historii - zařadí osobnosti české kultury <p>MV tvorba mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí pracovat s různými zdroji informací (práce s PC, orientace v katalogu...) – vnímá autora mediálních sdělení - hledá, získává, zpracovává a předává informace získané z různých zdrojů - etnický původ

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ví, co je árie, recitativ, libreto, operní předehra, ➤ návštěva VČ divadla ➤ zkouší vymyslet vlastní rytmický doprovod k lidovým i umělým písním ➤ skládá vlastní melodie v aplikaci v mobilním telefonu ➤ ví, co je partitura, orientuje se v ní 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ teoretické poznatky o lidském hlasu ➤ pojmy lidová a umělá píseň, odliší předvětí a závětí 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá hru na nástroje z Orffova instrumentáře, vytváří jednoduché doprovody písní ➤ vyjadřuje své myšlenky, nálady a pocity pomocí hry na Orffovy nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tančí polku, valčík, mazurku, kankán... ➤ ukázka standardních tanců, latinskoamerických, orientálních, disko 	<p>instrumentální činnosti hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukce melodických motivu, témat, vlastní nástrojová improvizace s využitím Orffových nástrojů a počítače ➤ záznam hudby – noty, notační programy <p>teoretické znalosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná podle zvuku, obrázku hudební nástroje, zná obsazení symfonického orchestru a jiných menších těles ➤ dokáže vysvětlit rozdíl mezi vokální a instrumentální, symfonickou a komorní hudbou 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná některé z tanců různých stylových období, volí vhodný hudebně pohybový doprovod, tance - základní krokové variace ➤ na základě individuálních hudebních schopností a 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže poslouchat a soustředit se na reprodukovanou hudbu všech hudebních stylů ➤ rozpozná hudební styly umělé a neumělé hudby – popíše jejich znaky, význam pro společnost 	<p>pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění ➤ vyjádření hudební sémantiky díla ➤ orientace v prostoru – památné uchování a reprodukce pohybu 	

<p>pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umělecké slohy – jejich charakteristika, životy nejvýznamnějších představitelů 	<p>prováděných při tanci a pohybových hrách</p> <p>teoretické znalosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ takt polky, valčíku při tanci a pohybu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá hudebně výrazové prostředky a charakteristické prvky, chápe jejich význam v hudbě, přijímá hudební dílo jako logicky utvářený celek ➤ dokáže k němu zaujmout vlastní postoj, slovně jej charakterizovat ➤ orientuje se v hudební historii, dokáže rozeznat dílo podle charakteristických prvků slohových období, porovnává jeho slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyzná se v hudebních nosičích, jejich kvalitě, přehrávačích, médiích – rozhlas, televize, nahrávací studia ➤ rozeznává reprodukční techniky ➤ navštíví nahrávací studio 	<p>poslechové činnosti</p> <p>orientace v hudebním prostoru a analýza hudebních děl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odhalení výrazových prostředků, významných sémantických prvků (zvukomalba, pohyby melodie) důležitých pro pochopení hudebního díla <p>hudební dílo a autor</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost). <p>znalosti teoretické</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům ➤ způsoby hudebního záznamu <p>interpretace znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní charakteristika hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	

4.10.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je vyučován v 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	1	1

Předmět Výtvarná výchova je vyučována pouze na druhém stupni. Na prvním stupni je obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova sloučen s obsahem oboru Člověk a svět práce v předmětu Šikovné ruce, jež je zpracován níže.

Výtvarná výchova přivádí žáky k aktivaci smyslového vnímání, k estetickému citění a rozumovému i citovému hodnocení skutečností a jevů. Tvořivými činnostmi umožňuje prohloubení prožitku poznávání. Rozvíjí smyslovou citlivost žáků a uplatňuje jejich subjektivitu. Upozorňuje je též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Učí žáka zacházet s linií, barvou, tvarem, poznávat jejich vlastnosti v ploše a prostoru. Seznamuje ho se základními výtvarnými postupy, materiály a nástroji a s jejich vyjadřovacími možnostmi. Pěstuje u žáků vztah k výtvarné kultuře, navazuje hlubší kontakty s uměním prostřednictvím výtvarných činností. Žák získává možnost vyjádřit své pocity a prožitky výtvarně a sdílet je s ostatními. Učí se výtvarně utvářet své okolí.

Do vzdělávacího předmětu výtvarná výchova jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a Vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- pěstujeme u žáků estetické citění a vkus
- seznamujeme je se znaky výtvarných uměleckých slohů a s význačnými umělci
- učíme žáky inspirovat se od druhých

Kompetence k řešení problému

- nabízíme žákovi různé náměty k řešení rozličných situací, pomáháme mu při výběru řešení
- při diskuzi poukazujeme na zlepšení, motivujeme žáky pochvalou, prezentujeme žakovské práce
- posilujeme žákovi sebedůvěru, navrhuje mu možné postupy, které by vedly ke zdárnějšímu výsledku jeho práce
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování, seznamujeme je s ilustracemi v dětských knihách
- využíváme jejich propojení s literární výchovou a čtením
- povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli přiměřenou formou vyjádřit své názory
- nabízíme jim vizuálně obrazná vyjádření jako možný prostředek komunikace

Kompetence sociálně personální

- dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společně stanovená pravidla
- vedeme ho ke spolupráci s ostatními a učíme ho oceňovat práci druhých
- učíme ho tolerantnímu přístupu vůči druhým, motivujeme ho pochvalou, posilujeme jeho sebevědomí

Kompetence občanské

- seznamujeme ho s kulturním a historickým dědictvím, poukazujeme na jeho hodnoty
- volíme takové výtvarné činnosti, které jsou šetrné k životnímu prostředí, třídíme odpad

Kompetence pracovní

- vytváříme základní pracovní návyky, stanovujeme pravidla bezpečnosti při práci
- zapojujeme žáky do výzdoby třídy a školy

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<p>rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření <p>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních a dramatických) <p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>ve světě přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ barvy přírody (míchání studených a teplých barev) ➤ přírodniny – ovoce, zelenina, plody, listy, houby... ➤ otisky přírodnin ➤ šklebící se dýně, girlanda s dýněmi ➤ stromové inspirace ➤ živočichové – veselá housenka ➤ veselé deštníky – počasí ➤ zasněžené domečky ➤ námraza ➤ Ledoví muži <p>naš svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jak bylo o prázdnách ➤ bludiště a labyrinty ➤ Vánoce – kouzlení s papírem, přání ➤ co u nás voní na Vánoce ➤ štedrovečerní kapr ➤ ozdoby ➤ Velikonoce- malovaná vajíčka ➤ Přání 	<p>OSV</p> <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> – vede k objevování sebe sama a okolního světa, k porozumění sobě samému a druhým <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> – vede k uvědomování si různosti lidí, jejich názorů, přístupů k řešení problému <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – vede k chápání umění jako prostředku komunikace <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni – vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, různosti lidí, názorů, přístupu k řešení problémů <p>VDO</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Karnevalové masky ➤ Obal na knihu ➤ Záložka do knihy ➤ Ohňostroj nad městem ➤ Den matek – tkané papírové srdíčko jako ozdoba do květináče ➤ dárky pro prvňáčky - papírová zvířátka ➤ předměty kolem nás (koláž) ➤ tužky rostou na tužkovníku ➤ robot (asambláž) ➤ snowboardy 	<p>občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
<p>uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu ➤ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hračky, objekty, ilustrace textů ➤ volná malba, sochařství, plastika, ➤ animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ➤ vizualizované dramatické akce, komunikační grafika ➤ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulace s objekty ➤ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celků vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) ➤ reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Den matek – tkané papírové srdíčko jako ozdoba do květináče ➤ dárky pro prvňáčky - papírová zvířátka ➤ předměty kolem nás (koláž) ➤ tužky rostou na tužkovníku ➤ robot (asambláž) ➤ snowboardy <p>člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ portrét ➤ monogram ➤ totem ze jména ➤ svět ➤ můj souseď <p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dlouhodobé a krátkodobé projekty ➤ individuální práce, kolektivní práce ➤ práce v terénu <p>techniky práce kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kresba tužkou, kresba rudkou, kresba uhlem ➤ perokresba, kresba dřívkem, kresba štětcem, kresba fixy 	<p>MKV etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou <p>EVM ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k vnímání zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí <p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí
<p>ověřování komunikačních účinků</p>	<p>osobní postoj v komunikaci</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jeho utváření a zdůvodňování důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ➤ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ➤ prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace <p>proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	<p>malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu <p>grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rytá kresba, odkrývaná technika na voskovém podkladu ➤ monotyp, protisk, hra s otisky ➤ tisk z šablon, tisk z koláže, slepotisk, linoryt, suchá jehla ➤ počítačová grafika ➤ plastická a prostorová tvorba <ul style="list-style-type: none"> ○ papír, sádra, modelína ○ stavebnicové prvky, technické prvky, průmyslové odpady, přírodní prvky ○ soudobé výtvarné postupy- nové nástroje, soudobé výtvarné materiály, netradiční výtvarné postupy 	
--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality ➤ textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření <p>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádření vztahu, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních a dramatických) 	<p>ve světě přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přirozené a umělé ekosystémy, cizokrajné ekosystémy (oceán, poušť, savana, tundra...) ➤ přírodniny – řezy ➤ herbář ➤ proměny v ročních obdobích ➤ dopis přírodě ➤ prales ➤ masožravé rostliny, orchideje ➤ Země, planeta života (vznik nových kontinentů, mapy...) ➤ pohádka o vzniku Země ➤ ZOO ➤ plazi ➤ ptáci <p>člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ bytosti z mýtu (Mínotauros, bludiště – rád ve výtvarné geometrii, Ariadnina nit, Babylonská věž, Noemova archa...) ➤ pohled do davu lidí ➤ jméno jako totem ➤ sportovci, sporty 	<p>OSV</p> <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k objevování sebe sama a okolního světa, k porozumění sobě samému a druhým <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k uvědomování si různosti lidí, jejich názorů, přístupů k řešení problému <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k chápání umění jako prostředku komunikace - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni - vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problému <p>EVM</p> <p>ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře,

	<p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama ➤ výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ i z hezké dívky se může stát čarodějnice ➤ zobrazování chuťových vjemů (kyselost citronu...) ➤ cukrárna ➤ komunikace – když se hádáme 	<p>vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k vnímání zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
<p>uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu ➤ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hračky, objekty, ilustrace textu ➤ volná malba, sochařství, plastika, ➤ animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ➤ vizualizované dramatické akce, komunikační grafika ➤ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulace s objekty ➤ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celků vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>	<p>náš svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ilustrace, ilustrátoři ➤ výroba dekorativních papírů ➤ vlašťovky (otisky, prostorové práce) ➤ zkáza Titaniku (comics) ➤ hra na restaurátory ➤ vlastnosti věcí, věci všedního dne ➤ zobrazení hranatých předmětů – perspektiva ➤ zvuky hudebních nástrojů ➤ autíčka ➤ kde mě bota tlačí ➤ Vánoce – přání ➤ barevné vánoční ladění ➤ dárečky vlastní výroby ➤ ozdoby ➤ vizovické pečivo ➤ čas vánočních svíček ➤ svícny ➤ Velikonoce – malovaná vajíčka ➤ přání ➤ Den matek – dekorace 	<p>vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje modelové příklady jednání z hlediska životního prostředí <p>EGS</p> <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) ➤ reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dárky pro prvňáčky – papírová zvířátka ➤ umění Velkomoravské říše, románské umění, gotika, renesance <p>techniky práce</p> <p>kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kresba tužkou, kresba rudkou, kresba uhlem ➤ perokresba, kresba dřívkem, kresba štětcem, kresba fixy 	
<p>ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ➤ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ➤ prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace <p>proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	<p>malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu <p>grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rytá kresba, odkrývaná technika na voskovém podkladu ➤ monotyp, protisk, hra s otisky ➤ tisk z šablony, tisk z koláže, slepotisk, linoryt, suchá jehla ➤ počítačová grafika <p>plastická a prostorová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ papír, sádra, modelína ➤ stavebnicové prvky, technické prvky, průmyslové odpady, přírodní prvky soudobé výtvarné postupy - nové nástroje, soudobé výtvarné materiály, netradiční výtvarné postupy 	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality ➤ textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření <p>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních 	<p>ve světě přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podzemní zátiší ➤ krajina (letecký pohled na krajinu, omezený krajinný motiv – blízká krajina, zákoutí s několika archit.detaily - proměna krajiny podle naší nálady - omezená barevnost, krajina mých snů) ➤ přírodní náměty (dřevo, kůra – písmo lesa, tkáně rostlin, schránky mořských živočichů) ➤ savci (vytváření vlastního zvěrokruhu) <p>člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ člověk ve výtvarném umění, ➤ člověk v zrcadle dějin ➤ stavba a funkce těla ➤ pohybové studie lidské postavy, vyjádření základních proporcí postavy ➤ zobrazování detailů lidského obličej - oko, ústa, nos, ucho ➤ oko – do srdce okno ➤ portrét ➤ rodokmen 	<p>OSV</p> <p>sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k poznání sobě samému a druhým <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k objevování sebe samého a okolního světa <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k sebepoznání, já, moje postoje a vztahy, moje chování k ostatním lidem <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti <p>MV</p> <p>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <ul style="list-style-type: none"> - umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich - umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů <p>stavba mediálních sdělení</p>

	<p>uměleckých druhů (hudebních a dramatických)</p> <p>smyslové účinky vizuálně o razných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybledlé vzpomínky ➤ ruce (ruka člověka a mimozemšťana, co o mne prozradí moje ruka, otisk mého palce) ➤ mediální hvězdy (plakát, vstupenka, přebal CD) ➤ oblečení z netradičních materiálů, šperky, netradiční líčení ➤ móda ➤ komunikace (písmo, mobilní telefony, dopisy; když se hádáme) 	<ul style="list-style-type: none"> - přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
<p>uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu ➤ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických 	<p>typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hračky, objekty, ilustrace textu ➤ volná malba, sochařství, plastika, ➤ animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ➤ vizualizované dramatické akce, komunikační grafika ➤ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulace s objekty ➤ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celků vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>	<p>naš svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cesty – naše třída, naše čtvrt' ➤ deska pro stolní hry ➤ logo ➤ značka ➤ reklamní leták ➤ radostná událost všedního dne ➤ období baroka, klasicismu, romantismu ➤ Vánoce – přání ➤ barevné vánoční ladění (výzdoba) ➤ dárečky vlastní výroby ➤ ozdoby ➤ vizovické pečivo ➤ čas vánočních svíček ➤ svícny ➤ Svatý Valentýn ➤ přání, dárky 	

<p>souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) ➤ reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Velikonoce- malovaná vajíčka ➤ přání ➤ Den matek – dekorace ➤ dárky pro prvňáčky – papírová zvířátka <p>techniky práce</p> <p>kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kresba tužkou, kresba rudkou, kresba uhlem ➤ perokresba, kresba dřívkem, kresba štětcem, kresba fixy <p>malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu <p>grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rytá kresba, odkrývaná technika na voskovém podkladu ➤ monotyp, protisk, hra s otisky ➤ tisk z šablon, tisk z koláže, slepotisk, linoryt, suchá jehla ➤ počítačová grafika <p>plastická a prostorová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ papír, sádra, modelína ➤ stavebnicové prvky, technické prvky, průmyslové odpady, přírodní prvky, soudobé výtvarné postupy ➤ nové nástroje, soudobé výtvarné materiály, netradiční výtvarné postupy 	
<p>ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ➤ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ➤ prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace <p>proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>rozdílení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality ➤ textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření <p>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních 	<p>ve světě přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přírodní náměty (nerosty, krystaly (PŘ 9)- studijní kresby) ➤ růst kamene ➤ kalendář – vyjádření ročního období ➤ písmo lesa ➤ pokusy s čarou ➤ vzhled krajiny (linie) <p>náš svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jak vznikl svět ➤ sluneční soustava ➤ modrá planeta ➤ pohyb kontinentu ➤ sopky ➤ noční obloha, zvěrokruh ➤ čáranice ➤ předměty kolem nás (zátiší) ➤ lodička ➤ kompozice ➤ kontrast ➤ můj týden – dny mají své barvy ➤ výtvarná parafráze uměleckého díla 	<p>OSV</p> <p>sebezpoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> – vede k porozumění sobě samému a druhým <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> – vede k objevování sebe sama a okolního světa, k cítění prostoru, rytmu a pohybu <p>EGS</p> <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech <p>EVM</p> <p>ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> – vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožení <p>základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> – umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí

	<p>uměleckých druhů (hudebních a dramatických)</p> <p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ moje město Pardubice ➤ architektura kolem nás ➤ bydlení je hra ➤ prostředí kolem nás ➤ design ➤ reklamní leták – cestovní ruch ➤ reklamní předmět ➤ kultura 20. stol. ➤ písmo, užitá grafika ➤ Vánoce ➤ přání ➤ barevné vánoční ladění (výzdoba) ➤ vánoční zmatek ➤ dárčky vlastní výroby ➤ ozdoby ➤ vizovické pečivo ➤ čas vánočních svíček ➤ svícny ➤ Svatý Valentýn – přání, dárky, tajemné vzkazy ➤ Velikonoce-výzdoba ➤ Den matek – dekorace ➤ dárky pro prvňáčky – papírová zvířátka <p>člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ svatby ➤ osobní číslo ➤ detaily lidského obličej ➤ sport, sportovci 	<p>MV</p> <p>tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
<p>uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu ➤ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických 	<p>typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hračky, objekty, ilustrace textu ➤ volná malba, sochařství, plastika, ➤ animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ➤ vizualizované dramatické akce, komunikační grafika ➤ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulace s objekty ➤ pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celků vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>		

<p>souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) ➤ reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kultura různých národů ➤ vybledlé vzpomínky <p>techniky práce</p> <p>kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kresba tužkou, kresba rudkou, kresba uhlem ➤ perokresba, kresba dřívkem, kresbaštetecem, kresba fixy <p>malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelů 	
<p>ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ➤ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ➤ prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace <p>proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění 	<p>grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rytá kresba, odkrývaná technika na voskovém podkladu ➤ monotyp, protisk, hra s otisky ➤ tisk z šablon, tisk z koláže, slepotisk, linoryt, suchá jehla ➤ počítačová grafika <p>plastická a prostorová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ papír, sádra, modelína ➤ stavebnicové prvky, technické prvky, průmyslové odpady, přírodní prvky soudobé výtvarné postupy ➤ nové nástroje, soudobé výtvarné materiály, netradiční výtvarné postupy 	

4.11 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje širokou oblast pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k postupnému vytváření profesní orientace žáků. Tato oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a společnosti. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Praktické činnosti**
- **Šikovné ruce** (v tomto předmětu se propojují oblasti Člověk a svět práce a Umění a kultura)

4.11.1 Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti je vyučován od 6. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1

Cílové zaměření tohoto předmětu vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky práce. Žáci se učí plánovat svou práci sami i v týmu, používat nástroje, nářadí a pomůcky. Plněním zadaných úkolů se učí tvořivosti, vytrvalosti, soustavnosti a uplatňování vlastních nápadů. Žáci jsou vedeni k pochopení práce jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení. Ve všech vzdělávacích okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k poskytnutí první pomoci.

Vzdělávací obsah, který je začleněn v předmětu Praktické činnosti, je vybrán z tematických okruhů:

Práce s technickými materiály
Design a konstruování
Využití digitálních technologií
Příprava pokrmů
Práce s laboratorní technikou
Svět práce

Do vzdělávacího předmětu Praktické činnosti jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učíme žáky pozorovat a experimentovat, porovnávat a vyvozovat závěry
- vedeme žáky ke zdokonalování a k hodnocení výsledku jejich práce
- pracujeme s pojmy a informacemi z praxe tak, aby bylo možné je propojovat a třídit a použít v reálném životě

Kompetence k řešení problému

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učíme žáky promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- snažíme se u žáků rozvíjet tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů
- umožňujeme žákům hodnotit výsledky své práce
- přiměřenou náročností úkolů vedeme žáky k vytrvalosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky popsat postup práce
- vedeme žáky k užívání správné technologie
- umožňujeme žákům využívat různé typy textu, záznamu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- umožňujeme žákům pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky práce
- učíme žáky respektovat tradice a kulturní a historické dědictví, seznamujeme je s technikami lidové tvorby

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů
- učíme žáky správně a zodpovědně zacházet s pracovními pomůckami, dbáme na dodržování bezpečnosti při práci
- představujeme žákům pracovní odvětví tak, aby byli schopni uvážlivě rozhodnout o svém profesním zaměření

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>Design a konstruování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model ➤ navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ➤ provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ➤ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví podle návodu jednoduchý model ➤ sám navrhne a sestaví jednoduchý prvek, ověří jeho funkčnost ➤ podle návodu rozloží a složí jednoduché zařízení ➤ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, zásady bezpečnosti s nástroji a nářadí ➤ poskytne první pomoc při úrazu ➤ poskytne první pomoc při úrazu ➤ používá logického myšlení, postupů při konstrukci předmětů, objektů, při práci se stavebnicí, ➤ vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnic ➤ využívá návody, předlohy, jednoduché náčrty, vlastní představy při pracovních postupech ➤ plánuje svou práci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž ➤ návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program ➤ pracovní dovednosti a návyky, bezpečnost a hygiena při plánování vlastní činnosti 	<p>Fyzika Matematika Výtvarná výchova</p> <p>OSV – mezilidské vztahy (spolupráce při týmové práci) MEDV – Mediální výchova – představí vytvořený model a pohovoří o jeho konstrukci a účelu</p>

<p>Využití digitálních technologií</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá základní funkce digitální techniky ➤ diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ➤ propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ➤ pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ➤ ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ➤ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá periferní zařízení počítače a jeho funkce ➤ ovládá digitální fotoaparát a videokameru ➤ zvládá propojení mobilních zařízení s počítačem ➤ ví co je USB, Bluetooth ➤ wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b) ➤ hledání informací na internetu v různých oborech a jejich prezentací ➤ rozvíjí práci ve wordu, ovládá typografická pravidla ➤ rozdíl mezi operačními systémy a jejich kompatibilita ➤ ergonomii, první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ digitální technika – počítač a periferní zařízení ➤ digitální fotoaparát ➤ videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače ➤ e-kniha ➤ mobilní telefony ➤ digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b) ➤ navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování ➤ počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih ➤ operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) □ mobilní služby – operátoři, tarify 	
--	---	---	--

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ➤ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná základní druhy a vlastnosti dřeva ➤ zná základní druhy a vlastnosti kovů ➤ má povědomí o běžných druzích plastů a jejich základních vlastnostech ➤ provádí jednoduché práce se dřevem od přípravných operací až po dokončující úpravy v jejich logické návaznosti ➤ umí použít vhodně zvolený spojovací materiál na spojování jednotlivých částí materiálu včetně jejich demontáže ➤ provádí jednoduché práce s tenčím drátem a plechem od přípravných operací až po dokončující úpravy ➤ provádí jednoduché práce s plasty od přípravných po koncové v jejich logické návaznosti ➤ využívá své znalosti o vlastnostech dřeva, kovů a plastů a uplatňuje je při práci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ➤ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ➤ jednoduché pracovní operace a postupy ➤ organizace práce, důležité technologické postupy ➤ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ➤ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla 	<p>OSV</p> <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí rysy kreativity při řešení praktických i teoretických úkolů <p>EVM</p> <p>základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - je tolerantní a ohleduplný k životnímu prostředí <p>lidské aktivity, problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá hospodárně materiál <p>První pomoc</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojí si a prakticky užívá druhy čar, měřítko v technickém výkresu a základy kótování ➤ prakticky užívá základní technickou dokumentaci výrobku 		
<p>příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ➤ připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v základním vybavení ➤ dodržuje bezpečnost práce s domácími spotřebiči ➤ je schopen poskytnout první pomoc při úrazech vzniklých v kuchyni ➤ připraví jednoduché pokrmy splňující zásady zdravé výživy ➤ zná zásady přípravy pokrmů za studena ➤ dokáže ve skupině naplánovat pokrm a správně vybrat a nakoupit potřebné potraviny ➤ dodržuje základní principy stolování a společenského chování 	<p>kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní vybavení ➤ udržování pořádku a čistoty ➤ bezpečnost a hygiena provozu <p>příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výběr, nákup, skladování potravin, sestavování jídelníčku ➤ příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy ➤ základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů <p>potraviny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výběr, nákup, skladování ➤ skupiny potravin ➤ sestavování jídelníčku <p>úprava stolu a stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduché prostírání ➤ obsluha a chování u stolu ➤ slavnostní stolování v rodině ➤ zdobné prvky a květiny na stole 	<p>OSV</p> <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí rysy kreativity při řešení praktických i teoretických úkolů <p>EVM</p> <p>základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - je tolerantní a ohleduplný k životnímu prostředí <p>lidské aktivity, problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá hospodárně materiál

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 8. a 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>práce s laboratorní technikou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ➤ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ➤ vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ➤ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v pracovním postupu, zvolí vhodné přístroje a pomůcky ➤ vypracuje protokol o využitém postupu, průběhu a výsledcích měření ➤ vzhledá si informace a využije je v prováděném měření ➤ dodržuje bezpečnost práce v laboratoři ➤ zná zásady první pomoci při úrazu v laboratoři a dokáže je použít 	<p>laboratorní technika a postupy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní laboratorní postupy a metody ➤ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky 	<p>OSV mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí rysy kreativity při řešení praktických i teoretických úkolů <p>EVM základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - je tolerantní a ohleduplný k životnímu prostředí <p>MV vnímání autora mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá potenciál médií jako zdroje informací
<p>svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ➤ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v náplni vybraných profesí ➤ posoudí své možnosti při volbě vhodného povolání <p>vypracuje osobní projekt, který souvisí s jeho budoucím povoláním</p>	<p>trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ povolání lidí ➤ druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů ➤ charakter a druhy pracovních činností ➤ požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní 	<p>OSV mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci <p>kreativita</p>

<p>➤ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>		<p>➤ rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace ➤ základní principy a vlivy ➤ sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle ➤ tělesný a zdravotní stav ➤ osobní vlastnosti a schopnosti ➤ sebehodnocení ➤ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb podnikání ➤ druhy a struktura organizací ➤ nejčastější formy podnikání ➤ drobné a soukromé podnikání možnosti vzdělávání ➤ náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení ➤ informace a poradenské služby zaměstnání ➤ pracovní příležitosti v obci (regionu) ➤ způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele ➤ problémy nezaměstnanosti, úřady práce ➤ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>	<p>– rozvíjí rysy kreativity při řešení praktických i teoretických úkolů EVM základní podmínky života – je tolerantní a ohleduplný k životnímu prostředí MV vnímání autora mediálního sdělení využívá potenciál médií jako zdroje informací</p>
---	--	---	---

4.11.2 Vyučovací předmět: Šikovné ruce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Šikovné ruce je vyučován v 1. – 5. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	3	3

Předmět Šikovné ruce vychází ze vzdělávacích oblastí Umění a kultura a Člověk a svět práce. Spojuje obsah oborů Výtvarná výchova a Člověk a svět práce. Je vyučován na prvním stupni. Přivádí žáky k aktivaci smyslového vnímání, k estetickému citění a rozumovému i citovému hodnocení skutečnosti a jevu. Tvořivými činnostmi umožňuje prohloubení prožitku poznávání. Rozvíjí smyslovou citlivost žáků a uplatňuje jejich subjektivitu. Upozorňuje je též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Učí žáka zacházet s linií, barvou, tvarem, poznávat jejich vlastnosti v ploše a prostoru. Seznamuje ho se základními výtvarnými postupy, materiály a nástroji a s jejich vyjadřovacími možnostmi. Pěstuje u žáků vztah k výtvarné kultuře, navazuje hlubší kontakty s uměním prostřednictvím výtvarných činností. Žák získává možnost vyjádřit své pocity a prožitky výtvarně a sdílet je s ostatními. Učí se výtvarně utvářet své okolí.

Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky práce. Žáci se učí plánovat svou práci sami i v týmu, používat nástroje, náradí a pomůcky. Plněním zadaných úkolů se učí tvořivosti, vytrvalosti, soustavnosti a uplatňování vlastních nápadů. Ve všech vzdělávacích okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k poskytnutí první pomoci. Žáci jsou vedeni k pochopení práce jako příležitosti k seberealizaci.

Vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce, který je začleněn v předmětu Šikovné ruce, je rozdělen na 4 tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

Do vzdělávacího předmětu Šikovné ruce jsou začleněna průřezová témata (viz Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- pěstujeme u žáků estetické citění a vkus
- učíme žáky inspirovat se od druhých

- učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- pracujeme s pojmy a informacemi z praxe tak, aby bylo možné je propojovat, třídít a použít v reálném životě

Kompetence k řešení problému

- snažíme se u žáků rozvíjet tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učíme žáky promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- přiměřenou náročností úkolu vedeme žáky k vytrvalosti při řešení problémů
- posilujeme žákovi sebedůvěru, navrhujeme mu možné postupy, které by vedly ke zdárnějšímu výsledku jeho práce
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování a obhájit svůj názor
- seznamujeme žáky s ilustracemi v dětských knihách, využíváme jejich propojení s literární výchovou a čtením
- nabízíme jim vizuálně obrazná vyjádření jako možný prostředek komunikace
- učíme žáky popsat postup práce

Kompetence sociálně personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- umožňujeme žákům pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- učíme žáky oceňovat práci druhých
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učíme žáky respektovat tradice a kulturní a historické dědictví, seznamujeme je s technikami lidové tvorby
- volíme takové výtvarné činnosti, které jsou šetrné k životnímu prostředí, třídíme odpad

Kompetence pracovní

- vytváříme základní pracovní návyky, vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů
- zapojujeme je do výzdoby třídy a školy

ŠIKOVNÉ RUCE 1. – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ ➤ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality ➤ textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru <p>uspořádání objektů do celků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umělecká tvorba, fotografie, film, tiskopisy, televize, reklama 	<p>PODZIM svět přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podzim v lese, na poli, na zahradě, u vody (barvy podzimu, podzimní listy, stromy, květiny, podzimní nálady, počasí, experimentování s barvami, barvy teplé, studené) ➤ práce na poli, na zahradě, sklizeň ovoce, zeleniny ➤ pavoučí síť/babí léto/ ➤ kompozice z přírodnin – koláže z listů, semen, suchých plodů, těstovin, koření ➤ otisky listů, peří, struktura kůry <p>svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zážitky z prázdnin ➤ ilustrace pohádky, básně, textu, beseda nad ilustrací, pohádkové bytosti <p>svět věcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dekor- rytmus, řazení v pásu – záložka, koberec (běhoun), šála, čepice, rukavice <p>ZIMA zimní svátky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mikuláš, anděl 	<p>OSV sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné poznávání se ve skupině, pěstování dobrých vztahů <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe umění jako prostředek komunikace a osvojování si světa - rozvíjí nápady, pružnost, tvořivost <p>VDO občan, občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k aktivnímu postoji v životě <p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti - rozvíjí schopnost srovnávat odlišné kulturní a náboženské tradice <p>MKV etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních skupin - získává informace o různých etnických a kulturních skupinách <p>multikulturalita</p>
<p>uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro 	<p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p>		

<p>jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulace s objekty ➤ akční tvar malby a kresby <p>typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty ➤ ilustrace textu ➤ volná malba ➤ animovaný film ➤ fotografie <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hledisko jejich vnímání ➤ hledisko jejich motivace, založené na smyslovém vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vánoční přání, novoročenky ➤ Vánoce u nás doma i ve světě <p>svět přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ptáci a zvířata v zimě (krmítko, krmelec, stopy na sněhu) ➤ zimní nálady, rampouchy, sněhová vločka <p>svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zimní sporty, soutěže, závody, olympiády ➤ karneval, karnevalová maska ➤ portrét spolužáka (sourozence, rodičů,...) ➤ já a moje nejmilejší hračka ➤ já a moje tělo <p>svět věcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skládání papíru, konfeta ➤ ozdoby na vánoční stromek a výzdoba ➤ dekor – rytmus, řazení v ploše – prostírání, návrh balicího papíru, látky, džbán, váza, květináč <p>JARO</p> <p>jarní svátky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Velikonoce – velikonoční kraslice, zajíček, velikonoční přání <p>svět přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jarní květiny, rozkvetlé stromy, jarní nálady ➤ domácí zvířata a jejich mláďata 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si odlišnosti sociokulturních skupin <p>EVM</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k utváření zdravého životního stylu
<p>ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností ➤ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil 	<p>osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jeho utváření a zdůvodňování ➤ odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností <p>proměny komunikačního obsahu</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<p>svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ naše obec – doprava ve městě, jízdní kolo, památky ve městě, třídění odpadu, ochrana přírody <p>svět věcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kresba vlny, tkaniny, klubička, linie vlasu ➤ kresba boty, aktovky, klíče <p>LÉTO</p> <p>svět přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozkvetlá louka, květiny ➤ motýli osová symetrie, monotyp) ➤ koloběh vody v přírodě, voda kolem nás <p>svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ já a moje rodina ➤ svátek dětí celého světa ➤ hry a život dětí v jiných částech světa ➤ zážitky z výletů /ZOO, hrady, zámky/ ➤ prázdninová očekávání <p>svět věcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kresba struhadla, stolní lampy, kávomlýnku <p>techniky práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kresba - tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, dřívkem, voskovkou, pastelkou, pastelem ➤ Malba - temperou, vodovou barvou, akvarelem 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plastická a prostorová tvorba - prostorové hry se stavebnicovými prvky, průmyslové odpady ➤ Kombinované techniky - otisky materiálu /víčka, muchlaný papír/, rozmývání barvy, roztírání a rozmývání pastelu, frotáž, koláž <p>barva</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ experimentování s barvami – ➤ zapouštění do vlhkého podkladu, rozfoukávání barevných skvrn brčkem a jejich dotváření, barvy základní-podvojně, světlé-tmavé, studené-teplé, husté-řídké, dotváření barevné skvrny, barevný akcent 	
<p>práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem, papírem a kartonem, modelovacími hmotami, textilem ➤ pro činnost si vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, umí s nimi zacházet, udržovat je a ukládat je ➤ ovládá jednoduché pracovní postupy 	<p>vlastnosti materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přírodniny ➤ modelovací hmota ➤ papír a karton ➤ textil ➤ drát ➤ fólie <p>pracovní pomůcky a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ funkce a využití <p>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>OSV</p> <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí pružnost nápadu, originalitu, schopnost dovést své nápady do reality <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se komunikaci s ostatními lidmi při řešení tvůrčího problému <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se dovednosti spolupracovat s druhými lidmi při společné tvorbě (kompromis)

<p>konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi 	<p>stavebnice (plošné, prostorové)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavování modelu <p>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p>	<p>EVM vztah člověka a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí
<p>pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí pozorování přírody, zaznamenává výsledky pozorování ➤ pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nimi pracuje ➤ provádí pozorování a pokusy 	<p>základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo</p> <p>pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina <p>pěstování pokojových rostlin</p> <p>rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p>	
<p>příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ připraví tabuli pro jednoduché stolování ➤ chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ upraví rodinný stůl pro každodenní stolování, pro rodinnou oslavu ➤ u stolu se chová společensky 	<p>základní vybavení kuchyně</p> <p>výběr, nákup a skladování potravin</p> <p>jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování; technika v kuchyni; historie a význam</p>	

ŠIKOVNÉ RUCE 4. – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ➤ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ linie, tvary, objemy ➤ světlostní a barevné kvality ➤ textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru <p>uspořádání objektů do celků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umělecká tvorba ➤ fotografie, film, tiskopisy 	<p>PODZIM</p> <p>svět přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podzim v lese, na poli ➤ kresba a malba zátiší, práce na poli ➤ kompozice z přírodnin ➤ kresba v plenéru <p>svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zážitky z prázdnin ➤ ilustrace textu ➤ pohádkové bytosti <p>svět věcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dekor – rytmus (utěrka, šála, čepice) <p>ZIMA</p> <p>zimní svátky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vánoční přání, novoročenky ➤ Vánoce ve světě <p>svět přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zimní nálady (rampouchy, sněhová vločka) ➤ kresba, malba ptáků a zvířat <p>svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zimní sporty, olympiády ➤ karneval, karnevalová maska 	<p>OSV</p> <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzájemné poznávání se ve skupině, pěstování dobrých vztahů <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> – chápe umění jako prostředek komunikace a osvojování si světa – rozvíjí nápady, pružnost, tvořivost <p>VDO</p> <p>občan, občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> – vede k aktivnímu postoji v životě <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> – utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti – rozvíjí schopnost srovnávat odlišné kulturní a náboženské tradice <p>MKV</p> <p>etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních skupin

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ televize, elektronická média, reklama 		
<p>uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) 	<p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru ➤ akční tvar malby a kresby <p>typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) ➤ hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ já a moje tělo (kresba podle předlohy) <p>svět věcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dekor – rytmus, návrh balicího papíru ➤ návrh džbánu <p>JARO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jarní svátky ➤ Velikonoce, kraslice <p>svět přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jarní nálady ➤ rozkvetlé stromy ➤ mláďata <p>svět věcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ malba věcí denní potřeby ➤ malba životního prostředí <p>svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ochrana přírody ➤ naše obec ➤ doprava ve městě <p>LÉTO</p> <p>svět přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koloběh vody v přírodě, voda kolem nás ➤ květiny – osová symetrie ➤ motýli – barevný experiment <p>svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ já a moje rodina ➤ svátek dětí celého světa 	<ul style="list-style-type: none"> - získává informace o různých etnických a kulturních skupinách <p>multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si odlišnosti sociokulturních skupin <p>EVM</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - přispívá k utváření zdravého životního stylu
<p>ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ➤ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje 	<p>osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; 		

<p>obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření <p>proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prázdninová očekávání, zážitky z výletu <p>TECHNIKY PRÁCE</p> <p>kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ perokresba ➤ kresba tužkou, uhlem, pastelem, kolorovaná kresba <p>malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ temperou, akvarelem <p>plastická a prostorová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stavebnicové prvky <p>kombinované techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ otisky materiálu <p>barva</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ experimentování (malba na sklo, hedvábí) <p>každoroční projekty školy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vánoce ➤ Velikonoce 	
<p>práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ naplánuje svou zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku, organizuje ji ➤ vybírá vhodný materiál, pomůcky a nástroje ➤ připraví si pracovní místo ➤ přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu ➤ udržuje pořádek na pracovním místě ➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny 	<p>vlastnosti materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přírodní ➤ modelovací hmota ➤ papír a karton ➤ textil ➤ drát ➤ fólie <p>pracovní pomůcky a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ funkce a využití <p>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>OSV</p> <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje a rozvíjí pružnost nápadu, originalitu, schopnost dovést nápad do reality <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje se v komunikaci s ostatními lidmi při řešení tvůrčího problému <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí se v dovednosti spolupracovat s druhými lidmi při společné tvorbě (kompromis)

<ul style="list-style-type: none"> ➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovaného materiálu ➤ určuje vlastnosti materiálu ➤ volí vhodný materiál pro zvolenou činnost, hospodárně s ním zachází 		<p>EVM vztah člověka a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí - při práci bere ohled na co nejmenší zátěž životního prostředí
<p>konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá jednoduché pracovní postupy ➤ je schopen pracovat podle návodu ➤ provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi ➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny 	<p>stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavování modelu <p>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p>	
<p>pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduché Pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ➤ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduché pěstitelské činnosti ➤ provádí pozorování a pokusy ➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny 	<p>základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p>	
<p>příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ➤ provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, 	<p>základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ připraví samostatně jednoduchý pokrm ➤ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<p>bezpečně zachází se základními čisticími prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně připraví snídani, svačinu, jednoduché pohoštění ➤ společensky se chová u stolu ➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny 	<p>technika v kuchyni</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ historie a význam 	
---	--	--	--

4.12 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní poznatky, činnosti a způsoby chování, které ovlivňují zdraví člověka. Žáci se s nimi seznamují a učí se je aplikovat ve svém životě. Žáci mají poznat sami sebe, pochopit hodnotu zdraví a naučit se chovat tak, aby si ho uchovali.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Výchova ke zdraví**
- **Tělesná výchova**

4.12.1 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je vyučován v 8. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví - sociální, psychické a fyzické. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Součástí výuky jsou exkurze a projekty k některým tematickým celkům.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 6 tematických okruhů:

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Změny v životě člověka a jejich reflexe

Zdravý způsob života a péče o zdraví

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Hodnota a podpora zdraví

Osobnostní a sociální rozvoj

Do vzdělávacího předmětu výchova ke zdraví jsou začleněna průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s obecně používanými termíny a učíme je dávat do obecných souvislostí
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- vedeme je k chápání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k samostatnému řešení problému na základě získaných dovedností
- snažíme se u žáků o pochopení významu kontroly dosažených výsledků
- vybízíme žáky k uvědomění si, že problém může mít více správných řešení

Kompetence komunikativní

- podporujeme žáky k vyjadřování svého názoru a naslouchání názorům druhých
- vedeme je ke komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vybízíme žáky k otevřené diskusi k podpoře zdravých životních návyků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupracovat uvnitř kolektivu
- samostatným řešením přiměřených úkolů umožňujeme dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke schopnosti poskytnutí první pomoci v rámci svých možností a zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme žáky k dodržování pravidel zdravého životního stylu
- vybízíme žáky k respektování individuality každého člověka

Kompetence pracovní

- umožňujeme přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhli, učíme je stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

➤ VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahu v komunitě ➤ vysvětlí role člena komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady formálních a neformálních skupin ➤ chápe lidské vlastnosti důležité pro partnerský život, jak jsou právně ošetřeny vztahy mezi manželi a mezi rodiči a dětmi ➤ chápe možnosti rodičovství z hlediska zralosti psychické i sociální ➤ ve skupině se spolužáky vysvětlí důvody, proč člověk potřebuje společnost jiných lidí ➤ se spolužáky sestaví pravidla chování žáku ve třídě ➤ na konkrétních příkladech vysvětlí význam dodržování pravidel chování ➤ uvede konkrétní příklady spolupráce ve svém okolí (mezi příbuznými, obyvateli obce, ve škole, v zájmových kroužcích) 	<p>vztahy ve dvojicích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství <p>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	<p>OSV</p> <p>sebezpznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ váží si lidského zdraví jako základní životní hodnoty <p>psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v oblasti tělesné a duševní hygieny ➤ dodržuje pravidla zdravého životního stylu <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v rámci režimu dne organizuje své činnosti a chování <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozitivní spoluprací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahu <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje vlastnosti potřebné pro utváření mezilidských vztahů <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší řeč těla, zvuku a slov <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přijímá a dodržuje pravidla slušného chování a soužití ve společnosti ➤ zodpovídá za své jednání <p>MKV</p>
<p>změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe příklady generačních konfliktů, jejich důsledky a možnosti jejich řešení ➤ uvede zásady zodpovědného sexuálního chování ve vztahu ke zdraví, etice, 	<p>sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná 	

<p>uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<p>morálce a životním cílům mladých lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy homosexualita a heterosexuality, popíše metody antikoncepce 	<p>sexuální zkušenost, promiskuita láska a manželství</p> <ul style="list-style-type: none"> • sexuální život, antikoncepce, ➤ problémy těhotenství a rodičovství mladistvých ➤ poruchy pohlavní identity 	<p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává jiné kultury a národnosti ➤ respektuje národnostní menšiny a různorodost sociálních skupin ve společnosti ➤ Přesah: Křesťanská výchova
<p>zdraví způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí ➤ dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem: zdravý životní styl ➤ uvede šest základních zásad zdravé výživy ➤ sestaví podle zásad zdravé výživy jídelníček pro svou rodinu ➤ rozpozná příčiny a chápe nebezpečí poruch příjmu potravy ➤ ve skupině se spolužáky napíše soupis důvodu pro a proti kouření, 	<p>výživa a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví ➤ poruchy příjmu potravy vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví ➤ kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota tělesná a duševní hygiena, denní režim ➤ zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, 	

<p>možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sepíše kladné a záporné účinky alkoholu na člověka ➤ vysvětlí pojem: biologické hodiny ➤ vysvětlí pojmy: biorytmus, chronobiologie ➤ uvede na příkladech, jak lze efektivně pracovat se svými biorytmy ➤ dodržuje zásady osobní a intimní hygieny ➤ chápe význam pohybu pro zdraví, ➤ uplatňuje pohybový režim ➤ objasní význam pojmu: denní rytmus, režim dne ➤ sestaví si vyvážený režim dne a porovná ho s režimem dne svých spolužáků ➤ uvede příklady vhodně a nevhodně využitého volného času ➤ se svými spolužáky sestaví přehled sportovních činností a koníčků jednotlivých žáků ve třídě (skupině) ➤ vysvětlí pojmy: sexualita, sex, promiskuita, venerologické choroby, AIDS, virus HIV, bezpečný sex, plánované rodičovství, antikoncepce, sexuální zneužívání, poruchy pohlavní identity, gravidita, interrupce 	<p>denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p> <p>ochrana před přenosnými chorobami</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty <p>ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění ➤ preventivní a léčebná péče ➤ odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 	
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe význam zdravotní preventivní a lékařské péče a odpovědnosti v sexuálních vztazích 		
<p>rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ➤ dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem: stres, uvede jeho příčiny a možnosti odstranění ➤ seznámí se s využitím různých technik k překonávání únavy, stresu a posilování duševní odolnosti ➤ vysvětlí příčiny vzniku civilizačních chorob, zdravotní rizika, význam zdravotní prevence a zdravého životního stylu ➤ na několika příkladech objasní vztah nesprávné výživy a kouření k civilizačním chorobám ➤ objasní pojmy: tvrdé drogy, měkké drogy, objasní, v čem spočívá jejich nebezpečí ➤ poukáže na nebezpečí vzniku rozličných závislostí, možnosti řešení problému ➤ v denním tisku vyhledá příklady trestných čínů hrubě narušujících občanské soužití ➤ objasní formy sexuálního zneužívání dětí, v případě krizové situace je schopen komunikovat se službami 	<p>stres a jeho vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti <p>auto-destruktivní závislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, a jejich zvládnání, dopink ve sportu <p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ formy sexuálního zneužívání dětí ➤ kriminalita mládeže ➤ komunikace se službami odborné pomoci <p>bezpečné chování a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, 	

<p>vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníku, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ➤ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>odborné pomoci (PPP, linka důvěry apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede tři významy slova: komunikace ➤ předvede různé způsoby a prostředky komunikace v modelových situacích ➤ uvede, ve kterých vnitřních normách školy jsou upravena pravidla chování žáka a pracovníku školy a práva a povinnosti žáka a jejich rodičů ➤ dbá na dodržování pravidel chování, jedná v souvislosti se svými právy a povinnostmi ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ➤ zná a dodržuje pravidla silničního provozu ➤ uvede konkrétní příklady nezákonného a manipulativního jednání médií, extremistických skupin, sekt apod. ➤ orientuje se v otázkách obecného ohrožení a jednání v krizových situacích ➤ v situaci ohrožující zdraví jedince nebo skupiny obyvatel kontaktuje ➤ tísňovou linku, integrovaný ➤ záchranný systém 	<p>nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňová volání, zajištění bezpečnosti) <p>manipulativní reklama a informace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ reklamní vlivy, působení sekt <p>ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné 	
--	--	---	--

		události, prevence vzniku mimořádných událostí	
<p>hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uspořádá lidské potřeby ve správném pořadí, doplní konkrétní příklady ➤ prokáže na konkrétních příkladech přímou souvislost mezi tělesnou, duševní a sociální složkou zdraví a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ➤ sestaví si měsíční plán zdravého životního stylu a alespoň jeden týden podle něj zkusí žít, o svých úspěších a neúspěších napíše krátkou zprávu ➤ zajímá se o své životní prostředí a chová se k němu šetrně ➤ uvede, jaké jsou základní podmínky každé spolupráce a na příkladech doloží důsledky porušení těchto podmínek ➤ aktivně se účastní programu podpory zdraví 	<p>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie <p>podpora zdraví a její formy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	
<p>osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede, v čem vidí svůj vlastní smysl života ➤ uvede několik příkladu tzv. vyššímu citu ➤ vysvětlí pojmy: afekt, citový cynismus, uvede příklady ze života 	<p>sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity ➤ já, moje pocity, emoce 	

<p>mezilidských vztahu v širším společenství (v rodině, komunitě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje názory druhých, aktivně naslouchá, vede dialog ➤ jedná asertivně, podporuje dobré vztahy mezi spolužáky ➤ má schopnost empatie ➤ napíše deset důvodů, které by mohly pozměnit smysl života člověka, seřadí tyto události od „nejméně silnou“ po „nejméně silnou“ ➤ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, uvede své možnosti, jak muže pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení ➤ vysvětlí pojem: asertivní jednání, ➤ uvede některé zásady a situace, kdy je vhodné takto jednat ➤ využívá různých způsobů a prostředků komunikace v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ systém osobních hodnot, sebehodnocení ➤ osobní rozvoj – životní cíle a plány ➤ životní styl <p>seberegulace a sebeorganizace činností a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací ➤ stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení ➤ zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích ➤ pomáhající a prosociální chování <p>psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech <p>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní 	
---	--	---	--

		komunikace a kooperace v různých situacích ➤ dopad vlastního jednání a chování	
--	--	---	--

4.12.2 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2	2	3	3	2	2

Tělesná výchova vede především ke zvyšování tělesné kondice žáků. Na prvním stupni se vyučuje smíšeně, žáci druhého stupně jsou rozděleni podle pohlaví, ve výjimečných případech smíšeně. Výuka probíhá v tělocvičně, za hezkého počasí venku na hřišti, zejména při tréninku atletické části. K výuce bruslení využíváme zimní stadion, pro výuku plavání plavecký bazén. Plavání je zařazeno podle časových možností do 3. a 4. ročníku. Využíváme též pobyty venku, zejména na školních výletech, školách v přírodě a lyžařských kurzech. Vzdělávací obsah je na druhém stupni rozdělen do 3 tematických celků, jejich realizace vzájemně prolíná:

Činnosti ovlivňující zdraví

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Činnosti podporující pohybové učení

Do vzdělávacího předmětu tělesná výchova jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP)

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke schopnosti samostatně se připravit na pohybovou činnost
- pomáháme žákovi nalézt příčinu neúspěchu a pomáháme mu ji odstranit
- nutíme žáky hodnotit kvalitu organizace svého pohybového režimu

Kompetence k řešení problému

- vybízíme žáky k hledání řešení problémové situace
- motivujeme žáky k jednání v duchu fair-play, k čestnému soupeření a naplňování olympijské myšlenky

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků správné držení těla a ukazujeme jim možnosti nonverbální komunikace
- učíme žáky orientovat se ve strategii hry, domlouvat se na taktice v herní činnosti, vzájemně spolupracovat
- motivujeme žáky k využití svých zkušeností a fantazie

Kompetence sociální a personální

- uskutečňujeme se žáky práci ve skupinách, dvojicích či samostatně
- vedeme žáky k uvědomení si svého podílu na společné práci, k použití svých schopností, získaných dovedností a fyzické zdatnosti

Kompetence občanské

- učitel hodnotí výsledek, ale i cestu k jeho získání, vybízíme žáky k otevřenosti, upřímnosti, aby se nebáli zeptat na své chyby a možnosti jejich odstranění
- vedeme žáky k toleranci postupu druhých a získávání vzájemné úcty a respektu
- motivujeme žáky ke snaze dosáhnout lepších výkonů, stanovení vlastního cíle, zdokonalování svých dovedností
- vybízíme žáky ke sportovním aktivitám

Kompetence pracovní

- učíme žáky porozumět svým právům a povinnostem vyplývající z role hráče, organizátora, rozhodčího nebo diváka a svá práva uplatňovat
- napomáháme žákům předvídat možnosti úrazu a přizpůsobovat své jednání dané situaci

TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. – 3. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti provedené ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ➤ uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe, že pohyb je vhodný pro zdraví ➤ je si vedou svých pohybových předností a nedostatků ➤ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži ➤ seznamuje se s průpravnými, kompenzačními, relaxačními a jinými zdravotně zaměřenými cvičeními ➤ zná zásady správného držení těla ➤ dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se ➤ umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc ➤ uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet 	<p>význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybový režim žáku ➤ délka a intenzita pohybu <p>příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příprava před pohybovou činností ➤ uklidnění po zátěži ➤ napínací a protahovací cvičení <p>zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správné držení těla, správné zvedání zátěže ➤ průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ➤ vhodné oblečení a obutí propohybové aktivity <p>bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru 	<p>OSV</p> <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává fyzické možnosti svého těla <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí sebekontrolu a sebeovládání <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> – učí se spolupracovat rámci kolektivních sportů – pečuje o dobré vztahy <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – komunikuje v různých situacích omluva, řešení konfliktu <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – učí se dovednosti řešení problému ve vypjaté herní situaci <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> – podílí se na spolupráci ve hře <p>princip sociálního s mírou a solidarity</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpečnost v šatnách a umývárkách ➤ bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek ➤ první pomoc v podmínkách TV 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se podílí na odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám <p>EVM vztah člověka a prostředí</p>
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti provedené ve skupině, usiluje o jejich zlepšení ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky ➤ zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo tělesnou výchovu ➤ uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ➤ uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem (slovem), představou, zkušeností ➤ umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní ➤ ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly ➤ zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní ➤ ví, že při zpevnění těla se provázejí gymnastická cvičení snáze 	<p>pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ netradiční pohybové hry a aktivity ➤ využití hraček ➤ pohybová tvořivost <p>základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná cvičení ➤ cvičení s náčiním a na nářadí ➤ akrobacie <p>rytmické a Kondiční formy cvičení pro žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem ➤ základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem ➤ jednoduché tance <p>základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rychlý běh ➤ motivovaný vytrvalý běh ➤ skok do dálky ➤ hod míčkem <p>základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulace s míčem či jiným náčiním ➤ spolupráce ve hře 	<ul style="list-style-type: none"> - poznává rozmanitost vlivu prostředí na zdraví

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí kotoul vpřed, prosté skoky snožmo z trampolíny a zvládá základy gymnastického odrazu ➤ ví, že cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost ➤ umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance ➤ zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) ➤ umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem ➤ umí 2 – 3 základní tanečky založené na taneční chůzi a běhu ➤ ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nejvhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organizmus žáka, přeceňování vlastních sil ➤ umí splývat, potácet se ➤ hraje hry ve vodě a nebojí se vody ➤ umí využít svoji sílu ➤ zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny ➤ zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje ➤ zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravné hry, utkání <p>průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průtahy a přetlaky <p>bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základy bruslení ➤ adaptace na ledu ➤ bruslení vpřed, brzdění 	
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti⁴⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry ➤ zvládá základní způsoby házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti ➤ chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti a využívá je v pohybovém režimu (za pomoci učitele, rodičů) ➤ ví, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností ➤ umí pojmenovat základní činnosti (plavecké způsoby) ve vodě ➤ ví, jaké jsou zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat ➤ uvědomuje si, že nejnebezpečnější je plavání v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil ➤ umí splývat, potápět se ➤ hraje hry ve vodě a nebojí se vody ➤ umí využít svoji sílu 	<p>plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a do pomoci tonoucím 	
<p>činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá základní tělocvičné názvosloví ➤ reaguje na tělocvičné povely a signály a gesta učitele 	<p>komunikace v TV</p> <p>organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní organizace prostoru 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná základní pojmy označující tělocvičné náčiní ➤ podřizuje se organizaci při TV ➤ zná a chová se podle pravidel fair play ➤ zná olympijské symboly a ideály ➤ ovládá pravidla osvojovaných her a dodržuje je ➤ zná základní pomůcky pro měření sportovních výkonu 	<p>zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ fair play ➤ olympijské ideály, symboly <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry, závody, soutěže <p>měření a posuzování pohybových dovedností</p>	
--	---	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. - 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondice zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením; ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu ➤ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, správné držení těla ➤ orientuje se v průpraných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití ➤ účastní se cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a koordinace pohybu 	<p>význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybový režim žáků ➤ délka a intenzita pohybu <p>příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příprava před pohybovou činností ➤ uklidnění po zátěži ➤ napínací a protahovací cvičení <p>zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správné držení těla, správné zvedání zátěže ➤ průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s péčí o tělo, co škodí a co prospívá, jakou stravu a jaké druhy pohybu je vhodné adekvátně věku uplatňovat, čeho se vyvarovat, škodlivost kouření, alkoholu, dalších závislostí, nedostatku pohybu a přejídání se <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svoji schopnost sebereflexe a seberegulace, kreativním tvořivým způsobem se formuje jako jedinec, který si osvojuje a

<p>sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ➤ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ jedná v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ volí vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech ➤ dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí ➤ dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech ➤ zvládá postup při řešení úrazu spolužáků 	<p>zaměřená cvičení a jejich praktické využití</p> <p>rozvoj různých forem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu <p>hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ➤ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity <p>bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ➤ bezpečnost v šatnách a umývárkách ➤ bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek ➤ první pomoc v podmínkách TV 	<p>fixuje ve vědomí nenásilným způsobem zásady péče o tělesné i duševní zdraví</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá projevy svých individuálních povahových vlastností, učí se argumentovat, přiměřeně se prosazovat i přistoupit na argumenty jiných <p>psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se dodržovat zásady zdravého životního stylu, správné životosprávy, režimu dne, který odpovídá zásadám péče o tělesné i duševní zdraví <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se zásadám asertivního sebeprosazování, komunikace s ostatními v kolektivu, schopnosti empatie, vnímání a tolerance odlišností a uvědomování si společného <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět komunikovat s ostatními v duchu asertivity, nepodléhat stereotypům v myšlení a jednání, nevyhledávat nebo nepodněcovat zbytečné konflikty
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ➤ užívá při pohybových činnostech základní osvojované tělocvičné 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ➤ využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti ➤ zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, názvy používaného náradí a náčiní 	<p>pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ s různým zaměřením ➤ netradiční pohybové hry a aktivity ➤ pohybová tvořivost <p>základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná cvičení ➤ akrobacie 	<p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se řešit konfliktní situace asertivními technikami, rozvíjením schopnosti empatie, učí se podřizovat v kolektivu i přebírat iniciativu a přicházet s novými

<p>názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ➤ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy ➤ užívá při pohybových činnostech základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení <p>➤ adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá kotoul vpřed, vzad, opravňuje cvičení pro nácvič gymnastického odrazu a jednoduché přeskoky ➤ zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu ➤ orientuje se v základních lidových tancích ➤ koordinuje svoji sílu při společné činnosti ➤ orientuje se v základní technice běhu, skoku, hodů ➤ zvládá běžecskou abecedu, rychlý běh na 50 m, vytrvalý běh na 10 minut ➤ ovládá skok do dálky s rozběhem ➤ spojuje hod míčkem s rozběhem ➤ ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč, přihrávky, spolupracuje ve hře ➤ zná pravidla sportovních her – vybíjená, kopaná, prohazovaná, ringo ➤ zúčastní se základní plavecké školy ➤ zná hygienu plavání ➤ zvládá jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti <p>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem ➤ základy estetického pohybu ➤ vyjádření melodie a rytmu pohybem ➤ jednoduché tance <p>průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průtahy a přetlaky <p>základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rychlý běh ➤ motivovaný rychlý běh ➤ skok do dálky nebo do výšky ➤ hod míčkem <p>základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ➤ herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry ➤ utkání podle zjednodušených pravidel mini sportu <p>plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hygiena plavání ➤ adaptace na vodní prostředí 	<p>nápady, obhajovat svůj názor, rozvíjí schopnost diskuse s ostatními</p> <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svoji hodnotovou orientaci v duchu zásad neubližovat druhým a učit se pomáhat, vážit si sebe i ostatních, rozvíjet kamarádství a toleranci v kolektivu <p>EVM</p> <p>základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si jedinečnost života na Zemi, svoji jedinečnost jako myslící bytosti, význam ochrany života a zdraví pro svoji budoucnost i pro budoucnost planety <p>vztah člověka a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle rozvíjí svůj aktivní přístup k ochraně životního prostředí i svého vlastního zdraví <p>MV</p> <p>vnímání autora mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá mediální zprávy z oblasti sportu a ochrany zdraví a životního prostředí, učí se vyhledávat informace a rozumět jim, brát si z nich ponaučení
--	--	--	--

<p>předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá základní techniku pohybu na bruslích, hry na sněhu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ základní plavecké dovednosti ➤ jeden plavecký způsob (plavecká technika) ➤ prvky sebezáchrany a do pomoci tonoucímu <p>bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podle zimních podmínek 	
<p>činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jedná fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ➤ užívá při pohybových činnostech základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ➤ dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. ➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získává potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností ➤ orientuje se v prostoru a činnostech ve známém prostředí ➤ dbá pokynu vyučujícího ➤ dodržuje zásady bezpečnosti ➤ zná zásady jednání a chování fairplay, olympijské ideály ➤ ovládá pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží, závodů ➤ je schopen změřit výkon spolužáka ➤ umí vyhledat důležité informace o sportu 	<p>komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ➤ smluvené povely, signály <p>organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí <p>zásady jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ fair play ➤ olympijské ideály a symboly <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry, závody, soutěže <p>měření a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ měření výkonu ➤ základní pohybové testy <p>zdroje informací o pohybových činnostech</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>Činnost ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelné a s konkrétním účelem ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu ➤ dovede odlišit rozdílnost rekreačního a výkonnostního sportu ➤ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, jednoduché kondiční programy, cviky na uklidnění po zátěži, správné držení těla ➤ manipuluje s jednoduchými a věku odpovídajícími zátěžemi ➤ orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití ➤ volí vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech ➤ dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí ➤ dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech ➤ zná základy první pomoci 	<p>význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rekreaci a výkonnostní sport ➤ sport dívek a chlapců <p>zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj ZOZ ➤ kondiční programy ➤ manipulace se zatížením <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení <p>hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v nestandardním prostředí ➤ první pomoc při sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách ➤ improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí smyslové vnímání, pozornost, soustředění <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí sebekontrolu, sebeovládání, regulaci vlastního jednání i prožívání <p>psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> – učí se dodržovat zásady zdravého životního stylu – získává dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> – učí se zásadám asertivního sebeprosazování, komunikace s ostatními v kolektivu, schopnosti empatie, vnímání a tolerance odlišností a uvědomování si společného <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí se v asertivní komunikaci <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí svoji hodnotovou orientaci v duchu zásad neublížovat druhým a učit se pomáhat, vážit si sebe i
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ s různým zaměřením ➤ netradiční pohybové hry a aktivity 	

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti ➤ zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, názvy používaného nářadí a náčiní ➤ zvládá přiměřeně svým schopnostem sestavu se čtyřmi akrobatickými prvky ➤ předvede přeskok přes kozu roznožmo či skrčmo ➤ zacvičí jednoduchou sestavu na hrazdě a na kruzích ➤ dívky předvedou jednoduchou sestavu na kladině s dvěma přechody ➤ zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu ➤ orientuje se v základních lidových tancích ➤ orientuje se v základní technice běhu, skoku, hodů ➤ zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60 m, vytrvalý běh na 12 minut průpravná cvičení pro překážkový běh ➤ ovládá skok do dálky s rozběhem ➤ ovládá hod míčkem nebo granátem s rozběhem ➤ osvojuje si techniku vrhu koulí 	<p>gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ akrobacie ➤ přeskoky ➤ cvičení na nářadí <p>estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základy rytmické gymnastiky ➤ cvičení s náčiním ➤ kondiční formy cvičení pro daný věk žáků ➤ tance rytmické gymnastiky ➤ tance <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základy sebeobrany ➤ základy judo <p>atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rychlý běh ➤ vytrvalý běh na dráze a v terénu ➤ základy překážkového běhu ➤ skok do dálky nebo do výšky ➤ hod míčkem nebo granátem ➤ vrh koulí <p>sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ herní činnosti jednotlivce ➤ herní kombinace ➤ herní systémy ➤ utkání podle pravidel žákovské kategorie <p>lyžování, snowboarding</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ lyžařský výcvik 	<p>ostatních, rozvíjet kamarádství a toleranci v kolektivu</p> <p>MV</p> <p>vnímání autora mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá mediální zprávy z oblasti sportu a ochrany zdraví - učí se vyhledávat informace a rozumět jim, brát si z nich ponaučení
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč, přihrávky, střelbu na koš, chytání a zpracování míče ➤ spolupracuje ve hře a používá jednoduché herní kombinace a systémy ➤ zná pravidla sportovních her – kopaná, házení, košíková ➤ používá základní techniku pohybu na lyžích, hry na sněhu ➤ uvědomuje si nebezpečí pobytu v horách a nepodceňuje ho 		
<p>činnosti podporující pohybové učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ➤ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ➤ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ➤ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností ➤ využívá při hrách smluvené povely, signály atd. ➤ orientuje se v základech grafického zápisu pohybu ➤ spolupracuje při osvojování pohybových činností ➤ orientuje se v prostoru a činnostech při nestandardních podmínkách ➤ umí použít sportovní výstroj a výzbroj (dle podmínek školy) a umí se o ně starat ➤ dodržuje zásady jednání a chování fair play ➤ zná olympijské ideály 	<p>komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ➤ smluvené povely, signály, gesta, značky ➤ základy grafického zápisu pohybu ➤ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech <p>organizace prostoru a pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v nestandardních podmínkách ➤ sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování <p>historie a současnost sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ významné soutěže a sportovci ➤ olympismus – olympijská charta 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ➤ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hrách, soutěžích, závodech ➤ je schopen změřit výkon spolužáka a provést jeho zápis ➤ rozpozná chyby a umí posoudit výkon spolužáka ➤ umí vyhledat důležité informace o sportu 	<p>pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ her, závodu, soutěží <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>měření výkonu a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ měření, evidence, vyhodnocování 	
--	--	--	--

4.13 Křesťanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Křesťanská výchova je vyučován v 1. – 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Předmět Křesťanská výchova je povinný, jeho časová dotace je použita z disponibilní časové dotace.

Klade si za cíl seznámit žáky se základy křesťanské vírouky. Vychází ze základních otázek člověka spojených s hledáním životního smyslu a ukazuje možnou cestu k jeho nalezení. Nabízí příležitost hledat a zakotvit svoji identitu v Bohu, nalézt svoje místo a poslání ve světě. Chce rozvíjet a podporovat v žácích základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Nabízí pomoc pro orientaci v tomto světě, umožňuje přístup k biblickému poselství, k církevní tradici a otevírá možnost života s církví.

Zároveň respektuje svobodu jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské víře.

Využívá obsah a témata učebnic *My jsme svět* (hodnotové vzdělávání), které pomáhají *osobnostnímu a charakterovému rozvoji žáků*, vytváří prostor pro *utváření postojů a hodnotového systému*.

Témata se na druhém stupni vrací spirálovitě v každém ročníku tak, aby propojovala všechny třídy a umožnila i projektové vyučování.

Vzdělávací obsah předmětu Křesťanská výchova je rozdělen do tří základních složek, jejich vzdělávací obsah se však ve výuce vzájemně prolíná.

- **Dějprava a dějiny** – žáci se seznamují s obsahem Bible a biblickými postavami, osobnostmi dějin církve
- **Věrouka a tradice** – vysvětluje žákům, jak církev chápe Bibli; a jaké tradice na jejím základě dodržuje
- **Zbožnost a etika** – pomáhá žákům uplatňovat osobní víru ve svém životě; pomáhá budovat mravní postoje a řešit životní situace, inspirací jsou osobní příběhy biblických postav i dalších věřících lidí

Mezipředmětové vztahy

Křesťanská výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje křesťanská výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní

styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a kultura** ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. V doplňujícím vzdělávacím oboru Dramatická výchova navazuje na učivo základní předpoklady dramatického jednání a proces dramatické a inscenační tvorby. Z **průřezových témat** navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.

Kompetence

Předmět Křesťanská výchova přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ⊗ vnímání a přijímání života v jeho plnosti i s jeho rozpory
- ⊗ porozumění křesťanskému obrazu Boha a Ježíše jako Krista
- ⊗ odpovědnému jednání ve společnosti na základě křesťanských mravních ideálů
- ⊗ budování pozitivních vztahů a postojů tolerance k lidem jiných náboženských vyznání a k rozvíjení ekumenických postojů
- ⊗ vnímání křesťanských svátků a slavností a pochopení jejich významu pro život člověka
- ⊗ ocenění přínosu křesťanství pro vývoj lidské společnosti a kultury jak v národním, tak světovém měřítku

KOMPETENCE

K učení:

1. schopnost studovat teologické texty a kriticky posuzovat jejich obsah vzhledem k učení církve 2. - vnímání duchovní dimenzi svého života 3. – vnímání a přijímání problematičnosti lidské existence s jejími základními existenciálními otázkami 4. - samostatné pozorování daných jevů, 1. - vedení k organizování a řízení vlastního učení 2. - vyhledávání a třídění informací 3. - uvádění věcí do vzájemných souvislostí 4. - samostatné pozorování daných jevů 5. - kritické zhodnocení výsledků svého učení

K řešení problémů:

1. kreativní přístup k řešení praktických problémů života 2. - formulování a nalézání řešení teologických problémů a problémů osobní víry 3. – vyhledání informace vhodné k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využití vědomostí a dovedností k objevení variant řešení 4. - vytrvalost v hledání řešení problému, 1. - vnímání problémové situace ve škole i mimo ni 2. - rozpoznání a pochopení problému, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách 3. – promyšlení a naplánování způsobu řešení problému, využití vlastního úsudku a zkušenosti 4. - vyhledání informace vhodné k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využití vědomostí a dovedností k objevení variant řešení 5. - vytrvalost v hledání řešení problému

Komunikativní:

1.formulování a vyjadřování své myšlenky 2. - naslouchání promluvám druhých lidí, zapojování se do diskuse, obhájení svého názoru 3. - ovládnutí účinných forem komunikace 4. - jasné, stručné a srozumitelné formulace svých myšlenek a postojů, 1. - formulování a vyjadřování své myšlenky 2. - naslouchání promluvám druhých lidí, zapojování se do diskuse, obhájení svého názoru 3. - porozumění textům, informačním prostředkům, běžně užívaným gestům 4. - využívání informačních a komunikačních prostředků 5. - využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, spolupráci s ostatními žáky

Sociální a personální:

1.vytváření vhodného klima ve třídě 2. - objektivní posuzování příčin a důsledků svého jednání 3. - respektování odlišnosti jiných 4. - schopnost sebereflexe, uvědomování si obdarování schopnostmi, 1. - spolupráci ve skupině 2. - účast na vytváření pravidel práce v týmu a příjemné atmosféry v týmu 3. - upevňování dobrých mezilidských vztahů 4. - diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu

Občanské:

1.pochopení smyslu pozitivního jednání a ztotožnění se s ním 2. - cílená práce na růstu vlastní osobnosti 3. - uvědomění duchovních, kulturních a historických kořenů, ze kterých vyrůstá naše současnost, respektování jich 4. - uvědomění hodnoty lidské společnosti, 1. - respektování přesvědčení druhých lidí 2. - zodpovědné chování v krizových situacích 3. - uvědomění si svých práv a povinností, formování volných a charakterových rysů 4. - respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Pracovní:

1.nalézání své další životní dráhy a profesního uplatnění ve společnosti a vhodná volba pro další studium 2. - dávání smyslu svému životu, lidským dějinám ale i každé své činnosti 3. - využití znalostí a zkušeností pro přípravu na budoucnost, 1. - dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků 2. - ochrana zdraví svého i druhých 3. - ochrana životního prostředí, kulturních a společenských hodnot 4. - využití znalostí a zkušeností pro přípravu na budoucnost

KŘESŤANSKÁ VÝCHOVA - 1. ročník	
Výstupy	Učivo
<p>Dějprava a dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamuje se s některými příběhy ze Starého i Nového zákona 	<p>Starý zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stvoření a pád člověka, Adam a Eva ➤ Život po vyhnání z ráje – Kain a Ábel ➤ Noe, potopa – Boží soud a milost ➤ Babylonská věž ➤ Abrahám, Lot ➤ Izák ➤ Jákob, Ezau <p>Evangelium podle Matouše</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Narození Ježíše Krista a důvod jeho příchodu na zem ➤ Kázání na hoře ➤ Příběhy a podobenství z Ježíšova života ➤ Ukřižování Ježíše a jeho zmrtvýchvstání – Ježíš jako zachránce člověka
<p>Věrouka a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamuje se s hlavními křesťanskými svátky a chápe, proč je slavíme 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hlavní křesťanské svátky – Vánoce, Velikonoce ➤ Sv. Martin, sv. Mikuláš.
<p>Zbožnost a etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí tomu, že nejsme ve světě sami, ale život nám byl darován Bohem - Otcem. ➤ Poznává, že s Bohem je možné prostřednictvím modlitby komunikovat. 	<p>Hlavní téma: Patříme Bohu (nejsme na světě sami, máme Otce)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základy modlitby

KŘESŤANSKÁ VÝCHOVA - 2. ročník

Výstupy	Učivo
<p>Dějeprava a dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje probrané příběhy ze Starého i Nového zákona 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Josef egyptský a jeho životní příběhy ➤ Mojžíš a jeho role v dějinách židovského národa ➤ Vyvedení Izraelců z Egypta ➤ Slavnost Pesach ➤ Putování Izraelců pouští ➤ Izrael na prahu zaslíbené země <p>Evangelium podle Lukáše a Marka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ježíšovo narození ➤ Jan Křtitel, Ježíšův křest ➤ Ježíšova služba, kázání, uzdravování, zázraky ➤ Kristus jako Boží dar člověku
<p>Věrouka a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednoduše interpretuje Desatero a rozumí jeho významu pro své jednání. ➤ Reprodukuje a vysvětlí modlitbu Otče náš ➤ Seznamuje se s hlavními pojmy biblických textů (např. křest, hřích, vykoupení, apod.) ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modlitba Otče náš Hlavní křesťanské svátky (Velikonoce ve vztahu s židovským Pesachem, Vánoce – porovnání různých evangelijních textů) ➤ Desatero Božích přikázání ➤ Modlitba <i>Otče náš</i>
<p>Zbožnost a etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí odpovědnosti člověka vůči Bohu, který si zaslouží, abychom jej milovali. ➤ Poznává, že vztah s Bohem lze konkrétními způsoby rozvíjet. 	<p>Hlavní téma: Milujeme Boha (záleží nám na tom, abychom se líbili Otci)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Modlitba, Bible a společenství křesťanů jako hlavní zdroje naší víry

KŘESŤANSKÁ VÝCHOVA - 3. ročník

Výstupy	Učivo
<p>Dějeprava a dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje probrané příběhy ze Starého i Nového zákona 	<p>Starý zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jozue ➤ Vstup Izraelského národa do země zaslíbené, přechod Jordánu, pád Jericha ➤ Základní události a příběhy starozákonních knih Soudců Rút ➤ Povolání proroka Samuele ➤ Izrael královstvím a volba i život prvního krále – Saula <p>Evangelium podle Lukáše</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní události a příběhy Ježíšova života podle Lukášova evangelia ➤ Ježíš dítětem ➤ Povolání učedníků ➤ Marie, Marta ➤ Petrovo zapření, Pilát Pontský, dva ukřižovaní zločinci ➤ Vzkříšený Ježíš se zjevuje
<p>Věrouka a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná z paměti Apoštolské vyznání víry. ➤ Seznamuje se hravou formou s hlavními křesťanskými věroučnými tématy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bible - základní pramen křesťanské víry ➤ Apoštolské vyznání víry ➤ Stvoření - Člověk - Hřích - Ježíš Kristus - Vykoupení
<p>Zbožnost a etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí tomu, že Bohu na člověku záleží a je jeho cílem naplnit jej dobrými věcmi. ➤ Poznává, že s Bohem je možné řešit drobné i důležité věci. 	<p>Hlavní téma: Důvěřujeme Bohu (učíme se spoléhat na Otce v různých situacích)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Řešení různých životních situací z hlediska víry v Boha (selhání, rozhodování, nouze, úspěch, přání apod.)

KŘESŤANSKÁ VÝCHOVA - 4. ročník

Výstupy	Učivo
<p>Dějeprava a dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukují a jednoduše interpretují příběhy ze Starého i Nového zákona 	<p>Starý zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Život králů izraelských Davida a Šalamouna ➤ Rozdělené království, Achab ➤ Život proroků – Eliáš, Eliša, Jonáš ➤ Konec království <p>Evangelium podle Jana</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Život Ježíše Krista podle Janova evangelia
<p>Věrouka a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí historickým souvislostem hlavních křesťanských svátků. ➤ Chápe dělení Bible na Starý a Nový zákon a jejich základní seskupení po knihách. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hlavní křesťanské svátky a jejich židovské kořeny. ➤ Bible – základní struktura.
<p>Zbožnost a etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí tomu, že vyjadřování vztahu k Bohu je přirozenou součástí života. ➤ Zaujímá vlastní postoj k projevům víry v Boha. 	<p>Hlavní téma: Slavíme Boha (vyjadřujeme svůj vztah k Bohu - např. slavíme křesťanské svátky)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Projevy víry v Boha (osobní zbožnost - např. modlitba, čtení Bible, návštěva bohoslužeb a účast na křesťanských aktivitách, angažovanost v pomoci druhým, vztahy k druhým lidem v rodině, mezi přáteli, ve škole).

KŘESŤANSKÁ VÝCHOVA - 5. ročník

Výstupy	Učivo
<p>Dějepis a dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje a jednoduše interpretuje příběhy ze Starého i Nového zákona 	<p>Starý zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Babylonské zajetí ➤ Jeremiáš, Báruk ➤ Prorok Daniel ➤ Návrat z exilu ➤ Obnova Izraele, Ezdráš a Nehemiáš ➤ Ageus, královna Ester <p>Nový zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nanebevstoupení, Letnice ➤ Vznik a život rané církve podle Skutků a dopisů apoštolů ➤ Apoštol Pavel a jeho misijní cesty po Evropě
<p>Věrouka a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamuje se s dalšími věroučnými tématy ➤ Chápe logické řazení knih Bible. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Víra ➤ Stvoření ➤ Duchovní svět ➤ Člověk – Hřích - Zákon a milost - Ježíš Kristus – Vykoupení ➤ Duch svatý – Posvěcení ➤ Bible – dělení po knihách
<p>Zbožnost a etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí tomu, že každý člověk si přirozeně vytváří vlastní postoj k Bohu. ➤ Formuluje si vlastní postoj k otázce viny, pokání, smíření s Bohem a k životu s Bohem. 	<p>Hlavní téma: Hledáme Boha (každý musíme odpovědět na Boží nabídku vztahu - víra je osobním vztahem)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobní odpovědnost vůči Bohu (Boží autorita, co je hřích, jaké je řešení viny, co s hříchem dělá Bůh, pokání, odpuštění a smíření s Bohem, život s Bohem)

KŘESŤANSKÁ VÝCHOVA – 2. stupeň

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná základními částmi křesťanského učení ➤ Chápe důležitost vztahů, práce a potřeb druhých ➤ Rozumí důležitosti Božího stvoření a péči o něj ➤ Váží si přírody a pečuje o ni ➤ Orientuje se v částech Bible, umí vyhledat dané texty 	<p>Poznáváme náš svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Na počátku – stvoření světa (Genesis, Janovo evangelium) ➤ Soužití s druhými (Josef a jeho rodina) ➤ Neviditelné ruce – práce ostatních ➤ Svět kolem nás – potřeby druhých (Ježíš v evangeliích)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí sám sobě a přijímá druhé takové, jací jsou ➤ Vnímá potřeby druhých ➤ Pracuje na ohleduplnosti, sebekázni, zdvořilosti, obětavosti ➤ Rozvíjí vztahy s druhými a slušné chování 	<p>Myslíme na druhé</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mám srdce – poznávání sebe (Žalmy) ➤ Čas mlčet – trpělivost, citlivost (práce Ducha svatého) ➤ Dar lásky – dávání, obětavost ➤ Být dobrým přítelem – vztahy s druhými
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomuje si sám sebe ➤ Umí o sebe pečovat a učí se novým věcem, umí si rozvrhnout čas ➤ Rozeznává dobré a špatné, učí se rozhodovat ➤ Rozumí svému místu a snaží se být užitečný 	<p>Jak rostu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Růst psychický, fyzický i duchovní ➤ Správná věc – rozeznání dobra a zla ➤ Umění se rozhodnout ➤ Pomoc druhým (hledání svého místa, být užitečný)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí pocitům svým i ostatních, učí se sebeovládání ➤ Respektuje druhé ➤ Zvládá negativní emoce ➤ Umí se vyrovnat s neúspěchem 	<p>Zkoumání pocitů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Objevování pocitů – zacházení s pocity, respekt druhých ➤ Ohleduplnost – společenství lidí, Církev ➤ Negativní emoce – nakládání s nimi ➤ Co když se nedaří a co pomáhá
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Váží si vlastní jedinečnosti a ceny ➤ Rozvíjí své nadání ➤ Učí se být vytrvalý ➤ Váží si rodiny 	<p>Porozumění sami sobě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jsem jedinečný – já, vztahy v rodině, moje místo tam ➤ Přijetí sebe sama – sebezpřijetí, identita ➤ Běžet závod – motivace, překonávání překážek, sebeovládání

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí pojmenovat problém a přijímat pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pomoz mi prosím – řešení problémů, soucit
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjí zájem o okolí i druhé na základě přijetí sebe ➤ Buduje zdravé vztahy ➤ Projevuje zájem o situaci druhých ➤ Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním ➤ Spolupracuje i v obtížných životních situacích, hledá kvality vůdce 	<p>Svět a já</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Můj talent – rozvoj nadání ➤ Vztahy ➤ Most přes řeku – přijetí druhých ➤ Slova a činy, Co znamená vést – komunikace, vůdcovství
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přijímá odpovědnost, pojmenovává priority ➤ Respektuje autority, přijímá rodinu ➤ Vytváří si žebříček hodnot ➤ Zná a umí interpretovat příběh Ježíše Krista jako hlavní část křesťanské víry 	<p>Čas se rozhodnout</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nejvyšší nabídka, Za hranicí rozumu – rozhodování, důvěra, víra ➤ Outsider, Vztah s rodiči ➤ To je nuda – sebekázeň ➤ Stopy v písku – bezpečí v Bohu (Velikonoční příběh)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná hodnotu peněz, důležitost poctivosti, zvládá neúspěch ➤ Odolává tlaku vrstevníků, médií ➤ Přijímá svoje přednosti i slabosti, rozumí zakotvení identity v Bohu ➤ Rozvíjí vlastenectví, uvažuje globálně 	<p>Pocit jistoty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vítězství, Těžce vydělané peníze – zvládání neúspěchu, poctivost ➤ Musíme poslouchat? – tlak vrstevníků, respekt k autoritám ➤ Jsem to já? Kde tě najdu? – růst osobnosti, hledání Boha ➤ Naslouchání - tolerance, osobní nasazení
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Interpretuje Desatero přikázání jako Boží hranice ➤ Chápe význam modlitby a osobního vztahu s Bohem ➤ Přijímá a dává odpuštění ➤ Rozumí roli mužů a žen a smyslu manželství 	<p>Štěstí a svoboda</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Neomezená svoboda – Desatero, hranice ➤ Modlitba, blízkost Boha – modlitba Páně ➤ Odpusť a zapomeň, smysl utrpení ➤ Manželství – pevnost charakteru, vztah, který vydrží
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v probrané části křesťanského učení ➤ Seznamuje se s židovskými kořeny křesťanské víry ➤ Ilustruje přínos církve pro společnost ➤ Klasifikuje základní poznatky o Bibli, orientuje se v jejím rozdělení 	<p>Témata, která se prolínají jednotlivými oblastmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hledáme odpovědi na základní otázky o Bohu (existence Boha, život Ježíše, pravdivost Bible, původ zla, svoboda člověka, utrpení apod.)

<ul style="list-style-type: none">➤ Pracuje samostatně s různými biblickými texty➤ Vysvětlí základní teze křesťanského učení➤ Na příkladu života vzorů si uvědomuje koncept lidské důstojnosti, popíše základní lidské potřeby člověka, včetně duchovního rozměru života, a kriticky zkoumá jejich i vlastní žebříček hodnot <p>Orientuje se v řešení probraných otázek křesťanské víry, je schopen diskuze na tato témata a obhajuje své vlastní názory</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Odpověď víry na některé oblasti lidského života v kontextu Desatera Božích přikázání (vymezujících lásku k člověku)➤ Prosociální chování v nejbližších vztazích (přátelství, partnerství, láska v rodině – úcta, soucit, odpuštění)➤ Vztah ke světu (správcovství, skromnost, štědrost) <p>Křesťanská etika v každodenním životě a ve vztahu ke společnosti.</p>
--	--

4.14 Povinně volitelný předmět

Povinně volitelný předmět škola nabízí v rámci disponibilní časové dotace na druhém stupni v časové dotaci:

Ročník		6.	7.	8.	9.
Počet hodin	Povinně volitelný předmět	1	1	1	2

Nabídka povinně volitelných předmětů není v tuto chvíli kompletní. Bude vznikat spolu s otevíráním dalších ročníků v závislosti na potřebách a možnostech školy. V nabídce povinně volitelných předmětů je Konverzace v angličtině, Cvičení v ČJ a Matematická a finanční gramotnost a Seminář z matematiky.

Po naplnění všech devíti ročníků plánujeme nabídku volitelných předmětů rozšířit, například o Sportovní hry, Hudebně-dramatickou výchovu, Katolický katechismus, případně Enviromentální výchovu. Některé předměty mohou být vyučovány společně pro několik ročníků. Sportovní hry se plánují v budoucnu vyučovat společně pro žáky 6. – 9. ročníku. V případě velkého zájmu, se sportovní hry rozdělí ještě podle zaměření na obecně zaměřené sportovní hry a florbal. Podle zájmu rodičů lze sportovní hry vyučovat v angličtině.

4.14.1 Vyučovací předmět: Anglický jazyk upevňovací (Aju)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován jako povinně volitelný předmět na 2 stupni v časové dotaci 1 hodina týdně v úrovních začátečníci a mírně pokročilí. Žáci si procvičí učivo probírané v běžných hodinách angličtiny, zopakují si jevy, které jim dělají potíže, upevní slovní zásobu.

Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a rozšiřuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk, povinného předmětu Anglický jazyk. Předmět je realizován jako volitelný pro žáky 6. – 7. ročníku, výjimečně i starší. Cílem je podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Anglický jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje

poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Do vzdělávacího předmětu Anglický jazyk jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP). Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k experimentování s různými učitelskými styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel pro něho ten nejúčinnější
- zprostředkováváme žákům takové činnosti, kde mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problému

- žáci řeší úkoly, ve kterých musí zjistit od ostatních dílčí údaje tak, aby je mohli ve výsledném dialogu (scéně) použít
- žáci pracují na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy

Kompetence komunikativní

- vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v anglickém jazyce, simulují reálné situace ze života
- pomáháme žákům při hledání přátel v zahraničí, se kterými by si mohli anglicky dopisovat
- žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti,
- navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování druhých
- rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence občanské

- vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vedeme je k toleranci postupu jiných, úctě a respektu
- žáci se při spolupráci na projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- zadáváme úkoly z reálného života

ANGLICKÝ JAZYK UPEVNŮVACÍ 6. - 7. třída			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchému dialogu a krátkému sdělení, které se týká jeho samého, jeho rodiny a nejbližšího okolí ➤ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu ➤ rozumí hláskování -rozlišuje samohlásky a hlásky odlišné od mateřského jazyka ➤ správně intonuje ➤ dbá na vázání mezi slovy ➤ rozumí číslům 1 – 100 ➤ rozumí datu, dnům... ➤ rozumí jednoduchým informacím o rodině a jiné osobě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ anglická abeceda, hlásky a samohlásky ➤ člen neurčitý a, an ➤ člen určitý the ➤ jednotné a množné číslo u podstatných jmen + nepravidelná množné číslo ➤ počítatelná a nepočítatelná podstatná jména + množství ➤ zájmena v jednotném a množném čísle ➤ druhý a třetí stupeň přídavných jmen ➤ přivlastňovací zájmena ➤ předložky ➤ příslovce – často, vždy, obvykle ➤ národnosti 	<p>OSV komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí komunikaci v cizím jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí sociální dovednosti prokooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává jiné kultury – porovnává tradice a zvyky <p>jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává bohatosti evropských jazyků <p>MKV kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává život v jiných zemích
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se ve výslovnosti ➤ specifických hlásek ➤ správně vyslovuje známá slova a jednoduché věty, odliší 		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p>výslovnost anglických a českých hlásek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sdělí základní údaje o sobě ➤ reaguje jednoduše, pomalu, s dostatkem času na promyšlení, na každodenní situace (Kdo jsem? Odkud jsem?...) ➤ vytváří gramaticky správně jednoduchou větu ➤ mluví o známých tematických okruzích (mluví o sobě, o zvířatech, co dělá ve volném čase), zazpívá písničku, řekne básničku ➤ vyjadřuje pocity libosti a nelibosti, co dělá a co nedělá rád ➤ počítá od jedné do 100 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovosled věty, otázky a negativu u slovesa být „be“ a mít „have“ ➤ Přivlastňovací způsob ➤ vyjádření hodin, data ➤ Časy: <ul style="list-style-type: none"> ● Přítomný čas prostý ● Přítomný čas průběhový ● Minulý čas prostý + nepravidelné slovesa ● Plánovací čas <hr/> <p>Nadané děti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Minulý čas průběhový ● Budoucí čas ● Předpřítomný čas <ul style="list-style-type: none"> ➤ čtení - zájmová činnost, pozdrav ➤ práce s internetem (slovníček), obrazové a tištěné slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam němčiny jako prostředku mezinárodní komunikace <p>MV fungování a vliv médií na společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá anglický jazyk při práci na PC a Internetu
<p>čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním jednoduché texty z učebnicového souboru, zpracuje ho dle pokynů ➤ používá abecední slovník učebnicového souboru ➤ orientuje se v mapě světa, v mapě anglicky mluvících zemí 		
<p>psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje psanou a mluvenou 		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podobu slov ➤ sdělí písemně základní údaje o sobě ➤ napíše jednoduché sdělení – krátký, jednoduchý pozdrav na pohlednici, odepíše na pozdrav ➤ stručně písemně reaguje na krátké, jednoduše napsané pokyny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ písemný projev: narozeniny, svátky, popis obrázku, osnova zadaného textu 	
--	---	--	--

4.14.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk nadstavbový (Ajn)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Konverzace v angličtině nadstavbová vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a rozšiřuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk, povinného předmětu Anglický jazyk. Předmět je realizován jako volitelný pro žáky 7. – 9. ročníku, výjimečně i mladší.

Obsah předmětu je zaměřen na rozvíjení a zdokonalování aktivních jazykových dovedností tak, aby žák byl vybaven pro budoucí užívání anglického jazyka jak v domácím prostředí, tak i v zahraničí pro cestování, pro studium, budoucí profesi. Náplní předmětu je především komunikativní používání anglického jazyka, ale také detailní náhled do kultury anglicky mluvících zemí. Žáci se při hodinách seznámí s běžnými zvyky, tradicemi a každodenním životem v cizí zemi. Žáci si vyzkouší konverzaci v běžných i náročnějších životních situacích, rozšíří si slovní zásobu.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme aktivity pro týmovou práci
- zadáváme referáty na daná témata, kdy žák musí vyhledávat informace z jiných zdrojů a zpracovat je do formy přístupné spolužákům
- učitel umožňuje aktivní spolupráci se žáky z jiných zemí

Kompetence k řešení problému

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému
- vedeme žáky k provádění rozboru problémové úlohy, návrhu plánu řešení a vyhodnocení řešení
- na modelových příkladech učíme žáky používat správný algoritmus řešení problému
- podporujeme žáky při řešení problému netradičními způsoby

Kompetence komunikativní

- využíváme komunikativní aktivity, scénky, simulace, hraní rolí
- umožňujeme žákům spolupráci s jinými žáky na Internetu
- učíme žáky pracovat na společných projektech

Kompetence sociální a personální

- navozujeme při hodinách pracovní atmosféru, která přispívá k dobré pohodě a pocitu zodpovědnosti za společnou práci
- vedeme žáky k práci ve dvojicích, ve skupinách

- podporujeme kritické zhodnocení vlastní práce i práce ve skupině

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznávání jiných kultur, jejich zvláštnosti, bohatosti
- demonstrujeme respekt k osobnosti žáka a jejich právům

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům využívat znalosti v reálném životě
- důsledně vedeme žáky k dodržování dohodnutých pravidel

ANGLICKÝ JAZYK NADSTAVBA 7. – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat, např. kalendářní rok, zvířata, prázdniny a cestování, jídlo, geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry ➤ v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace 	<p>tematické okruhy, slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ domov ➤ rodina ➤ bydlení ➤ škola ➤ volný čas ➤ kultura ➤ sport ➤ péče o zdraví ➤ pocity a nálady ➤ stravovací návyky ➤ počasí ➤ příroda a město ➤ nákupy a móda ➤ společnost a její problémy ➤ volba povolání 	<p>OSV seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace vlastního času - plánování učení a studia <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj kreativity při práci na společných projektech <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikace v anglickém jazyce v běžných situacích <p>kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociální dovednosti pro kooperaci (práce ve dvojicích a ve skupinách) <p>EGS Evropa a svět nás zajímají</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání jiné kultury - porovnávání tradic a zvyků (práce na projektech) <p>MKV kulturní diference</p>
<p>mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví ➤ mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech, škole, 		

<p>čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>cestování, stravování, počasí, zemi, odkud pochází.</p> <p>➤ jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, kalendářní rok, svůj jídelníček a přípravu svého oblíbeného jídla, své prázdniny a zemi, odkud pochází</p> <p>➤ vypráví jednoduchý příběh související s výše uvedenými osvojovanými tématy</p>	<p>➤ moderní technologie a média</p> <p>➤ cestování</p> <p>➤ reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>➤ Základní pravidla výslovnosti větných celků</p> <p>zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>– poznávání života v jiných zemích na základě mezinárodních projektů</p> <p>– pochopení významu angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace a studia</p> <p>MV</p> <p>fungování a vliv médií na společnost</p> <p>– využívání angličtiny při práci na PC a internetu a naopak</p>
--	--	---	--

4.14.3 Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka (SemČj)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a navazuje na obsah vzdělávacího oboru Český jazyk. Předmět je realizován jako povinně volitelný. Předmět je zaměřen především prakticky, jeho cílem je procvičení učiva probíraného ve vyučovacích hodinách českého jazyka. Zároveň slouží jako příprava pro přijímací zkoušky a další studium na středních školách. Časová dotace předmětu je 1 vyučovací hodina týdně.

Obsah předmětu je zaměřen na zdokonalování jazykových a komunikačních dovedností a na jejich praktické použití. Velký důraz je kladen na porozumění textu a aplikaci nabytých dovedností a poznatků.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky hledat strategie a postupy, při kterých si osvojí probírané postupy
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů

Kompetence k řešení problému

- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme žákům reflektovat úspěšnost dosažení cíle
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost řešení

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků

Seminář z českého jazyka (SemČj)		
Výstupy z RVP	Konkretizované výstupy	Učivo
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně vybírá komunikační prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru ➤ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu ➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názoru a hodnocení ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu ➤ rozliší základní slohové útvary ➤ rozliší jednotlivé druhy popisu ➤ v řečnických dovednostech aplikuje získané vědomosti ➤ komunikuje kultivovaně a výstižně, využívá spisovný jazyk ➤ využívá vhodných jazykových prostředků ➤ vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném i písemném projevu ➤ vyhledá hlavní myšlenky v textu ➤ rozliší základní publicistické útvary ➤ formuluje svůj vlastní názor ➤ orientuje se v tisku 	<p>➤ funkční styly a jejich útvary</p> <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady kultivovaného projevu ➤ zásady dorozumívání ➤ komunikační žánry <p>-</p> <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikační žánry ➤ vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické ➤ věcné ➤ prožitkové ➤ kritické

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 		
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov ➤ rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ➤ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí ➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je užívá ve vhodné komunikační situaci ➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů ➤ v praxi využívá obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení ➤ uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka ➤ vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy ➤ rozpozná samohlásky a souhlásky, rozliší souhlásky znělé a neznělé ➤ ve slovech rozpozná slovní přízvuk ➤ vysvětlí spodobu znělosti ➤ aplikuje zásady spisovné výslovnosti v praxi ➤ upevní si vědomosti z předchozích ročníků ➤ používá jazykové příručky ➤ rozliší a správně zařadí jednotlivé slovní druhy, vytváří jejich spisovné tvary ➤ určí mluvnické významy ohebných slovních druhů ➤ rozliší přechodník přítomný a minulý ➤ obecná jména přejatá, cizí vlastní jména ➤ rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické a syntaktické 	<p>Jazyková výchova</p> <p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jazykové skupiny ➤ rozvrstvení národního jazyka ➤ jazyk a komunikace (norma a kodifikace, původ a základy češtiny, jazykové příručky) <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady ortoepie ➤ modulace souvislé řeči ➤ suprasegmentální prostředky <p>Slovní zásoba, tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov homonyma, synonyma, význam slova <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní druhy, mluvnické významy, tvary slov <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ věta, výpověď ➤ větné členy ➤ věta hlavní, věta vedlejší ➤ druhy vedlejších vět ➤ přímá a nepřímá řeč <p>Pravopis</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odstraňuje nedostatky ve skladbě věty a souvětí ➤ rozezná odchylky ve větné stavbě ➤ užívá správně interpunkci ve větě jednoduché a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lexikální, morfologický, syntaktický
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele ➤ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ➤ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů ➤ charakterizuje významné literární žánry a jejich typy ➤ orientuje se v základních literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury ➤ při vyhledávání informací využívá různé typy katalogů, knihovny i další informační zdroje 	<p>Literární výchova</p> <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poezie, próza, drama ➤ hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé <p>–</p> <p>Způsoby interpretace literárních děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p>

4.14.4 Vyučovací předmět: Funkční gramotnost (Fg)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Funkční gramotnost je vyučován jako povinně volitelný v 6. - 9. ročníku v dotaci 1 hodina týdně. Je rozdělen na dvě pololetí. Jedno pololetí je věnováno finanční gramotnosti a druhé pololetí se zaměřuje na mediální gramotnost.

Cílem výuky finanční gramotnosti je seznámení žáků s rychle se rozvíjející oblastí finančních produktů a služeb, podporovat aktivní roli občana jako spotřebitele a vést k pochopení a přijetí osobní odpovědnosti za finanční zajištění sebe i své rodiny. V širším kontextu rovněž vést k uvědomění si důsledků socioekonomického vývoje společnosti, zejména s ohledem na prevenci předlužení a zajištění se na stáří.

Předmět je zaměřen nejen na získávání znalostí a vědomostí, ale i na rozvoj schopností tyto znalosti použít a na rozvoj dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problému, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry.

Do předmětu matematická gramotnost jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zařazujeme do vyučování úlohy z praktického života
- nabízíme různé metody práce, rozmanité pomůcky a tím dosahujeme zajímavosti výuky i schopnosti utváření matematických představ
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, matematické symboly, termíny), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe.

Kompetence k řešení problému

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života
- nabízíme žákům úlohy, které mají více řešení nebo žádné řešení
- podporujeme hledání různých variant řešení zadaných úloh, diskutujeme o řešitelnosti daných úloh
- umožňujeme žákům hodnotit výsledky své práce, hovořit o nich, reagovat na upozornění učitele
- podporujeme rozvoj kreativity při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

- používáme matematickou symboliku
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolu i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovíme pravidla pro práci skupiny a samostatné práce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke schopnosti pomoci druhým při řešení problémových úloh
- zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

- plánujeme smysluplné úkoly

FINANČNÍ GRAMOTNOST – 6. a 7. ročník (jedno pololetí)		
KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí uvést příklady hmotného a duševního vlastnictví, ➤ zná instituce, které se věnují duševnímu vlastnictví, ➤ zná důvody, proč je třeba chránit duševní vlastnictví, ➤ je seznámen s druhy bydlení z hlediska vlastnictví, s jejich výhodami i nevýhodami. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Majetek - druhy majetku. Vlastnictví. Hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana (instituce). Pirátství. Druhy bydlení z hlediska vlastnictví. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí vysvětlit pojem dělba práce a uvést příklady, ➤ zná výhody i nevýhody dělby práce, dokáže vysvětlit pojmy HDP, export, import, ➤ uvědomuje si postavení ČR v mezinárodní dělbě práce, ➤ je schopen hledat na stránkách Českého statistického úřadu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dělba práce - výhody a nevýhody. Pojem Hrubý domácí produkt (HDP). Mezinárodní dělba práce - postavení ČR. Export, import. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže vysvětlit pojmy ekonomika a ekonomie a uvést příklady vstupů a výstupů, ➤ zná různé podoby firem, ➤ je seznámen s typy živností a dokáže uvést příklady, ➤ je schopen hledat v živnostenském zákoně, rejstříku a obchodním rejstříku. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmy ekonomika a ekonomie. Vstupy a výstupy ekonomiky. Různé podoby firem a podnikání v tržní ekonomice - živnostník, OSVČ, spol. s r.o., a.s. Typy živností (ohlašovací - volné, vázané, řemeslné; koncesované). Živnostenský zákon. Živnostenský rejstřík, obchodní rejstřík 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže vysvětlit, jak funguje trh a je seznámen s pojmy nabídka, poptávka, ➤ uvědomuje si vliv reklamy, její výhody a nevýhody, ➤ je si vědom různých úskalí slev zboží a služeb a zná typy slev, ➤ ví, co je záruční doba a zná způsoby, jak vyřešit reklamaci. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Trh. Nabídka, poptávka. Podstata fungování trhu. Reklama. Formy reklamy. Slevy zboží a služeb. Typy slev. Záruční doba zboží a reklamace. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu

FINANČNÍ GRAMOTNOST – 8. a 9. ročník (jedno pololetí)

<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí uvést rozdíly výměnného a peněžního obchodu, výhody a nevýhody, ➤ je seznámen s historií platidel a s ochrannými faktory bankovek, ➤ je schopen vysvětlit pojem inflace, ➤ zná základní druhy platebních karet a umí uvést příklady přímého bankovníctví, ➤ zná způsoby, jak zaplatit za nákup zboží či služeb a je si vědom nebezpečí při platbách určitým způsobem. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Historie obchodování - výměnný a peněžní obchod. Peníze. Historie platidel. Ochranné prvky bankovek. Inflace. Platební karty - jejich druhy. Přímé bankovníctví a jeho formy. Podvody přímého bankovníctví - phishing, pharming. Důležité pojmy platebního styku - variabilní symbol, konstantní symbol, specifický symbol. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ je schopen vysvětlit rozdíl mezi aktivy a pasivy a uvést příklady, ➤ orientuje se v základních pojmech jako akcie, podílové fondy, termínovaný vklad apod., ➤ vyzná se v nabídce různých druhů pojištění, ➤ je schopen si vypočítat výhodnost různých úvěrů či splátek, vč. RPSN. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktiva - typy aktiv. Termínovaný vklad. Akcie. Podílové listy. Roční úroková míra. Možnosti spoření. Pojištění. Druhy pojištění. Pohledávky. Vliv inflace na zhodnocení či propad cen aktiv i pasiv. Pasiva - druhy pasiv. Splátky a úvěry. RPSN. Fixace úrokové míry. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v druzích příjmů z veřejných zdrojů, ➤ dokáže vysvětlit rozdíl mezi daněmi přímými a nepřímými, ➤ zná jednotlivé typy rozpočtů, má přehled v sociálním systému ČR. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Daně a veřejné rozpočty. Druhy příjmů z veřejných zdrojů. Daně přímé a nepřímé. DPH. Daňová přiznání. Typy rozpočtů (státní, krajské, obecní). Sociální systém ČR. Nezaměstnanost. Úřady práce. Správy sociálního zabezpečení. Penzijní systém. 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí uvést několik příkladů příjmů a výdajů domácnosti, ➤ dovede vysvětlit rozdíl mezi hrubou a čistou mzdou, ➤ dokáže přehledně zpracovat příjmy a výdaje domácnosti pomocí PC, ➤ je seznámen s kompletním koloběhem peněz v ekonomice. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příjmy a výdaje domácnosti. Hrubá a čistá mzda. Poradny pro případ finančních potíží. Koloběh peněz v ekonomice. 	
--	--	--

MEDIÁLNÍ GRAMOTNOST – 6. a 7. ročník (jedno pololetí)

KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná a pojmenuje oblasti vlivu médií na člověka (vnímá média jako faktor ovlivňující názory, pocity, životní styl, hodnoty, morální přesvědčení) ➤ Rozpozná roli médií ve svém vlastním životě a životě svých bližních a dovede z mediální nabídky aktivně naplnit vlastní zájmy, potřeby a přání ➤ Rozezná rozdíly mezi „seriózním“ a „bulvárním“ zpravodajstvím a výrazové prostředky, které jsou pro ně příznačné 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Média – typy médií, rozdíly mezi starými a novými. Funkce a vliv médií na jedince a společnost. Vlastnictví médií. Bulvární x seriózní žurnalistika. Investigativní práce novináře. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zhodnotí přednosti a rizika získávání informací z internetových zdrojů (např. z Wikipedie) a umí takto získané informace ověřovat ➤ Rozpozná manipulativní komunikaci ➤ Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Informace a její autor. Tvorba mediálního sdělení, zdrojování a ověřování informací. Komunikační záměr autora směrem k adresátovi. 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozeznává zvolené výrazové prostředky jako příznakové a roli jejich citového zabarvení pro „navádění“ uživatele k určitému výkladu obsahu sdělení ➤ Rozlišuje rozdíly v expresivním a citovém zabarvení plynoucí z volby významově blízkých slov užitých ve zpravodajství (např. „přiznal“ či „připustil“ místo „řekl“) 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zhodnotí si rizika, ale i možnosti využívání internetu a sociálních sítí ➤ Zhodnotí vliv sociálních sítí na sebe a své okolí ➤ Popíše , jak zprostředkovaná komunikace (mobilní telefony, email, Facebook ad.) ovlivňuje způsob komunikace a vztahy s ostatními ➤ Zhodnotí vliv komunikačních technologií na podobu komunikace ve skupinách, do nichž vstupuje (mezi vrstevníky ve škole či při zájmové činnosti, v rodině apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nová média a sociální sítě. Aktivní spoluúčast jedince na tvorbě mediálního světa a šíření informací. Hatespeech, fakenews a dezinformace. Reklamní sdělení a zaměření na jedince. 	

MEDIÁLNÍ GRAMOTNOST – 8. a 9. ročník (jedno pololetí)

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná a pojmenuje oblasti vlivu médií na člověka (vnímá média jako faktor ovlivňující názory, pocity, životní styl, hodnoty, morální přesvědčení) ➤ Rozpozná roli médií ve svém vlastním životě a životě svých bližních a dovede z mediální nabídky aktivně naplnit vlastní zájmy, potřeby a přání ➤ Charakterizuje různé druhy médií 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Média – typy médií, rozdíly mezi starými a novými. Funkce a vliv médií na jedince a společnost. Bulvární x seriózní žurnalistika. Investigativní práce novináře. Věřejnoprávní x soukromá média. 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozezná rozdíly mezi „seriózním“ a „bulvárním“ zpravodajstvím a výrazové prostředky, které jsou pro ně příznačné 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zhodnotí přednosti a rizika získávání informací z internetových zdrojů (např. z Wikipedie) a umí takto získané informace ověřovat ➤ Rozpozná manipulativní komunikaci ➤ Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ➤ Rozeznává zvolené výrazové prostředky jako příznakové a roli jejich citového zabarvení pro „navádění“ uživatele k určitému výkladu obsahu sdělení ➤ Rozlišuje rozdíly v expresivním a citovém zabarvení plynoucí z volby významově blízkých slov užitých ve zpravodajství (např. „přiznal“ či „připustil“ místo „řekl“) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Informace a její autor. Tvorba mediálního sdělení, zdrojování a ověřování informací. Komunikační záměr autora směrem k adresátovi. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede, jakou roli a jaký význam má výběr grafických výrazových prostředků (např. podtržení, velikost písma v periodickém tisku i na www stránce apod. ➤ Chápe vliv reklamy na současnou mediální produkci (je schopen identifikovat projevy „komercializace“). Reflektuje svůj vztah k reklamě na vlastním chování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reklamní sdělení a marketingová komunikace. Pohled ze strany adresáta i tvůrce reklamy. Rozdíly mezi fyzickou a elektronickou komunikací. 	

<ul style="list-style-type: none">➤ Uvědomuje si, jak zprostředkovaná komunikace (mobilní telefony, email, Facebook ad.) ovlivňuje způsob komunikace a vztahy s ostatními➤ Zhodnotí vliv komunikačních technologií na podobu komunikace ve skupinách, do nichž vstupuje (mezi vrstevníky ve škole či při zájmové činnosti, v rodině apod.)➤ Uvědomuje si rizika, ale i možnosti využívání internetu a sociálních sítí➤ Uvědomuje si vliv sociálních sítí na sebe a své okolí	<ul style="list-style-type: none">➤ Nová média a sociální sítě. Aktivní spoluúčast jedince na tvorbě mediálního světa a šíření informací. Hatespeech, fakenews a dezinformace. Reklamní sdělení a zaměření na jedince.	
---	--	--

4.14.5 Vyučovací předmět: Seminář z matematiky (SemM)

Charakteristika předmětu

Cvičení z matematiky je povinně volitelný předmět vyučovaný v rámci 8. a 9. ročníku. Předmět má pracovní charakter, procvičuje a rozšiřuje učivo probrané v hodinách matematiky. Současně slouží jako příprava pro další studium na středních školách. Náplň hodin je upravována a doplňována dle potřeb a schopností žáků. Pro volitelný předmět Seminář z matematiky jsou použity Očekávané výstupy z RVP ZV i Školní výstupy ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Hodinová dotace předmětu je 1 hodina týdně.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

Obsahové vymezení

Předmět seminář z matematiky je volitelný předmět, který úzce navazuje na vzdělávací oblast Matematika a využívá znalostí z oblasti Matematika a její aplikace.

Vzdělávání v předmětu seminář z matematiky směřuje k upevnění a rozšíření znalostí získaných v matematice v předcházejících i daném ročníku, a to v jejich vzájemných souvislostech.

Na základě řešení problémových situací žáci získávají poznatky, potřebné zkušenosti a pocit, že jsou schopni řešit i problémové případy. Často jsou řešeny matematické příklady, se kterými si žáci nevěděli rady při samostudiu, nebo je při domácí přípravě zaujaly. V semináři z matematiky je velmi podporována komunikace a diskuze ve skupině, společné hledání řešení, ale také individuální přístup k žákům.

Jedním z hlavních cílů semináře z matematiky je pomoci žákům zbavit se zábran v matematice.

Časové vymezení

Předmět seminář z matematiky je povinně volitelný předmět pro žáky 8. a 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Organizační vymezení

Výuka probíhá většinou formou činnostního učení a s využitím aktivizujících forem a metod. Ve větší míře jsou využívány i motivační prvky k posílení vztahu žáků k matematice. Je využívána skupinová práce, individuální přístup, samostatná práce.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci využívají různé informační zdroje.
- Učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok.
- Učitel vede žáky k dovednosti vybírat z textu klíčové myšlenky a podstatné údaje.

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel zadává úkoly, při kterých si žák osvojuje základní strategie řešení problému.
- Učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami objevují, řeší, vyslovují závěry, experimentují.
- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, řešení.

Kompetence komunikativní:

- Učitel se zajímá o názory žáků, dává prostor pro efektivní diskusi.
- Učitel vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci žáků k danému tématu.

Kompetence sociální a personální:

- Učitel důsledně vede žáky k tvorbě a dodržování stanovených pravidel (žít v týmu, ale zůstat sám sebou).
- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají.
- Učitel zvyšuje sebedůvěru žáků a motivaci k učení pozitivním a častým hodnocením.

Kompetence občanské:

- Učitel vede žáky k promýšlení a prozkoumávání názorů lišících se od jejich vlastních.
- Učitel umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení.

Kompetence pracovní:

- Učitel zařazuje do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností.
- Učitel umožňuje ve výuce smysluplně využívat moderní informační technologie.

SEMINÁŘ Z MATEMATIKY 9. ročník		
KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapisuje zlomkem část celku ➤ zobrazuje daný zlomek na číselné ose ➤ upravuje zlomek na základní tvar ➤ porovnává zlomky ➤ převádí zlomek na desetinná čísla a naopak ➤ upravuje smíšené číslo na zlomek a naopak ➤ sčítá odčítá násobí a dělí zlomky 	<p>Zlomky a desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ celek a jeho část ➤ zlomky na číselné ose ➤ rozšiřování a krácení ➤ porovnávání deset. čísel a zlomků ➤ smíšená čísla ➤ sčítání, odčítání, násobení a dělení ➤ složený zlomek 	<p>OSV rozvoj schopností poznávání - rozvíjí dovednosti pro učení a studium Kreativita - rozvíjí rysy kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak) Komunikace - využívá efektivní strategii a asertivní komunikaci kooperace a kompetice - rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlení) řešení problémů a rozhodovací dovednosti - vyhledává a samostatně řeší problém - zvládá učební problémy vázané na látku předmětu hodnoty, postoje, praktická etika - respektuje druhé - vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti EGS objevujeme Evropu a svět - porovnává data</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje kladná a záporná čísla a znázorňuje na vodorovné i svislé číselné ose ➤ určuje absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam ➤ určuje k danému číslu číslo opačné ➤ porovnává ➤ sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla 	<p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čísla kladná a záporná a jejich znázornění na ose ➤ absolutní hodnota ➤ opačné číslo ➤ porovnávání ➤ sčítání, odčítání, násobení a dělení 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje kladná a záporná racionální čísla a znázorňuje je na číselné ose ➤ porovnává, sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla ➤ řeší slovní úlohy z praxe na užití racionálních čísel 	<p>Operace s racionálními čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ záporná des. čísla a záporné zlomky ➤ porovnávání ➤ sčítání, odčítání, násobení a dělení ➤ slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává dvě veličiny poměrem ➤ upravuje poměr na základní tvar ➤ zvětšuje a zmenšuje danou hodnotu v daném poměru 	<p>Poměr a úměra</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poměr a poměr převrácený ➤ rozšiřování a krácení poměru 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozděluje celek na části v daném poměru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvětšení a zmenšení v daném poměru rozdělení v daném poměru ➤ postupný poměr 	<p>EVM vztah člověka a prostředí- popíše grafy</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá pojem 1 %, základ, procentová část, počet procent ➤ odhaduje a počítá základ, procentovou část a počet procent ➤ řeší úlohy na výpočet úroku ➤ užívá pojem promile ve slovních úlohách ➤ řeší slovní úlohy pomocí přechodu přes 1 %, pomocí trojčlenky a pomocí desetinných čísel 	<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ procento ➤ základ, procentová část ➤ počet procent ➤ úroková míra a úrok ➤ promile ➤ slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky ➤ užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech 	<p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ druhá mocnina přirozených čísel ➤ druhá mocnina desetinných čísel, zlomků a ➤ záporných čísel ➤ druhá odmocnina 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá a zapisuje vztah rovnosti ➤ řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav ➤ provádí zkoušku řešení ➤ vyjádří neznámou ze vzorce a vypočte ji ➤ využívá lineárních rovnic při řešení slovních úloh 	<p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rovnost ➤ řešení rovnic ➤ výpočet neznámé ze vzorce ➤ řešení slovních úloh rovnicemi 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší odvěsny a přepony ➤ rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty ➤ využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku ➤ umí využít poznatky ve slovních úlohách 	<p>Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ význam Pythagorovy věty ➤ výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku ➤ užití Pythagorovy věty 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulky, pomocí kalkulačky ➤ užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech 	<p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ druhá mocnina přirozených čísel ➤ druhá mocnina desetinných čísel, zlomků a záporných čísel 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ druhá odmocnina 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduchá statistická řešení ➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky, grafy a diagramy ➤ počítá aritmetický průměr ➤ určuje modus a medián 	<p>Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ statistická šetření ➤ diagramy ➤ aritmetický průměr, modus, medián 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upravuje výrazy provedením početních výkonů pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ a vytýkáním určuje hodnotu výrazu ➤ určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl ➤ provádí početní operace (+, -, ·, :), s lomenými výrazy ➤ upraví složený lomený výraz a dále jej zjednoduší ➤ vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli ➤ řeší soustavu lineárních rovnic sčítací a dosazovací metodou ➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav v oboru R ➤ provede zkoušku řešení ➤ zná a užívá základní pojmy finanční matematiky – úrok, jistina, úroková doba, období, míra 	<p>výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozklad mnohočlenu na činitele ➤ vytýkání společného činitele ➤ rozklad mnohočlenu pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ <p>lomené výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obor proměnné ➤ krácení a rozšiřování lomených výrazů ➤ početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) lomených výrazů <p>lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli ➤ slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic <p>soustava dvou rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ řešení soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a dosazovací ➤ grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ➤ slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí statistická šetření a zapisuje je pomocí tabulky nebo diagramu ➤ vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data ➤ porovnává soubory dat ➤ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem ➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahu ➤ zná a používá pojmy definiční obor funkce, obor hodnot funkce ➤ určuje základní vlastnosti funkcí – funkce rostoucí, funkce klesající, funkce sudá, lichá ➤ vysvětlí pojem lineární funkce, nepřímá úměrnost, kvadratická funkce, pozná kvadratickou funkci ➤ dokáže sestavit graf funkce 	<p>funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pravoúhlá soustava souřadnic ➤ lineární funkce ➤ definiční obor funkce, množina hodnot funkce ➤ pojmy závislá proměnná, nezávislá proměnná ➤ graf funkce ➤ graf funkce klesající, rostoucí ➤ lineární funkce ➤ graf přímé úměrnosti, nepřímá úměrnost ➤ graf nepřímé úměrnosti. ➤ řešení slovních úloh pomocí funkcí ➤ goniometrické funkce 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), sestruje je ➤ analyzuje jejich vlastnosti, vypočítává jejich objem a povrch, sestruje jejich síť ➤ dokáže určit podobné útvary v rovině, určí a použije poměr podobnosti, sestrují podobný obraz danému vzoru ➤ rozdělí úsečku dané délky v daném poměru. ➤ užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami ➤ využívá základy goniometrie při řešení reálných situací ➤ využívá pojem množina všech bodu dané vlastnosti k charakterizaci útvaru a k řešení polohových a nepolohových úloh ➤ logické a netradiční geometrické úlohy ➤ doplní číselnou, logickou nebo obrázkovou řadu ➤ rozdělí daný geometrický útvar na jiné, podle daných vlastností ➤ řeší slovní úlohy úsudkem, vysvětlí způsob řešení 	<p>stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ síť jehlanu, výpočet objemu a povrchu jehlanu ➤ výpočet objemu a povrchu kužele ➤ výpočet povrchu a objemu koule <p>podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podobnost., poměr podobnosti, podobnost trojúhelníku, praktické zmenšování a zvětšování útvaru v daném poměru ➤ věty o podobnosti trojúhelníku ➤ dělení úsečky v daném poměru ➤ poměr stran v podobných trojúhelnících ➤ základy goniometrie <p>konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ množiny bodu dané vlastnosti 	

4.14.6 Vyučovací předmět: Informatika v praxi (Ip)

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět informatika v praxi je vyučován 6. až 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7. – 8.
Počet hodin	1

Povinně volitelný předmět informatika v praxi se vyučuje v 7. - 9. ročníku. Žáci mají možnost vybrat si tento předmět v kterémkoli z těchto ročníků.

S počítačem jsou žáci seznámeni již z povinné výuky informatiky, a také jej využívají během celé školní docházky jako s jednou z didaktických pomůcek a jako zdrojem informací. Práce s počítačem je tak integrována i v ostatních předmětech.

V povinně volitelném předmětu informatika žáci se učí pracovat s PC, seznamují se s jeho funkcemi a možnostmi. Učí se ovládat některé programy, hledat, třídit a zpracovávat informace. Učí se ho využívat při práci v ostatních předmětech, např. při práci na projektech. Seznamují se s dalšími IT prostředky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

Opetrační systémy a aplikace

Internet

Plánování hardware

Hlubší práce s excelem

Programování - robotika

Do vzdělávacího předmětu informatika jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP).

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace, používá je při plnění zadaných úkolů v informatice i v ostatních předmětech - projekty
- volí si postup, formu odpovídající věku a zkušenostem pro zpracování daných úkolů
- samostatně vyhledává informace pro svou práci a umí je zhodnotit

Kompetence k řešení problému

- vyhledává na internetu informace, které využívá k řešení problému
- pracuje samostatně a své řešení problému prezentuje

Kompetence komunikativní

- využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupině je aktivní, podílí se na utváření pravidel, plní své úkoly jak nejlépe dokáže
- nabízí pomoc a dokáže využít pomoc ostatních
- při možnosti vybírat si formy a metody práce dokáže splnit zadaný úkol, dosáhne uspokojení z vykonané práce - posiluje sebedůvěru

Kompetence občanské

- dokáže chápat a respektovat principy zákonů v informační technologii a společenských norem a je si vědom svých práv a povinností

Kompetence pracovní

- respektuje pravidla určená pro práci s počítačem a přídatnými zařízeními
- využívá znalostí a zkušeností získaných z různých předmětů pro svůj rozvoj při vytváření projektů a samostatné práci

INFORMATIKA V PRAXI – 7. - 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<p>základní práce s počítačem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady ➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím <p>vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty ➤ vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích ➤ komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení ➤ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ➤ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ➤ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá základní internetové vyhledávače ➤ vyhledává informace potřebné pro splnění úkolu ➤ vyhledává informace dle vlastního zájmu ➤ umí se chovat bezpečně na sociálních sítích 	<p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) ➤ metody a nástroje vyhledávání informací ➤ formulace požadavku při vyhledávání, vyhledávací atributy ➤ Webové stránky, email, 	<p>OSV</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí dovednosti pro učení a studium <p>kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí rysy kreativity (pružnost nápadu, schopnost vidět věci jinak) <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná problém <p>hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje druhé - vytváří si povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti <p>EGS</p> <p>objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává data - využívá elektronického styku pomocí internetu <p>MV</p> <p>fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí vliv médií na každodenní život občana <p>tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá internet pro tvorbu různých sdělení

<p>textové, grafické a multimediální formě</p> <p>➤ Podrobnější seznámení s programe Excel</p> <p>➤ Seznámení se se základními a podrobnými pojmy informatiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoří tabulku ➤ předvede základní operace s buňkami ➤ předvede základní operace s čísly – sčítání, odčítání, násobení, dělení, procenta ➤ podmíněné formátování ➤ vytvoří graf ➤ naprogramuje hru ➤ Hardware, software, periferie počítače ➤ Počítačová data, počítačový soubor ➤ Typy počítačů, části hardware ➤ Datová média ➤ Elektronická datová média 	<p>➤ Práce s tabulkovým editorem</p>	
---	--	--------------------------------------	--

4.14.7 Vyučovací předmět: Sportovní hry (Sh)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Sportovní hry je vyučován od 6. do 9. ročníku.:

Předmět Sportovní hry vede především ke zvyšování tělesné kondice žáků. Výuka probíhá v tělocvičně, za hezkého počasí venku na hřišti, zejména při tréninku atletické části.

Do vzdělávacího předmětu Sportovní hry jsou začleněna průřezová témata (viz. Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP)

Práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a s nadanými žáky je zmíněna v Charakteristice ŠVP

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke schopnosti samostatně se připravit na pohybovou činnost
- pomáháme žákovi nalézt příčinu neúspěchu a pomáháme mu ji odstranit
- nutíme žáky hodnotit kvalitu organizace svého pohybového režimu

Kompetence k řešení problému

- vybízíme žáky k hledání řešení problémové situace
- motivujeme žáky k jednání v duchu fair-play, k čestnému soupeření a naplňování olympijské myšlenky

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků správné držení těla a ukazujeme jim možnosti nonverbální komunikace
- učíme žáky orientovat se ve strategii hry, domlouvat se na taktice v herní činnosti, vzájemně spolupracovat
- motivujeme žáky k využití svých zkušeností a fantazie

Kompetence sociální a personální

- uskutečňujeme se žáky práci ve skupinách, dvojicích čí samostatně
- vedeme žáky k uvědomění si svého podílu na společné práci, k použití svých schopností, získaných dovedností a fyzické zdatnosti

Kompetence občanské

- učitel hodnotí výsledek, ale i cestu k jeho získání, vybízíme žáky k otevřenosti, upřímnosti, aby se nebáli zeptat na své chyby a možnosti jejich odstranění
- vedeme žáky k toleranci postupu druhých a získávání vzájemné úcty a respektu
- motivujeme žáky ke snaze dosáhnout lepších výkonů, stanovení vlastního cíle, zdokonalování svých dovedností
- vybízíme žáky ke sportovním aktivitám

Kompetence pracovní

- učíme žáky porozumět svým právům a povinnostem vyplývající z role hráče, organizátora, rozhodčího nebo diváka a svá práva uplatňovat
- napomáháme žákům předvídat možnosti úrazu a přizpůsobovat své jednání dané situaci

SPORTOVNÍ HRÝ 6. – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní atletické disciplíny - Zvládá běžeckou abecedu, běh na 60/100m, vytrvalostní běh na 12minut - Zvládá základní běžeckou techniku <p>Zvládá základy tradičních kolektivních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvojuje si základní herní dovednosti s míčem - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - Herní systémy <p>Zvládá optimální rozcvičení před zátěží Zvládá základní kondiční cvičební prvky Zvládá základní strečinkové cviky po zátěži</p> <p>Orientuje se v pohybových aktivitách v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ základní atletická příprava <ul style="list-style-type: none"> - krátké/dlouhé tratě - přespolní běh ➤ sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - fotbal - sálová kopaná - basketbal (street ball) - florbal - softbal - touch rugby - lakros - netradiční sporty ➤ základní kondiční příprava <ul style="list-style-type: none"> - core trénink - funkční trénink - kruhový trénink ➤ outdoor sporty <ul style="list-style-type: none"> - zážitková pedagogika 	<p>OSV sebepoznávání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává fyzické možnosti svého těla <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí sebekontrolu a sebeovládání <p>mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se spolupracovat rámci kolektivních sportů - pečuje o dobré vztahy <p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje v různých situacích <p>omluva, řešení konfliktu</p> <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se dovednosti řešení problému ve vypjaté herní situaci <p>MKV kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - podílí se na spolupráci ve hře

		<p>princip sociálního s míru a solidarity</p> <ul style="list-style-type: none">- aktivně se podílí na odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám <p>EVM</p> <p>vztah člověka a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none">- poznává rozmanitost vlivu prostředí na zdraví
--	--	--

4.14.8 Vyučovací předmět Badatelství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Badatelství vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru přírodopis v RVP ZV.

Uplatňovány jsou zde i mezipředmětové vztahy.

Badatelství jako vyučovací předmět především na vztahy a souvislosti v přírodě probíhající. Mezi jeho hlavní cíle patří vybudování komplexního pohledu žáka na přírodu v celé její rozmanitosti; schopnost chápat tuto pestrost a rozmanitost jako prostředek k obohacování a zdokonalování sama sebe i jako prostředek k ochraně člověka za mimořádných událostí. Žáky vedeme k tomu, aby si uvědomili, že jsou součástí přírody, ke srozumitelnému vyjadřování nabytých vědomostí a k pozitivnímu vztahu k prostředí a k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu.

Badatelství je vyučován v klasických vyučovacích hodinách v kmenových učebnách, na školní zahradě nebo v okolí školy. Výuka je doplněna různými projekty.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 6 tematických okruhů:

Biologie hub

Biologie rostlin

Biologie živočichů

Neživá příroda

Základy ekologie

Praktické poznávání přírody.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací
- vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků ekologického přírodopisu
- umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme tvořivost
- podporujeme formování komplexního pohledu na přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme k hledání různých řešení problému a schopnosti řešení obhájit
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- dbáme na to, aby se podíleli na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení práce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k týmové práci při řešení obsáhlejších úkolů
- zdůrazňujeme nutnost komunikace způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- vedeme k sebehodnocení
- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovíme pravidla pro práci skupiny i jednotlivce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské

- vychováváme environmentálně myslícího jedince
- vedeme k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů a k jejich komplexnímu chápání
- klademe důraz na poskytování účinné pomoci (podle svých možností) a zodpovědné chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

- podporujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme k dodržování řádu v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.
- vedeme k úctě k práci

BADATELSTVÍ 6.-7. TŘÍDA

KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně zhotoví mikroskopický preparát ➤ samostatně pracuje s mikroskopem, dodržuje postup práce při práci s mikroskopem, určuje zvětšení aplikuje praktické metody poznávání přírody	Mikroskopování <ul style="list-style-type: none"> ➤ práce s mikroskopem ➤ tvorba mikroskopického preparátu 	OSV <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj schopností poznávání ➤ pozoruje mikroskopem ➤ vytváří mikroskopický preparát ➤ porovnává a vyvozuje závěry kooperace a kompetence ➤ řešení problémů a rozhodovací dovednosti EVM Ekosystém vodní zdroje – rozezná vodní rostliny, živočichy a jejich vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní význam a průběh fotosyntézy u rostlin, rozliší organické a anorganické látky ➤ vysvětlí stavbu chloroplastů a jejich důležitost 	Fotosyntéza – Pátrání po chloroplastech <ul style="list-style-type: none"> ➤ růst rostlin – fotosyntéza, organické látky a anorganické látky ➤ stavba rostlinné buňky ➤ stavba chloroplastu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše, jaké podmínky potřebují houby bez plodnic k životu a rozmnožování 	Houby bez plodnic <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní charakteristika ➤ pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy ➤ rozmnožování a potřeba kvasinek 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování žížaly v přírodě, na příkladech objasní její způsob života a přizpůsobení danému prostředí ➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka ➤ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	Kroužkovci Žížala obecná – stavba a její užitečnost	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pochopí důležitost jednotlivých částí těla ➤ popíše stavbu a jejich životní prostředí 	<p>Měkkýši</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hlemýžď zahradní – stavba, prostředí, v kterém žije, pohyb a výživa 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše stavbu a jejich život ➤ 	<p>Členovci – hmyz (mravenci, motýl)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stavba a život mravenců ➤ Stavba a vývoj motýlů 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aplikuje znalosti o meteorologii během měření ➤ Zaznamenává data ➤ Práce s daty 	<p>Atmosféra – Meteorologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Výroba meteorologických pomůcek ➤ Základní měření – teplota, oblačnost, srážky, směr a rychlost větru 	
<p>-</p> <p>Aplikuje znalosti o kvalitě vody</p>	<p>Hydrosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sledování kvality vody 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vznik a složení půd na Zemi ➤ rozliší půdní typ a druh 	<p>Pedosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Není půda jako půda – porovnávání půd ➤ pH půdy ➤ úrodnost půdy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem potravní řetězec ➤ dokáže popsat proces udržování rovnováhy v přírodě, potravní vztahy 	<p>Biosféra</p> <p>- potravní řetězce</p>	

4.15 Etická výchova

Etická výchova je doplňující vzdělávací obor, jehož obsah je vyučován ve více předmětech a prolíná celým výchovně vzdělávacím procesem. Je realizován zejména v rámci tzv. Duhových rán v rozsahu 1 hodina týdně a v předmětu Křesťanská výchova, s časovou dotací 1 hodina týdně. Část výstupů Etické výchovy se objevuje v předmětech Český jazyk, Člověk a svět, Občanská výchova a Výchova ke zdraví. Některá témata se dotýkají také předmětů Anglický jazyk a Anglická konverzace, Přírodopis, Hudební a Výtvarná výchova, Šikovné ruce. Etická výchova se objevuje též v průřezových tématech Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Charakteristika vzdělávacího oboru

Etická výchova žáka především vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa. Rozvíjí u žáka sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí a schopnost účinné spolupráce.

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova tvoří deset základních témat:

- Mezilidské vztahy a komunikace.
- Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
- Pozitivní hodnocení druhých.
- Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
- Komunikace citů.
- Interpersonální a sociální empatie.
- Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
- Reálné a zobrazené vzory.
- Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
- Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na ně navazuje šest aplikačních témat:

Etické hodnoty
Sexuální zdraví
Rodinný život
Duchovní rozměr člověka
Ekonomické hodnoty
Ochrana přírody a životního prostředí
Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyučující klade důraz na otevřenou diskusi na dané téma
- podněcuje v dětech schopnost klást sobě i druhým otázky
- zařazuje aktivity umožňující pohled na problém z mnoha různých pohledů
- pravidelně s dětmi provádí různé způsoby sebehodnocení, hodnocení práce druhých i práci skupiny.

Kompetence komunikativní

- dobrá komunikace je základem práce v tomto oboru
- učitel ve třídě spoluvytváří výchovné společenství
- vyučující nacvičuje s dětmi různé komunikační techniky a aktivní naslouchání

Kompetence k řešení problému

- vyučující podněcuje děti k tvořivosti a neotřelým způsobům řešení
- vyučující nenabízí v hodinách hotová řešení daných problémů a situací

Kompetence sociální a personální

- v hodinách se pracuje s prožitkem a sdílením pocitů
- každý žák má dostatečný prostor k sebevyjádření i právo nevyjadřovat se
- žáci se podílí na vytváření společných pravidel

Kompetence občanská

- vyučující respektuje názory dětí
- v hodinách se žáci mohou často rozhodnout o dalším postupu či programu
- při práci ve skupinách na řešení problému přejímají žáci odpovědnost za svou práci vůči skupině

Kompetence pracovní

- zadání jednotlivých aktivit mají jasná pravidla, žáci jsou vedeni k jejich dodržení a vyhodnocení

ETICKÁ VÝCHOVA 1. – 3. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	NAPLŇOVÁNO PŘEDEVŠÍM V PŘEDMĚTECH
➤ osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	komunikace v kolektivu představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva	Duhová rána Český jazyk Anglický jazyk
➤ podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel	školní a třídní pravidla	Duhová rána Člověk a svět
➤ osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	sebepojetí sebezpoznání, sebehodnocení pozitivní hodnocení druhých	Křesťanská výchova prolíná všemi předměty
➤ zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	chování k druhým v běžných podmínkách projevení pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání akceptace druhého zážitek přijetí pro každého žáka, návlek přátelského přijetí	Duhová rána Člověk a svět Křesťanská výchova
➤ vyjadřuje city v jednoduchých situacích	vyjádření a usměrňování základních citů pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu	Duhová rána Český jazyk Šikovné ruce, Hudební výchova
➤ využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	tvořivost v mezilidských vztazích vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, schopnost spolupráce radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce	prolíná všemi předměty
➤ reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	elementární prosociálnost darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství	Duhová rána Křesťanská výchova Člověk a svět

ETICKÁ VÝCHOVA 4. a 5. ročník		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	NAPLŇOVÁNO PŘEDEVŠÍM V PŘEDMĚTECH
➤ reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	komunikace v kolektivu vhodná a otevřená komunikace základy neverbální komunikace seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky	Duhová rána Český jazyk
➤ uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení	sebepojetí sebpřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování	Křesťanská výchova prolíná všemi předměty
➤ dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách	pozitivní hodnocení druhých účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu akceptace druhého umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých	Duhová rána Křesťanská výchova Český jazyk
➤ identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	komunikace citů identifikace citů ostatních	Duhová rána Český jazyk Šikovné ruce
➤ jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	tvořivost v mezilidských vztazích zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování	Duhová rána Křesťanská výchova prolíná všemi předměty
➤ iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně	iniciativa ve vztahu k jiným, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu asertivní chování rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek	Duhová rána Křesťanská výchova Člověk a svět

ETICKÁ VÝCHOVA 6. - 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	ZAMĚŘENÍ V ROČNÍCÍCH	NAPLŇOVÁNO PŘEDEVŠÍM V PŘEDMĚTECH
<p>➤ komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci</p>	<p>otevřená komunikace úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách aktivní naslouchání cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání</p>	<p>6. otevřená a citlivá komunikace otevřené vyjadřování, citlivost a láska v komunikaci, komunikační chyby, šum, překážky, aktivní naslouchání, respekt komunikace ve ztížených podmínkách, hádka eliminace hrubých výrazů 7. pravdivá komunikace význam pravdivé komunikace, autentičnost, soulad verbální a neverbální komunikace, nebezpečí polopravd a lží čest, tajemství 8. komunikace citů vyjádření citů, zvládnutí emocí, vyšší city, přeladění, techniky vyjádření negativních citů zdraví a emoce</p>	<p>Český jazyk Duhová rána Křesťanská výchova</p>
<p>➤ respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí</p>	<p>úcta k lidské osobě lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost jedinečnost a identita člověka</p>	<p>7. přiměřené sebevědomí sebeúcta radost a optimismus v životě sebepoznání – slabé a silné stránky, práce s chybami, osobní rozvoj 8. důstojnost lidské osoby lidská práva, jejich zdroje</p>	

	rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě	svoboda, rovnost potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích	
➤ analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	iniciativa a tvořivost návuk tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství	8. situace druhých vnímavost a pochopení, důvody k radosti a smutku, zmírňování prožívání smutku druhých 9. sociální empatie sociální problémy, jejich dopad na člověka, vnímavost k obtížné situaci druhých, sociálně patologické jevy, hodnota stáří, mezigenerační vztahy	
➤ nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	asertivní chování přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu obrana před manipulací asertivní techniky – manipulace, vysvětlení a návuk jednotlivých asertivních technik fair play zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport	6. fair play zdravá soutěživost, význam pravidel, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport 7. asertivita agresivní a pasivní styl chování, podstata asertivity, asertivní techniky, zdravé sebeprosazení se 8. manipulace typy manipulátorů, manipulační pověry, asertivní práva, způsoby správné argumentace, kompromis, žádost o laskavost, stížnost 9. asertivita ve skupině asertivita ve ztížených podmínkách, reakce na	

		neoprávněnou kritiku, asertivita ve skupině	
➤ rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzor	<p>pozitivní vzory versus pochybné idoly senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě</p> <p>podpora pozitivního působení televize a médií nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládnutí agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médií, média a volný čas</p> <p>já - potenciální vzor pro druhé smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita</p>	<p>6. média a jejich vliv na člověka pozitivní vzory v médiích, kritický přístup k působení médií, média a volný čas</p> <p>7 reálné a zobrazené vzory vzory v mém okolí (rodina, veřejný život, literatura), funkce vzorů, změny ve vzorech během života, autority, imitace a identifikace, rozvoj mravního úsudku na příkladech ze života vzorů</p> <p>8 kritický přístup k médiím eliminace vlivu agrese z médií, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti mediální manipulaci</p> <p>9. já – vzor pro druhé smysl a cíl mého života, moje postoje, role a zodpovědnost, mé schopnosti a okolí, autonomie a konformita</p>	
➤ spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	<p>iniciativa ve ztížených podmínkách pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost</p>	<p>6. rozhodnost a řešení problému pozitivní formulace problému, analýza a schopnost vidět problém očima druhého, způsoby řešení, postup při přeformulování problému, spolupráce ve ztížených podmínkách, kritické posuzování výsledků</p>	

		<p>7. pozitivní hodnocení události a druhých vnímavost k „pozitivitě“ situace, schopnost přeformulovat význam situace, verbální vyjádření pozitiv druhých, reflexe nad dobrem, které od druhých přijímáme</p> <p>prosociálnost ve ztížených podmínkách limity prosociálnosti, chování k nesympatickým lidem, chování ve vypjatých situacích</p>	
<p>➤ je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení</p>	<p>uplatnění komplexní prosociálnosti bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám</p>	<p>8. komplexní prosociálnost formy, pomoc anonymnímu člověku, osobní angažovanost, projekty na řešení soc. problémů</p> <p>9. rozvojová pomoc menšiny, diverzity, tolerance, bída světa, země třetího světa, humanitární pomoc, misie</p>	
<p>➤ analyzuje etické aspekty různých životních situací</p> <p>➤ rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů</p> <p>➤ aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy</p>	<p>etické hodnoty zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj</p>	<p>8. mravní hodnoty a normy rozvoj morálního úsudku, každodenní život</p> <p>9. ctnost dobro a zlo, svědomí, morální dilemata, biblické ctnosti, zakotvení, lidský vývoj</p>	
	<p>sexuální zdraví zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství</p>	<p>6. dospívání vztahy mezi chlapci a děvčaty, přátelství a láska, mládí - příprava na lásku, sexuální identita</p> <p>8. zodpovědný vztah k sexualitě</p>	

		etický aspekt sexuality, nezralé rodičovství, sebeovládání a sexualita 9. etická stránka sexuality etické ctnosti a sexualita, věrnost, úcta, odpovědnost za vztah	
	rodina poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří	6. moje rodina hodnota rodiny, pravidla v rodině, práva a povinnosti, role, nevyslovená pravidla a očekávání, zlepšení atmosféry v rodině, vzájemná úcta	
	duchovní rozměr člověka obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světónázorech	6. – 8. rozvoj vlastního duchovního života 9. obrana proti sektám, jiný světónázor	
	ekonomické hodnoty rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost	8. rozumné nakládání s penězi peníze jako prostředek, vztah ekonomiky a etiky, ekonomické ctnosti – šetrnost, podnikavost, skromnost; konzumní způsob života	
	ochrana přírody a životního prostředí úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí	6. Boží stvoření úcta k životu, krása přírody, zodpovědnost za životní prostředí, ochrana přírody	

5 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

5.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou pedagog ve škole vykonává průběžně při výuce po celý školní rok. Toto hodnocení patří mezi vnitřní evaluaci. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu. Prostřednictvím ní získává informace o tom, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Pro efektivní proces učení je žádoucí, aby zpětná vazba byla co nejčastější, a aby se do procesu hodnocení zapojili sami žáci svým sebehodnocením. Hodnocení se má stát motivací pro další vzdělávání žáka. Podrobně jsou pravidla pro hodnocení žáků zpracována v Klasifikačním řádu, který je součástí Školního řádu.

5.1.1 Kritéria hodnocení

- Hodnocení žáků vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou součástí školního řádu, jehož nedílnou součástí je klasifikační řád.
- Hodnocení žáků musí být jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.
- Hodnocení má žákům poskytnout informaci, jak daný úkol nebo oblast zvládá, kde jsou jeho silné stránky, kde slabiny. Mělo by mu pomoci najít cestu, jak se zlepšit.
- Žákovi musí být jasný cíl vzdělávání a kritéria, podle jakých bude jeho práce hodnocena.
- Hodnocení žáků musí vycházet z filosofie školy. Každý žák je jedinečný; učitel je tu proto, aby žákovi v maximální míře pomohl na cestě ke vzdělání.
- V hodnocení se snažíme o posouzení, kolik toho žák už umí, ne kolik má chyb. Např. "správně 7 z 10" místo "3 chyby". Tento princip není nutné uplatňovat důsledně, ale měl by žáky i učitele nasměrovat od zaměření na chybu k zaměření na pokrok žáka. Chyby patří k procesu učení.
- U slovního hodnocení důsledně hodnotíme pouze žakovu práci a jeho přístup, nikoliv žáka samotného. Nejprve hledáme pozitiva, potom upozorňujeme na chybu a nastiňujeme možnou cestu ke zlepšení. Dbáme na formulaci typu: „Dovedeš bez chyby. Učivu rozumíš, ale chybuješ v... Ještě ti nejde. Potřebuješ procvičovat...“ Naopak se vyvarujeme nálepkování: „Jsi chytrý, šikovný, nepozorný...“ Nesrovnáváme s ostatními dětmi.
- Od počátku vedeme žáky k sebehodnocení.
- Při ověřování žákovských znalostí volíme širší škálu metod. Neupřednostňujeme jednu formu zkoušení (například písemné práce). Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami musí mít možnost prokázat své znalosti formou, která jim vyhovuje.

- Při hodnocení skupinové práce hodnotíme samostatně produkt skupiny a míru, jakou se žák na výsledku podílel. U skupinové práce si žáci poskytují navzájem zpětnou vazbu.

5.1.2 Způsoby hodnocení

Způsoby hodnocení jsou v jednotlivých ročnících různé a odrážejí tak odlišné potřeby různě starých dětí. Ve vyšších ročnících můžeme v odůvodněných případech použít kombinované hodnocení, nebo pouze slovní hodnocení.

Ročník	Způsob hodnocení
1,2,3	Slovně
4,5	Známkou doplněný o slovní hodnocení
6,7,8,9	Známkou

Slovní hodnocení v prvním až třetím ročníku

V prvním až třetím ročníku hodnotíme slovně s využitím některých podpůrných systémů. Volíme tento způsob hodnocení proto, aby žák nebyl hned na začátku studia zaškatulkován, aby získal důvěru ve vlastní pokrok. Umožňuje nám to lépe stanovovat učební cíle pro konkrétního žáka. Vedeme žáky k sebehodnocení a k hledání cesty, jak dosáhnout cíle. Zaměřujeme se na splnění úkolu, ne na vzájemné porovnávání. Hodnotí se stejnou měrou výkon, chování a přístup k práci.

Tento způsob hodnocení na rozdíl od klasifikace známkami umožňuje podat žákovi zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků při osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků bez srovnávání s ostatními žáky. Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce. Hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k žákovi. Vhodným způsobem dostává žák také informaci o tom, jak může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.

Při průběžném hodnocení používáme podpůrné systémy. Jsou to:

- razítka – označují správně vypracovaný úkol
- hvězdičky a samolepky – hodnotí snahu a osobní přístup, kvalitu vypracování
- smajlík – označují kvalitu vypracování úkolu v tříступňové škále
- číslo, zlomek – označuje počet správně vypočítaných příkladů, správně napsaných gramatických jevů apod., případně správných odpovědí z možných
- Nástrojem pro dokumentování žákova pokroku bývá žákovské portfolio v různých podobách

Použití podpůrných systémů:

- žákovy výkony i chování – bezprostředně slovně, sebehodnocení žáka (slouží žákovi)
- jednotlivé žákovy práce – razítko, smajlík, později lze přidat slovní poznámku ke konkrétnímu jevu
- chování – denně, počtem razítek do ŽK, sebehodnocení
- plnění týdenního plánu – jednou týdně, slovně do ŽK (slouží pro informaci rodičům)
- čtvrtletní hodnocení – slovně na konzultačních hodinách
- vysvědčení - slovní

Souhrnné slovní hodnocení v písemné formě poskytujeme všem žákům:

V 1. ročníku 3x ročně (ve čtvrtletí, v pololetí a na konci školního roku). Ve čtvrtletí formou dopisu, v pololetí a na konci roku na vysvědčení.

Ve 2. a 3. ročníku 2x ročně (v pololetí a na konci školního roku). Toto hodnocení píšeme na vysvědčení.

Klasifikace od čtvrtého do devátého ročníku

Od čtvrtého ročníku do konce školní docházky se přechází na klasifikaci známkami. Ta se drží těchto základních pravidel:

- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- chování se hodnotí zvlášť
- klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo
- učitel hodnotí vyváženě a promítá do klasifikace: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost žáka
- při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů
- kontrolní práce žáků jsou zakládány po dobu jednoho školního roku
- všechny kontrolní práce jsou včas oznámeny
- tradiční ústní zkoušení je postupně nahrazováno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků

Ve čtvrtém a pátém ročníku je klasifikace doplněna slovním hodnocením. Známkou hodnotíme výkon poměřovaný s cílem. Doplnujeme ho slovním hodnocením, které vystihuje osobní pokrok žáka a jeho přístup k práci. Souhrnné slovní hodnocení v písemné formě poskytujeme všem žákům 1x ročně na konci školního roku formou osobního dopisu.

Na konci devátého ročníku je vysvědčení doplněno o souhrnné slovní hodnocení, které žák dostává formou osobního dopisu.

Výstupní hodnocení a převod slovního hodnocení

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo na žádost zákonného zástupce žáka.

Jeho hlavním obsahem je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání, o možnostech žáka a jeho nadání, o předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka, o chování žáka v průběhu povinné školní docházky a o dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.

Sebehodnocení

Sebehodnocení probíhá od první třídy slovně. Stručně se žáci hodnotí průběžně, k tomu zpravidla po skupinové a každé větší samostatné práci. Pro souhrnnější sebehodnocení používáme na prvním stupni na konci každého čtvrtletí sebehodnotící listy. V prvním ročníku se žáci hodnotí slovně, sebehodnotící list vyplňují jen na konci roku.

Na druhém stupni používáme různé formy sebehodnocení, souhrnné sebehodnotící listy jsou využívány podle dohody vyučujících a třídního učitele.

Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení

U žáků se specifickými vývojovými poruchami učení mají rodiče od 4. ročníku možnost volby kombinovaného hodnocení. Hodnotí se klasifikačními stupni, problémové předměty slovně. Ve zvláštních případech lze i ve vyšších ročnících hodnotit slovně. Hlavním důvodem by mělo být povzbuzení, ocenění a pozitivní motivace. Na základě doporučení školského poradenského zařízení rodiče musí o jiný způsob hodnocení požádat ředitele školy.

Obsah

1	Identifikační údaje.....	1
1.1	Název ŠVP ZV	1
1.2	Údaje o škole	2
1.3	Zřizovatel.....	2
1.4	Platnost dokumentu	2
1.5	Další údaje	2
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1	Úvod	3
2.2	Úplnost a velikost školy	3
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	3
2.4	Dlouhodobé projekty	3
2.5	Podmínky školy	4
2.6	Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty.....	4
2.7	Další informace.....	4
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	5
3.1	Zaměření školy	5
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	6
3.3	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	9
3.4	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.5	Zabezpečení výuky cizinců a dětí s nedostatečnou znalostí české jazyka	11
3.6	Začlenění průřezových témat.....	11
	I. stupeň	11
	II. stupeň.....	14

4	UČEBNÍ PLÁN.....	17
4.1	Učební plán pro I. stupeň.....	17
4.2	Učební plán pro II. stupeň	18
4.3	Poznámky k učebnímu plánu.....	19
	UČEBNÍ OSNOVY	19
4.4	Jazyk a jazyková komunikace	19
4.4.1	Vyučovací předmět: Český jazyk.....	21
4.4.2	Vyučovací předmět: Anglický jazyk.....	57
4.4.3	Vyučovací předmět: Německý jazyk	76
4.5	Matematika a její aplikace.....	85
4.5.1	Vyučovací předmět: Matematika	85
4.6	Informatika	117
4.6.1	Vyučovací předmět: Informatika.....	117
4.7	Člověk a svět	129
4.7.1	Vyučovací předmět: Člověka svět.....	129
4.7.2	Vyučovací předmět: Společnost.....	142
4.7.3	Vyučovací předmět: Přírodověda.....	150
4.8	Člověk a společnost	157
4.8.1	Vyučovací předmět: Dějepis	157
4.8.2	Vyučovací předmět: Občanská výchova	172
4.9	Člověk a příroda	185
4.9.1	Vyučovací předmět: Fyzika.....	185
4.9.2	Vyučovací předmět: Chemie	202
4.9.3	Vyučovací předmět: Přírodopis.....	214

4.9.4	Vyučovací předmět: Zeměpis.....	229
4.10	Umění a kultura.....	243
4.10.1	Vyučovací předmět: Hudební výchova	244
4.10.2	Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	256
4.11	Člověk a svět práce	270
4.11.1	Vyučovací předmět: Praktické činnosti.....	270
4.11.2	Vyučovací předmět: Šikovné ruce	279
4.12	Člověk a zdraví	291
4.12.1	Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví	291
4.12.2	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	301
4.13	Křesťanská výchova.....	315
4.14	Povinně volitelný předmět	326
4.14.1	Vyučovací předmět: Anglický jazyk upevňovací (Aju).....	326
4.14.2	Vyučovací předmět: Anglický jazyk nadstavbový (Ajn).....	331
4.14.3	Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka (SemČj)	333
4.14.4	Vyučovací předmět: Funkční gramotnost (Fg)	337
4.14.5	Vyučovací předmět: Seminář z matematiky (SemM)	345
4.14.6	Vyučovací předmět: Informatika v praxi (Ip)	351
4.14.7	Vyučovací předmět: Sportovní hry (Sh)	355
4.14.8	Vyučovací předmět Badatelství.....	358
4.15	Etická výchova.....	362
5	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	371
5.1	Hodnocení žáků	371
5.1.1	Kritéria hodnocení.....	371

5.1.2	Způsoby hodnocení	372
	Výstupní hodnocení a převod slovního hodnocení	373
	Sebehodnocení	374
	Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení	374